බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා: 6 (ii)

විනයපිටකයෙහි

පරිවාරපාළි

(2 කාණ්ඩය)

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා: 6 (ii)

විනයපිටකයෙහි

05 වන ග්‍රන්ථය

පරිවාරපාළි

(2 කාණ්ඩය)

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

පොල්ගහවෙල විද්‍යෝදය පරිවෙණාධිපති

කෙසෙල්වතුගොඩ ශ්‍රී රතනජෝත්‍යභිධාන

නායකස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ විසින් කරනලද

සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

විසින්

පාඨශෝධන පූර්වක වැ සංස්කරණය කරන ලදි

බු. ව. 2550

ක්‍රි. ව. 2006

TOC

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 6(ii)

The Fifth Book in the

Vinaya-Pitaka

5

PARIVĀRA-PĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable

Keselvatugoda Ratanajoti Nāyaka Thero

Revised and Edited by

The Tripitaka Board

විනයපිටකෙ

පරිවාරපාළි

දුතියො භාගො

විනයපිටකයෙහි

පරිවාරපාළිය

ද්විතීය භාගය

පටුන

CONTENTS

	පිටුව
සංස්කාරක නිවේදනය හා සංඥාපනය	ix
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xi
පාළි හෝඩිය	xii
සංකේත නිරූපණය	xiii
විෂය සූචි	xv
පරිවාර, පෙළ හා පරිවර්තනය	2–319
ගාථාදිපාද සූචි	323–327
විසෙසපදනුකකමණිකා	328–341
ශුද්ධි පත්‍රය	342

සංස්කාරක නිවේදනය හා සංඥාපනය

විනයපිටකයෙහි පස්වැනි ග්‍රන්ථය වූ පරිවාරපාළි බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි සවැනි ග්‍රන්ථය ලෙස සලකන ලද වෙයි. එහෙත් ග්‍රන්ථය හැදෑරීමෙහි පහසුව සලකා නියතස්ථානයෙහි ඡේද වෙන් කරමින් සිංහල පරිවර්තනය සමග මුද්‍රණය කිරීමේ දී ග්‍රන්ථය සුවසේ පරිහරණ නොකළහෙනසේ මහත්ත්වයට පැමිණෙන බව පෙනුණු හෙයින් පරිවාරපාළියෙහි ''සමථභෙදය'' අවසන් කොට ඇති ග්‍රන්ථප්‍රදෙශය 1. කාණ්ඩය ලෙස ක්‍රි. ව. 1977 දී පළකරවන ලද්දේය.

ඛන්ධකපුච්ඡායෙහි පටන් නවසංගහවග්ගය අවසන් කොට ඇති ග්‍රන්ථශෙෂය පරිවාර-පාළියෙහි 2 කාණ්ඩය ලෙස පළ වෙයි. පරිවාරපාළිය ගෙන කියයුතු යම් දයෙක් වේ නම් එ හැම ප්‍රථම කාණ්ඩයෙහි ලියූ සංඥාපනයෙන් දතහෙන හෙයින් මෙහි ලා වෙන මැ සංඥාපනයක් නොලියම්හ. අර්ථීන් විසින් එ සංඥාපනය බලන්නේ මැනැවි.

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනය පරිදි පරිවාරපාළිය සිංහලභාෂායෙන් පරිවර්තන කළාහු පොල්ගහවෙල **විද්‍යාර්ථෝදය** පරිවෙණාධිපති උපාධ්‍යායභූත කෙසෙල්වතුගොඩ **සිරිරතනජොත්‍යභිධාන** නායක මහාස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ යැ. ධර්මවිනයධර බහුශ්‍රැත පඬිවරයාණකෙනකු වූ උන්වහන්සේ යථාකාලයෙහි නිමහම් කළ සිංහල පරිවර්තනය වර්තමාන ත්‍රිපිටකසම්පාදකමණ්ඩලයේ බහුශ්‍රැත මහතෙරවරුන් විසින් පාඨශොධන පූර්වක වැ සංස්කරණය කරන ලද්දේය. මෙහි රචනාශෛලිය හා අක්ෂරවින්‍යාසය ද පරිවර්තක නාහිමියන් විසින් අනුගමනය කළ සම්ප්‍රදය නොපිරිහෙනසේ යොද ඇත.

භික්ෂූන් වහන්සේගේ විනයඥනය සඳහා අතිශයින් එලවත් වූ පරිවාරපාළිය සුගම වූ සිංහලයෙන් පරිවර්තන කොට ප්‍රකාශයට පමුණුවාලන්නට ලැබීම ශාසනප්‍රීතිකාමී සකල සිංහල බෞද්ධජනතාවගේ ප්‍රමොදයට හෙතු වේ යයි සිතම්. මේ සත්ක්‍රියායෙහි පුරොගාමී වූ ලංකාබෞද්ධමණ්ඩලයෙහි පින්වත්හු ද සංස්කෘතික අධිකාරියෙහි නියුක්ත සියල්ලු, සුධීහු ද ශ්‍රීලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය ද ධර්මදනමය කුශලහෙතුයෙන් නිරාමය වෙත්වායි ආශංසනය කරම්හ.

හැමසත්නට සෙත් වේවා!

මේවගට, ශාසනොදයකාරී

ලබුගම ලඞ්කානන්ද ස්ථවිර

ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක.

1979 ජූනි මස 09 වැනි දින

මහානායකචාරිකාරාමය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

මහරගම, වටයවත්ත පාර, ශ්‍රී චන්ද්‍රශෙඛරාරාමාධිපති අග්ගමහාපණ්ඩිත බළන්ගොඩ ආනන්දමෛත්‍රෙය මහානායක මහාස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අහංගම, විද්‍යාචන්ද්‍රපරිවෙණාධිපති ත්‍රිපිටක වාගීශ්වරාචාර්‍ය, රාජකීයපණ්ඩිත කෝද්දගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණ ලඞ්කායෙහි ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ, ප්‍රවචනොදය පරිවෙණාධිපති ත්‍රිපිටකවාගීශවර, විමලකීර්ති ශ්‍රී රාජකීයපණ්ඩිත, ලබුගම ලඞ්කානන්ද ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධර්ම මහාසඞ්ඝසභායෙහි මහානායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාම, නාරාහේන්පිට අභයාරාම යන විහාරද්වයාධිපති ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීයපණ්ඩිත, රද්දල්ලේ සිරි පඤ්ඤාලොක ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධර්ම මහාසඞ්ඝසභායෙහි අනුනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල, සුධර්මාරාමාධිපති ශාසත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීයපණ්ඩිත, වේඩරුවේ සිරි අනොමදස්සී ශ්‍රීකල්‍යාණිසාමග්‍රීධර්ම මහාසඞ්ඝසභායෙහි අනුනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ-මාකඩවර විහාරාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සිරි සුමනසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්යායේ අශොකාරාමාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත කරදන සිරි පඤ්ඤාලඞ්කාර නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

ලෙඛක :

කොළඹ, බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල-කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

අ a	ආ ā	ඉ i	ඊ ī	උ u	ඌ ū	එ e	ඔ o

CONSONANTS

	ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ṅa		
	ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña		
	ට ṭa	ඨ ṭha	ඩ ḍa	ඪ ḍha	ණ ṇa		
	ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na		
	ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma		
ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ ḷa	අං aṃ

ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ kē	කො kō
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khē	ඛො khō
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ gē	ගො gō

Conjunct - Consonants

ක්ක kka	ඤ්ඤ ñña	ත්‍ර tra	ම්ඵ mpha
ක්ඛ kkha	ණ්හ ṇha	ද්ද dda	ම්බ, ඹ mba
ක්‍ය kya	ñca	ද්ධ ddha	ම්භ mbha
ක්‍රි kri	ඤ්ඡ ñcha	ද්‍ර dra	ම්ම mma
ක්ව kva	ඤ්ජ, ඦ ñja	ද්ව, ද්ව dva	ම්හ mha
ඛ්‍ය khya	ඤ්ඣ ñjha	ධ්ව dhva	ය්‍ය yya
ඛ්ව khva	ට්ට ṭṭa	න්ත nta	ය්හ yha
ග්ග gga	ට්ඨ, ඨ ṭṭha	න්ථ ntha	ල්ල lla
ග්ඝ ggha	ඩ්ඩ ḍḍa	න්ද nda	ල්‍ය lya
ඞ්ක ṅka	ඩ්ඪ ḍḍha	න්ධ ndha	ල්හ lha
ග්‍ර gra	ණ්ණ ṇṇa	න්න nna	ව්හ wha
ඞ්ඛ ṅkha	ණ්ට ṇṭa	න්හ nha	ස්ස ssa
ඞ්ග ṅga	ණ්ඨ ṇṭha	ප්ප ppa	ස්ම sma
ඞ්ඝ ṅgha	ණ්ඩ, ඬ ṇḍa	ප්ඵ ppha	ස්ව sva
ච්ච cca	ණ්හ ṇha	බ්බ bba	හ්ම hma
ච්ඡ ccha	ත්ත tta	බ්භ bbha	ව්හ vha
ජ්ජ jja	ත්ථ ttha	බ්‍ර bra	ළ්හ ḷha
ජ්ඣ jjha	ත්ව tva	ම්ප mpa	

ා ā	ි i	ී ī	ු u	ූ ū	ෙ e	ො o

සඞ්කෙත නිරූපණය

ABBREVIATIONS

සීමු. 1 — සීහළක්ඛරමුද්දිත (පුරාණ) පරිවාරපාළි.

සීමු. 2 — සීහළක්ඛරමුද්දිත (හෙවාවිතාරණ) පරිවාරපාළි.

පැ — පැල්මඩුල්ල පුරාණවිහාර තාලපණ්ණ පොත්ථක.

මජසං — මරම්මඡට්ඨසඞ්ගීතිසංසොධිත පරිවාරපාළි.

ස්‍යා — ස්‍යාම - තායක්ඛරමුද්දිත පරිවාරපාළි.

PTS — PALI TEXT SOCIETY PARIVARAPALI.

පරිවාරපාළි

විසයසූචි

ඛන්ධකපුච්ඡා 1 - 7

එකුත්තරිකං 8 - 83

එකකං	—	—	—	8 - 11
දුකං	—	—	—	12 - 23
තිකං	—	—	—	22 - 35
චතුක්කං	—	—	—	36 - 47
පඤ්චකං	—	—	—	48 - 63
ඡක්කං	—	—	—	64 - 67
සත්තකං	—	—	—	68 - 73
අට්ඨකං	—	—	—	74 - 75
නවකං	—	—	—	76 - 77
දසකං	—	—	—	76 - 81
එකාදසකං		—	—	82 - 83

උපොසථාදි පුච්ඡා-විස්සජ්ජනා 84 - 87

පුච්ඡා	—	—	—	84 - 85
විස්සජ්ජනා		—	—	84 - 87

අත්ථවසපකරණං 88 - 91

ගාථාසඞ්ගණිකං 92 - 105

චතුවිපත්ති	—	—	96 - 97
ඡෙදනකාදි	—	—	98 - 99
අසාධාරණාදි	—	—	99 - 101
පාරාජිකාදි ආපත්ති	—	—	102 - 105

අධිකරණභෙදො 106 - 129

අධිකරණනිදානාදයො		—	108 - 117
අධිකරණාධිප්පායො	—	—	116 - 119
පුච්ඡාවිස්සජ්ජනවාරො	—	—	120 - 121
සංසට්ඨවාරො	—	—	120 - 121
සමථනිදානාදයො	—	—	122 - 125
සමථානානත්ථාදයො	—	—	124 - 129
අපරගාථා සඞ්ගණිකං		—	130 - 133

චොදනාකණ්ඩං 134 - 143

අනුවිජ්ජකස්ස අනුයොගො		—	134 - 137
චොදකාදිපටිපත්ති	—	—	138 - 139
චොදකස්ස අත්තජ්ඣාපනං		—	138 - 143

චූළසඞ්ගාමො 144 – 149

අනුවිජ්ජකස්ස පටිපත්ති — 144 – 149

මහාසඞ්ගාමො 150 – 169

අනුවිජ්ජක අනුයොගො — 162 – 167
පුච්ඡා විභාගො — — 166 – 169

කඨිනභෙදො 170 – 189

පුච්ඡා විස්සජ්ජනං — — —172-179
සඞ්ගහවාරො — — —178-189

උපාලිපඤ්චකං 190 – 265

1. අනිස්සිතවග්ගො — — —190-197
2. නප්පටිප්පස්සම්භනවග්ගො — —196-201
3. වොහාරවග්ගො — — —202-209
4. දිට්ඨාවිකම්මවග්ගො — — —208-215
5. අත්තාදානවග්ගො — — —216-225
6. ධුතඞ්ගවග්ගො — — —226-227
7. මුසාවාදවග්ගො — — —228-231
8. භික්ඛුනොවාදවග්ගො — — —232-237
9 උබ්බාහිකවග්ගො — — —238-245
10. අධිකරණවූපසමවග්ගො — —244-251
11. සඞ්ඝභෙදකවග්ගො — — —250-255
12. දුතිය සඞ්ඝභෙදකවග්ගො — —254-257
13. ආවාසිකවග්ගො — — —258-261
14 කඨිනත්ථාරවග්ගො — — —260-265

සමුට්ඨානං 266 – 273

චත්තාරො පාරාජිකා — —266-267
තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසා — —266-271
සෙඛියා — — —270-271

දුතියගාථාසඞ්ගණිකං 274 – 289

සෙදමොචනගාථා 290 – 299

1. කම්මවග්ගො — — —300 309
2. අත්ථවසවග්ගො — — —308-311
3. පඤ්ඤත්තවග්ගො — — —310-311
4. අපඤ්ඤත්තෙන පඤ්ඤත්තවග්ගො —310-313
5. නවසඞ්ගහවග්ගො — — —314-317

වග්ග පඤ්චකස්ස උද්දානං — —316-319

විනයපිටකෙ

පරිවාරපාළි

දුතියො භාගො

විනය පිටකයෙහි

පරිවාර පාළිය

ද්විතීය භාගය

3—ඒ 30906 (77/12)

TOC

විනයපිටකෙ

පරිවාරපාළි

දුතියො භාගො

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස

ඛන්ධකපුච්ඡා

1. උපසම්පදං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: උපසම්පදං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං ද්වෙ ආපත්තියො.

2. උපොසථං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: උපොසථං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං තිස්සො ආපත්තියො.

3. වස්සූපනායිකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: වස්සූපනායිකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං එකා ආපත්ති.

4. පවාරණං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: පවාරණං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං තිස්සො ආපත්තියො.

5. චම්මසංයුත්තං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: චම්මසංයුත්තං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං තිස්සො ආපත්තියො.

6. භෙසජ්ජං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: භෙසජ්ජං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං තිස්සො ආපත්තියො.

7. කඨිනකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: කඨිනකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං නත්ථි තත්ථ ආපත්ති.

8. චීවරසංයුත්තං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: චීවරසංයුත්තං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං තිස්සො ආපත්තියො.

9. චම්පෙය්‍යකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: චම්පෙය්‍යකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං එකා ආපත්ති.

10. කොසම්බකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: කොසම්බකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං එකා ආපත්ති.

11. කම්මක්ඛන්ධකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: කම්මක්ඛන්ධකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං එකා ආපත්ති.

12. පාරිවාසිකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: පාරිවාසිකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං එකා ආපත්ති.

13. සමුච්චයං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: සමුච්චයං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං එකා ආපත්ති.

14 සමථං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: සමථං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං ද්වෙ ආපත්තියො.

15. ඛුද්දකවත්ථුකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: ඛුද්දකවත්ථුකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං තිස්සො ආපත්තියො.

16. සෙනාසනං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: සෙනාසනං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං තිස්සො ආපත්තියො

17. සඞ්ඝභෙදං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: සඞ්ඝභෙදං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං ද්වෙ ආපත්තියො.

18. සමාචාරං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: සමාචාරං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං එකා ආපත්ති.

19. ඨපනං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: ඨපනං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං එකා ආපත්ති.

20. භික්ඛුනික්ඛන්ධකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: භික්ඛුනික්ඛන්ධකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං ද්වෙ ආපත්තියො.

21. පඤ්චසතිකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: පඤ්චසතිකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං නත්ථි තත්ථ ආපත්ති.

22. සත්තසතිකං පුච්ඡිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං කති ආපත්තියො: සත්තසතිකං විස්සජ්ජිස්සං සනිදානං සනිද්දෙසං, සමුක්කට්ඨපදානං නත්ථි තත්ථ ආපත්තීති.

ඛන්ධකපුච්ඡා නිට්ඨිතා පඨමං.

තස්සුද්දානං:

1. උපසම්පදූපොසථා[1] - වස්සූපනායිකපවාරණා,[2]
චම්මභෙසජ්ජකඨිනා - චීවරං චම්පෙය්‍යකෙන ච.

2. කොසම්බකක්ඛන්ධකං කම්මං - පරිවාසිසමුච්චයා,
සමථඛුද්දකා සෙනා - සඞ්ඝභෙදං සමාචාරො,[3]
ඨපනං භික්ඛුනීඛන්ධං - පඤ්චසත්තසතෙන චාති.

---

1. උපසම්පදූපොසථං - ස්‍යා.
2. වස්සූපනාපවාරණං - ස්‍යා.
3. සඞ්ඝභෙදසමාචරා - ස්‍යා.

TOC

එකුත්තරිකං

එකකං

1. ආපත්තිකරා ධම්මා ජානිතබ්බා, අනාපත්තිකරා ධම්මා ජානිතබ්බා.

ආපත්ති ජානිතබ්බා, අනාපත්ති ජානිතබ්බා.

ලහුකා ආපත්ති ජානිතබ්බා, ගරුකා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

සාවසෙසා ආපත්ති ජානිතබ්බා, අනවසෙසා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

දුට්ඨුල්ලා ආපත්ති ජානිතබ්බා, අදුට්ඨුල්ලා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

සප්පටිකම්මා ආපත්ති ජානිතබ්බා, අප්පටිකම්මා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

දෙසනාගාමිනී ආපත්ති ජානිතබ්බා, අදෙසනාගාමිනී ආපත්ති ජානිතබ්බා.

අන්තරායිකා ආපත්ති ජානිතබ්බා, අනන්තරායිකා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

සාවජ්ජපඤ්ඤත්ති ආපත්ති ජානිතබ්බා, අනවජ්ජපඤ්ඤත්ති ආපත්ති ජානිතබ්බා.

කිරියතො සමුට්ඨිතා ආපත්ති ජානිතබ්බා, අකිරියතො සමුට්ඨිතා ආපත්ති ජානිතබ්බා, කිරියාකිරියතො සමුට්ඨිතා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

පුබ්බාපත්ති ජානිතබ්බා, අපරාපත්ති ජානිතබ්බා.

පුබ්බාපත්තීනං අන්තරාපත්ති ජානිතබ්බා, අපරාපත්තීනං අන්තරාපත්ති ජානිතබ්බා.

දෙසිතා ගණනූපගා ආපත්ති ජානිතබ්බා, දෙසිතා න ගණනූපගා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

පඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා, අනුපඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා. අනුප්පන්නපඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා.

සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා, පදෙසපඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා,

සාධාරණපඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා, අසාධාරණපඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා.

එකතො පඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා, උභතො පඤ්ඤත්ති ජානිතබ්බා.

ථුල්ලවජ්ජා ආපත්ති ජානිතබ්බා, අථුල්ලවජ්ජා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

ගිහිපටිසංයුත්තා ආපත්ති ජානිතබ්බා, න ගිහිපටිසංයුත්තා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

නියතා ආපත්ති ජානිතබ්බා, අනියතා ආපත්ති ජානිතබ්බා.

ආදිකරො පුග්ගලො ජානිතබ්බො. අනාදිකරො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

අධිච්චාපත්තිකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො, අභිණ්හාපත්තිකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

චොදකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො, චුදිතකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

අධම්මචොදකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො, අධම්මචුදිතකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

ධම්මචොදකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො, ධම්මචුදිතකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

නියතො පුග්ගලො ජානිතබ්බො, අනියතො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

භබ්බාපත්තිකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො, අභබ්බාපත්තිකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

උක්ඛිත්තකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො; අනුක්ඛිත්තකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

නාසිතකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො, අනාසිතකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

සමානසංවාසකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො, අසමානසංවාසකො පුග්ගලො ජානිතබ්බො.

ඨපනං ජානිතබ්බන්ති.

එකකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :

1. කරා ආපත්ති ලහුකා සාවසෙසා ච දුට්ඨුල්ලා,
පටිකම්මදෙසනා චෙව අනන්තරාවජ්ජකිරියා[1]

2. කිරියාකිරියං පුබ්බා අන්තරා ගණ්ඨුපගා,
පඤ්ඤත්ති අනානුප්පන්න සබ්බත්ථ පදෙසසාධාරණා ච එකතො.[2]

3. උල්ලගිහිනියතා ච ආදි අධිච්ච චොදකා,
අධම්මධම්ම නියතො අභබ්බාක්ඛිත්ත නාසිතා,
සමානං ඨපනං චෙව උද්දානං එකකෙ ඉදන්ති.

---

1. පටිකම්ම දෙසනා ච අනන්තරවජ්ජකිරියං - ම.ඡ.සං.
2. සබ්බත්ථාධාරනා ච එකතො - ම.ඡ සං.
පඤ්ඤත්තානුප්පන්නා සබ්බා සාධාරණෙ ච එකතො - ස්‍යා.

දුකං

1. අත්ථාපත්ති සඤ්ඤාවිමොක්ඛා, අත්ථාපත්ති නො සඤ්ඤාවිමොක්ඛා.

අත්ථාපත්ති ලද්ධසමාපත්තිකස්ස, අත්ථාපත්ති න ලද්ධසමාපත්තිකස්ස.

අත්ථාපත්ති සද්ධම්මපටිසංයුත්තා, අත්ථාපත්ති අසද්ධම්මපටිසංයුත්තා.

අත්ථාපත්ති සපරික්ඛාරපටිසංයුත්තා, අත්ථාපත්ති පරපරික්ඛාරපටිසංයුත්තා.

අත්ථාපත්ති සපුග්ගලපටිසංයුත්තා, අත්ථාපත්ති පරපුග්ගලපටිසංයුත්තා.

අත්ථි සච්චං භණන්තො ගරුකං ආපත්තිං ආපජ්ජති, අත්ථි සච්චං භණන්තො ලහුකං ආපත්තිං ආපජ්ජති.

අත්ථි මුසා භණන්තො ගරුකං ආපත්තිං ආපජ්ජති, අත්ථි මුසා භණන්තො ලහුකං ආපත්තිං ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති භූමිගතො ආපජ්ජති නො වෙහාසගතො, අත්ථාපත්ති වෙහාසගතො ආපජ්ජති නො භූමිගතො.

අත්ථාපත්ති නික්ඛමන්තො ආපජ්ජති නො පවිසන්තො, අත්ථාපත්ති පවිසන්තො ආපජ්ජති නො නික්ඛමන්තො.

අත්ථාපත්ති ආදියන්තො ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති අනාදියන්තො ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති සමාදියන්තො ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න සමාදියන්තො ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති කරොන්තො ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න කරොන්තො ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති දෙන්තො ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න දෙන්තො ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති දෙසෙන්තො ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න දෙසෙන්තො ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති පටිගණ්හන්තො ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න පටිගණ්හන්තො ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති පරිභොගෙන ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න පරිභොගෙන ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති රත්තිං ආපජ්ජති නො දිවා, අත්ථාපත්ති දිවා ආපජ්ජති නො රත්තිං.

අත්ථාපත්ති අරුණුග්ගෙ ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න අරුණුග්ගෙ ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති ඡින්දන්තා ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න ඡින්දන්තා ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති ඡාදෙන්තා ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න ඡාදෙන්තා ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති ධාරෙන්තා ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති න ධාරෙන්තා ආපජ්ජති.

2. ද්වෙ උපොසථා : චාතුද්දසිකො ච පණ්ණරසිකො ච.

ද්වෙ පවාරණා : චාතුද්දසිකා ච පණ්ණරසිකා ච.

ද්වෙ කම්මානි : අපලොකනකම්මං, ඤත්තිකම්මං. අපරානිපි ද්වෙ කම්මානි : ඤත්තිදුතියකම්මං, ඤත්තිචතුත්ථකම්මං.

ද්වෙ කම්මවත්ථූනි : අපලොකනකම්මස්ස වත්ථු, ඤත්තිකම්මස්ස වත්ථු. අපරානිපි ද්වෙ කම්මවත්ථූනි : ඤත්තිදුතියකම්මස්ස වත්ථු, ඤත්තිචතුත්ථකම්මස්ස වත්ථු.

ද්වෙ කම්මදොසා : අපලොකනකම්මස්ස දොසො, ඤත්තිකම්මස්ස දොසො. අපරෙපි ද්වෙ කම්මදොසා : ඤත්තිදුතියකම්මස්ස දොසො, ඤත්තිචතුත්ථකම්මස්ස දොසො.

ද්වෙ කම්මසම්පත්තියො : අපලොකනකම්මස්ස සම්පත්ති, ඤත්තිකම්මස්ස සම්පත්ති. අපරාපි ද්වෙ කම්මසම්පත්තියො : ඤත්තිදුතියකම්මස්ස සම්පත්ති, ඤත්තිචතුත්ථකම්මස්ස සම්පත්ති.

ද්වෙ නානාසංවාසකභූමියො : අත්තනාව අත්තානං නානාසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සඞ්ඝො උක්ඛිපති අදස්සනෙ වා අප්පටිකම්මෙ වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා.

ද්වෙ සමානසංවාසකභූමියො : අත්තනාව අත්තානං සමානසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සඞ්ඝො උක්ඛිත්තං ඔසාරෙති දස්සනෙ වා පටිකම්මෙ වා පටිනිස්සග්ගෙ වා.

ද්වෙ පාරාජිකා : භික්ඛූනඤ්ච භික්ඛුනීනඤ්ච, ද්වෙ සඞ්ඝාදිසෙසා -පෙ- ද්වෙ ථුල්ලච්චයා -පෙ- ද්වෙ පාචිත්තියා -පෙ- ද්වෙ පාටිදෙසනීයා -පෙ- ද්වෙ දුක්කටා -පෙ- ද්වෙ දුබ්භාසිතා භික්ඛූනඤ්ච භික්ඛුනීනඤ්ච.

සත්ත ආපත්තියො, සත්ත ආපත්තික්ඛන්ධා.

ද්වීහාකාරෙහි සඞ්ඝො භිජ්ජති : කම්මෙන වා, සලාකග්ගාහෙන වා.

3. ද්වෙ පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා : අද්ධානහීනො, අඞ්ගහීනො. අපරෙපි ද්වෙ පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා : වත්ථුවිපන්නො, කරණදුක්කටකො. අපරෙපි ද්වෙ පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා : අපරිපූරො පරිපූරො නො ච යාචති.

ද්වින්නං පුග්ගලානං නිස්සාය න වත්ථබ්බං : අලජ්ජිස්ස ච බාලස්ස ච.

ද්වින්නං පුග්ගලානං නිස්සයො න දාතබ්බො : අලජ්ජිස්ස ච ලජ්ජිනො ච න යාචති.

ද්වින්නං පුග්ගලානං නිස්සයො දාතබ්බො : බාලස්ස ච ලජ්ජිස්ස ච යාචති.

ද්වෙ පුග්ගලා අභබ්බා ආපත්තිං ආපජ්ජිතුං : බුද්ධා ච. පච්චෙකබුද්ධා ච.

ද්වෙ පුග්ගලා භබ්බා ආපත්තිං ආපජ්ජිතුං : භික්ඛූ ච භික්ඛුනියො ච.

ද්වෙ පුග්ගලා අභබ්බා සඤ්චිච්ච ආපත්තිං ආපජ්ජිතුං : භික්ඛූ ච භික්ඛුනියො ච අරියපුග්ගලා.

ද්වෙ පුග්ගලා භබ්බා සඤ්චිච්ච ආපත්තිං ආපජ්ජිතුං : භික්ඛූ ච භික්ඛුනියො ච පුථුජ්ජනා.

ද්වෙ පුග්ගලා අභබ්බා සඤ්චිච්ච සාතිසාරං වත්ථුං අජ්ඣාචරිතුං : භික්ඛූ ච භික්ඛුනියො ච අරියපුග්ගලා.

ද්වෙ පුග්ගලා භබ්බා සඤ්චිච්ච සාතිසාරං වත්ථුං අජ්ඣාචරිතුං : භික්ඛූ ච භික්ඛුනියො ච පුථුජ්ජනා.

ද්වෙ පටික්කොසා : කායෙන වා පටික්කොසති, වාචාය වා පටික්කොසති.

ද්වෙ නිස්සාරණා : අත්ථි පුග්ගලො අප්පත්තො නිස්සාරණං තඤ්චෙ සඞ්ඝො නිස්සාරෙති, එකච්චො සුනිස්සාරිතො, එකච්චො දුන්නිස්සාරිතො.

ද්වෙ ඔසාරණා : අත්ථි පුග්ගලො අප්පත්තො ඔසාරණං තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, එකච්චො සොසාරිතො, එකච්චො දොසාරිතො.

ද්වෙ පටිඤ්ඤා : කායෙන වා පටිජානාති, වාචාය වා පටිජානාති.

ද්වෙ පටිග්ගහා : කායෙන වා පටිගණ්හාති, කායපටිබද්ධෙන වා පටිගණ්හාති.

ද්වෙ පටික්ඛෙපා : කායෙන වා පටික්ඛිපති වාචාය වා පටික්ඛිපති.

ද්වෙ උපඝාතිකා : සික්ඛූපඝාතිකා ච භොගූපඝාතිකා ච.

ද්වෙ චොදනා : කායෙන වා චොදෙති, වාචාය වා චොදෙති.

4. ද්වෙ කඨිනස්ස පලිබොධා : ආවාසපලිබොධො ච චීවරපලිබොධො ච.

ද්වෙ කඨිනස්ස අපලිබොධා : ආවාස අපලිබොධො ච චීවරඅපලිබොධො ච.

ද්වෙ චීවරානි : ගහපතිකඤ්ච පංසුකූලිකඤ්ච.

ද්වෙ පත්තා : අයොපත්තො මත්තිකාපත්තො.

ද්වෙ මණ්ඩලානි : තිපුමයං සීසමයං.

ද්වෙ පත්තස්ස අධිට්ඨානා : කායෙන වා අධිට්ඨෙති, වාචාය වා අධිට්ඨෙති.

ද්වෙ චීවරස්ස අධිට්ඨානා : කායෙන වා අධිට්ඨෙති, වාචාය වා අධිට්ඨෙති.

ද්වෙ විකප්පනා : සම්මුඛාවිකප්පනා ච පරම්මුඛාවිකප්පනා ච.

5. ද්වෙ විනයා : භික්ඛූනඤ්ච භික්ඛුනීනඤ්ච.

ද්වෙ වෙනයිකා : පඤ්ඤත්තඤ්ච පඤ්ඤත්තානුලොමඤ්ච.

ද්වෙ විනයස්ස සල්ලෙඛා : අකප්පියෙ සෙතුඝාතො, කප්පියෙ මත්තකාරිතා.

ද්වීහාකාරෙහි ආපත්තිං ආපජ්ජති : කායෙන වා ආපජ්ජති, වාචාය වා ආපජ්ජති.

ද්වීහාකාරෙහි ආපත්තියා වුට්ඨාති : කායෙන වා වුට්ඨාති, වාචාය වා වුට්ඨාති.

ද්වෙ පරිවාසා : පටිච්ඡන්නපරිවාසො අප්පටිච්ඡන්නපරිවාසො, අපරෙපි ද්වෙ පරිවාසා : සුද්ධන්තපරිවාසො සමොධානපරිවාසො.

ද්වෙ මානත්තා : පටිච්ඡන්නමානත්තං අප්පටිච්ඡන්නමානත්තං. අපරෙපි ද්වෙ මානත්තා : පක්ඛමානත්තං සමොධානමානත්තං.

ද්වින්නං පුග්ගලානං රත්තිච්ඡෙදො : පාරිවාසිකස්ස ච මානත්ත-චාරිකස්ස ච.

ද්වෙ අනාදරියානි : පුග්ගලඅනාදරියඤ්ච ධම්මඅනාදරියඤ්ච.

6. ද්වෙ ලොණානි : ජාතිමඤ්ච කාරිමඤ්ච,[1] අපරානිපි ද්වෙ ලොණානි : සාමුද්දං කාළලොණං. අපරානිපි ද්වෙ ලොණානි : සින්ධවං උබ්භිදං. අපරානිපි ද්වෙ ලොණානි : රොමකං පක්කාලකං.

ද්වෙ පරිභොගා : අබ්භන්තරපරිභොගො ච බාහිරපරිභොගො ච.

ද්වෙ අක්කොසා : හීනො ච අක්කොසො උක්කට්ඨො ච අක්කොසො.

ද්වීහාකාරෙහි පෙසුඤ්ඤං හොති : පියකම්‍යස්ස වා භෙදාධිප්පායස්ස වා.

ද්වීහාකාරෙහි ගණභොජනං පසවති : නිමන්තනතො වා විඤ්ඤත්තිතො වා.

7. ද්වෙ වස්සූපනායිකා : පුරිමිකා ච පච්ඡිමිකා ච.

ද්වෙ අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

ද්වෙ ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

---

1. ඛාතිමයඤ්ච ඛ්‍යාරිමයඤ්ච - සයා.

8. ද්වෙ පුග්ගලා බාලා: යො ච අනාගතං භාරං වහති, යො ච ආගතං භාරං න වහති. ද්වෙ පුග්ගලා පණ්ඩිතා: යො ච අනාගතං භාරං න වහති, යො ච ආගතං භාරං වහති.

අපරෙපි ද්වෙ පුග්ගලා බාලා: යො ච අකප්පියෙ කප්පියසඤ්ඤී, යො ච කප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤී, ද්වෙ පුග්ගලා පණ්ඩිතා: යො ච අකප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤී, යො ච කප්පියෙ කප්පිය සඤ්ඤී.

අපරෙපි ද්වෙ පුග්ගලා බාලා: යො ච අනාපත්තියා ආපත්තිසඤ්ඤී, යො ච ආපත්තියා අනාපත්තිසඤ්ඤී. ද්වෙ පුග්ගලා පණ්ඩිතා: යො ච ආපත්තියා ආපත්තිසඤ්ඤී, යො ච අනාපත්තියා අනාපත්තිසඤ්ඤී.

අපරෙපි ද්වෙ පුග්ගලා බාලා: යො ච අධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤී, යො ච ධම්මෙ අධම්මසඤ්ඤී. ද්වෙ පුග්ගලා පණ්ඩිතා: යො ච අධම්මෙ අධම්ම-සඤ්ඤී, යො ච ධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤී.

අපරෙපි ද්වෙ පුග්ගලා බාලා: යො ච අවිනයෙ විනයසඤ්ඤී, යො ච විනයෙ අවිනයසඤ්ඤී. ද්වෙ පුග්ගලා පණ්ඩිතා: යො ච අවිනයෙ අවිනයසඤ්ඤී, යො ච විනයෙ විනයසඤ්ඤී.

9. ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා වඩ්ඪන්ති: යො ච න කුක්කුච්චායි-තබ්බං කුක්කුච්චායති, යො ච කුක්කුච්චායිතබ්බං න කුක්කුච්චායති. ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා න වඩ්ඪන්ති: යො ච න කුක්කුච්චායිතබ්බං න කුක්කුච්චායති යො ච කුක්කුච්චායිතබ්බං කුක්කුච්චායති.

අපරෙසම්පි ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා වඩ්ඪන්ති: යො ච අකප්පියෙ කප්පියසඤ්ඤී, යො ච කප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤී. ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා න වඩ්ඪන්ති: යො ච අකප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤී, යො ච කප්පියෙ කප්පියසඤ්ඤී.

අපරෙසම්පි ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා වඩ්ඪන්ති: යො ච අනාපත්තියා ආපත්තිසඤ්ඤී, යො ච ආපත්තියා අනාපත්තිසඤ්ඤී. ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා න වඩ්ඪන්ති: යො ච අනාපත්තියා අනාපත්තිසඤ්ඤී, යො ච ආපත්තියා ආපත්තිසඤ්ඤී.

අපරෙසම්පි ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා වඩ්ඪන්ති: යො ච අධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤී, යො ච ධම්මෙ අධම්මසඤ්ඤී. ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා න වඩ්ඪන්ති: යො ච අධම්මෙ අධම්මසඤ්ඤී, යො ච ධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤී.

අපරෙසම්පි ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා වඩ්ඪන්ති: යො ච අවිනයෙ විනයසඤ්ඤී, යො ච විනයෙ අවිනයසඤ්ඤී. ද්වින්නං පුග්ගලානං ආසවා න වඩ්ඪන්ති: යො ච අවිනයෙ අවිනයසඤ්ඤී, යො ච විනයෙ විනයසඤ්ඤී.

දුකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :

1. සඤ්ඤා ලද්ධා ච සද්ධම්මා පරික්ඛාරා ච පුග්ගලා,
සච්චං භූමි නික්ඛමන්තො ආදියන්තො සමාදියං.

2. කරොන්තො දෙන්තො ගණ්හන්තො පරිභොගෙන රත්ති ච,
අරුණා ඡින්දං ඡාදෙන්තො ධාරෙන්තො ච උපොසථා.

3. පවාරණා කම්මා පරා වත්ථු අපරා දෙසා ච,
අපරා ද්වෙ ච සම්පත්ති නානා සමානමෙව ච.

4. පාරාජිකා සඞ්ඝා ථුල්ලච්ච[1] පාචිත්තියා පාටිදෙසනී,
දුක්කටා දුබ්භාසිතා චෙව[2] සත්තාපත්තික්ඛන්ධා ච.

5. භිජ්ජති උපසම්පදා තථෙව අපරෙ දුවෙ,
න වත්තබ්බං න දාතබ්බං අභබ්බාභබ්බමෙව ච.

6. සඤ්චිච්ච සාතිසාරා ච පටික්කොසා ච නිස්සාරණා,
ඔසාරණා පටිඤ්ඤා ච පටිග්ගහා පටික්ඛිපා.

7. උපඝාති චොදනා ච කඨිනා ච දුවෙ තථා,
චීවරා පත්තමණ්ඩලා අධිට්ඨානා තථෙව ද්වෙ.

8. විකප්පනා ච විනයා වෙනයිකා සල්ලෙඛා,
ආපජ්ජති ච වුට්ඨාති පරිවාසා අපරෙ දුවෙ.

9. ද්වෙ මානත්තා අපරෙ ච රත්තිච්ඡෙදෙ අනාදරි,
ද්වෙ ලොණා තයො අපරෙ පරිභොගකොකාසනා ච.

10 පෙසුඤ්ඤෙ ච ගණාවස්සට්ඨපනා භාරකප්පියා,
අනාපත්ති අධම්මධම්මා විනයෙ ආසවෙ තථා ති.

තිකං

1. අත්ථාපත්ති තිට්ඨන්තෙ භගවති ආපජ්ජති නො පරිනිබ්බුතෙ, අත්ථාපත්ති පරිනිබ්බුතෙ භගවති ආපජ්ජති නො තිට්ඨන්තෙ, අත්ථාපත්ති තිට්ඨන්තෙපි භගවති ආපජ්ජති පරිනිබ්බුතෙපි.

අත්ථාපත්ති කාලෙ ආපජ්ජති නො විකාලෙ, අත්ථාපත්ති විකාලෙ ආපජ්ජති නො කාලෙ, අත්ථාපත්ති කාලෙ චෙව ආපජ්ජති විකාලෙ ච.

අත්ථාපත්ති රත්තිං ආපජ්ජති නො දිවා, අත්ථාපත්ති දිවා ආපජ්ජති නො රත්තිං, අත්ථාපත්ති රත්තිං චෙව ආපජ්ජති දිවා ච.

---

1. පාරාජි සඞ්ඝා ථුල්ලච්චං - සයා.
2. භාසිතාචෙව - සයා.

අත්ථාපත්ති දසවස්සො ආපජ්ජති නො ඌනදසවස්සො, අත්ථාපත්ති ඌනදසවස්සො ආපජ්ජති නො දසවස්සො, අත්ථාපත්ති දසවස්සො චෙව ආපජ්ජති ඌනදසවස්සො ච.

අත්ථාපත්ති පඤ්චවස්සො ආපජ්ජති නො ඌනපඤ්චවස්සො, අත්ථාපත්ති ඌනපඤ්චවස්සො ආපජ්ජති නො පඤ්චවස්සො, අත්ථාපත්ති පඤ්චවස්සො චෙව ආපජ්ජති ඌනපඤ්චවස්සො ච.

අත්ථාපත්ති කුසලචිත්තො ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති අකුසලචිත්තො ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති අබ්‍යාකතචිත්තො ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති සුඛවෙදනාසමඞ්ගී ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති දුක්ඛවෙදනා-සමඞ්ගී ආපජ්ජති, අත්ථාපත්ති අදුක්ඛමසුඛවෙදනාසමඞ්ගී ආපජ්ජති.

2. තීණි චොදනාවත්ථූනි : දිට්ඨෙන සුතෙන පරිසඞ්කාය.

තයො සලාකග්ගාහා : ගූළ්හකො විවටකො සකණ්ණජප්පකො.

තයො පටික්ඛෙපා : මහිච්ඡතා අසන්තුට්ඨිතා[1] අසල්ලෙඛතා.

තයො අනුඤ්ඤාතා : අප්පිච්ඡතා සන්තුට්ඨිතා සල්ලෙඛතා. අපරෙපි

තයො පටික්ඛෙපා : මහිච්ඡතා අසන්තුට්ඨිතා අමත්තඤ්ඤුතා.

තයො අනුඤ්ඤාතා : අප්පිච්ඡතා සන්තුට්ඨිතා මත්තඤ්ඤුතා.

තිස්සො පඤ්ඤත්තියො : පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්න-පඤ්ඤත්ති, අපරාපි තිස්සො පඤ්ඤත්තියො : සබ්බත්ථ පඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති සාධාරණපඤ්ඤත්ති, අපරාපි තිස්සො පඤ්ඤත්තියො : අසාධාරණපඤ්ඤත්ති එකතො පඤ්ඤත්ති උභතො පඤ්ඤත්ති.

3. අත්ථාපත්ති බාලො ආපජ්ජති නො පණ්ඩිතො, අත්ථාපත්ති පණ්ඩිතො ආපජ්ජති නො බාලො, අත්ථාපත්ති බාලො චෙව ආපජ්ජති පණ්ඩිතො ච.

අත්ථාපත්ති කාළෙ ආපජ්ජති නො ජුණ්හෙ, අත්ථාපත්ති ජුණ්හෙ ආපජ්ජති නො කාළෙ, අත්ථාපත්ති කාළෙ චෙව ආපජ්ජති ජුණ්හෙ ච.

අත්ථි කාළෙ කප්පති නො ජුණ්හෙ, අත්ථි ජුණ්හෙ කප්පති නො කාළෙ, අත්ථි කාළෙ චෙව කප්පති ජුණ්හෙ ච.

අත්ථාපත්ති හෙමන්තෙ ආපජ්ජති නො ගිම්හෙ නො වස්සෙ, අත්ථාපත්ති ගිම්හෙ ආපජ්ජති නො හෙමන්තෙ නො වස්සෙ, අත්ථාපත්ති වස්සෙ ආපජ්ජති නො ගිම්හෙ නො හෙමන්තෙ.

අත්ථාපත්ති සඞ්ඝො ආපජ්ජති න ගණො න පුග්ගලො, අත්ථාපත්ති ගණො ආපජ්ජති න සඞ්ඝො න පුග්ගලො, අත්ථාපත්ති පුග්ගලො ආපජ්ජති න සඞ්ඝො න ගණො.

---

1. අසන්තුට්ඨතා - ස්‍යා.

අත්ථි සඞ්ඝස්ස කප්පති න ගණස්ස න පුග්ගලස්ස, අත්ථි ගණස්ස කප්පති න සඞ්ඝස්ස න පුග්ගලස්ස, අත්ථි පුග්ගලස්ස කප්පති න සඞ්ඝස්ස න ගණස්ස.

තිස්සො ඡාදනා : වත්ථුං ඡාදෙති නො ආපත්තිං, ආපත්තිං ඡාදෙති න වත්ථුං, වත්ථුඤ්චෙව ඡාදෙති ආපත්තිඤ්ච.

තිස්සො පටිච්ඡාදියො : ජන්තාඝරපටිච්ඡාදි, උදකපටිච්ඡාදි, වත්ථපටිච්ඡාදි.

තීණි පටිච්ඡන්නානි වහන්ති නො විවටානි : මාතුගාමො පටිච්ඡන්නො වහති නො විවටො, බ්‍රාහ්මණානං මන්තා පටිච්ඡන්නා වහන්ති නො විවටා, මිච්ඡාදිට්ඨි පටිච්ඡන්නා වහති නො විවටා.

තීණි විවටානි විරොචන්ති නො පටිච්ඡන්නානි : චන්දමණ්ඩලං විවටං විරොචති නො පටිච්ඡන්නං, සුරියමණ්ඩලං විවටං විරොචති නො පටිච්ඡන්නං, තථාගතප්පවෙදිතො ධම්මවිනයො විවටො විරොචති නො පටිච්ඡන්නො.

තයො සෙනාසනග්ගාහා : පුරිමකො පච්ඡිමකො අන්තරාමුත්තකො.

අත්ථාපත්ති ගිලානො ආපජ්ජති නො අගිලානො, අත්ථාපත්ති අගිලානො ආපජ්ජති නො ගිලානො, අත්ථාපත්ති ගිලානො චෙව ආපජ්ජති අගිලානො ච.

4. තීණි අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. තීණි ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

තයො පරිවාසා : පටිච්ඡන්නපරිවාසො, අපටිච්ඡන්න පරිවාසො, සුද්ධන්තපරිවාසො.

තයො මානත්තා : පටිච්ඡන්නමානත්තං, අපටිච්ඡන්නමානත්තං, පක්ඛමානත්තං.

තයො පාරිවාසිකස්ස භික්ඛුනො රත්තිච්ඡෙදා : සහවාසො, විප්පවාසො, අනාරොචනා.

අත්ථාපත්ති අන්තො ආපජ්ජති නො බහි, අත්ථාපත්ති බහි ආපජ්ජති නො අන්තො, අත්ථාපත්ති අන්තො චෙව ආපජ්ජති බහි ච.

අත්ථාපත්ති අන්තොසීමාය ආපජ්ජති නො බහිසීමාය, අත්ථාපත්ති බහිසීමාය ආපජ්ජති නො අන්තොසීමාය, අත්ථාපත්ති අන්තොසීමාය චෙව ආපජ්ජති බහිසීමාය ච.

තීහාකාරෙහි ආපත්තිං ආපජ්ජති : කායෙන ආපජ්ජති, වාචාය ආපජ්ජති, කායෙන වාචාය ආපජ්ජති. අපරෙහිපි තීහාකාරෙහි ආපත්තිං ආපජ්ජති : සඞ්ඝමජ්ඣෙ, ගණමජ්ඣෙ, පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ.

තීහාකාරෙහි ආපත්තියා වුට්ඨාති : කායෙන වුට්ඨාති, වාචාය වුට්ඨාති, කායෙන වාචාය වුට්ඨාති. අපරෙහිපි තීහාකාරෙහි ආපත්තියා වුට්ඨාති : සඞ්ඝමජ්ඣෙ, ගණමජ්ඣෙ, පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ.

තීණි අධම්මිකානි අමූළ්හවිනයස්ස දානානි: තීණි ධම්මිකානි අමූළ්හවිනයස්ස දානානි.

5. තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඞ්ඛමානො සඞ්ඝො තජ්ජනීයකම්මං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො, බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො, ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙහි ගිහිසංසග්ගෙහි.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඞ්ඛමානො සඞ්ඝො නියස්සකම්මං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො හොති-පෙ-සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො, බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො, ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙහි ගිහිසංසග්ගෙහි.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඞ්ඛමානො සඞ්ඝො පබ්බාජනීයකම්මං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො හොති-පෙ-සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො, බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො, කුලදූසකො හොති පාපසමාචාරො, දිස්සන්ති චෙව පාපකා සමාචාරා සුය්‍යන්ති ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඞ්ඛමානො සඞ්ඝො පටිසාරණීයකම්මං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො, බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො, ගිහී අක්කොසති පරිභාසති.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඞ්ඛමානො සඞ්ඝො ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො හොති-පෙ-සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො, බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො, ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පස්සිතුං.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඞ්ඛමානො සඞ්ඝො ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො හොති-පෙ-සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො, බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො, ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පටිකාතුං.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඞ්ඛමානො සඞ්ඝො පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො හොති-පෙ-සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො, බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො, න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිනිස්සජ්ජිතුං.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඞ්ඛමානො සඞ්ඝො ආගාළ්හාය චෙතෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො, බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො, ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙහි ගිහිසංසග්ගෙහි.

6. තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

අපරෙහිපි තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: අධිසීලෙ සීලවිපන්නො හොති, අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නො හොති, අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නො හොති.

අපරෙහිපි තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: කායිකෙන දවෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන දවෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන දවෙන සමන්නාගතො හොති.

අපරෙහිපි තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: කායිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති.

අපරෙහිපි තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: කායිකෙන උපඝාතිකෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන උපඝාතිකෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන උපඝාතිකෙන සමන්නාගතො හොති.

අපරෙහිපි තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: කායිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්නාගතො හොති.

අපරෙහිපි තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: ආපත්තිං ආපන්නො කම්මකතො උපසම්පාදෙති, නිස්සයං දෙති, සාමණෙරං උපට්ඨාපෙති.

අපරෙහිපි තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: යාය ආපත්තියා සඞ්ඝෙන කම්මං කතං හොති, තං ආපත්තිං ආපජ්ජති, අඤ්ඤං වා තාදිසිකං, තතො වා පාපිට්ඨතරං.

අපරෙහිපි තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං: බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස අවණ්ණං භාසති.

7. තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝමජ්ඣෙ උපොසථං ඨපෙන්තස්ස "අලං භික්ඛු මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාදං"ති ඔමද්දිත්වා සඞ්ඝෙන උපොසථො කාතබ්බො: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝමජ්ඣෙ පවාරණං ඨපෙන්තස්ස "අලං භික්ඛු මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාදං"ති ඔමද්දිත්වා[1] සඞ්ඝෙන පවාරෙතබ්බං: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

---

1. ඔවදිත්වා - සීමු 1, 2.

8. තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො න කාචි සඞ්ඝසම්මුති දාතබ්බා : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං[1] අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු න කිස්මිචි පච්චෙකට්ඨානෙ ඨපෙතබ්බො : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො නිස්සාය න වත්ථබ්බං : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො නිස්සයො න දාතබ්බො : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස නාලං ඔකාසකම්මං කාතුං : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො සවචනීයං නාදාතබ්බං[2] : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො න විනයො පුච්ඡිතබ්බො : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා විනයො න පුච්ඡිතබ්බො : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො න විනයො විස්සජ්ජිතබ්බො : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා විනයො න විස්සජ්ජිතබ්බො : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දාතබ්බො : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො න සාකච්ඡිතබ්බො[3] : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

තීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බො, න නිස්සයො දාතබ්බො, න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො : අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච.

9. තයො උපොසථා : චාතුද්දසිකො, පණ්ණරසිකො, සාමග්ගි-උපොසථො. අපරෙපි තයො උපොසථා : සඞ්ඝෙ උපොසථො, ගණෙ උපොසථො පුග්ගලෙ උපොසථො අපරෙපි තයො උපොසථා : සුත්තුද්දෙසො උපොසථො, පාරිසුද්ධි උපොසථො, අධිට්ඨානුපොසථො,

1. සඞ්ඝො න වොහරිතබ්බො - ස්‍යා.
2. න දාතබ්බං - සීමු. 1, 2.
3. සාකච්ඡාතබ්බො මජසං, ස්‍යා.

තිස්සො පවාරණා: චාතුද්දසිකා, පණ්ණරසිකා, සාමග්ගීපවාරණා. අපරාපි තිස්සො පවාරණා: සඞ්ඝෙ පවාරණා, ගණෙ පවාරණා, පුග්ගලෙ පවාරණා. අපරාපි තිස්සො පවාරණා: තෙවාචිකා පවාරණා, ද්වෙවාචිකා පවාරණා, සමානවස්සිකා පවාරණා.

10. තයො ආපායිකා නෙරයිකා ඉදමප්පහාය: යො ච අබ්‍රහ්මචාරී බ්‍රහ්මචාරීපටිඤ්ඤො, යො ච සුද්ධං බ්‍රහ්මචාරිං[1] පරිසුද්ධං[2] බ්‍රහ්මචරියං චරන්තං අමූලකෙන අබ්‍රහ්මචරියෙන[3] අනුද්ධංසෙති, යො චායං එවංවාදී එවංදිට්ඨි "නත්ථි කාමෙසු දොසො"ති සො කාමෙසු පාතබ්‍යතං ආපජ්ජති."

11. තීණි අකුසලමූලානි: ලොභො අකුසලමූලං, දොසො අකුසලමූලං, මොහො අකුසලමූලං. තීණි කුසලමූලානි: අලොභො කුසලමූලං, අදොසො කුසලමූලං, අමොහො කුසලමූලං.

තීණි දුච්චරිතානි: කායදුච්චරිතං, වචීදුච්චරිතං, මනොදුච්චරිතං. තීණි සුචරිතානි: කායසුචරිතං, වචීසුචරිතං, මනොසුචරිතං.

12. තයො අත්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා කුලෙසු තිකභොජනං පඤ්ඤත්තං: දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය, මා පාපිච්ඡා පක්ඛං නිස්සාය සඞ්ඝං භින්දෙය්‍යුං, කුලානුද්දයතාය ච.

තීහි අසද්ධම්මෙහි අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො: පාපිච්ඡතා, පාපමිත්තතා, ඔරමත්තකෙන විසෙසාධිගමෙන අන්තරාවොසානං ආපාදි.

13. තිස්සො සම්මුතියො: දණ්ඩසම්මුති, සික්කාසම්මුති, දණ්ඩසික්කා සම්මුති.

තිස්සො පාදුකා ධුවට්ඨානියා[4] අසඞ්කමනීයා: වච්චපාදුකා, පස්සාවපාදුකා, ආචමනපාදුකා.

තිස්සො පාදඝංසනියො: සක්ඛරා, කථලා, සමුද්දඵෙණකොති.

තිකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං:

1. තිට්ඨන්තෙ කාලෙ රත්තිං ච දස පඤ්ච කුසලෙන,
වෙදනා චොදනා වත්ථු සලාකා ද්වෙ පටික්ඛිපා.

2. පඤ්ඤත්ති අපරෙ ද්වෙ ච බාලො කාලෙ ච කප්පති,
හෙමන්තෙ සඞ්ඝා සඞ්ඝස්ස ඡාදනා ච පටිච්ඡාදි

---

1. අසුද්ධ බ්‍රහ්මචාරි - සීමු 1.
2. සුද්ධං - සයා,
3. බ්‍රහ්මචරියෙන - සීමු 1.
4. ධුවට්ඨිතිකා - මජසං,

3. පටිච්ඡන්නා විවටා ච සෙනාසනගිලායනා,
පාතිමොක්ඛං පරිවාසං මානත්තාපාරිවාසිකා.

4. අනෙන්තා අනෙන්තා ච සීමාය ආපජ්ජති පුනාපරෙ,
වුට්ඨාති අපරෙ චෙව අමූළ්හවිනයා දුවෙ.

5 තජ්ජනීයා නියස්සා ච පබ්බාජපටිසාරණී,
අදස්සනාපටිකම්මෙ අනිස්සග්ගෙ ච[1] දිට්ඨියා.

6. ආගාළ්හකම්මාධිසීලෙ දවානාචාරඝාතිකා,
ආජීවාපන්නානාදිසිකා අවණ්ණුපොසථෙන ච

7. පවාරණා සම්මුති ච වොහාරපච්චකෙන ච
න වත්ථබ්බං න දාතබ්බං ඔකාසං න කරෙ තථා.

8. න කරෙ සවචනීයං න පුච්ඡිතබ්බකා දුවෙ,
න විස්සජ්ජෙ දුවෙ චෙව අනුයොගම්පි නො දදෙ.

9. සාකච්ඡා උපසම්පදා නිස්සයසාමණෙරා ච,
උපොසථා තිකා තීණි පවාරණා තිකා තයො.

10. ආපායිකා අකුසලා කුසලා චරිතා දුවෙ,
තිකභොජනසඞ්ඝම්මෙ සම්මුති පාදුකෙන ච.
පාදඝංසනිකා චෙව උදකං තිකතො ඉදන්ති.

චතුක්කං

1. අත්ථාපත්ති සකවාචාය ආපජ්ජති, පරවාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති පරවාචාය ආපජ්ජති, සකවාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති සකවාචාය ආපජ්ජති, සකවාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති පරවාචාය ආපජ්ජති, පරවාචාය වුට්ඨාති.

අත්ථාපත්ති කායෙන ආපජ්ජති, වාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති වාචාය ආපජ්ජති, කායෙන වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති කායෙන ආපජ්ජති, කායෙන වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති වාචාය ආපජ්ජති, වාචාය වුට්ඨාති.

අත්ථාපත්ති පසුත්තො ආපජ්ජති, පටිබුද්ධො වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති පටිබුද්ධො ආපජ්ජති, පසුත්තො වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති පසුත්තො ආපජ්ජති, පසුත්තො වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති පටිබුද්ධො ආපජ්ජති, පටිබුද්ධො වුට්ඨාති.

අත්ථාපත්ති අචිත්තකො ආපජ්ජති, සචිත්තකො වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති සචිත්තකො ආපජ්ජති, අචිත්තකො වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති අචිත්තකො ආපජ්ජති, අචිත්තකො වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති සචිත්තකො ආපජ්ජති, සචිත්තකො වුට්ඨාති.

---

1. අනිස්සග්ගී ච – සීමු.

අත්ථාපත්ති ආපජ්ජන්තො දෙසෙති, දෙසෙන්තො ආපජ්ජති. අත්ථාපත්ති ආපජ්ජන්තො වුට්ඨාති, වුට්ඨහන්තො ආපජ්ජති.

අත්ථාපත්ති කම්මෙන අපජ්ජති, අකම්මෙන වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති අකම්මෙන ආපජ්ජති, කම්මෙන වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති කම්මෙන ආපජ්ජති, කම්මෙන වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති අකම්මෙන ආපජ්ජති, අකම්මෙන වුට්ඨාති.

2. චත්තාරො අනරියවොහාරා : අදිට්ඨෙ දිට්ඨවාදිතා, අසුතෙ සුතවාදිතා, අමුතෙ මුතවාදිතා, අවිඤ්ඤාතෙ විඤ්ඤාතවාදිතා.

චත්තාරො අරියවොහාරා : අදිට්ඨෙ අදිට්ඨවාදිතා, අසුතෙ අසුතවාදිතා, අමුතෙ අමුතවාදිතා, අවිඤ්ඤාතෙ විඤ්ඤාතවාදිතා.

අපරෙපි චත්තාරො අනරියවොහාරා : දිට්ඨෙ අදිට්ඨවාදිතා, සුතෙ අසුතවාදිතා, මුතෙ අමුතවාදිතා, විඤ්ඤාතෙ අවිඤ්ඤාතවාදිතා.

චත්තාරො අරියවොහාරා : දිට්ඨෙ දිට්ඨවාදිතා, සුතෙ සුතවාදිතා, මුතෙ මුතවාදිතා, විඤ්ඤාතෙ විඤ්ඤාතවාදිතා

3. චත්තාරො පාරාජිකා භික්ඛූනං භික්ඛුනීහි සාධාරණා, චත්තාරො පාරාජිකා භික්ඛුනීනං භික්ඛූහි අසාධාරණා.

චත්තාරො පරික්ඛාරා : අත්ථි පරික්ඛාරො රක්ඛිතබ්බො ගොපෙතබ්බො මමායිතබ්බො පරිභුඤ්ජිතබ්බො, අත්ථි පරික්ඛාරො රක්ඛිතබ්බො ගොපෙතබ්බො මමායිතබ්බො න පරිභුඤ්ජිතබ්බො, අත්ථි පරික්ඛාරො රක්ඛිතබ්බො ගොපෙතබ්බො න මමායිතබ්බො න පරිභුඤ්ජිතබ්බො, අත්ථි පරික්ඛාරො න රක්ඛිතබ්බො න ගොපෙතබ්බො න මමායිතබ්බො න පරිභුඤ්ජිතබ්බො.

අත්ථාපත්ති සම්මුඛා ආපජ්ජති, පරම්මුඛා වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති පරම්මුඛා ආපජ්ජති, සම්මුඛා වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති සම්මුඛා ආපජ්ජති සම්මුඛා වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති පරම්මුඛා ආපජ්ජති, පරම්මුඛා වුට්ඨාති.

අත්ථාපත්ති අජානන්තො ආපජ්ජති, ජානන්තො වුට්ඨාති අත්ථාපත්ති ජානන්තො ආපජ්ජති, අජානන්තො වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති අජානන්තො ආපජ්ජති, අජානන්තො වුට්ඨාති. අත්ථාපත්ති ජානන්තො ආපජ්ජති ජානන්තො වුට්ඨාති.

4. චතුහාකාරෙහි ආපත්තිං ආපජ්ජති : කායෙන ආපජ්ජති, වාචාය ආපජ්ජති, කායෙන වාචාය ආපජ්ජති, කම්මවාචාය ආපජ්ජති. අපරෙහිපි චතුහාකාරෙහි ආපත්තිං ආපජ්ජති : සඞ්ඝමජ්ඣෙ, ගණමජ්ඣෙ, පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ, ලිඞ්ගපාතුභාවෙන.

චතුහාකාරෙහි ආපත්තියා වුට්ඨාති : කායෙන වුට්ඨාති, වාචාය වුට්ඨාති, කායෙන වාචාය වුට්ඨාති, කම්මවාචාය වුට්ඨාති.

අපරේහිපි චතූහාකාරේහි ආපත්තියා වුට්ඨාති: සඞ්ඝමජ්ඣෙ, ගණමජ්ඣෙ, පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ, ලිඞ්ගපාතුභාවෙන. සහපටිලාභෙන පුරිමං ජහාති, පච්ඡිමෙ පතිට්ඨාති, විඤ්ඤත්තියො පටිප්පස්සම්භන්ති, පඤ්ඤත්තියො[1] නිරුජ්ඣන්ති. සහපටිලාභෙන පච්ඡිමං ජහාති, පුරිමෙ පතිට්ඨාති, විඤ්ඤත්තියො පටිප්පස්සම්භන්ති, පඤ්ඤත්තියො නිරුජ්ඣන්ති.

5. චතස්සො චොදනා: සීලවිපත්තියා චොදෙති, ආචාරවිපත්තියා චොදෙති, දිට්ඨිවිපත්තියා චොදෙති, ආජීවවිපත්තියා චොදෙති.

චත්තාරො පරිවාසා: පටිච්ඡන්නපරිවාසො, අපටිච්ඡන්නපරිවාසො, සුද්ධන්තපරිවාසො, සමොධානපරිවාසො.

චත්තාරි මානත්තානි[2]: පටිච්ඡන්නමානත්තං, අපටිච්ඡන්නමානත්තං, පක්ඛමානත්තං, සමොධානමානත්තං.

චත්තාරො මානත්තචාරිකස්ස භික්ඛුනො රත්තිච්ඡෙදා: සහවාසො, විප්පවාසො, අනාරොචනා, ඌනෙ ගණෙ චරති

චත්තාරො සාමුක්කංසා.

6. චත්තාරො පටිග්ගහිතපරිභොගා: යාවකාලිකං, යාමකාලිකං, සත්තාහකාලිකං, යාවජීවිකං.

චත්තාරි මහාවිකටානි: ගුථො, මුත්තං, ඡාරිකා, මත්තිකා

චත්තාරි කම්මානි: අපලොකනකම්මං, ඤත්තිකම්මං, ඤත්තිදුතියකම්මං, ඤත්තිචතුත්ථකම්මං.

අපරානිපි චත්තාරි කම්මානි: අධම්මෙන වග්ගකම්මං, අධම්මෙන සමග්ගකම්මං, ධම්මෙන වග්ගකම්මං ධම්මෙන සමග්ගකම්මං.

චතස්සො විපත්තියො: සීලවිපත්ති, ආචාරවිපත්ති, දිට්ඨිවිපත්ති, ආජීවවිපත්ති.

චත්තාරි අධිකරණානි: විවාදාධිකරණං, අනුවාදාධිකරණං, ආපත්තාධිකරණං, කිච්චාධිකරණං.

චත්තාරො පරිසදූසනා: භික්ඛු දුස්සීලො පාපධම්මො පරිසදූසනො, භික්ඛුනී දුස්සීලා පාපධම්මා පරිසදූසනා, උපාසකො දුස්සීලො පාපධම්මො පරිසදූසනො, උපාසිකා දුස්සීලා පාපධම්මා පරිසදූසනා.

චත්තාරො පරිසසොභනා: භික්ඛු සීලවා කල්‍යාණධම්මො පරිසසොභනො, භික්ඛුනී සීලවතී කල්‍යාණධම්මා පරිසසොභනා, උපාසකො සීලවා කල්‍යාණධම්මො පරිසසොභනො, උපාසිකා සීලවතී කල්‍යාණධම්මා පරිසසොභනා

---

1. පණ්ණත්තියො - මඡසං.
2. චත්තාරො මානත්තා - සීමු 1. 2.

7. අත්ථාපත්ති ආගන්තුකො ආපජ්ජති නො ආවාසිකො. අත්ථාපත්ති ආවාසිකො ආපජ්ජති නො ආගන්තුකො. අත්ථාපත්ති ආගන්තුකො චෙව ආපජ්ජති ආවාසිකො ච. අත්ථාපත්ති නෙව ආගන්තුකො ආපජ්ජති නො ආවාසිකො.

අත්ථාපත්ති ගමිකො ආපජ්ජති නො ආවාසිකො. අත්ථාපත්ති ආවාසිකො ආපජ්ජති නො ගමිකො. අත්ථාපත්ති ගමිකො චෙව ආපජ්ජති ආවාසිකො ච. අත්ථාපත්ති නෙව ගමිකො ආපජ්ජති නො ආවාසිකො.

අත්ථි වත්ථුනානත්තතා නො ආපත්තිනානත්තතා., අත්ථි ආපත්තිනානත්තතා නො වත්ථුනානත්තතා. අත්ථි වත්ථුනානත්තතා චෙව ආපත්තිනානත්තතා ච. අත්ථි නෙව වත්ථුනානත්තතා නො ආපත්තිනානත්තතා.

අත්ථි වත්ථුසභාගතා නො ආපත්තිසභාගතා, අත්ථි ආපත්තිසභාගතා නො වත්ථුසභාගතා, අත්ථි වත්ථුසභාගතා චෙව ආපත්තිසභාගතා ච. අත්ථි නෙව වත්ථුසභාගතා නො ආපත්තිසභාගතා.

අත්ථාපත්ති උපජ්ඣායො ආපජ්ජති නො සද්ධිවිහාරිකො. අත්ථාපත්ති සද්ධිවිහාරිකො ආපජ්ජති නො උපජ්ඣායො. අත්ථාපත්ති උපජ්ඣායො චෙව ආපජ්ජති සද්ධිවිහාරිකො ච. අත්ථාපත්ති නෙව උපජ්ඣායො ආපජ්ජති නො සද්ධිවිහාරිකො

අත්ථාපත්ති ආචරියො ආපජ්ජති නො අන්තෙවාසිකො. අත්ථාපත්ති අන්තෙවාසිකො ආපජ්ජති නො ආචරියො අත්ථාපත්ති ආචරියො චෙව ආපජ්ජති අන්තෙවාසිකො ච. අත්ථාපත්ති නෙව ආචරියො ආපජ්ජති නො අන්තෙවාසිකො.

8. චත්තාරො පච්චයා අනාපත්ති වස්සච්ඡෙදස්ස : සඞ්ඝො වා භින්නො හොති, සඞ්ඝං භින්දිතුකාමා වා හොන්ති, ජීවිතන්තරායො වා හොති, බ්‍රහ්මචරියන්තරායො වා.

චත්තාරි වචීදුච්චරිතානි : මුසාවාදො, පිසුණා වාචා, ඵරුසා වාචා, සම්ඵප්පලාපො.

චත්තාරි වචීසුචරිතානි : සච්චවාචා, අපිසුණා වාචා, සණ්හා වාචා, මන්තාභාසා.

අත්ථි ආදියන්තො ගරුකං ආපත්තිං ආපජ්ජති, පයොජෙන්තො ලහුකං. අත්ථි ආදියන්තො ලහුකං ආපත්තිං ආපජ්ජති, පයොජෙන්තො ගරුකං. අත්ථි ආදියන්තොපි පයොජෙන්තොපි ගරුකං ආපත්තිං ආපජ්ජති. අත්ථි ආදියන්තොපි පයොජෙන්තොපි ලහුකං ආපත්තිං ආපජ්ජති.

9. අත්ථි පුග්ගලො අභිවාදනාරහො නො පච්චුට්ඨානාරහො. අත්ථි පුග්ගලො පච්චුට්ඨානාරහො නො අභිවාදනාරහො. අත්ථි පුග්ගලො අභිවාදනාරහො චෙව පච්චුට්ඨානාරහො ච. අත්ථි පුග්ගලො නෙව අභිවාදනාරහො නො පච්චුට්ඨානාරහො.

අත්ථි පුග්ගලො ආසනාරහො නො අභිවාදනාරහො අත්ථි පුග්ගලො අභිවාදනාරහො නො ආසනාරහො. අත්ථි පුග්ගලො ආසනාරහො චෙව අභිවාදනාරහො ච. අත්ථි පුග්ගලො නෙව ආසනාරහො නො අභිවාදනාරහො.

10. අත්ථාපත්ති කාලෙ ආපජ්ජති නො විකාලෙ. අත්ථාපත්ති විකාලෙ ආපජ්ජති නො කාලෙ. අත්ථාපත්ති කාලෙ චෙව ආපජ්ජති විකාලෙ ච, අත්ථාපත්ති නෙව කාලෙ ආපජ්ජති නො විකාලෙ.

අත්ථි පටිග්ගහිතං කාලෙ කප්පති නො විකාලෙ අත්ථි පටිග්ගහිතං විකාලෙ කප්පති නො කාලෙ. අත්ථි පටිග්ගහිතං කාලෙ චෙව කප්පති විකාලෙ ච. අත්ථි පටිග්ගහිතං නෙව කාලෙ කප්පති නො විකාලෙ.

අත්ථාපත්ති පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු ආපජ්ජති නො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු, අත්ථාපත්ති මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු ආපජ්ජති නො පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු, අත්ථාපත්ති පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු චෙව ආපජ්ජති මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු ච, අත්ථාපත්ති නෙව පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු ආපජ්ජති නො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු.

අත්ථි පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු කප්පති නො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු, අත්ථි මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු කප්පති නො පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු. අත්ථි පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු චෙව කප්පති මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු ච. අත්ථි නෙව පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු කප්පති. නො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු.

අත්ථාපත්ති අන්තො ආපජ්ජති නො බහි, අත්ථාපත්ති බහි ආපජ්ජති නො අන්තො. අත්ථාපත්ති අන්තො චෙව ආපජ්ජති බහි ච. අත්ථාපත්ති නෙව අන්තො ආපජ්ජති නො බහි

අත්ථාපත්ති අන්තොසීමාය ආපජ්ජති නො බහිසීමාය. අත්ථාපත්ති බහිසීමාය ආපජ්ජති නො අන්තොසීමාය. අත්ථාපත්ති අන්තොසීමාය චෙව ආපජ්ජති බහිසීමාය ච. අත්ථාපත්ති නෙව අන්තොසීමාය ආපජ්ජති නො බහිසීමාය.

අත්ථාපත්ති ගාමෙ ආපජ්ජති නො අරඤ්ඤෙ. අත්ථාපත්ති අරඤ්ඤෙ ආපජ්ජති නො ගාමෙ. අත්ථාපත්ති ගාමෙ චෙව ආපජ්ජති අරඤ්ඤෙ ච අත්ථාපත්ති නෙව ගාමෙ ආපජ්ජති නො අරඤ්ඤෙ.

11. චතස්සො චොදනා : වත්ථුසන්දස්සනා ආපත්තිසන්දස්සනා, සංවාසපටික්ඛෙපො, සාමීචිපටික්ඛෙපො.

චත්තාරො පුබ්බකිච්චා. චත්තාරො පත්තකල්ලා. චත්තාරි අනඤ්ඤපාචිත්තියානි. චතස්සො භික්ඛුසම්මුතියො.

චත්තාරි අගතිගමනානි : ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති.

චත්තාරි නාගතිගමනානි : න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති.

12. චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො අලජ්ජී භික්ඛු සඞ්ඝං භින්දති. ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්තො, දොසාගතිං ගච්ඡන්තො, මොහාගතිං ගච්ඡන්තො, භයාගතිං ගච්ඡන්තො.

චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පෙසලො භික්ඛු භින්නං සඞ්ඝං සමග්ගං කරොති: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්තො, න දොසාගතිං ගච්ඡන්තො, න මොහාගතිං ගච්ඡන්තො, න භයාගතිං ගච්ඡන්තො.

චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො විනයො න පුච්ඡිතබ්බො: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති.

චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා විනයො න පුච්ඡිතබ්බො: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති.

චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො විනයො න විස්සජ්ජෙතබ්බො: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති.

චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා විනයො න විස්සජ්ජෙතබ්බො: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති.

චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දාතබ්බො: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති

චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො න සාකච්ඡිතබ්බො: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති.

13. අත්ථාපත්ති ගිලානො ආපජ්ජති නො අගිලානො, අත්ථාපත්ති අගිලානො ආපජ්ජති නො ගිලානො, අත්ථාපත්ති ගිලානො චෙව ආපජ්ජති අගිලානො ච, අත්ථාපත්ති නෙව ගිලානො ආපජ්ජති නො අගිලානො.

14. චත්තාරි අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. චත්තාරි ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානීති.

චතුක්කං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං:

1. සකවාචාය කායෙන පස්සන්තො ච අඵුසන්තො
ආපජ්ජන්තො ච කම්මෙන වොහාරා චතුරො තථා

2. භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච පරික්ඛාරෙ ච සම්මුඛා
අජානකාලෙ[1] මජ්ඣෙ ච වුට්ඨන්ති දුවිධා තථා

---

1. ආජානකාලෙ - ම ඡ සං.

3. පටිලාභා[1] ච චොදනා පරිවාසා ච වුච්චති,
මානත්තචාරිකා චාපි සාමුක්කංසා පටිග්ගහා[2]

4. මහාවිකටකම්මානි පුන කම්මවිපත්තියො,[3]
අධිකරණා දුස්සීලා ච සොභනාගන්තුකෙන ච

5. ගමිකො වත්තුනානත්තා සභාගුපජ්ඣායෙන ච,
ආචරියො පච්චයා ච දුච්චරිතං සුචරිතං

6. ආදියන්තො පුග්ගලො ච අරහා ආසනෙන ච,
කාලෙ ච කප්පති චෙව පච්චන්තිමෙසු කප්පති

7. අන්තො අන්තො ච සීමාය ගාමෙ ච චොදනාය ච,
පුබ්බකිච්චං පත්තකල්ලං අනඤ්ඤසම්මුතියො ච

8. අගති නාගති චෙව අලජ්ජී පෙසලෙන ච,
පුච්ඡිතබ්බා දුවෙ චෙව විස්සජ්ජෙය්‍යා තථා දුවෙ;
අනුයොගො ච සාකච්ඡා ගිලානො ඨපනෙන චා ති.

පඤ්චකං

1. පඤ්ච ආපත්තියො. පඤ්ච ආපත්තික්ඛන්ධා. පඤ්ච විනීතවත්ථූනි. පඤ්ච කම්මානි ආනන්තරිකානි. පඤ්ච පුග්ගලා නියතා. පඤ්ච ඡෙදනකා ආපත්තියො. පඤ්චහාකාරෙහී ආපත්තිං ආපජ්ජති. පඤ්ච ආපත්තියො මුසාවාදපච්චයා.

2. පඤ්චහාකාරෙහි කම්මං න උපෙති: සයංවා කම්මං න කරොති, පරං වා නාජ්ඣෙසති, ඡන්දං වා පාරිසුද්ධිං වා න දෙති, කයිරමානෙ කම්මෙ පටික්කොසති, කතෙ වා පන කම්මෙ අධම්මදිට්ඨී හොති.

පඤ්චහාකාරෙහි කම්මං උපෙති: සයං වා කම්මං කරොති, පරං වා අජ්ඣෙසති, ඡන්දං වා පාරිසුද්ධිං වා දෙති, කයිරමානෙ කම්මෙ න පටික්කොසති, කතෙ වා පන කම්මෙ ධම්මදිට්ඨී හොති.

3. පඤ්ච පිණ්ඩපාතිකස්ස භික්ඛුනො කප්පන්ති: අනාමන්තචාරෙ, ගණභොජනං, පරම්පරභොජනං, අනධිට්ඨානං, අවිකප්පනා.

4. පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උස්සඞ්කිතපරිසඞ්කිතො හොති පාපභික්ඛූපි අකුප්පධම්මොපි: වෙසියගොචරෙ[4] වා හොති, විධවාගොචරෙ වා හොති, ථුල්ලකුමාරීගොචරෙ[5] වා හොති, පණ්ඩකගොචරෙ වා හොති, භික්ඛුනීගොචරෙ වා හොති.

---

1. පටිලාභෙන - මජ්ඣං.
2. පටිග්ගහි - මජ්ඣං.
3. පුන කම්මෙ - මජ්ඣං.
4. වෙසියාගොචරො - සීමු.
5. ථුල්ලකුමාරිගොචරො - මජ්ඣං.

5. පඤ්ච තෙලානි : තිලතෙලං, සාසපතෙලං, මධුකතෙලං, එරණ්ඩතෙලං, වසාතෙලං.

පඤ්ච වසානි : අච්ඡවසං, මච්ඡවසං, සුසුකාවසං, සූකරවසං, ගද්‍රභවසං.

6. පඤ්ච බ්‍යසනානි : ඤාතිබ්‍යසනං, භොගබ්‍යසනං, රොගබ්‍යසනං, සීලබ්‍යසනං, දිට්ඨිබ්‍යසනං.

පඤ්ච සම්පදා : ඤාතිසම්පදා, භොගසම්පදා, අරොගසම්පදා, සීලසම්පදා, දිට්ඨිසම්පදා.

7. පඤ්ච නිස්සයපටිප්පස්සද්ධියො උපජ්ඣායම්හා : උපජ්ඣායො පක්කන්තො වා හොති, විබ්භන්තො වා, කාලකතො වා, පක්ඛසඞ්කන්තො වා, ආණත්තියෙව පඤ්චමී.

පඤ්ච පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා : අද්ධානහීනො, අඞ්ගහීනො, වත්ථුවිපන්නො, කරණදුක්කටකො, අපරිපූරො.

8. පඤ්ච පංසුකූලානි : සොසානිකං, පාපණිකං උන්දූරඛායිතං, උපචිකා ඛායිතං, අග්ගිදඩ්ඪං.

අපරානිපි පඤ්ච පංසුකූලානි : ගොඛායිතං, අජඛායිතං, ථූපචීවරං, ආභිසෙකිකං, ගතපටියාගතං.

9. පඤ්ච අවහාරා : ථෙය්‍යාවහාරො, පසය්හාවහාරො, පරිකප්පාවහාරො, පටිච්ඡන්නාවහාරො, කුසාවාහරො.

10. පඤ්ච මහාචොරා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං.

පඤ්ච අවිස්සජ්ජියානි.

පඤ්ච අවෙභඞ්ගියානි.

පඤ්චාපත්තියො කායතො සමුට්ඨහන්ති න වාචතො න චිත්තතො.

පඤ්චාපත්තියො කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨහන්ති න චිත්තතො.

පඤ්චාපත්තියො දෙසනාගාමිනියො.

පඤ්ච සඞ්ඝා.

පඤ්ච පාතිමොක්ඛුද්දෙසා.

සබ්බපච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු විනයධරපඤ්චමෙන ගණෙන උපසම්පාදෙතබ්බං.

පඤ්ච ආනිසංසා කඨිනත්ථාරෙ.

පඤ්ච කම්මානි.

යාවතතියකෙ පඤ්චාපත්තියො.

පඤ්චහාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

පඤ්චහාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

පඤ්චහාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස.

11. පඤ්ච අකප්පියානි න පරිභුඤ්ජිතබ්බානි: අදින්නඤ්ච හොති, අවිදිතඤ්ච හොති, අකප්පියඤ්ච හොති, අප්පටිග්ගහිතඤ්ච හොති, අකතාතිරිත්තඤ්ච හොති.

පඤ්ච කප්පියානි පරිභුඤ්ජිතබ්බානි: දින්නඤ්ච හොති, විදිතඤ්ච හොති, කප්පියඤ්ච හොති, පටිග්ගහිතඤ්ච හොති, කතාතිරිත්තඤ්ච හොති.

පඤ්ච දානානි අපුඤ්ඤානි පුඤ්ඤසම්මතානි ලොකස්ස[1]: මජ්ජදානං, සමජ්ජදානං, ඉත්ථිදානං, උසභදානං, චිත්තකම්මදානං.

පඤ්ච උප්පන්නා දුප්පටිවිනොදයා[2]: උප්පන්නො රාගො දුප්පටිවිනොදයො, උප්පන්නො දොසො දුප්පටිවිනොදයො, උප්පන්නො මොහො දුප්පටිවිනොදයො, උප්පන්නං පටිභානං දුප්පටිවිනොදයං, උප්පන්නං ගමිකචිත්තං දුප්පටිවිනොදයං.

පඤ්චානිසංසා සම්මජ්ජනියා: සකචිත්තං පසීදති, පරචිත්තං පසීදති, දෙවතා අත්තමනා හොන්ති, පාසාදිකසංවත්තනිකං[3] කම්මං උපචිනාති, කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති.

අපරෙපි පඤ්චානිසංසා සම්මජ්ජනියා: සකචිත්තං පසීදති, පරචිත්තං පසීදති, දෙවතා අත්තමනා හොන්ති සත්ථුසාසනං කතං හොති, පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති.

12. පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: අත්තනො භාසපරියන්තං න උග්ගණ්හාති, පරස්ස භාසපරියන්තං න උග්ගණ්හාති, අත්තනො භාසපරියන්තං අනුග්ගහෙත්වා[4] පරස්ස භාසපරියන්තං අනුග්ගහෙත්වා අධම්මෙන කාරෙති අපටිඤ්ඤාය.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: අත්තනො භාසපරියන්තං උග්ගණ්හාති, පරස්ස භාසපරියන්තං උග්ගණ්හාති, අත්තනො භාසපරියන්තං උග්ගහෙත්වා පරස්ස භාසපරියන්තං උග්ගහෙත්වා ධම්මෙන කාරෙති පටිඤ්ඤාය.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ආපත්තිං න ජානාති, ආපත්තියා මූලං න ජානාති, ආපත්තිසමුදයං න ජානාති, ආපත්තිනිරොධං න ජානාති, ආපත්තිනිරොධගාමිනිං පටිපදං[5] න ජානාති.

---

1. ලොකස්මිං—සීමු 1, 2. මජසං.
2. දුප්පටිවිනොදියා—සයා.
3. පාසාදික සංවත්තියං—සීමු. 1, 2.
   පාසාදික සංවත්තියං—සයා.
   පාසාදික සංවත්තිකකම්මං—මජසං.
4. න උග්ගහෙත්වා—මජසං.
5. ආපත්තිනිරොධගාමිණිපටිපදං—සීමු, 1.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ආපත්තිං ජානාති, ආපත්තියා මූලං ජානාති, ආපත්තිසමුදයං ජානාති, ආපත්තිනිරොධං ජානාති, ආපත්තිනිරොධගාමිනිං පටිපදං ජානාති.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණස්ස මූලං න ජානාති, අධිකරණසමුදයං න ජානාති, අධිකරණනිරොධං න ජානාති, අධිකරණනිරොධගාමිනිං පටිපදං න ජානාති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: අධිකරණං ජානාති, අධිකරණස්ස මූලං ජානාති, අධිකරණසමුදයං ජානාති, අධිකරණනිරොධං ජානාති, අධිකරණනිරොධගාමිනිං පටිපදං ජානාති.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: වත්ථුං න ජානාති, නිදානං න ජානාති, පඤ්ඤත්තිං න ජානාති, අනුපඤ්ඤත්තිං න ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: වත්ථුං ජානාති, නිදානං ජානාති, පඤ්ඤත්තිං ජානාති, අනුපඤ්ඤත්තිං ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ඤත්තිං න ජානාති, ඤත්තියා කරණං න ජානාති, න පුබ්බකුසලො හොති, න අපරකුසලො හොති, අකාලඤ්ඤූ ච හොති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ඤත්තිං ජානාති, ඤත්තියා කරණං ජානාති, පුබ්බකුසලො හොති, අපරකුසලො හොති, කාලඤ්ඤූ ච හොති.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, ආචරියපරම්පරා ඛො පනස්ස න සුග්ගහිතා හොති න සුමනසිකතා න සූපධාරිතා.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, ආචරියපරම්පරා ඛො පනස්ස සුග්ගහිතා හොති සුමනසිකතා සූපධාරිතා.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි න විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති න සුවිභත්තානි න සුප්පවත්තීනි න සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, අධිකරණෙ ච න විනිච්ඡයකුසලො හොති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, අධිකරණෙ ච විනිච්ඡයකුසලො හොති.

13. පඤ්ච ආරඤ්ඤකා[1]: මන්දත්තා මොමූහත්තා ආරඤ්ඤකො හොති, පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො ආරඤ්ඤකො හොති, උම්මාද චිත්තක්ඛෙපා ආරඤ්ඤකො හොති, වණ්ණිතං බුද්ධෙහි බුද්ධසාවකෙහීති ආරඤ්ඤකො හොති, අපි ච අප්පිච්ඡඤ්ඤෙව නිස්සාය සන්තුට්ඨිඤ්ඤෙව නිස්සාය සල්ලෙඛඤ්ඤෙව නිස්සාය පවිවෙකඤ්ඤෙව නිස්සාය ඉදමත්ථිතඤ්ඤෙව[2] නිස්සාය ආරඤ්ඤකො හොති.

පඤ්ච පිණ්ඩපාතිකා -පෙ- පඤ්ච පංසුකූලිකා -පෙ- පඤ්ච රුක්ඛමූලිකා -පෙ- පඤ්ච සොසානිකා -පෙ- පඤ්ච අබ්භොකාසිකා -පෙ- පඤ්ච තෙචීවරිකා -පෙ- පඤ්ච සපදානචාරිකා -පෙ- පඤ්ච නෙසජ්ජිකා -පෙ- පඤ්ච යථාසන්ථතිකා -පෙ- පඤ්ච එකාසනිකා -පෙ- පඤ්ච ඛලුපච්ඡාභත්තිකා -පෙ- පඤ්ච පත්තපිණ්ඩිකා: මන්දත්තා මොමූහත්තා පත්තපිණ්ඩිකො හොති, පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො පත්තපිණ්ඩිකො හොති, උම්මාද චිත්තක්ඛෙපා පත්තපිණ්ඩිකො හොති, වණ්ණිතං බුද්ධෙහි බුද්ධසාවකෙහීති පත්තපිණ්ඩිකො හොති, අපි ච අප්පිච්ඡඤ්ඤෙව නිස්සාය සන්තුට්ඨිඤ්ඤෙව නිස්සාය සල්ලෙඛඤ්ඤෙව නිස්සාය පවිවෙකඤ්ඤෙව නිස්සාය ඉදමත්ථිතඤ්ඤෙව නිස්සාය පත්තපිණ්ඩිකො හොති.

14. පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං: උපොසථං න ජානාති, උපොසථකම්මං න ජානාති, පාතිමොක්ඛං න ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සො හොති,

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං: උපොසථං ජානාති, උපොසථකම්මං ජානාති, පාතිමොක්ඛං ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං ජානාති, පඤ්චවස්සො වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සො වා.

---

1. ආරඤ්ඤිකා—සීමු.[1]
2. ඉදමට්ඨිතඤ්ඤෙව—සීමු[1]

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං : පවාරණං න ජානාති, පවාරණාකම්මං න ජානාති, පාතිමොක්ඛං න ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සො හොති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං : පවාරණං ජානාති, පවාරණාකම්මං ජානාති, පාතිමොක්ඛං ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං ජානාති, පඤ්චවස්සො වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සො වා.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං : ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සො හොති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං : ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, පඤ්චවස්සො වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සො වා.

15. පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා නානිස්සිතාය වත්ථබ්බං : උපොසථං න ජානාති, උපොසථකම්මං න ජානාති, පාතිමොක්ඛං න ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සා හොති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා අනිස්සිතාය වත්ථබ්බං ; උපොසථං ජානාති, උපොසථකම්මං ජානාති, පාතිමොක්ඛං ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං ජානාති, පඤ්චවස්සා වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සා වා.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා නානිස්සිතාය වත්ථබ්බං : පවාරණං න ජානාති, පවාරණාකම්මං න ජානාති, පාතිමොක්ඛං න ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සා හොති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා අනිස්සිතාය වත්ථබ්බං : පවාරණං ජානාති, පවාරණාකම්මං ජානාති, පාතිමොක්ඛං ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං ජානාති, පඤ්චවස්සා වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සා වා.

අපරෙහිපි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා නානිස්සිතාය වත්ථබ්බං : ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සා හොති.

පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා අනිස්සිතාය වත්ථබ්බං : ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, පඤ්චවස්සා වා හොති, අතිරෙකපඤ්චවස්සා වා.

16. පඤ්ච ආදීනවා අපාසාදිකෙ: අත්තාපි අත්තානං උපවදති, අනුවිච්ච[1] විඤ්ඤූ ගරහන්ති, පාපකො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති, සම්මූළ්හො කාලං කරොති, කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති.

පඤ්චානිසංසා පාසාදිකෙ: අත්තාපි අත්තානං න උපවදති, අනුවිච්ච විඤ්ඤූ පසංසන්ති, කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති, අසම්මූළ්හො කාලං කරොති, කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති.

අපරෙපි පඤ්ච ආදීනවා අපාසාදිකෙ: අප්පසන්නා නප්පසීදන්ති, පසන්නානං එකච්චානං අඤ්ඤථත්තං හොති, සත්ථුසාසනං අකතං හොති, පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං නාපජ්ජති, චිත්තමස්ස නප්පසීදති.

පඤ්චානිසංසා පාසාදිකෙ: අප්පසන්නා පසීදන්ති, පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය හොති, සත්ථුසාසනං කතං හොති, පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති, චිත්තමස්ස පසීදති.

17 පඤ්ච ආදීනවා කුලූපගෙ[3]: අනාමන්තචාරෙ[2] ආපජ්ජති, රහො නිසජ්ජාය ආපජ්ජති, පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ ආපජ්ජති, මාතුගාමස්ස උත්තරිං ඡප්පඤ්චවාචාහි ධම්මං දෙසෙන්තො ආපජ්ජති, කාමසඞ්කප්පබහුලො ච විහරති

පඤ්ච ආදීනවා කුලූපගස්ස[4] භික්ඛුනො අතිවෙලං කුලෙසු සංසට්ඨස්ස විහරතො: මාතුගාමස්ස අභිණ්හදස්සනං, දස්සනෙ සති සංසග්ගො, සංසග්ගෙ සති විස්සාසො, විස්සාසෙ සති ඔතාරො, ඔතිණ්ණචිත්තස්සෙතං භික්ඛුනො පාටිකඞ්ඛං: අනභිරතො වා බ්‍රහ්මචරියං චරිස්සති, අඤ්ඤතරං වා සඞ්කිලිට්ඨං ආපත්තිං ආපජ්ජිස්සති, සික්ඛං වා පච්චක්ඛාය හීනායාවත්තිස්සතීති.

18. පඤ්ච බීජානි: මූලබීජං, ඛන්ධබීජං, ඵළුබීජං, අග්ගබීජං, බීජබීජඤ්ඤෙව පඤ්චමං.

පඤ්චහි සමණකප්පෙහි ඵලං පරිභුඤ්ජිතබ්බං: අග්ගිපරිචිතං, සත්ථපරිචිතං, නඛපරිචිතං, අබීජං, නිබ්බට්ටබීජඤ්ඤෙව[5] පඤ්චමං.

19. පඤ්ච විසුද්ධියො: නිදානං උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං අයං පඨමා විසුද්ධි, නිදානං උද්දිසිත්වා චත්තාරි පාරාජිකානි උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං අයං දුතියා විසුද්ධි, නිදානං උද්දිසිත්වා චත්තාරි පාරාජිකානි උද්දිසිත්වා තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසෙ උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං අයං තතියා විසුද්ධි, නිදානං උද්දිසිත්වා චත්තාරි පාරාජිකානි උද්දිසිත්වා තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසෙ උද්දිසිත්වා ද්වෙ අනියතෙ උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං අයං චතුත්ථා විසුද්ධි, විත්ථාරෙනෙව පඤ්චමී.

---

1. අනුවිච්චපි—මජ්ඣං
2. අනාමන්තචාරෙ—මජ්ඣං
3. කුලූපකෙ - සීමු.
4. කුලූපකස්ස - සීමු.
5. නිබ්බත්ත බීජඤ්ඤෙව—මජ්ඣං.
   නිබ්බට්ට බීජඤ්ඤෙව—සයා.

අපරාපි පඤ්ච විසුද්ධියො: සුත්තුද්දෙසො, පාරිසුද්ධිඋපොසථො, අධිට්ඨානුපොසථො, පවාරණා, සාමග්ගිඋපොසථොයෙව පඤ්චමො.

20. පඤ්චානිසංසා විනයධරෙ: අත්තනො සීලක්ඛන්ධො සුගුත්තො හොති සුරක්ඛිතො, කුක්කුච්චපකතානං පටිසරණං හොති, විසාරදො සඞ්ඝමජ්ඣෙ වොහරති, පච්චත්ථිකෙ සහධම්මෙන සුනිග්ගහිතං නිග්ගණ්හාති, සද්ධම්මට්ඨිතියා පටිපන්නො හොති.

21. පඤ්ච අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

පඤ්ච ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානීති.

පඤ්චකං නිට්ඨිතං

තස්සුද්දානං:

1. ආපත්ති ආපත්තික්ඛන්ධා විනීතා සත්තරෙන ච,
   පුග්ගලවෙජ්දනා චෙව ආපජ්ජති ච පච්චයා.

2. න උපෙති උපෙති ච කප්පන්තුසඞ්ඛිතෙලං ච,
   චසං බ්‍යඤ්ජනසම්පදා පස්සද්ධි පුග්ගලෙන ච.

3. සොසානිකං බාගිනඤ්ච ථෙය්‍යං චොරෙ පවුච්චති,[1]
   අවිස්සජ්ජි අවෙභඞ්ගි කායතො කායවාචතො.

4. දෙසනා සඞ්ඝඋද්දෙසා පච්චන්ති සාකීනෙන ච,
   කම්මානි යාව තතියං පාරාජිකා ථුල්ලදුක්කටං.

5. අකප්පියං කප්පියඤ්ච අපුඤ්ඤඤ්ච දුවිනොදයා,
   සම්මජ්ජනී අපරෙ ච භාසං ආපත්ති මෙව ච.

6. අධිකරණං වත්ථු ඤත්ති ආපත්තා උභයානි ච,
   ලහුකට්ඨමකා එතෙ කණ්හසුක්කා විජානථ.

7. අරඤ්ඤං පිණ්ඩපාතඤ්ච පංසුරුක්ඛසුසානිකා,
   අබ්භොකාසො චීවරඤ්ච සපදාන නිසජ්ජිකා[2]

8. සන්ථති බලුපච්ඡාපි පත්තපිණ්ඩිකමෙව ච,
   උපොසථං පවාරණං ආපත්තානාපත්තිපි ච,
   කණ්හසුක්කපදා එතෙ භික්ඛුනීනම්පි තෙ තථා.

9. අපාසාදිකපාසාදි තථෙව අපරෙ දුවෙ,
   කුලූපකෙ අතිවෙලං බීජං සමණකප්පා ච.

10. විසුද්ධි අපරෙ චෙව විනයා ධම්මිකෙන ච,
    ධම්මිකා ච තථා වුත්තා නිට්ඨිතා සුද්ධිපඤ්චකාති.

---

1. වුච්චති - ම ඡ සං.
2. සපදානො නිසජ්ජිකො - මඡසං

ඡක්කං

1. ඡ අගාරවා, ඡ ගාරවා, ඡ විනීතවත්ථූනි, ඡ සාමීචියො, ඡ ආපත්තිසමුට්ඨානා, ඡ ඡෙදනකා ආපත්තියො, ඡහාකාරෙහි ආපත්තිං ආපජ්ජති, ඡ ආනිසංසා විනයධරෙ, ඡ පරමානි, ඡාරත්තං තිචීවරෙන විප්පවසිතබ්බං, ඡ චීවරානි, ඡ රජනානි, ඡ ආපත්තියො කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න වාචතො, ඡ ආපත්තියො වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න කායතො, ඡ ආපත්තියො කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති, ඡ කම්මානි, ඡ විවාදමූලානි, ඡ අනුවාදමූලානි, ඡ සාරණීයධම්මා, දීඝතො ඡ විදත්ථියො සුගතවිදත්ථියා තිරියං ඡ විදත්ථියො, ඡ නිස්සයපටිප්පස්සද්ධියො ආචරියම්හා, ඡ නහානෙ අනුපඤ්ඤත්තියො, විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති. විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති

2. ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො: අසෙක්ඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, අසෙක්ඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, අසෙක්ඛෙන පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, අසෙක්ඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, අසෙක්ඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති. දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො: අත්තනා අසෙක්ඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති පරං අසෙක්ඛෙ සීලක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙක්ඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති පරං අසෙක්ඛෙ සමාධික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙක්ඛෙන පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති පරං අසෙක්ඛෙ පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙක්ඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති පරං අසෙක්ඛෙ විමුත්තික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙක්ඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති පරං අසෙක්ඛෙ විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො: සද්ධො හොති, හිරිමා හොති, ඔත්තප්පී හොති, ආරද්ධවිරියො හොති, උපට්ඨිතස්සති හොති, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො: න අධිසීලෙ සීලවිපන්නො හොති, න අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නො හොති, න අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නො හොති, බහුස්සුතො හොති, පඤ්ඤවා හොති, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා

අපරේහිපි ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො: පටිබලො හොති අන්තෙවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, අනභිරතං[1] වූපකාසෙතුං වා වූපකාසාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුක්කුච්චං ධම්මතො විනොදෙතුං[2], ආපත්තිං ජානාති, ආපත්තිවුට්ඨානං ජානාති, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරේහිපි ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො: පටිබලො හොති අන්තෙවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ආභිසමාචාරිකාය සික්ඛාය සික්ඛාපෙතුං, ආදිබ්‍රහ්මචරියකාය සික්ඛාය විනෙතුං, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ විනෙතුං, උප්පන්නං දිට්ඨිගතං ධම්මතො විවෙචෙතුං, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරේහිපි ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො: ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

3. ඡ අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

ඡ ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානීති.

ඡක්කං නිට්ඨිතං

තස්සුද්දානං:

1. අගාරවා ගාරවා ච විනීතා සාමීචිපි ච,
සමුට්ඨානා ඡෙදනා චෙව ආකාරානිසංසෙන ච.

2. පරමානි ඡ ඡාරත්තං චීවරං රජනානි ච,
කායතො චිත්තතො වාපි වාචතො චිත්තතොපි ච.

3. කායවාචා චිත්තතො ච කම්මවිවාදමෙව ච;
අනුවාද දීඝසො ච තිරියං නිස්සයෙන ච

4. අනුපඤ්ඤත්ති ආදාය සමාදාය තථෙව ච,
අසෙක්ඛ සමාදපෙත්වා සද්ධො අධිසීලෙන ච,
ගිලානාභිසමාචාරී ආපත්තාධම්මධම්මිකාති.

---

1. අනභිරතිං - සීමු.
2. විනොදෙතුං වා විනොදාපෙතුං වා - ස්‍යා.

සත්තකං

1. සත්ත ආපත්තියො, සත්ත ආපත්තික්ඛන්ධා, සත්ත විනීතවත්ථූනි, සත්ත සාමීචියො, සත්ත අධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණා, සත්ත ධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණා, සත්තන්නං අනාපත්ති[1] සත්තාහකරණීයෙන ගන්තුං, සත්තානිසංසා විනයධරෙ, සත්ත පරමානි, සත්තමෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං හොති, සත්ත සමථා, සත්ත කම්මානි, සත්ත ආමකධඤ්ඤානි, තිරියං සත්තන්තරා, ගණභොජනෙ සත්ත අනුපඤ්ඤත්තියො, භෙසජ්ජානි පටිග්ගහෙත්වා සත්තාහපරමං සන්නිධිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බානි, කතචීවරං ආදාය පක්කමති, කතචීවරං සමාදාය පක්කමති, භික්ඛුස්ස න හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා, භික්ඛුස්ස හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා, භික්ඛුස්ස හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා, සත්ත අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි, සත්ත ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

2. සත්තහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු විනයධරො හොති : ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සීලවා හොති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො අණුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

3. අපරෙහිපි සත්තහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො හොති : ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, බහුස්සුතො හොති සුතධරො සුතසන්නිචයො යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣෙකල්‍යාණා පරියොසානකල්‍යාණා සාත්ථා[2] සබ්‍යඤ්ජනා කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති තථාරූපාස්ස ධම්මා බහුස්සුතා හොන්ති ධතා[3] වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා, චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

4. අපරෙහිපි සත්තහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු විනයධරො හොති : ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙවධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

---

1. සත්තන්නං ආපත්ති. සිමු. පොත්ථකෙසු අධිකං.
2. සාත්ථං - සිමු 2.
3. ධාතා - මජ්සං.

5. අපරෙහිපි සත්තහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො හොති: ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යථීදං: එකම්පි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො වීසම්පි ජාතියො තිංසම්පි ජාතියො චත්තාළීසම්පි ජාතියො පඤ්ඤාසම්පි ජාතියො ජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසතසහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොත්තො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො සො තතො චුතො ඉධූපපන්නොති" ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති.

දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති "ඉමෙ වත භොන්තො සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචීදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා, ඉමෙ වා පන භොන්තො සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්නාගතා වචීසුචරිතෙන සමන්නාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්සභෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නාති" ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති

ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

6. සත්තහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො සොභති: ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සීලවා හොති-පෙ-සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

7. අපරෙහිපි සත්තහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො සොභති: ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, බහුස්සුතො හොති-පෙ-දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා: චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

8. අපරෙහිපි සත්තහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො සොභති: ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

9. අපරෙහිපි සත්තහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො සොභති: ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථීදං: එකම්පි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියො-පෙ-ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති - පෙ - දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති, ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙවධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

10. සත්ත අසද්ධම්මා: අස්සද්ධො හොති, අහිරිකො හොති, අනොත්තප්පී හොති, අප්පස්සුතො හොති, කුසීතො හොති, මුට්ඨස්සති හොති, දුප්පඤ්ඤො හොති.

11. සත්ත සද්ධම්මා: සද්ධො හොති, හිරිමා හොති, ඔත්තප්පී හොති, බහුස්සුතො හොති, ආරද්ධවිරියො හොති, උපට්ඨිතසති[1] හොති, පඤ්ඤවා හොතීති.

සත්තකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං:

1. ආපත්ති ආපත්තික්ඛන්ධා විනීතා සාමීචිපි ච,
අධම්මිකා ධම්මිකා ච අනාපත්ති ච සත්තාහං
2. ආනිසංසපරමානි අරුණා සමථෙන ච,
කම්මා ආමකධඤ්ඤ ච තිරියං ගණභොජනෙ.
3. සත්තාහපරමං ආදාය සමාදාය තථෙව ච,
න හොති හොති හොති ච අධම්මධම්මිකානි ච.
4. චත්තාරෙ[2] විනයධරා චතු භික්ඛූ ච සොභනෙ,
සත්ත චෙව අසද්ධම්මා සත්ත සද්ධම්මදෙසිතාති.

---

1. උපට්ඨිතස්සති—මජසං, ස්‍යා
2. චතුරෙ-මජසං,

අට්ඨකං

1. අට්ඨානිසංසෙ සම්පස්සමානෙන න සො භික්ඛු ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිතබ්බො, අට්ඨානිසංසෙ සම්පස්සමානෙන පරෙසම්පි සද්ධාය සා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා, අට්ඨ යාවතතියකා, අට්ඨහාකාරෙහි කුලානි දූසෙති, අට්ඨ මාතිකා චීවරස්ස උප්පාදාය, අට්ඨ මාතිකා කඨිනස්ස උබ්භාරාය, අට්ඨ පානානි, අට්ඨහි අසද්ධම්මෙහි අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො, අට්ඨ ලොකධම්මා, අට්ඨ ගරුධම්මා, අට්ඨ පාටිදෙසනීයා, අට්ඨඞ්ගිකො මුසාවාදො, අට්ඨ උපොසථඞ්ගානි, අට්ඨ දූතෙය්‍යඞ්ගානි, අට්ඨ තිත්ථියවත්තානි, අට්ඨ අච්ඡරියබ්භුතා ධම්මා මහාසමුද්දෙ, අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, අට්ඨ අනතිරිත්තා, අට්ඨ අතිරිත්තා, අට්ඨමෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං හොති, අට්ඨ පාරාජිකා, අට්ඨමං වත්ථුං පරිපූරෙන්ති නාසෙතබ්බා, අට්ඨමං වත්ථුං පරිපූරෙන්තියා දෙසිතාපි අදෙසිතා හොති, අට්ඨවාචිකා උපසම්පදා, අට්ඨන්නං පච්චුට්ඨාතබ්බං, අට්ඨන්නං ආසනං දාතබ්බං, උපාසිකා අට්ඨ වරානි යාචති, අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු භික්ඛුනොවාදකො සම්මන්නිතබ්බො, අට්ඨානිසංසා විනයධරෙ, අට්ඨ පරමානි, තස්සපාපිය්‍යසිකා කම්මකතෙන භික්ඛුනා අට්ඨසු ධම්මෙසු සම්මා වත්තිතබ්බං. අට්ඨ අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි, අට්ඨ ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානීති.

අට්ඨකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :

1. න සො භික්ඛු පරෙසම්පි යාවතතියං දූසනා,
   මාතිකා කඨිනුබ්භාරා පානා අභිභූතෙන ච.

2 ලොකධම්මා ගරුධම්මා පාටිදෙසනීයා මුසා,
   උපොසථා ච දූතඞ්ගා තිත්ථිකා සමුද්දෙපි ච.

3. අබ්භුතා අනතිරිත්තං අතිරිත්තං නිස්සග්ගියං,
   පාරාජිකට්ඨමං වත්ථු අදෙසිතූපසම්පදා.

4. පච්චුට්ඨානාසනඤ්චෙව වරං ඔවාදකෙන ච,
   ආනිසංසපරමානි අට්ඨ ධම්මෙසු වත්තනා,
   අධම්මිකා ධම්මිකා ච අට්ඨකා සුප්පකාසිතා ති.

නවකං

1. නව ආඝාතවත්ථූනි, නව ආඝාතපටිවිනයා, නව විනීතවත්ථූනි, නව පඨමාපත්තිකා, නවහි සඞ්ඝො භිජ්ජති, නව පණීතභොජනානි, නවමංසෙසු දුක්කටං, නව පාතිමොක්ඛුද්දෙසා, නව පරමානි, නව තණ්හාමූලකා ධම්මා, නවවිධමානා, නව චීවරානි අධිට්ඨාතබ්බානි, නව චීවරානි න විකප්පෙතබ්බානි, දීඝසො නව විදත්ථියො සුගතවිදත්ථියා, නව අධම්මිකානි දානානි, නව අධම්මිකා පටිග්ගහා, නව අධම්මිකා පරිභොගා, තීණි ධම්මිකානි දානානි, තයො ධම්මිකා පටිග්ගහා, තයො ධම්මිකා පරිභොගා, නව අධම්මිකා සඤ්ඤත්තියො[1], නව ධම්මිකා සඤ්ඤත්තියො[1], අධම්මකම්මෙ ද්වෙ නවකානි, ධම්මකම්මෙ ද්වෙ නවකානි, නව අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි, නව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානීති.

නවකං නිට්ඨිතං

තස්සුද්දානං :

1. ආඝාතවත්ථු විනයා විනීතා පඨමෙන ච,
භිජ්ජති ච පණීතඤ්ච මංසුද්දෙසපරමානි ච.

2. තණ්හා මානා අධිට්ඨානා විකප්පෙ ච විදත්ථියො,
දානා පටිග්ගහා භොගා තිවිධා පුන ධම්මිකා.

3. අධම්ම ධම්ම සඤ්ඤත්ති[2] දුවෙ ද්වෙ නවකානි ච,
පාතිමොක්ඛඨපනානි අධම්මධම්මිකානි චාති.

දසකං

1 දස ආඝාතවත්ථූනි, දස ආඝාත පටිවිනයා,[3] දස විනීතවත්ථූනි, දසවත්ථුකා මිච්ඡාදිට්ඨි, දසවත්ථුකා සම්මාදිට්ඨි, දස අන්තග්ගාහිකා දිට්ඨි, දස මිච්ඡත්තා, දස සම්මත්තා, දස අකුසලකම්මපථා, දස කුසලකම්මපථා, දස අධම්මිකා සලාකග්ගාහා, දස ධම්මිකා සලාකග්ගාහා, සාමණෙරානං දස සික්ඛාපදානි, දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සාමණෙරො නාසෙතබ්බො.

2. දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති: අත්තනො භාසපරියන්තං න උග්ගණ්හාති, පරස්ස භාසපරියන්තං න උග්ගණ්හාති, අත්තනො භාසපරියන්තං අනුග්ගහෙත්වා පරස්ස භාසපරියන්තං අනුග්ගහෙත්වා අධම්මෙන කාරෙති. අප්පටිඤ්ඤාය, ආපත්තිං න ජානාති, ආපත්තියා මූලං න ජානාති, ආපත්ති සමුදයං න ජානාති, ආපත්ති නිරොධං න ජානාති, ආපත්ති නිරොධගාමිනී පටිපදං න ජානාති.

---

1 පඤ්ඤත්තියො—සීමු. 1, 2,
2 පඤ්ඤත්ති—සීමු 1 2,
3. දස ආඝාතවත්ථුපටිවිනයා—සීමු. 2

දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති : අත්තනො භාසපරියන්තං උග්ගණ්හාති, පරස්ස භාසපරියන්තං උග්ගණ්හාති, අත්තනො භාසපරියන්තං උග්ගහෙත්වා පරස්ස භාස-පරියන්තං උග්ගහෙත්වා ධම්මෙන කාරෙති පටිඤ්ඤාය, ආපත්තිං ජානාති, ආපත්තියා මූලං ජානාති, ආපත්තිසමුදයං ජානාති, ආපත්ති නිරොධං ජානාති, ආපත්තිනිරොධගාමිනීපටිපදං ජානාති.

3. අපරෙහිපි දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති : අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණස්ස මූලං න ජානාති, අධිකරණසමුදයං න ජානාති, අධිකරණනිරොධං න ජානාති, අධිකරණ-නිරොධගාමිනීපටිපදං න ජානාති, වත්ථුං න ජානාති, නිදානං න ජානාති, පඤ්ඤත්තිං න ජනාති, අනුපඤ්ඤත්තිං න ජානාති, අනුසන්ධි-වචනපථං න ජානාති.

දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති : අධිකරණං ජානාති, අධිකරණස්ස මූලං ජානාති, අධිකරණ සමුදයං ජානාති, අධිකරණනිරොධං ජානාති, අධිකරණනිරොධ ගාමිනී පටිපදං ජානාති, වත්ථුං ජානාති, නිදානං ජානාති, පඤ්ඤත්තිං ජානාති, අනුපඤ්ඤත්තිං ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති.

4. අපරෙහිපි දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති : ඤත්තිං න ජානාති, ඤත්තියා කරණං න ජානාති, න පුබ්බකුසලො හොති, න අපරකුසලො හොති, අකාලඤ්ඤූ ච හොති, ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, ආචරියපරම්පරා ඛො පනස්ස න සුග්ගහිතා හොති න සුමනසිකතා න සූපධාරිතා.

දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති : ඤත්තිං ජානාති, ඤත්තියා කරණං ජානාති, පුබ්බකුසලො හොති, අපරකුසලො හොති, කාලඤ්ඤූ ච හොති, ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, ආචරියපරම්පරා ඛො පනස්ස සුග්ගහිතා හොති සුමනසිකතා සූපධාරිතා.

5. අපරෙහිපි දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති : ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලා-දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන න ස්වාගතානි හොන්ති න සුවිභත්තානි න සුප්පවත්තීනි න සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, අධිකරණෙ ච න විනිච්ඡයකුසලො හොති.

දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති : ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි

හොති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, අධිකරණෙ ච විනිච්ඡයකුසලො හොති.

6. දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො, දස අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, දස ආදීනවා රාජන්තෙපුරප්පවෙසනෙ, දස දානවත්ථූනි, දස රතනානි, දසවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, දසවග්ගෙන ගණෙන උපසම්පාදෙතබ්බං, දස පංසුකූලානි, දස චීවරධාරණා, දසාහපරමං අතිරෙකචීවරං ධාරෙතබ්බං, දස සුක්කානි, දස ඉත්ථියො, දස භරියායො, වෙසාලියං දස වත්ථූනි දීපෙන්ති.

දස පුග්ගලා අවන්දියා, දස අක්කොසවත්ථූනි, දසහාකාරෙහි පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති, දස සෙනාසනානි, දස වරානි යාචිංසු, දස අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි, දස ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි, දසානිසංසා යාගුයා, දස මංසා අකප්පියා, දස පරමානි, දසවස්සෙන භික්ඛුනා බ්‍යත්තෙන පටිබලෙන පබ්බාජෙතබ්බං උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො, දසවස්සාය භික්ඛුනියා බ්‍යත්තාය පටිබලාය පබ්බාජෙතබ්බා උපසම්පාදෙතබ්බා නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරී උපට්ඨාපෙතබ්බා, දසවස්සාය භික්ඛුනියා බ්‍යත්තාය පටිබලාය වුට්ඨාපනසම්මුති සාදිතබ්බා, දසවස්සාය ගිහිගතාය සික්ඛා දාතබ්බාති.

දසකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :

1. ආඝාතවිනයා[1] වත්ථු මිච්ඡා සම්මා ච අන්තගා,
මිච්ඡත්තා චෙව සම්මත්තා අකුසලා කුසලාපි ච.

2. සලාකා අධම්මා ධම්මා ච සාමණෙර ච නාසනා,
භාසාධිකරණා[2] චෙව පඤ්ඤත්ති ලහුකමෙව ච.

3 ලහුකා ගරුකා එතෙ කණ්හසුක්කා විජානථ,
උබ්බාහිකා ච සික්ඛා ච අන්තෙපුරෙ ච වත්ථූනි.

4. රතනං දසවග්ගො ච තථෙව උපසම්පදා,
පංසුකූලධාරණා ච දසාහසුක්කඉත්ථියො.

5. භරියා දස වත්ථූනි අවන්දියක්කොසෙන ච,
පෙසුඤ්ඤ චෙව සෙනානි වරානි ච අධම්මිකා.

6. ධම්මිකා යාගුමංසා ච පරමා භික්ඛු භික්ඛුනී,
වුට්ඨාපනා ගිහිගතා දසකා සුප්පකාසිතාති.

---

1. ආඝාතවිනයං—මජසං.
2. භාසාධිකරණඤ්චෙව—මජසං.

TOC

එකාදසකං

1. එකාදස පුග්ගලා අනුපසම්පන්නා න උපසම්පාදෙතබ්බා උපසම්පන්නා නාසෙතබ්බා, එකාදස පාදුකා අකප්පියා, එකාදස පත්තා අකප්පියා, එකාදස චීවරානි අකප්පියානි, එකාදස යාවතතියකා භික්ඛුනීනං, එකාදස අන්තරායිකා ධම්මා පුච්ඡිතබ්බා, එකාදස චීවරානි අධිට්ඨාතබ්බානි, එකාදස චීවරානි න විකප්පෙතබ්බානි, එකාදස අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං හොති, එකාදස ගණ්ඨිකා කප්පියා, එකාදස වීඨා[1] කප්පියා, එකාදස පඨවියො අකප්පියා. එකාදස පඨවියො කප්පියා, එකාදස නිස්සයපටිප්පස්සද්ධියො, එකාදස පුග්ගලා අවන්දියා, එකාදස පරමානි, එකාදස වරානි යාචිංසු, එකාදස සීමාදොසා, අක්කොසකපරිභාසකෙ පුග්ගලෙ එකාදස ආදීනවා පාටිකඞ්ඛා.

2. මෙත්තාය චෙතො විමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලීකතාය යානීකතාය වත්ථුකතාය අනුට්ඨිතාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය එකා-දසානිසංසා පාටිකඞ්ඛා: සුඛං සුපති, සුඛං පටිබුජ්ඣති, න පාපකං සුපිනං පස්සති, මනුස්සානං පියො හොති, අමනුස්සානං පියො හොති, දෙවතා රක්ඛන්ති, නාස්ස අග්ගි වා විසං වා සත්ථං වා කමති, තුවටං චිත්තං සමාධියති, මුඛවණ්ණො විප්පසීදති, අසම්මූළ්හො කාලං කරොති, උත්තරිං අප්පටිවිජ්ඣන්තො බ්‍රහ්මලොකූපගො හොති. මෙත්තාය චෙතොවිමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලීකතාය යානීකතාය වත්ථුකතාය අනුට්ඨිතාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය ඉමෙ එකාදසානිසංසා පාටිකඞ්ඛාති.

එකාදසකං නිට්ඨිතං

තස්සුද්දානං :

1. නාසෙතබ්බා[2] පාදුකා ච පත්තා ච චීවරානි ච,
තතියා පුච්ඡිතබ්බා ච අධිට්ඨාන විකප්පනා.

2. අරුණා ගණ්ඨිකා වීඨා[1] අකප්පියා ච කප්පියා,
නිස්සයා වන්දියා චෙව පරමානි වරානි ච;
සීමාදොසා ච අක්කොසා මෙත්තායෙකාදසා කතාති.

එකුත්තරිකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :

1. එකකා ච දුකා චෙව තිකා ච චතු පඤ්චකා,
ඡ සත්තට්ඨ නවකා ච දස එකාදසානි ච.

2. හිතාය සබ්බසත්තානං ඤාතධම්මෙන තාදිනා
එකුත්තරිකා විමලා මහාවීරෙන දෙසිතාති.

---

1. විධා - මජ්ඣං, වීටා - ස්‍යා.
2. නාසෙතබ්බො - සීමු 2.

උපොසථාදි පුච්ඡා විස්සජ්ජනා

පුච්ඡා

1. උපොසථකම්මස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං. පවාරණස්ස කම්මස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං. තජ්ජනීයකම්මස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං, නියස්සකම්මස්ස -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මස්ස -පෙ- පටිසාරණීයකම්මස්ස -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මස්ස -පෙ- පරිවාසදානස්ස -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාය -පෙ- මානත්තදානස්ස -පෙ- අබ්භානස්ස -පෙ- උපසම්පදකම්මස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං.

2. තජ්ජනීයකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං, නියස්සකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා -පෙ- පටිසාරණීයකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං.

3. සතිවිනයස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං. අමූළ්හවිනයස්ස -පෙ- තස්සපාපියසිකාය -පෙ- තිණවත්ථාරකස්ස -පෙ- භික්ඛුනොවාදකසම්මුතියා -පෙ- තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුතියා -පෙ- සන්ථතසම්මුතියා -පෙ- රූපියඡඩ්ඩකසම්මුතියා -පෙ- සාටියගාහාපකසම්මුතියා -පෙ- පත්තගාහාපකසම්මුතියා -පෙ- දණ්ඩසම්මුතියා -පෙ- සික්කාසම්මුතියා -පෙ- දණ්ඩසික්කාසම්මුතියා කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං.

පුච්ඡා නිට්ඨිතා

විස්සජ්ජනා

1. උපොසථකම්මස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානන්ති: උපොසථකම්මස්ස සාමග්ගී ආදි, කිරියා මජ්ඣෙ, නිට්ඨානං පරියොසානං.

2. පවාරණාකම්මස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානන්ති: පවාරණාකම්මස්ස සාමග්ගී ආදි, කිරියා මජ්ඣෙ, නිට්ඨානං පරියොසානං.

3. තජ්ජනීයකම්මස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානන්ති: තජ්ජනීයකම්මස්ස වත්ථු ච පුග්ගලො ච ආදි, ඤත්ති මජ්ඣෙ, කම්මවාචා පරියොසානං.

4. නියස්සකම්මස්ස -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මස්ස -පෙ- පටිසාරණීයකම්මස්ස -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මස්ස -පෙ- පරිවාසදානස්ස -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාය -පෙ- මානත්තදානස්ස -පෙ- අබ්භානස්ස -පෙ-.

5. උපසම්පදාකම්මස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානන්ති: උපසම්පදාකම්මස්ස පුග්ගලො ආදි, ඤත්ති මජ්ඣෙ, කම්මවාචා පරියොසානං.

6. තජ්ජනීයකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානන්ති: තජ්ජනීයකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා සම්මාවත්තනා ආදි, ඤත්ති මජ්ඣෙ, කම්මවාචා පරියොසානං.

7. නියස්සකම්මස්ස -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මස්ස -පෙ- පටිසාරණීය-කම්මස්ස -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානන්ති: උක්ඛෙපනීයකම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධියා සම්මා වත්තනා ආදි, ඤත්ති මජ්ඣෙ, කම්මවාචා පරියොසානං.

8. සතිවිනයස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානන්ති: සතිවිනයස්ස වත්ථු ච පුග්ගලො ච ආදි, ඤත්ති මජ්ඣෙ, කම්මවාචා පරියොසානං.

9. අමූළ්හවිනයස්ස -පෙ- තස්ස පාපියස්සිකාය -පෙ- තිණවත්ථාර-කස්ස -පෙ- භික්ඛුනොවාදකසම්මුතියා -පෙ- තිචීවරෙන අවිප්පවාස-සම්මුතියා -පෙ- සන්ථතසම්මුතියා -පෙ- රූපියඡඩ්ඩකසම්මුතියා -පෙ- සාටියගාහාපකසම්මුතියා -පෙ- පත්තගාහාපකසම්මුතියා -පෙ- දණ්ඩ-සම්මුතියා -පෙ- සික්කාසම්මුතියා -පෙ- දණ්ඩසික්කාසම්මුතියා කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානන්ති: දණ්ඩසික්කාසම්මුතියා වත්ථු ච පුග්ගලො ච ආදි, ඤත්ති මජ්ඣෙ, කම්මවාචා පරියොසානං.

විස්සජ්ජනා නිට්ඨිතා

උපොසථාදි පුච්ඡාවිස්සජ්ජනා නිට්ඨිතා.

TOC

අත්ථවසප්පකරණං

1. දස අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං: සඞ්ඝසුට්ඨුතාය, සඞ්ඝඵාසුතාය, දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය, සද්ධම්මට්ඨිතියා, විනයානුග්ගහාය.

2. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං සඞ්ඝඵාසු. යං සඞ්ඝඵාසු, තං දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය. යං දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, තං පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය. යං පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය, තං දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය. යං දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, තං සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය. යං සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, තං අප්පසන්නානං පසාදාය. යං අප්පසන්නානං පසාදාය, තං පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය. යං පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය, තං සද්ධම්මට්ඨිතියා. යං සද්ධම්මට්ඨිතියා, තං විනයානුග්ගහාය.

3. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං සඞ්ඝඵාසු. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං අප්පසන්නානං පසාදාය. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං සද්ධම්මට්ඨිතියා. යං සඞ්ඝසුට්ඨු, තං විනයානුග්ගහාය.

4. යං සඞ්ඝඵාසු, තං දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය. යං සඞ්ඝඵාසු, තං පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය. යං සඞ්ඝඵාසු, තං දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, යං සඞ්ඝඵාසු, තං සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය. යං සඞ්ඝඵාසු, තං අප්පසන්නානං පසාදාය. යං සඞ්ඝඵාසු, තං පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය. යං සඞ්ඝඵාසු, තං සද්ධම්මට්ඨිතියා. යං සඞ්ඝඵාසු, තං විනයානුග්ගහාය. යං සඞ්ඝඵාසු, තං සඞ්ඝසුට්ඨු.

5. යං දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය -පෙ- යං පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය -පෙ- යං දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය -පෙ- යං සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය -පෙ- යං අප්පසන්නානං පසාදාය -පෙ- යං පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය -පෙ- යං සද්ධම්මට්ඨිතියා -පෙ-

6. යං විනයානුග්ගහාය, තං සඞ්ඝසුට්ඨු. යං විනයානුග්ගහාය, තං සඞ්ඝඵාසු. යං විනයානුග්ගහාය, තං දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය. යං විනයානුග්ගහාය, තං පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය. යං විනයානුග්ගහාය, තං දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය. යං විනයානුග්ගහාය, තං සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය. යං විනයානුග්ගහාය, තං අප්පසන්නානං පසාදාය. යං විනයානුග්ගහාය, තං පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය. යං විනයානුග්ගහාය තං සද්ධම්මට්ඨිතියාති.

අත්ථසතං ධම්මසතං ද්වෙ නිරුත්තිසතානි ච,
චත්තාරි ඤාණසතානි අත්ථවසෙ පකරණෙති.

අත්ථවසපකරණං නිට්ඨිතං

මහාවග්ගො නිට්ඨිතො

තස්සුද්දානං :

1. පඨමං අට්ඨ පුච්ඡාය පච්චයෙසු පුනට්ඨ ච,
   භික්ඛූනං සොළස එතෙ භික්ඛුනීනම්පි සොළස.
2. පෙය්‍යාල අන්තරා භෙදා එකුත්තරිකමෙව ච,
   පවාරණත්ථවසිකා මහාවග්ගස්ස සඞ්ගහාති.

ගාථාසඞ්ගණිකං

1. එකංසං චීවරං කත්වා පග්ගහෙත්වාන[1] අඤ්ජලිං,
ආසිංසමානරූපො ව[2] කිස්ස ත්වං ඉධ මාගතො.

2. ද්වීසු විනයෙසු පඤ්ඤත්තා යෙ උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු,
කති තෙ සික්ඛාපදානි හොන්ති කතිසු නගරෙසු පඤ්ඤත්තා.

3. භද්දකො තෙ උම්මග්ගො[3] යොනිසො පරිපුච්ඡසි,
තග්ඝ තෙ අහමක්ඛිස්සං යථාපි කුසලො තථා.

4. ද්වීසු විනයෙසු පඤ්ඤත්තා යෙ උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු,
අඩ්ඪුඩ්ඪසතානි තෙ හොන්ති සත්තසු නගරෙසු පඤ්ඤත්තා.

5. කතමෙසු සත්තසු නගරෙසු පඤ්ඤත්තා ඉඞ්ඝ මෙ ත්වං බ්‍යාකර[4],
තං වචනපථං[5] නිසාමයිත්වා පටිපජ්ජෙම හිතාය නො සියාති.

6. වෙසාලියං රාජගහෙ සාවත්ථියං ච ආළවියං,
කොසම්බියං ච සක්කෙසු භග්ගෙසු චෙව පඤ්ඤත්තා.

7. කති වෙසාලියං පඤ්ඤත්තා කති රාජගහෙ කතා,
සාවත්ථියං කති හොන්ති කති ආළවියං කතා.

8. කති කොසම්බියං පඤ්ඤත්තා, කති සක්කෙසු වුච්චන්ති,
කති භග්ගෙසු පඤ්ඤත්තා තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.

9. දස වෙසාලියං පඤ්ඤත්තා එකවීස රාජගහෙ කතා,
ඡ ඌන තීණි සතානි සබ්බෙ සාවත්ථියං කතා.

10. ඡ ආළවියං පඤ්ඤත්තා අට්ඨ කොසම්බියං කතා,
අට්ඨ සක්කෙසු වුච්චන්ති තයො භග්ගෙසු පඤ්ඤත්තා.

11 යෙ වෙසාලියං පඤ්ඤත්තා තෙ සුණොහි යථා කථං,[6]
මෙථුන විග්ගහුත්තරි අතිරෙකඤ්ච කාළකං.

12. භූතං පරම්පරභත්තං දන්තපොනෙන අචෙලකො,
භික්ඛුනීසු ච අක්කොසො දසෙතෙ වෙසාලියං කතා.

---

1. පග්ගණ්හිත්වාන - මජසං.
2. ආසීසමාන රූපොව - මජසං.
3. උම්මඞ්ගො - මජසං. සයා. සීමු.
4. ඉඞ්ඝ මෙ ත්වං බ්‍යාකරතා - මජසං.
5. තව වචනපථං - සයා.
6. යථාතථං - සීමු. 2, මජසං.

13. යෙ රාජගහෙ පඤ්ඤත්තා, තෙ සුණොහි යථා කථං,[1]
අදින්නාදානං රාජගහෙ ද්වෙ අනුද්ධංසනාපි ච.

14 ද්වෙ පිච භෙදා අනන්තරවාසකං රූපියං සුත්තං උජ්ඣාපනෙන ච
පාචිතපිණ්ඩං ගණභොජනං විකාලෙ ච චරිත්තං නහානං
ඌනවීසති.

15. චීවරං දත්වා වොසාසන්ති එතෙ රාජගහෙ කතා,
ගිරග්ගචරියා තත්ථෙව ඡන්දදානෙන එකවීසති.

16. යෙ සාවත්ථියං පඤ්ඤත්තා තෙ සුණොහි යථා කථං,
පාරාජිකානි චත්තාරි සඞ්ඝාදිසෙසා භවන්ති සොළස.

17. අනියතා ච ද්වෙ හොන්ති නිස්සග්ගියා චතුතිංසති,[2]
ඡ පඤ්ඤාසසතඤ්චෙව ඛුද්දකානි පවුච්චන්ති.

18. දසයෙව ච ගාරය්හා ද්වෙ සත්තති ච සෙඛියා,
ඡ ඌන තීණි සතානි සබ්බෙ සාවත්ථියං කතා.

19. යෙ ආළවියා පඤ්ඤත්තා තෙ සුණොහි යථා කථං,
කුටි කොසිය සෙය්‍යා ච ඛණනෙ ගච්ඡ දෙවතෙ;
සප්පාණකඤ්ච සිඤ්චන්ති ඡ එතෙ ආළවියං කතා.

20. යෙ කොසම්බියං පඤ්ඤත්තා තෙ සුණොහි යථා කථං,[1]
මහාවිහාරො දොවචස්සං අඤ්ඤං ද්වාරං සුරාය ච,
අනාදරියං සහධම්මො පයො පානෙන අට්ඨමං.

21. යෙ ච සක්කෙසු පඤ්ඤත්තා තෙ සුණොහි යථා කථං,[1]
එළකලොමානි පත්තො ච ඔවාදො චෙව භෙසජ්ජං.

22. සූචි ආරඤ්ඤකො චෙව ඡ එතෙ[3] කාපිලවත්ථවෙ,
උදකසුද්ධියා ඔවාදො භික්ඛුනීසු පවුච්චන්ති.

23. යෙ ච භග්ගෙසු පඤ්ඤත්තා තෙ සුණොහි යථා කථං,[1]
සමාදහිත්වා විසිබ්බෙන්ති සාමිසෙන සසිත්ථකං.

24. පාරාජිකානි චත්තාරි සඞ්ඝාදිසෙසානි භවන්ති,
සත්ත නිස්සග්ගියා අට්ඨ ද්වත්තිංසති ච ඛුද්දකා.

25. ද්වෙ ගාරය්හා තයො සෙඛා[4] ඡ පඤ්ඤාස සික්ඛාපදා,
ඡසු නගරෙසු පඤ්ඤත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා

26. ඡ ඌන තීණි සතානි සබ්බෙ සාවත්ථියං කතා,
කාරුණිකෙන බුද්ධෙන ගොතමෙන යසස්සිනා.

---

1. යථාකථං - සීමු. 2. මජසං.
2. චතුවීසති - සීමු, මජසං, ස්‍යා.
3. අට්ඨෙතෙ - මජසං.
4. සික්ඛා - මජසං.

චතුවිපත්ති

1. යං තං අපුච්ඡිම්හ අකිත්තයී නො,
තං තං බ්‍යාකතං අනඤ්ඤථා;
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඞ්ඝ බ්‍රූහි.

2. ගරුකලහුකඤ්චාපි සාවසෙසං නාවසෙසං.
දුට්ඨුල්ලඤ්ච අදුට්ඨුල්ලං යෙ ච යාවතතියකා.

3. සාධාරණාසාධාරණං විපත්තියො[1] යෙහි සමථෙහි සම්මන්ති,
සබ්බානි පෙතානි වියාකරොහි හන්ද වාක්‍යං සුණොම තෙ.

4 එකතිංසා යෙ ගරුකා අට්ඨෙත්ථ අනවසෙසා,
යෙ ගරුකා තෙ දුට්ඨුල්ලා යෙ දුට්ඨුල්ලා සා සීලවිපත්ති.

5. පාරාජිකං සඞ්ඝාදිසෙසො සීලවිපත්තීති වුච්චති,
ථුල්ලච්චයං පාචිත්තියං පාටිදෙසනීයං තථා.

6. දුක්කටං දුබ්භාසිතං යො චායං අක්කොසති,
හස්සාධිප්පායො අයං සා ආචාරවිපත්ති සම්මතා.

7. විපරීතදිට්ඨිං ගණ්හන්ති අසද්ධම්මෙහි පුරක්ඛතා,
අබ්භාචික්ඛන්ති සම්බුද්ධං දුප්පඤ්ඤා මොහපාරුතා
අයං සා දිට්ඨිවිපත්තිසම්මතා.

8. ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අභූතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති, ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජති, ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා 'යො තෙ විහාරෙ වසති සො භික්ඛු අරහා'ති භණති, ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා භික්ඛු පණීතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජති, ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා භික්ඛු සූපං වා ඔදනං වා අගිලානො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජති. අයං සා ආජීවවිපත්ති සම්මතා.

9. එකාදස යාවතතියකා තෙ සුණොහි යථා තථං,
උක්ඛිත්තානුවත්තකා අට්ඨ යාවතතියකා;
අරිට්ඨො චණ්ඩකාළී ච ඉමෙ තෙ යාවතතියකා.

---

1. විභත්තියො - මජ්සං.

ඡෙදනකාදි

1. කති ඡෙදනකානි කති භෙදනකානි,
කති උද්දාලනකානි කති අනඤ්ඤපාචිත්තියානි.

2. කති භික්ඛුසම්මුතියො කති සාමීචියො කති පරමානි,
කති ජානන්ති පඤ්ඤත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

3. ඡ ඡෙදනකානි එකං භෙදනකං,
එකං උද්දාලනකං චත්තාරි අනඤ්ඤපාචිත්තියානි.

4. චතස්සො භික්ඛුසම්මුතියො සත්ත සාමීචියො චුද්දස පරමානි,
සොළස[1] ජානන්ති පඤ්ඤත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

අසාධාරණකාදි

1. වීසං ද්වෙ සතානි භික්ඛූනං සික්ඛාපදානි,
උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු.

2. තීණි සතානි චත්තාරි භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදානි,
උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු.

3. ඡ චත්තාලීසා භික්ඛූනං භික්ඛුනීහි අසාධාරණා,
සතං තිංසා ච භික්ඛුනීනං භික්ඛූහි අසාධාරණා.

4. සතං සත්තති ඡච්චෙව උභින්නං අසාධාරණා,
සතං සත්තති චත්තාරි උභින්නං සමසික්ඛතා.

5. වීසං ද්වෙ සතානි භික්ඛූනං සික්ඛාපදානි,
උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු තෙ සුණොහි යථා කථං.

6. පාරාජිකානි චත්තාරි සඞ්ඝාදිසෙසානි භවන්ති තෙරස,
අනියතා ද්වෙ හොන්ති නිස්සග්ගියානි තිංසෙව ;
ද්වෙ නවුති ච ඛුද්දකා චත්තාරො පාටිදෙසනීයා,
පඤ්ච සත්තති සෙඛියා.

7. වීසං ද්වෙ සතානි චිමෙ[2] හොන්ති භික්ඛූනං,
සික්ඛාපදානි උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු.

8 තීණි සතානි චත්තාරි භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදානි,
උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු තෙ සුණොහි යථා කථං

9. පාරාජිකානි අට්ඨ සඞ්ඝාදිසෙසානි භවන්ති සත්තරස,
නිස්සග්ගියානි තිංසෙව සතං සට්ඨි ඡච්චෙව ඛුද්දකානි පවුච්චන්ති.

---

1. සොදස – මජසං.
2. ද්වෙසතානිපිමෙ – සීමු.

10. අට්ඨ පාටිදෙසනීයා පඤ්ච සත්තති සෙඛියා,
තීණි සතානි චත්තාරිමෙ හොන්ති භික්ඛුනීනං;
සික්ඛාපදානි උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු.

11. ඡ චත්තාලීස භික්ඛූනං භික්ඛුනීහි අසාධාරණා,
තෙ සුණොහි යථා කථං.

12. ඡ සඞ්ඝාදිසෙසා ද්වීහි අනියතෙහි[1] අට්ඨ,
නිස්සග්ගියානි ද්වාදස තෙ තෙහි හොන්ති වීසති.

13. ද්වාවීසති ඛුද්දකා චත්තාරො පාටිදෙසනීයා,
ඡ චත්තාලීසාපිමෙ හොන්ති භික්ඛූනං භික්ඛුනීහි අසාධාරණා.

14. සතං තිංසා ච භික්ඛුනීනං භික්ඛූහි අසාධාරණා,
තෙ සුණොහි යථා කථං.[2]

15. පාරාජිකානි චත්තාරි සඞ්ඝම්හා දස නිස්සරෙ,
නිස්සග්ගියා ද්වාදස ඡන්නවුති ච ඛුද්දකා අට්ඨ පාටිදෙසනීයා;
සතං තිංසාපිමෙ හොන්ති භික්ඛුනීනං භික්ඛූහි අසාධාරණා.

16. සතං සත්තති ඡච්චෙව උභින්නං අසාධාරණා,
තෙ සුණොහි යථා කථං.[2]

17. පාරාජිකානි චත්තාරි සඞ්ඝාදිසෙසානි භවන්ති සොළස,
අනියතානි ච ද්වෙ හොන්ති නිස්සග්ගියානි චතුවීසති.

18. සතං අට්ඨාරස චෙව ඛුද්දකානි පවුච්චන්ති ද්වාදස පාටිදෙසනීයා
සතං සත්තති ඡ චෙවපිමෙ හොන්ති උභින්නං අසාධාරණා.

19. සතං සත්තති චත්තාරි උභින්නං සමසික්ඛතා,
තෙ සුණොහි යථා කථං.

20. පාරාජිකානි චත්තාරි සඞ්ඝාදිසෙසානි භවන්ති සත්ත,
නිස්සග්ගියානි අට්ඨාරස සමසත්තති ඛුද්දකා පඤ්ච සත්තති සෙඛියා;
සතං සත්තති චත්තාරිපිමෙ හොන්ති උභින්නං සමසික්ඛතා.

21. අට්ඨෙව පාරාජිකා යෙ දුරාසදා තාලවත්ථුසමූපමා,
පණ්ඩුපලාසො පුථුසිලා සීසච්ඡින්නොව සො නරො.
තාලොව මත්ථකා ඡින්නා අවිරූළ්හී භවන්ති තෙ,

22. තෙවීසති සඞ්ඝාදිසෙසා ද්වෙ අනියතා ද්වෙ චත්තාලීස නිස්සග්ගියා
අට්ඨාසීති සතං පාචිත්තියා ද්වාදස පාටිදෙසනීයා,

23. පඤ්ච සත්තති සෙඛියා තීහි සමථෙහි සම්මන්ති.
සම්මුඛා ච පටිඤ්ඤාය තිණවත්ථාරකෙන ච.

24. ද්වෙ උපොසථා ද්වෙ පවාරණා චත්තාරි කම්මානි ජිනෙන දෙසිතා
පඤ්චෙව උද්දෙසා චත්තාරො භවන්ති අනඤ්ඤථා,
ආපත්තික්ඛන්ධා ච භවන්ති සත්ත.

25. අධිකරණානි චත්තාරි සත්තහි සමථෙහි සම්මන්ති,
ද්වීහි චතූහි තීහි කිච්චං එකෙන සම්මති.

---

1. ද්වෙ අනියතෙහි—මජ්ඣං.
2. යථා තථං—සීමු 2, මජ්ඣං.

පාරාජිකාදි ආපත්ති

1. පාරාජිකන්ති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කථං,
චුතො පරද්ධො භට්ඨො ච සද්ධම්මා හි නිරංකතො[1]
සංවාසොපි තහිං නත්ථි තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

2. සඞ්ඝාදිසෙසොති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කථං[2],
සඞ්ඝොව දෙති පරිවාසං මූලාය පටිකස්සති;
මානත්තං දෙති අබ්භෙති තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

3. අනියතොති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කථං,[2]
අනියතො න නියතො අනෙකංසිකතං පදං;
තිණ්ණමඤ්ඤතරං ඨානං අනියතොති පවුච්චති.

4. ථුල්ලච්චයන්ති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කථං,
එකස්ස මූලෙ යො දෙසෙති යො ච තං පතිගණ්හති;
අච්චයො තෙන සමො නත්ථි තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

5. නිස්සග්ගියන්ති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කථං,[2]
සඞ්ඝමජ්ඣෙ ගණමජ්ඣෙ එකකස්සෙව එකතො;
නිස්සජ්ජිත්වාන දෙසෙති තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

6. පාචිත්තියන්ති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කථං,[2]
පාතෙති කුසලං ධම්මං අරියමග්ගම්පරජ්ඣති;
චිත්තසම්මොහනට්ඨානං තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

7. පාටිදෙසනීයන්ති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කථං,
භික්ඛු අඤ්ඤාතකො සන්තො කිච්ඡා ලද්ධාය භොජනං.
සාමං ගහෙත්වා භුඤ්ජෙය්‍ය ගාරය්හන්ති පවුච්චති.

8. නිමන්තනාසු භුඤ්ජන්තං[3] ඡන්දාය වොසාසති තත්ථ භික්ඛුනී,[4]
අනිවාරෙත්වා තහිං භුඤ්ජෙ ගාරය්හන්ති පවුච්චති.

9. සද්ධාචිත්තං කුලං ගන්ත්වා අප්පභොගං අනාළ්හියං,[5]
අගිලානො තහිං භුඤ්ජෙ ගාරය්හන්ති පවුච්චති.

10. යො වෙ අරඤ්ඤෙ විහරන්තො සාසඞ්කෙ සභයානකෙ,
අවිදිතං තහිං භුඤ්ජෙ ගාරය්හන්ති පවුච්චති.

11. භික්ඛුනී අඤ්ඤාතිකා සන්තා යං පරෙසං මමායිතං,
සප්පි තෙලං මධු ඵාණිතං මච්ඡමංසං අථොපි ඛීරං;
දධිඤ්ච යං විඤ්ඤාපෙය්‍ය භික්ඛුනී ගාරය්හපත්තා
සුගතස්ස සාසනෙ.

---

1. නිරාකතො - සීමු 2.
2. යථාතථං - සීමු 2, මජසං.
3. භුඤ්ජන්තා - මජසං.
4. භික්ඛුනිං - මජසං.
5. අනාළියං - මජසං.

TOC

12. දුක්කටන්ති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කතං,
අපරද්ධං විරද්ධඤ්ච ඛලිතං යඤ්ච දුක්කටං.

13. යං මනුස්සො කරෙ පාපං ආවි වා යදි වා රහො,
දුක්කටන්ති පවෙදෙන්ති තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

14. දුබ්භාසිතන්ති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කතං,
දුබ්භාසිතං දුරාභට්ඨං සඞ්කිලිට්ඨඤ්ච යං පදං;
යඤ්ච විඤ්ඤූ ගරහන්ති තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

15 සෙඛියන්ති යං වුත්තං තං සුණොහි යථා කතං,
සෙඛස්ස සික්ඛමානස්ස උජුමග්ගානුසාරිනො.

16 ආදිපෙතං චරණඤ්ච මුඛං සංයමසංවරො,
සික්ඛා එතාදිසී නත්ථි තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

17. ඡන්නමතිවස්සති විවටං නාතිවස්සති,
තස්මා ඡන්නං විවරෙථ එවං තං නාතිවස්සති.

18. ගති මිගානං පවනං ආකාසො පක්ඛිනං ගති,
විභවො ගති ධම්මානං නිබ්බානං අරහතො ගති.

ගාථාසඞ්ගණිකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :

1. සත්ත නගරෙසු පඤ්ඤත්තං විපත්ති චතුරොපි ච,
භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච සාධාරණා අසාධාරණා;
සාසනානුග්ගහාය ගාථාසඞ්ගණිකං ඉදන්ති.

TOC

අධිකරණභෙදො

1. චත්තාරි අධිකරණානි: විවාදධිකරණං, අනුවාදධිකරණං, ආපත්තාධිකරණං, කිච්චාධිකරණං. ඉමානි චත්තාරි අධිකරණානි.

ඉමෙසං චතුන්නං අධිකරණානං කති උක්කොටා: ඉමෙසං චතුන්නං අධිකරණානං දස උක්කොටා: විවාදධිකරණස්ස ද්වෙ උක්කොටා, අනුවාදධිකරණස්ස චත්තාරො උක්කොටා, ආපත්තාධිකරණස්ස තයො උක්කොටා, කිච්චාධිකරණස්ස එකො උක්කොටො, ඉමෙසං චතුන්නං අධිකරණානං ඉමෙ දස උක්කොටා.

2. විවාදධිකරණං උක්කොටෙන්තො කති සමථෙ උක්කොටෙති, අනුවාදධිකරණං උක්කොටෙන්තො කති සමථෙ උක්කොටෙති, ආපත්තාධිකරණං උක්කොටෙන්තො කති සමථෙ උක්කොටෙති, කිච්චාධිකරණං උක්කොටෙන්තො කති සමථෙ උක්කොටෙති:

විවාදධිකරණං උක්කොටෙන්තො ද්වෙ සමථෙ උක්කොටෙති. අනුවාදධිකරණං උක්කොටෙන්තො චත්තාරො සමථෙ උක්කොටෙති. ආපත්තාධිකරණං උක්කොටෙන්තො තයො සමථෙ උක්කොටෙති. කිච්චාධිකරණං උක්කොටෙන්තො එකං සමථං උක්කොටෙති.

3. කති උක්කොටා, කතිහාකාරෙහි උක්කොටනං පසවති, කතිහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො අධිකරණං උක්කොටෙති, කති පුග්ගලා අධිකරණං උක්කොටෙන්තා ආපත්තිං ආපජ්ජන්ති.

ද්වාදස උක්කොටා, දසහාකාරෙහි උක්කොටනං පසවති. චතුහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො අධිකරණං උක්කොටෙති, චත්තාරො පුග්ගලා අධිකරණං උක්කොටෙන්තා ආපත්තිං ආපජ්ජන්ති.

4. කතමෙ ද්වාදස උක්කොටා: අකතං කම්මං, දුක්කතං කම්මං, පුන කාතබ්බං කම්මං, අනිහතං, දුන්නිහතං, පුන නිහනිතබ්බං, අවිනිච්ඡිතං, දුවිනිච්ඡිතං, පුන විනිච්ඡිතබ්බං, අවූපසන්තං, දුවූපසන්තං, පුන උපසමෙතබ්බන්ති ඉමෙ ද්වාදස උක්කොටා.

5. කතමෙහි දසහාකාරෙහි උක්කොටනං පසවති: තත්ථ ජාතකං අධිකරණං උක්කොටෙති, තත්ථ ජාතකං වූපසන්තං අධිකරණං උක්කොටෙති, අන්තරාමග්ගෙ අධිකරණං උක්කොටෙති, අන්තරාමග්ගෙ වූපසන්තං අධිකරණං උක්කොටෙති, තත්ථ ගතං අධිකරණං උක්කොටෙති, තත්ථ ගතං වූපසන්තං අධිකරණං උක්කොටෙති, සතිවිනයං උක්කොටෙති, අමූළ්හවිනයං උක්කොටෙති, තස්සපාපිය්‍යසිකං උක්කොටෙති, තිණවත්ථාරකං උක්කොටෙති. ඉමෙහි දසහාකාරෙහි උක්කොටනං පසවති.

6. කතමෙහි චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො අධිකරණං උක්කොටෙති: ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්තො අධිකරණං උක්කොටෙති, දොසාගතිං -පෙ- මොහාගතිං -පෙ- භයාගතිං ගච්ඡන්තො අධිකරණං උක්කොටෙති. ඉමෙහි චතූහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො අධිකරණං උක්කොටෙති

7. කතමෙ චත්තාරො පුග්ගලා අධිකරණං උක්කොටෙන්තා ආපත්තිං ආපජ්ජන්ති: තදහුපසම්පන්නො උක්කොටෙති උක්කොටනකං පාචිත්තියං, ආගන්තුකො උක්කොටෙති උක්කොටනකං පාචිත්තියං, කාරකො උක්කොටෙති උක්කොටනකං පාචිත්තියං, ඡන්දදායකො උක්කොටෙති උක්කොටනකං පාචිත්තියං. ඉමෙ චත්තාරො පුග්ගලා අධිකරණං උක්කොටෙන්තා ආපත්තිං ආපජ්ජන්ති.

අධිකරණනිදානාදයො

1. විවාදාධිකරණං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං: අනුවාදාධිකරණං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං: ආපත්තාධිකරණං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං: කිච්චාධිකරණං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං:

විවාදාධිකරණං විවාදනිදානං, විවාදසමුදයං, විවාදජාතිකං, විවාදප්පභවං, විවාදසම්භාරං, විවාදසමුට්ඨානං. අනුවාදාධිකරණං අනුවාදනිදානං, අනුවාදසමුදයං, අනුවාදජාතිකං, අනුවාදප්පභවං, අනුවාදසම්භාරං, අනුවාදසමුට්ඨානං. ආපත්තාධිකරණං ආපත්තිනිදානං, අපත්තිසමුදයං, ආපත්තිජාතිකං, ආපත්තිප්පභවං, ආපත්තිසම්භාරං, ආපත්තිසමුට්ඨානං. කිච්චාධිකරණං කිච්චනිදානං, කිච්චසමුදයං, කිච්චජාතිකං, කිච්චප්පභවං, කිච්චසම්භාරං, කිච්චසමුට්ඨානං.

2. විවාදාධිකරණං කිංනිදානං කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං: අනුවාදාධිකරණං -පෙ- ආපත්තාධිකරණං -පෙ- කිච්චාධිකරණං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං:

විවාදාධිකරණං හෙතුනිදානං, හෙතුසමුදයං, හෙතුජාතිකං, හෙතුපභවං, හෙතුසම්භාරං, හෙතුසමුට්ඨානං, අනුවාදාධිකරණං -පෙ- ආපත්තාධිකරණං -පෙ- කිච්චාධිකරණං හෙතුනිදානං, හෙතුසමුදයං, හෙතුජාතිකං, හෙතුපභවං, හෙතුසම්භාරං, හෙතුසමුට්ඨානං.

3 විවාදාධිකරණං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං: අනුවාදාධිකරණං -පෙ- ආපත්තාධිකරණං -පෙ- කිච්චාධිකරණං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං:

විවාදාධිකරණං, පච්චයනිදානං, පච්චයසමුදයං, පච්චයජාතිකං, පච්චයපභවං, පච්චයසම්භාරං, පච්චයසමුට්ඨානං. අනුවාදාධිකරණං -පෙ- ආපත්තාධිකරණං -පෙ- කිච්චාධිකරණං පච්චයනිදානං, පච්චයසමුදයං, පච්චයජාතිකං, පච්චයපභවං, පච්චයසම්භාරං, පච්චයසමුට්ඨානං.

අධිකරණමූලාදයො

1. චතුන්නං අධිකරණානං කති මූලානි, කති සමුට්ඨානා:

චතුන්නං අධිකරණානං තෙත්තිංස මූලානි, තෙත්තිංස සමුට්ඨානා.

2. චතුන්නං අධිකරණානං කතමානි තෙත්තිංස මූලානි:

විවාදාධිකරණස්ස ද්වාදස මූලානි, අනුවාදාධිකරණස්ස චුද්දස මූලානි, ආපත්තාධිකරණස්ස ඡ මූලානි, කිච්චාධිකරණස්ස එකං මූලං සඞ්ඝො. චතුන්නං අධිකරණානං ඉමානි තෙත්තිංස මූලානි.

3. චතුන්නං අධිකරණානං කතමෙ තෙත්තිංස සමුට්ඨානා:

විවාදාධිකරණස්ස අට්ඨාරස භෙදකරවත්ථූනි සමුට්ඨානා, අනුවාදාධිකරණස්ස චතස්සො විපත්තියො සමුට්ඨානා, ආපත්තාධිකරණස්ස සත්ත ආපත්තික්ඛන්ධා[1] සමුට්ඨානා, කිච්චාධිකරණස්ස චත්තාරි කම්මානි සමුට්ඨානා. චතුන්නං අධිකරණානං ඉමෙ තෙත්තිංස සමුට්ඨානා.

අධිකරණපච්චයාපත්ති

1. විවාදාධිකරණං ආපත්තානාපත්තීති: විවාදාධිකරණං න ආපත්ති.

කිං පන විවාදාධිකරණපච්චයා ආපත්තිං ආපජ්ජෙය්‍යාති: ආම, විවාදාධිකරණපච්චයා ආපත්තිං ආපජ්ජෙය්‍ය.

1. සත්තාපත්තික්ඛන්ධා - මජ සං.

විවාදාධිකරණපච්චයා කති ආපත්තියො ආපජ්ජති : විවාදාධිකරණපච්චයා ද්වෙ ආපත්තියො ආපජ්ජති : උපසම්පන්නං ඔමසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස, අනුපසම්පන්නං ඔමසති ආපත්ති දුක්කටස්ස. විවාදාධිකරණපච්චයා ඉමා ද්වෙ ආපත්තියො ආපජ්ජති.

2. තා ආපත්තියො චතුන්නං විපත්තීනං කති විපත්තියො භජන්ති, චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තන්නං ආපත්තික්ඛන්ධානං කතීහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි සඞ්ගහිතා, ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති, කතීහි අධිකරණෙහි කතීසු ඨානෙසු කතීහි සමථෙහි සම්මන්ති :

තා ආපත්තියො චතුන්නං විපත්තීනං එකං විපත්තිං භජන්ති : ආචාරවිපත්තිං. චතුන්නං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තන්නං ආපත්තික්ඛන්ධානං ද්වීහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි සඞ්ගහිතා : සියා පාචිත්තියාපත්තික්ඛන්ධෙන සියා දුක්කටාපත්තික්ඛන්ධෙන. ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති. එකෙන අධිකරණෙන කිච්චාධිකරණෙන. තීසු ඨානෙසු : සඞ්ඝමජ්ඣෙ ගණමජ්ඣෙ පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ. තීහි සමථෙහි සම්මන්ති : සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච, සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

3. අනුවාදාධිකරණං ආපත්තානාපත්තීති : අනුවාදාධිකරණං න ආපත්ති.

කිම්පන අනුවාදාධිකරණපච්චයා ආපත්තිං ආපජ්ජෙය්‍යාති : ආම, අනුවාදාධිකරණපච්චයා ආපත්තිං ආපජ්ජෙය්‍ය.

අනුවාදාධිකරණපච්චයා කති ආපත්තියො ආපජ්ජති : අනුවාදාධිකරණපච්චයා තිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ජති : භික්ඛුං අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙති ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස, අමූලකෙන සඞ්ඝාදිසෙසෙන අනුද්ධංසෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස, අමූලකාය ආචාරවිපත්තියා අනුද්ධංසෙති ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුවාදාධිකරණපච්චයා ඉමා තිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ජති.

4. තා ආපත්තියො චතුන්නං විපත්තීනං කති විපත්තියො භජන්ති, චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තන්නං ආපත්තික්ඛන්ධානං කතීහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි සඞ්ගහිතා, ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති, කතීහි අධිකරණෙහි කතීසු ඨානෙසු කතීහි සමථෙහි සම්මන්ති :

තා ආපත්තියො චතුන්නං විපත්තීනං ද්වෙ විපත්තියො භජන්ති : සියා සීලවිපත්තිං, සියා ආචාරවිපත්තිං. චතුන්නං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තන්නං ආපත්තික්ඛන්ධානං තීහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි සඞ්ගහිතා : සියා සඞ්ඝාදිසෙසාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා පාචිත්තියාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා දුක්කටාපත්තික්ඛන්ධෙන. ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති. යා තා ආපත්තියො ගරුකා තා ආපත්තියො එකෙන අධිකරණෙන, කිච්චාධිකරණෙන.

එකම්හි ඨානෙ සඞ්ඝසම්මුඛෙ. ද්වීහි සමථෙහි සම්මන්ති: සම්මුඛාවිනයෙන ච, පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච. යා තා ආපත්තියො ලහුකා, තා ආපත්තියො එකෙන අධිකරණෙන කිච්චාධිකරණෙන. තීසු ඨානෙසු: සඞ්ඝම්මුඛෙ ගණම්මුඛෙ පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ. තීහි සමථෙහි සම්මන්ති: සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච, සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

5. ආපත්තාධිකරණං ආපත්තානාපත්තීති: ආපත්තාධිකරණං ආපත්ති.

කිම්පන ආපත්තාධිකරණපච්චයා ආපත්තිං ආපජ්ජෙය්‍යාති: ආම, ආපත්තාධිකරණපච්චයා ආපත්තිං ආපජ්ජෙය්‍ය.

ආපත්තාධිකරණපච්චයා කති ආපත්තියො ආපජ්ජති: ආපත්තාධිකරණපච්චයා චතස්සො ආපත්තියො ආපජ්ජති: භික්ඛුනී ජානං පාරාජිකං ධම්මං[1] පටිච්ඡාදෙති ආපත්ති පාරාජිකස්ස, වෙමතිකා පටිච්ඡාදෙති ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස, භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස, ආචාරවිපත්තිං පටිච්ඡාදෙති ආපත්ති දුක්කටස්ස ආපත්තාධිකරණපච්චයා ඉමා චතස්සො ආපත්තියො ආපජ්ජති.

6. තා ආපත්තියො චතුන්නං විපත්තීනං කති විපත්තියො භජන්ති, චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තන්නං ආපත්තික්ඛන්ධානං කතීහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි සඞ්ගහිතා, ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති, කතීහි අධිකරණෙහි කතීසු ඨානෙසු කතීහි සමථෙහි සම්මන්ති:

තා ආපත්තියො චතුන්නං විපත්තීනං ද්වෙ විපත්තියො භජන්ති: සියා සීලවිපත්තිං, සියා ආචාරවිපත්තිං. චතුන්නං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තන්නං ආපත්තික්ඛන්ධානං චතූහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි සඞ්ගහිතා: සියා පාරාජිකාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා ථුල්ලච්චයාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා පාචිත්තියාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා දුක්කටාපත්තික්ඛන්ධෙන. ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහන්ති: කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති. යා සා ආපත්ති අනවසෙසා සා ආපත්ති න කතමෙන අධිකරණෙන න කතමම්හි ඨානෙ න කතමෙන සමථෙන සම්මති, යා තා ආපත්තියො. ලහුකා තා ආපත්තියො එකෙන අධිකරණෙන කිච්චාධිකරණෙන තීසු ඨානෙසු සඞ්ඝම්මුඛෙ ගණම්මුඛෙ පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ. තීහි සමථෙහි සම්මන්ති: සියා සම්මුඛා විනයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච, සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

7. කිච්චාධිකරණං ආපත්තානාපත්තීති: කිච්චාධිකරණං නාපත්ති.

කිම්පන කිච්චාධිකරණපච්චයා ආපත්තිං ආපජ්ජෙය්‍යාති: ආම, කිච්චාධිකරණපච්චයා ආපත්තිං ආපජ්ජෙය්‍ය.

---

1. පාරාජික ධම්මං අජ්ඣාපන්නං - ස්‍යා.

කිච්චාධිකරණපච්චයා කති ආපත්තියො ආපජ්ජති : කිච්චාධිකරණපච්චයා පඤ්ච ආපත්තියො ආපජ්ජති : උක්ඛිත්තානුවත්තිකා භික්ඛුනී යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජති ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපත්ති පාරාජිකස්ස භෙදකානුවත්තකා භික්ඛූ යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්ති ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස, පාපිකාය දිට්ඨියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්ති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. කිච්චාධිකරණපච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපත්තියො ආපජ්ජති.

8. තා ආපත්තියො චතුන්නං විපත්තීනං කති විපත්තියො භජන්ති, චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තන්නං ආපත්තික්ඛන්ධානං කතීහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි සඞ්ගහිතා, ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති, කතීහි අධිකරණෙහි කතිසු ඨානෙසු කතීහි සමථෙහි සම්මන්ති :

තා ආපත්තියො චතුන්නං විපත්තීනං ද්වෙ විපත්තියො භජන්ති : සියා සීලවිපත්තිං, සියා ආචාරවිපත්තිං. චතුන්නං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තන්නං ආපත්තික්ඛන්ධානං පඤ්චහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි සඞ්ගහිතා : සියා පාරාජිකාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා සඞ්ඝාදිසෙසාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා ථුල්ලච්චයාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා පාචිත්තියාපත්තික්ඛන්ධෙන, සියා දුක්කටාපත්තික්ඛන්ධෙන. ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහන්ති : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති. යා සා ආපත්ති අනවසෙසා, සා ආපත්ති න කතමෙන අධිකරණෙන න කතමම්හි ඨානෙ න කතමෙන සමථෙන සම්මති. යා සා ආපත්ති ගරුකා, සා ආපත්ති එකෙන අධිකරණෙන කිච්චාධිකරණෙන. එකම්හි ඨානෙ සඞ්ඝමජ්ඣෙ. ද්වීහි සමථෙහි සම්මති : සම්මුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච. යා තා ආපත්තියො ලහුකා, තා ආපත්තියො එකෙන අධිකරණෙන කිච්චාධිකරණෙන. තීසු ඨානෙසු සඞ්ඝමජ්ඣෙ ගණමජ්ඣෙ පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ. තීහි සමථෙහි සම්මන්ති : සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච, සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

අධිකරණාධිප්පායො

1. විවාදාධිකරණං හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපත්තාධිකරණං, හොති කිච්චාධිකරණං :

විවාදාධිකරණං න හොති අනුවාදාධිකරණං, න හොති ආපත්තාධිකරණං, න හොති කිච්චාධිකරණං. අපිච විවාදාධිකරණපච්චයා හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපත්තාධිකරණං, හොති කිච්චාධිකරණං. යථා කථං විය : ඉධ භික්ඛූ විවදන්ති ධම්මොති වා අධම්මොති වා -පෙ- දුට්ඨුල්ලාපත්තීති වා, අදුට්ඨුල්ලාපත්තීති වා, යං තත්ථ භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො නානාවාදො අඤ්ඤථාවාදො විපච්චයතාය වොහාරො මෙධගං ඉදං වුච්චති විවාදාධිකරණං, විවාදාධිකරණෙ සඞ්ඝො විවදති

විවාදාධිකරණං, විවදමානො අනුවදති අනුවාදාධිකරණං, අනුවදමානො ආපත්තිං ආපජ්ජති ආපත්තාධිකරණං, තාය ආපත්තියා සඞ්ඝො කම්මං කරොති කිච්චාධිකරණං. එවං විවාදාධිකරණපච්චයා හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපත්තාධිකරණං, හොති කිච්චාධිකරණං.

2. අනුවාදාධිකරණං හොති ආපත්තාධිකරණං, හොති කිච්චාධිකරණං, හොති විවාදාධිකරණං.

අනුවාදාධිකරණං න හොති ආපත්තාධිකරණං, න හොති කිච්චාධිකරණං, න හොති විවාදාධිකරණං. අපි ච අනුවාදාධිකරණපච්චයා හොති ආපත්තාධිකරණං, හොති කිච්චාධිකරණං, හොති විවාදාධිකරණං, යථා කථං විය: ඉධ භික්ඛූ භික්ඛුං අනුවදන්ති සීලවිපත්තියා වා ආචාරවිපත්තියා වා දිට්ඨිවිපත්තියා වා ආජීවවිපත්තියා වා, යො තත්ථ අනුවාදො අනුවදනා අනුල්ලපනා අනුභණනා අනුසම්පවඞ්කතා අබ්භුස්සහනතා අනුබලප්පදානං, ඉදං වුච්චති අනුවාදාධිකරණං, අනුවාදාධිකරණෙ සඞ්ඝො විවදති විවාදාධිකරණං, විවදමානො අනුවදති අනුවාදාධිකරණං, අනුවදමානො ආපත්තිං ආපජ්ජති ආපත්තාධිකරණං, තාය ආපත්තියා සඞ්ඝො කම්මං කරොති කිච්චාධිකරණං. එවං අනුවාදාධිකරණපච්චයා හොති ආපත්තාධිකරණං, හොති කිච්චාධිකරණං, හොති විවාදාධිකරණං.

3. ආපත්තාධිකරණං හොති කිච්චාධිකරණං, හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං.

ආපත්තාධිකරණං න හොති කිච්චාධිකරණං, න හොති විවාදාධිකරණං, න හොති අනුවාදාධිකරණං. අපි ච ආපත්තාධිකරණපච්චයා හොති කිච්චාධිකරණං, හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං. යථා කථං විය: පඤ්චපි ආපත්තික්ඛන්ධා ආපත්තාධිකරණං, සත්තපි ආපත්තික්ඛන්ධා ආපත්තාධිකරණං, ඉදං වුච්චති ආපත්තාධිකරණං, ආපත්තාධිකරණෙ සඞ්ඝො විවදති විවාදාධිකරණං, විවදමානො අනුවදති අනුවාදාධිකරණං, අනුවදමානො ආපත්තිං ආපජ්ජති ආපත්තාධිකරණං, තාය ආපත්තියා සඞ්ඝො කම්මං කරොති කිච්චාධිකරණං. එවං ආපත්තාධිකරණපච්චයා හොති කිච්චාධිකරණං, හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං.

4. කිච්චාධිකරණං හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපත්තාධිකරණං:

කිච්චාධිකරණං න හොති විවාදාධිකරණං, න හොති අනුවාදාධිකරණං, න හොති ආපත්තාධිකරණං. අපි ච කිච්චාධිකරණපච්චයා හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපත්තාධිකරණං, යථා කථං විය: යා සඞ්ඝස්ස කිච්චයතා කරණීයතා අපලොකනකම්මං ඤත්තිකම්මං ඤත්තිදුතියකම්මං ඤත්තිචතුත්ථකම්මං. ඉදං වුච්චති කිච්චාධිකරණං. කිච්චාධිකරණෙ සඞ්ඝො විවදති විවාදාධිකරණං. විවදමානො අනුවදති අනුවාදාධිකරණං, අනුවදමානො ආපත්තිං ආපජ්ජති ආපත්තාධිකරණං. තාය ආපත්තියා සඞ්ඝො කම්මං කරොති කිච්චාධිකරණං. එවං කිච්චාධිකරණපච්චයා හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපත්තාධිකරණං.

පුච්ඡාවිස්සජ්ජනවාරො

1. යත්ථ සතිවිනයො තත්ථ සම්මුඛාවිනයො, යත්ථ සම්මුඛාවිනයො තත්ථ සතිවිනයො, යත්ථ අමූළ්හවිනයො තත්ථ සම්මුඛාවිනයො, යත්ථ සම්මුඛාවිනයො තත්ථ අමූළ්හවිනයො, යත්ථ පටිඤ්ඤාතකරණං තත්ථ සම්මුඛාවිනයො, යත්ථ සම්මුඛාවිනයො තත්ථ පටිඤ්ඤාතකරණං, යත්ථ යෙභුය්‍යසිකා තත්ථ සම්මුඛාවිනයො, යත්ථ සම්මුඛාවිනයො තත්ථ යෙභුය්‍යසිකා, යත්ථ තස්සපාපිය්‍යසිකා තත්ථ සම්මුඛාවිනයො, යත්ථ සම්මුඛාවිනයො තත්ථ තස්සපාපිය්‍යසිකා, යත්ථ තිණවත්ථාරකො තත්ථ සම්මුඛාවිනයො, යත්ථ සම්මුඛාවිනයො තත්ථ තිණවත්ථාරකො.

2. යස්මිං සමයෙ සම්මුඛාවිනයෙන ච සතිවිනයෙන ච අධිකරණං වූපසම්මති, යත්ථ සතිවිනයො තත්ථ සම්මුඛාවිනයො, යත්ථ සම්මුඛාවිනයො තත්ථ සතිවිනයො. න තත්ථ, අමූළ්හවිනයො, න තත්ථ පටිඤ්ඤාතකරණං, න තත්ථ යෙභුය්‍යසිකා, න තත්ථ තස්සපාපිය්‍යසිකා, න තත්ථ තිණවත්ථාරකො.

3 යස්මිං සමයෙ සම්මුඛාවිනයෙන ච අමූළ්හවිනයෙන ච -පෙ- සම්මුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච -පෙ- සම්මුඛාවිනයෙන ච යෙභුය්‍යසිකාය ච -පෙ- සම්මුඛාවිනයෙන ච තස්සපාපිය්‍යසිකාය ච -පෙ- සම්මුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච අධිකරණං වූපසම්මති, යත්ථ තිණවත්ථාරකො තත්ථ සම්මුඛාවිනයො, යත්ථ සම්මුඛාවිනයො තත්ථ තිණවත්ථාරකො. න තත්ථ සතිවිනයො, න තත්ථ අමූළ්හවිනයො, න තත්ථ පටිඤ්ඤාතකරණං, න තත්ථ යෙභුය්‍යසිකා, න තත්ථ තස්සපාපිය්‍යසිකා.

සංසට්ඨවාරො

1. සම්මුඛාවිනයොති වා සතිවිනයොති වා ඉමෙ ධම්මා සංසට්ඨා උදාහු විසංසට්ඨා: ලබ්භා ච පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුං; සම්මුඛාවිනයොති වා අමූළ්හවිනයොති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා පටිඤ්ඤාතකරණන්ති වා -පෙ- සම්මුඛා-විනයොති වා යෙභුය්‍යසිකාති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා තස්ස-පාපිය්‍යසිකාති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා තිණවත්ථාරකොති වා ඉමෙ ධම්මා සංසට්ඨා උදාහු විසංසට්ඨා, ලබ්භා ච පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුං:

2. සම්මුඛාවිනයොති වා සතිවිනයොති වා ඉමෙ ධම්මා සංසට්ඨා, නො විසංසට්ඨා. න ච ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුං සම්මුඛාවිනයොති වා -පෙ- අමූළ්හ-විනයොති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා පටිඤ්ඤාතකරණන්ති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා යෙභුය්‍යසිකාති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා තස්ස පාපිය්‍යසිකාති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා තිණවත්ථාරකොති වා ඉමෙ ධම්මා සංසට්ඨා, නො විසංසට්ඨා. න ච ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුං.

සමථනිදානාදයො

1. සම්මුඛාවිනයො කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො : සතිවිනයො -පෙ- අමූළ්හවිනයො -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං -පෙ- යෙභුය්‍යසිකා -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකා -පෙ- තිණවත්ථාරකො කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො :

සම්මුඛාවිනයො නිදානනිදානො, නිදානසමුදයො, නිදානජාතිකො, නිදානපභවො, නිදානසම්භාරො, නිදානසමුට්ඨානො. සතිවිනයො -පෙ- අමූළ්හවිනයො -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං නිදානනිදානං, නිදානසමුදයං, නිදානජාතිකං, නිදානපභවං, නිදානසම්භාරං, නිදානසමුට්ඨානං. යෙභුය්‍යසිකා නිදානනිදානා, නිදානසමුදයා, නිදානජාතිකා, නිදානපභවා, නිදානසම්භාරා, නිදානසමුට්ඨානා. තස්සපාපිය්‍යසිකා -පෙ- තිණවත්ථාරකො නිදානනිදානො, නිදානසමුදයො, නිදානජාතිකො, නිදානපභවො, නිදානසම්භාරො, නිදානසමුට්ඨානො.

2. සම්මුඛාවිනයො කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො : සතිවිනයො -පෙ- අමූළ්හවිනයො -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං -පෙ- යෙභුය්‍යසිකා -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකා -පෙ- තිණවත්ථාරකො කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො :

සම්මුඛාවිනයො හෙතුනිදානො, හෙතුසමුදයො, හෙතුජාතිකො, හෙතුපභවො, හෙතුසම්භාරො, හෙතුසමුට්ඨානො. සතිවිනයො -පෙ- අමූළ්හවිනයො -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං හෙතුනිදානං, හෙතුසමුදයං, හෙතුජාතිකං, හෙතුපභවං, හෙතුසම්භාරං, හෙතුසමුට්ඨානං, යෙභුය්‍යසිකා හෙතුනිදානා, හෙතුසමුදයා, හෙතුජාතිකා, හෙතුපභවා, හෙතුසම්භාරා, හෙතුසමුට්ඨානා. තස්සපාපිය්‍යසිකා -පෙ- තිණවත්ථාරකො හෙතුනිදානො, හෙතුසමුදයො, හෙතුජාතිකො, හෙතුපභවො, හෙතුසම්භාරො, හෙතුසමුට්ඨානො.

3. සම්මුඛාවිනයො කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො : සතිවිනයො -පෙ- අමූළ්හවිනයො -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං -පෙ- යෙභුය්‍යසිකා -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකා -පෙ තිණවත්ථාරකො කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො :

සම්මුඛාවිනයො පච්චයනිදානො, පච්චයසමුදයො, පච්චයජාතිකො, පච්චයපභවො, පච්චයසම්භාරො, පච්චයසමුට්ඨානො. සතිවිනයො -පෙ- අමූළ්හවිනයො -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං පච්චයනිදානං, පච්චයසමුදයං, පච්චයජාතිකං, පච්චයපභවං, පච්චයසම්භාරං, පච්චයසමුට්ඨානං. යෙභුය්‍යසිකා පච්චයනිදානා, පච්චයසමුදයා, පච්චයජාතිකා, පච්චයපභවා, පච්චයසම්භාරා, පච්චයසමුට්ඨානා, තස්සපාපිය්‍යසිකා -පෙ- තිණවත්ථාරකො පච්චයනිදානො, පච්චයසමුදයො, පච්චයජාතිකො, පච්චයපභවො, පච්චයසම්භාරො, පච්චයසමුට්ඨානො.

4. සත්තන්නං සමථානං කති මූලානි, කති සමුට්ඨානා: සත්තන්නං සමථානං ඡබ්බීස මූලානි, ඡත්තිංස සමුට්ඨානා.

සත්තන්නං සමථානං කතමානි ඡබ්බීස මූලානි; සම්මුඛාවිනයස්ස චත්තාරි මූලානි: සඞ්ඝසම්මුඛතා, ධම්මසම්මුඛතා, විනයසම්මුඛතා, පුග්ගලසම්මුඛතා. සතිවිනයස්ස චත්තාරි මූලානි -පෙ- අමූළ්හවිනයස්ස චත්තාරි මූලානි -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණස්ස ද්වෙ මූලානි: යො ච දෙසෙති, යස්ස ච දෙසෙති. යෙභුය්‍යසිකාය චත්තාරි මූලානි -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාය චත්තාරි මූලානි -පෙ- තිණවත්ථාරකස්ස චත්තාරි මූලානි: සඞ්ඝසම්මුඛතා, ධම්මසම්මුඛතා, විනයසම්මුඛතා, පුග්ගලසම්මුඛතා. සත්තන්නං සමථානං ඉමානි ඡබ්බීස මූලානි.

සත්තන්නං සමථානං කතමෙ ඡත්තිංස සමුට්ඨානා: සතිවිනයස්ස කම්මස්ස කිරියා, කරණං, උපගමනං, අජ්ඣුපගමනං, අධිවාසනා, අපටිකොසනා. අමූළ්හවිනයස්ස කම්මස්ස -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණස්ස කම්මස්ස -පෙ- යෙභුය්‍යසිකාය කම්මස්ස -පෙ- තස්ස පාපිය්‍යසිකාය කම්මස්ස -පෙ- තිණවත්ථාරකස්ස කම්මස්ස කිරියා, කරණං, උපගමනං, අජ්ඣුපගමනං, අධිවාසනා, අපටිකොසනා. සත්තන්නං සමථානං ඉමෙ ඡත්තිංස සමුට්ඨානා.

සමථ නානත්ථාදයො

1. සම්මුඛාවිනයොති වා සතිවිනයොති වා ඉමෙ ධම්මා නානත්ථා නානාබ්‍යඤ්ජනා, උදහු එකත්ථා බ්‍යඤ්ජනමෙව නානං: සම්මුඛාවිනයොති වා අමූළ්හවිනයොති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා පටිඤ්ඤාතකරණන්ති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා යෙභුය්‍යසිකාති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා තස්සපාපිය්‍යසිකාති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා තිණවත්ථාරකොති වා ඉමෙ ධම්මා නානත්ථා නානාබ්‍යඤ්ජනා, උදහු එකත්ථා බ්‍යඤ්ජනමෙව නානං:

සම්මුඛාවිනයොති වා සතිවිනයොති වා ඉමෙ ධම්මා නානත්ථා චෙව නානාබ්‍යඤ්ජනා ච. සම්මුඛාවිනයොති වා අමූළ්හවිනයොති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා පටිඤ්ඤාතකරණන්ති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා යෙභුය්‍යසිකාති වා -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා තස්සපාපිය්‍යසිකාති වා, -පෙ- සම්මුඛාවිනයොති වා තිණවත්ථාරකොති වා ඉමෙ ධම්මා නානත්ථා චෙව නානාබ්‍යඤ්ජනා ච.

2. විවාදො විවාදාධිකරණං, විවාදො නො අධිකරණං, අධිකරණං නො විවාදො, අධිකරණංචෙව විවාදො ච.

සියා විවාදො විවාදාධිකරණං, සියා විවාදො නො අධිකරණං, සියා අධිකරණං නො විවාදො, සියා අධිකරණංචෙව විවාදො ච.

තත්ථ කතමො විවාදො විවාදාධිකරණං: ඉධ භික්ඛූ විවදන්ති ධම්මොති වා අධම්මොති වා -පෙ- දුට්ඨුල්ලාපත්තීති වා අදුට්ඨුල්ලාපත්තීති වා, යං තත්ථ භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො නානාවාදො අඤ්ඤථාවාදො විපච්චයතා වොහාරො මෙධගං, අයං විවාදො විවාදාධිකරණං.

තත්ථ කතමො විවාදො නො අධිකරණං: මාතාපි පුත්තෙන විවදති, පුත්තොපි මාතරා විවදති, පිතාපි පුත්තෙන විවදති, පුත්තොපි පිතරා විවදති, භාතාපි භාතරා විවදති, භාතාපි භගිනියා විවදති, භගිනීපි භාතරා විවදති, සහායොපි සහායෙන විවදති, අයං විවාදො නො අධිකරණං.

තත්ථ කතමං අධිකරණං නො විවාදො: අනුවාදාධිකරණං ආපත්තාධිකරණං කිච්චාධිකරණං, ඉදං අධිකරණං නො විවාදො.

තත්ථ කතමං අධිකරණං චෙව විවාදො ච: විවාදාධිකරණං අධිකරණඤ්චෙව විවාදො ච.

3. අනුවාදො අනුවාදාධිකරණං, අනුවාදො නො අධිකරණං, අධිකරණං නො අනුවාදො, අධිකරණඤ්චෙව අනුවාදො ච.

සියා අනුවාදො අනුවාදාධිකරණං, සියා අනුවාදො නො අධිකරණං, සියා අධිකරණං නො අනුවාදො, සියා අධිකරණඤ්චෙව අනුවාදො ච.

තත්ථ කතමො අනුවාදො අනුවාදාධිකරණං: ඉධ භික්ඛූ භික්ඛුං අනුවදන්ති සීලවිපත්තියා වා ආචාරවිපත්තියා වා දිට්ඨිවිපත්තියා වා ආජීවවිපත්තියා වා, යො තත්ථ අනුවාදො අනුවදනා අනුල්ලපනා අනුභණනා අනුසම්පවඞ්කතා අබ්භුස්සහනතා අනුබලප්පදානං, අයං අනුවාදො අනුවාදාධිකරණං.

තත්ථ කතමො අනුවාදො නො අධිකරණං: මාතාපි පුත්තං අනුවදති, පුත්තොපි මාතරං අනුවදති, පිතාපි පුත්තං අනුවදති, පුත්තොපි පිතරං අනුවදති, භාතාපි භාතරං අනුවදති, භාතාපි භගිනිං අනුවදති, භගිනීපි භාතරං අනුවදති, සහායොපි සහායං අනුවදති, අයං අනුවාදො නො අධිකරණං.

තත්ථ කතමං අධිකරණං නො අනුවාදො: ආපත්තාධිකරණං කිච්චාධිකරණං විවාදාධිකරණං, ඉදං අධිකරණං නො අනුවාදො.

තත්ථ කතමං අධිකරණඤ්චෙව අනුවාදො ච: අනුවාදාධිකරණං අධිකරණඤ්චෙව අනුවාදො ච.

4. ආපත්ති ආපත්තාධිකරණං. ආපත්ති නො අධිකරණං. අධිකරණං නො ආපත්ති අධිකරණඤ්චෙව ආපත්ති ච.

සියා ආපත්ති ආපත්තාධිකරණං, සියා ආපත්ති නො අධිකරණං, සියා අධිකරණං නො ආපත්ති, සියා අධිකරණඤ්චෙව ආපත්ති ච.

තත්ථ කතමා ආපත්ති ආපත්තාධිකරණං: පඤ්චපි ආපත්තික්ඛන්ධා ආපත්තාධිකරණං, සත්තපි ආපත්තික්ඛන්ධා ආපත්තාධිකරණං. අයං ආපත්ති ආපත්තාධිකරණං.

තත්ථ කතමා ආපත්ති නො අධිකරණං: සොතාපත්ති සමාපත්ති, අයං ආපත්ති නො අධිකරණං.

තත්ථ කතමං අධිකරණං නො ආපත්ති: කිච්චාධිකරණං, විවාදාධිකරණං, අනුවාදාධිකරණං, ඉදං අධිකරණං නො ආපත්ති.

තත්ථ කතමං අධිකරණඤ්චෙව ආපත්ති ච: ආපත්තාධිකරණං අධිකරණඤ්චෙව ආපත්ති ච.

5. කිච්චං කිච්චාධිකරණං, කිච්චං නො අධිකරණං, අධිකරණං නො කිච්චං, අධිකරණඤ්චෙව කිච්චඤ්ච:

සියා කිච්චං කිච්චාධිකරණං, සියා කිච්චං නො අධිකරණං, සියා අධිකරණං නො කිච්චං, සියා අධිකරණඤ්චෙව කිච්චඤ්ච.

තත්ථ කතමං කිච්චං කිච්චාධිකරණං: යං සඞ්ඝස්ස කිච්චයතා කරණීයතා අපලොකනකම්මං ඤත්තිකම්මං ඤත්තිදුතියකම්මං ඤත්තිචතුත්ථකම්මං, ඉදං කිච්චං කිච්චාධිකරණං.

තත්ථ කතමං කිච්චං නො අධිකරණං: ආචරියකිච්චං උපජ්ඣායකිච්චං[1] සමානුපජ්ඣායකිච්චං සමානාචරියකිච්චං, ඉදං කිච්චං නො අධිකරණං.

තත්ථ කතමං අධිකරණං නො කිච්චං: විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණං ආපත්තාධිකරණං, ඉදං අධිකරණං නො කිච්චං.

තත්ථ කතමං අධිකරණඤ්චෙව කිච්චඤ්ච: කිච්චාධිකරණං අධිකරණඤ්චෙව කිච්චඤ්චාති.

අධිකරණභෙදෙ නිට්ඨිතො.

තස්සුද්දානං:

1. අධිකරණං උක්කොටා ආකාරා පුග්ගලෙන ච,
නිදාන හෙතු පච්චයා මූලං සමුට්ඨානෙන ච.
ආපත්ති හොති යත්ථ ච සංසට්ඨා නිදානප්පභවා,[2]

2. හෙතුපච්චයමූලානි සමුට්ඨානෙන බ්‍යඤ්ජනං;
විවාදෙ අධිකරණන්ති භෙදාධිකරණෙ ඉදන්ති.

---

1. උපජ්ඣායකිච්චං සකිච්චං - සිමු. 1, 2.
2. සංසට්ඨනිදානෙන ච - මජසං.

අපරගාථාසඞ්ගණිකං

1. චොදනා කිමත්ථාය සාරණා කිස්ස කාරණා,
සඞ්ඝො කිමත්ථාය මතිකම්මං පන කිස්ස කාරණා :

2. චොදනා සාරණත්ථාය නිග්ගහත්ථාය සාරණා,
සඞ්ඝො පරිග්ගහත්ථාය මතිකම්මං පන පාටියෙක්කං.

3. මා ඛො තුරිතො අභණි මා ඛො චණ්ඩික්කතො භණි,
මා ඛො පටිඝං ජනයි සචෙ අනුවිජ්ජකො තුවං.

4. මා ඛො සහසා අභණි කථං විග්ගාහිකං අනත්ථසංහිතං,
සුත්තෙ විනයෙ අනුලොමෙ පඤ්ඤත්තෙ අනුලොමිකෙ.

5. අනුයොගවත්තං නිසාමය කුසලෙන බුද්ධිමතා කතං,
සුවුත්තං සික්ඛාපදානුලොමිකං ගතිං න නාසෙන්තො සම්පරායිකං.

6. හිතෙසී අනුයුඤ්ජස්සු කාලෙනත්ථූපසංහිතං,
චුදිතස්ස ච චොදකස්ස ච සහසා වොහාරං මා පධාරෙහි[1]

7. චොදකො ආහ ආපන්නොති චුදිතකො ආහ අනාපන්නොති
උභො අනුක්ඛිපන්තො පටිඤ්ඤානුසන්ධිතෙන කාරයෙ.

8. පටිඤ්ඤා ලජ්ජීසු කතා අලජ්ජීසු එවං න විජ්ජති,
බහුම්පි අලජ්ජී භාසෙය්‍ය වත්තානුසන්ධිතෙන[2] කාරයෙ.

9 අලජ්ජී කීදිසො හොති පටිඤ්ඤා යස්ස න රූහති,
එවඤ්ඤ[3] තාහං පුච්ඡාමි කීදිසො වුච්චති අලජ්ජී පුග්ගලො :

10. සඤ්චිච්ච ආපත්තිං ආපජ්ජති ආපත්තිං පරිගූහති,
අගතිගමනඤ්ච ගච්ඡති එදිසො වුච්චති අලජ්ජීපුග්ගලො.

11. සච්චං අහම්පි ජානාමි එදිසො වුච්චති අලජ්ජීපුග්ගලො,
අඤ්ඤඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි කීදිසො වුච්චති ලජ්ජීපුග්ගලො :

12. සඤ්චිච්ච ආපත්තිං නාපජ්ජති ආපත්තිං න පරිගූහති,
අගතිගමනං න ගච්ඡති එදිසො වුච්චති ලජ්ජීපුග්ගලො.

13. සච්චං අහම්පි ජානාමි එදිසො වුච්චති ලජ්ජීපුග්ගලො,
අඤ්ඤඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි කීදිසො වුච්චති අධම්මචොදකො :

---

1. පධාරෙසි - මජසං.
2. වුත්තානුසන්ධිතෙන – සිමු.
3. එතඤ්ච – මජසං.

14. අකාලෙන චොදෙති අභූතෙන ඵරුසෙන අනත්ථසංහිතෙන,
දොසන්තරො චොදෙති නො මෙත්තචිත්තො[1] එදිසො වුච්චති
අධම්මචොදකො

15. සච්චං අහම්පි ජානාමි එදිසො වුච්චති අධම්මචොදකො,
අඤ්ඤඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි කීදිසො වුච්චති ධම්මචොදකො :

16. කාලෙන චොදෙති භූතෙන සණ්හෙන අත්ථසංහිතෙන,
මෙත්තචිත්තො චොදෙති නො දොසන්තරො එදිසො වුච්චති
ධම්මචොදකො

17. සච්චං අහම්පි ජානාමි එදිසො වුච්චති ධම්මචොදකො,
අඤ්ඤඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි කීදිසො වුච්චති බාලචොදකො :

18. පුබ්බාපරං න ජානාති පුබ්බාපරස්ස අකොවිදො,
අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති අනුසන්ධිවචනපථස්ස අකොවිදො
එදිසො වුච්චති බාලචොදකො.

19 සච්චං අහම්පි ජානාමි එදිසො වුච්චති බාලචොදකො,
අඤ්ඤඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි කීදිසො වුච්චති පණ්ඩිතචොදකො :

20. පුබ්බාපරං විජානාති[2] පුබ්බාපරස්ස කොවිදො,
අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති අනුසන්ධිවචනපථස්ස කොවිදො;
එදිසො වුච්චති පණ්ඩිතචොදකො.

21. සච්චං අහම්පි ජානාමි එදිසො වුච්චති පණ්ඩිතචොදකො,
අඤ්ඤඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි චොදනා කින්ති වුච්චති :

22. සීලවිපත්තියා චොදෙති අථො ආචාරදිට්ඨියා,
ආජීවෙනපි චොදෙති චොදනා තෙන වුච්චති.

අපරගාථාසඞ්ගණිකං නිට්ඨිතං

---

1. මෙත්තාචිත්තො - මජසං.
2. පුබ්බාපරම්පිජානාති - මජසං.

චොදනාකණ්ඩො

අනුවිජ්ජකස්ස අනුයොගො

1. අනුවිජ්ජකෙන චොදකො පුච්ඡිතබ්බො "යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං චොදෙසි, කිම්හි නං චොදෙසි, සීලවිපත්තියා චොදෙසි, ආචාරවිපත්තියා චොදෙසි, දිට්ඨිවිපත්තියා චොදෙසී"ති.

2. සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: "සීලවිපත්තියා වා චොදෙමි. ආචාරවිපත්තියා වා චොදෙමි. දිට්ඨිවිපත්තියා වා චොදෙමී"ති සො එවමස්ස වචනීයො: "ජානාසි පනායස්මා සීලවිපත්තිං, ජානාසි ආචාරවිපත්තිං, ජානාසි දිට්ඨිවිපත්ති"න්ති.

3. සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: "ජානාමි ඛො අහං ආවුසො සීලවිපත්තිං, ජානාමි ආචාරවිපත්තිං. ජානාමි දිට්ඨිවිපත්ති"න්ති. සො එවමස්ස වචනීයො: "කතමා පනාවුසො සීලවිපත්ති, කතමා ආචාරවිපත්ති, කතමා දිට්ඨිවිපත්තී"ති.

4. සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: "චත්තාරි පාරාජිකානි තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසා, අයං සීලවිපත්ති. ථුල්ලච්චයං පාචිත්තියං පාටිදෙසනීයං දුක්කටං දුබ්භාසිතං, අයං ආචාරවිපත්ති. මිච්ඡාදිට්ඨි අන්තග්ගාහිකා දිට්ඨි, අයං දිට්ඨිවිපත්තී"ති. සො එවමස්ස වචනීයො: "යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං චොදෙසි, දිට්ඨෙන චොදෙසි, සුතෙන චොදෙසි, පරිසඞ්කාය චොදෙසී"ති.

5. සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: "දිට්ඨෙන වා චොදෙමි, සුතෙන වා චොදෙමි, පරිසඞ්කාය වා චොදෙමී"ති. සො එවමස්ස වචනීයො: "යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං චොදෙසි, දිට්ඨෙන චොදෙසි, කින්තෙ දිට්ඨං, කින්ති තෙ දිට්ඨං, කදා තෙ දිට්ඨං, කත්ථ තෙ දිට්ඨං, පාරාජිකං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො, සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො, ථුල්ලච්චයං -පෙ- පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ- දුක්කටං -පෙ- දුබ්භාසිතං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො. කත්ථ ච ත්වං අහොසි, කත්ථ චායං භික්ඛු අහොසි, කිඤ්ච ත්වං කරොසි, කිඤ්චායං භික්ඛු කරොතී"ති.

6. සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: "න ඛො අහං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං දිට්ඨෙන චොදෙමි, අපි ච සුතෙන චොදෙමී"ති. සො එවමස්ස වචනීයො: "යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං සුතෙන චොදෙසි, කින්තෙ සුතං, කින්ති තෙ සුතං, කදා තෙ සුතං, කත්ථ තෙ සුතං, පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නොති සුතං, සඞ්ඝාදිසෙසං -පෙ- ථුල්ලච්චයං -පෙ- පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ- දුක්කටං -පෙ- දුබ්භාසිතං අජ්ඣාපන්නොති සුතං, භික්ඛුස්ස සුතං, භික්ඛුනියා සුතං, සික්ඛමානාය සුතං, සාමණෙරස්ස සුතං, සාමණෙරියා සුතං, උපාසකස්ස සුතං, උපාසිකාය සුතං; රාජූනං සුතං, රාජමහාමත්තානං සුතං, තිත්ථියානං සුතං, තිත්ථියසාවකානං සුත"න්ති.

TOC

7. සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: “න ඛො අහං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං සුතෙන චොදෙමි, අපි ච පරිසඞ්කාය චොදෙමී”ති සො එවමස්ස වචනීයො: යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං පරිසඞ්කාය චොදෙසි, කිං පරිසඞ්කසි, කින්ති පරිසඞ්කසි, කදා පරිසඞ්කසි, කත්ථ පරිසඞ්කසි, පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නොති පරිසඞ්කසි, සඞ්ඝාදිසෙසං -පෙ- ථුල්ලච්චයං -පෙ- පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ- දුක්කටං -පෙ- දුබ්භාසිතං අජ්ඣාපන්නොති පරිසඞ්කසි, භික්ඛුස්ස සුත්වා පරිසඞ්කසි, භික්ඛුනියා -පෙ- සික්ඛමානාය -පෙ- සාමණෙරස්ස -පෙ- සාමණෙරියා -පෙ- උපාසකස්ස -පෙ- උපාසිකාය -පෙ- රාජූනං -පෙ- රාජමහාමත්තානං -පෙ- තිත්ථියානං පෙ- තිත්ථියසාවකානං සුත්වා පරිසඞ්කසී”ති.

8. දිට්ඨං දිට්ඨෙන සමෙති දිට්ඨෙන සංසන්දතෙ දිට්ඨං,
දිට්ඨං පටිච්ච න උපෙති අසුද්ධපරිසඞ්කිතො;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාරෙතබ්බො තෙනුපොසථො.

9. සුතං සුතෙන සමෙති සුතෙන සංසන්දතෙ සුතං,
සුතං පටිච්ච න උපෙති අසුද්ධපරිසඞ්කිතො;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාරෙතබ්බො තෙනුපොසථො.

10. මුතං මුතෙන සමෙති මුතෙන සංසන්දතෙ මුතං,
මුතං පටිච්ච න උපෙති අසුද්ධපරිසඞ්කිතො;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාරෙතබ්බො තෙනුපොසථොති.

11. චොදනාය කො ආදි, කිං මජ්ඣෙ, කිං පරියොසානං: චොදනාය ඔකාසකම්මං ආදි, කිරියා මජ්ඣෙ, සමථො පරියොසානං.

12. චොදනාය කති මූලානි, කති වත්ථූනි, කති භූමියො, කතිහාකාරෙහි චොදෙති: චොදනාය ද්වෙ මූලානි, තීණි වත්ථූනි, පඤ්ච භූමියො, ද්වීහාකාරෙහි චොදෙති.

13. චොදනාය කතමානි ද්වෙ මූලානි: සමූලිකා වා අමූලිකා වා, චොදනාය ඉමානි ද්වෙ මූලානි.

14. චොදනාය කතමානි තීණි වත්ථූනි: දිට්ඨෙන සුතෙන පරිසඞ්කාය, චොදනාය ඉමානි තීණි වත්ථූනි.

15. චොදනාය කතමා පඤ්ච භූමියො: කාලෙන වක්ඛාමි නො අකාලෙන, භූතෙන වක්ඛාමි නො අභූතෙන, සණ්හෙන වක්ඛාමි නො ඵරුසෙන, අත්ථසංහිතෙන වක්ඛාමි නො අනත්ථසංහිතෙන, මෙත්තචිත්තො වක්ඛාමි නො දොසන්තරොති, චොදනාය ඉමා පඤ්ච භූමියො.

16. කතමෙහි ද්වීහාකාරෙහි චොදෙති: කායෙන වා චොදෙති, වාචාය වා චොදෙති. ඉමෙහි ද්වීහාකාරෙහි චොදෙති.

චොදකාදිපටිපත්ති

1. චොදකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං, චුදිතකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං, සඞ්ඝෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං, අනුවිජ්ජකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං :

චොදකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බන්ති, චොදකෙන පඤ්චසු ධම්මෙසු පතිට්ඨාය පරො චොදෙතබ්බො: කාලෙන වක්ඛාමි නො අකාලෙන, භූතෙන වක්ඛාමි නො අභූතෙන, සණ්හෙන වක්ඛාමි නො ඵරුසෙන, අත්ථසංහිතෙන වක්ඛාමි, නො අනත්ථසංහිතෙන, මෙත්තචිත්තො වක්ඛාමි නො දොසන්තරොති. චොදකෙන එවං පටිපජ්ජිතබ්බං.

චුදිතකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බන්ති චුදිතකෙන ද්වීසු ධම්මෙසු පටිපජ්ජිතබ්බං: සච්චෙ ච, අකුප්පෙ ච. චුදිතකෙන එවං පටිපජ්ජිතබ්බං.

සඞ්ඝෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බන්ති සඞ්ඝෙන ඔතිණ්ණානොතිණ්ණං ජානිතබ්බං සඞ්ඝෙන එවං පටිපජ්ජිතබ්බං.

අනුවිජ්ජකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බන්ති අනුවිජ්ජකෙන යෙන ධම්මෙන යෙන විනයෙන යෙන සත්ථුසාසනෙන තං අධිකරණං වූපසම්මති, තථා තං අධිකරණං වූපසමෙතබ්බං. අනුවිජ්ජකෙන එවං පටිපජ්ජිතබ්බං.

2 උපොසථො කිමත්ථාය පවාරණා කිස්ස කාරණා,
පරිවාසො කිමත්ථාය මූලායපටිකස්සනා කිස්ස කාරණා;
මානත්තං කිමත්ථාය අබ්භානං කිස්ස කාරණා.

3 උපොසථො සාමග්ගත්ථාය විසුද්ධත්ථාය පවාරණා,
පරිවාසො මානත්තත්ථාය මූලායපටිකස්සනා නිග්ගහත්ථාය;
මානත්තං අබ්භානත්ථාය විසුද්ධත්ථාය අබ්භානං.

4. ඡන්දා දොසා භයා මොහා ථෙරෙ ච පරිභාසති,
කායස්ස භෙදා දුප්පඤ්ඤො ඛතො උපහතින්ද්‍රියො;
නිරයං ගච්ඡති දුම්මෙධො න ච සික්ඛාය ගාරවො.

5. න චාමිසං හි නිස්සාය න ච නිස්සාය පුග්ගලං,
උභො එතෙ විවජ්ජෙත්වා යථා ධම්මො තථා කරෙ,

චොදකස්ස අත්තජ්ඣාපනං

1. කොධනො උපනාහී ච,
චණ්ඩො ච පරිභාසකො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති;
තාදිසො චොදකො ඣාපෙති අත්තානං.

2. උපකණ්ණකං ජප්පති ජිම්හං පෙක්ඛති
වීතිහරති කුම්මග්ගං පටිසෙවති,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති,
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

3. අකාලෙන චොදෙති අභූතෙන
ඵරුසෙන අනත්ථසංහිතෙන,
දොසන්තරො චොදෙති නො මෙත්තචිත්තො
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති,
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

4. ධම්මාධම්මං න ජානාති
ධම්මාධම්මස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති;
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

5. විනයාවිනයං න ජානාති
විනයාවිනයස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති;
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

6. භාසිතාභාසිතං න ජානාති
භාසිතාභාසිතස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති;
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

7. ආචිණ්ණානාචිණ්ණං න ජානාති
ආචිණ්ණානාචිණ්ණස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

8. පඤ්ඤත්තාපඤ්ඤත්තං න ජානාති
පඤ්ඤත්තාපඤ්ඤත්තස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

9. ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති
ආපත්තානාපත්තියා අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං

10. ලහුකගරුකං න ජානාති
ලහුකගරුකස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

11. සාවසෙසානවසෙසං න ජානාති
සාවසෙසානවසෙසස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

12. දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං න ජානාති
දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

13. පුබ්බාපරං න ජානායි
පුබ්බාපරස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති;
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානං.

14. අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති
අනුසන්ධිවචනපථස්ස අකොවිදො,
අනාපත්තියා ආපත්තීති රොපෙති
තාදිසො චොදකො ඛාපෙති අත්තානන්ති.

චොදනාකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :

1. චොදනා අනුවිජ්ජා ච ආදිමූලෙනුපොසථො,
ගති චොදනාකණ්ඩම්හි සාසනස්ස පතිට්ඨායන්ති[1]

---

1. පතිට්ඨාපයන්ති - මජසං.

චූළසඞ්ගාමො

අනුවිජ්ජකස්ස පටිපත්ති

1. සඞ්ගාමාවචරෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමන්තෙන නීචචිත්තෙන සඞ්ඝො උපසඞ්කමිතබ්බො රජොහරණසමෙන චිත්තෙන, ආසනකුසලෙන භවිතබ්බං, නිසජ්ජාකුසලෙන ථෙරෙ භික්ඛූ අනුපඛජ්ජන්තෙන නවෙ භික්ඛූ ආසනෙන අප්පටිබාහන්තෙන, යථාපතිරූපෙ ආසනෙ නිසීදිතබ්බං, අනානාකථිකෙන භවිතබ්බං අතිරච්ඡානකථිකෙන, සාමං වා ධම්මො භාසිතබ්බො පරො වා අජ්ඣෙසිතබ්බො, අරියො වා තුණ්හීභාවො නාතිමඤ්ඤිතබ්බො.

2. සඞ්ඝෙන අනුමතෙන පුග්ගලෙන අනුවිජ්ජකෙන අනුවිජ්ජිතුකාමෙන න උපජ්ඣායො පුච්ඡිතබ්බො, න ආචරියො පුච්ඡිතබ්බො, න සද්ධිවිහාරිකො පුච්ඡිතබ්බො, න අන්තෙවාසිකො පුච්ඡිතබ්බො, න සමානුපජ්ඣායකො පුච්ඡිතබ්බො, න සමානාචරියකො පුච්ඡිතබ්බො, න ජාති පුච්ඡිතබ්බා, න නාමං පුච්ඡිතබ්බං, න ගොත්තං පුච්ඡිතබ්බං, න ආගමො පුච්ඡිතබ්බො, න කුලපදෙසො පුච්ඡිතබ්බො, න ජාතිභූමි පුච්ඡිතබ්බා. තං කිං කාරණා: අත්‍රස්ස පෙමං වා දොසො වා. පෙමෙ වා සති දොසෙ වා ඡන්දාපි ගච්ඡෙය්‍ය, දොසාපි ගච්ඡෙය්‍ය, මොහාපි ගච්ඡෙය්‍ය, භයාපි ගච්ඡෙය්‍ය.

3. සඞ්ඝෙන අනුමතෙන පුග්ගලෙන අනුවිජ්ජකෙන අනුවිජ්ජිතුකාමෙන සඞ්ඝගරුකෙන භවිතබ්බං නො පුග්ගලගරුකෙන, සද්ධම්මගරුකෙන භවිතබ්බං නො ආමිසගරුකෙන, අත්ථවසිකෙන භවිතබ්බං නො පරිසකප්පියෙන,[1] කාලෙන අනුවිජ්ජිතබ්බං නො අකාලෙන, භූතෙන අනුවිජ්ජිතබ්බං නො අභූතෙන, සණ්හෙන අනුවිජ්ජිතබ්බං නො ඵරුසෙන, අත්ථසංහිතෙන අනුවිජ්ජිතබ්බං නො අනත්ථසංහිතෙන, මෙත්තචිත්තෙන අනුවිජ්ජිතබ්බං නො දොසන්තරෙන, න උපකණ්ණකජප්පිනා භවිතබ්බං, න ජිම්හං[2] පෙක්ඛිතබ්බං, න අක්ඛී නිඛණිතබ්බා, න භමුකා උක්ඛිපිතබ්බා, න සීසං උක්ඛිපිතබ්බං, න හත්ථවිකාරො කාතබ්බො, න හත්ථමුද්දා දස්සෙතබ්බා.

4. ආසනකුසලෙන භවිතබ්බං නිසජ්ජාකුසලෙන, යුගමත්තං පෙක්ඛන්තෙන අත්ථං අනුවිධියන්තෙන සකෙ ආසනෙ නිසීදිතබ්බං, න ච ආසනා වුට්ඨාතබ්බං, න වීතිහාතබ්බං, න කුම්මග්ගො සෙවිතබ්බො, න බාහා වික්ඛෙපකං භණිතබ්බං අතුරිතෙන භවිතබ්බං අසාහසිකෙන, අචණ්ඩිකෙන භවිතබ්බං වචනක්ඛමෙන, මෙත්තචිත්තෙන භවිතබ්බං

---

1 { පරිසඞ්කප්පිකෙන - සීමු 1, 2.
  { පරිසකප්පිකෙන - මජසං,

2. ජිව්හං - සීමු 1, 2,

හිතානුකම්පිනා, කාරුණිකෙන භවිතබ්බං හිතපරිසක්කිනා[1], "අසම්ඵප්පලාපිනා භවිතබ්බං පරියන්තභාණිනා, අවෙරවසිකෙන භවිතබ්බං අනසුරුත්තෙන, අත්තා පරිග්ගහෙතබ්බො, පරො පරිග්ගහෙතබ්බො, චොදකො පරිග්ගහෙතබ්බො, චුදිතකො පරිග්ගහෙතබ්බො, අධම්මචොදකො පරිග්ගහෙතබ්බො, අධම්මචුදිතකො පරිග්ගහෙතබ්බො, ධම්මචොදකො පරිග්ගහෙතබ්බො, ධම්මචුදිතකො පරිග්ගහෙතබ්බො, වුත්තං අහාපෙන්තෙන අවුත්තං අප්පකාසෙන්තෙන ඔතිණ්ණානි පදබ්‍යඤ්ජනානි සාධුකං පරිග්ගහෙත්වා[2] පරො පටිපුච්ඡිත්වා යථා පටිඤ්ඤාය කාරෙතබ්බො මන්දො පහාසෙතබ්බො,[3] භීරු අස්සාසෙතබ්බො, චණ්ඩො නිසෙධෙතබ්බො, අසුචි විභාවෙතබ්බො උජු මද්දවෙන, න ඡන්දාගති ගන්තබ්බා,[4] න දොසාගති ගන්තබ්බා, න මොහාගති ගන්තබ්බා, න භයාගති ගන්තබ්බා මජ්ඣත්තෙන භවිතබ්බං ධම්මෙසු ච පුග්ගලෙසු ච. එවඤ්ච පන අනුවිජ්ජකො අනුවිජ්ජමානො සත්ථු චෙව සාසනාකරො හොති, විඤ්ඤූනං සබ්‍රහ්මචාරීනං පියො ච හොති මනාපො ච ගරු ච භාවනීයො ච.

5. සුත්තං සංසන්දනත්ථාය, ඔපම්මං නිදස්සනත්ථාය, අත්ථො විඤ්ඤාපනත්ථාය, පටිපුච්ඡා ඨපනත්ථාය, ඔකාසකම්මං චොදනත්ථාය, චොදනා සාරණත්ථාය, සාරණා සවචනීයත්ථාය, සවචනීයං පලිබොධත්ථාය, පලිබොධො විනිච්ඡයත්ථාය, විනිච්ඡයො සන්තීරණත්ථාය, සන්තීරණං ඨානාඨානගමනත්ථාය, ඨානාඨානගමනං දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහත්ථාය පෙසලානං භික්ඛූනං සම්පග්ගහත්ථාය, සඞ්ඝො සම්පරිග්ගහත්ථාය, සම්පරිග්ගහො සම්පටිච්ඡනත්ථාය, සම්පටිච්ඡනං අනිබ්බිදත්ථාය, සඞ්ඝෙන අනුමතා පුග්ගලා පච්චකට්ඨායිනො අවිසංවාදකට්ඨායිනො.

6. විනයො සංවරත්ථාය, සංවරො අවිප්පටිසාරත්ථාය, අවිප්පටිසාරො පාමොජ්ජත්ථාය, පාමොජ්ජං පීතත්ථාය, පීති පස්සද්ධත්ථාය, පස්සද්ධි සුඛත්ථාය, සුඛං සමාධත්ථාය, සමාධි යථාභූතඤාණදස්සනත්ථාය, යථාභූතඤාණදස්සනං නිබ්බිදත්ථාය, නිබ්බිදා විරාගත්ථාය, විරාගො විමුත්තත්ථාය, විමුත්ති විමුත්තිඤාණදස්සනත්ථාය, විමුත්තිඤාණදස්සනං අනුපාදාපරිනිබ්බානත්ථාය. එතදත්ථා කථා එතදත්ථා මන්තනා එතදත්ථා උපනිසා එතදත්ථං සොතාවධානං යදිදං අනුපාදා චිත්තස්ස විමොක්ඛොති.

1. අනුයොගවත්තං නිසාමය කුසලෙන බුද්ධිමතා කතං,
සුවුත්තං සික්ඛාපදානුලොමිකං ගතිං න නාසෙන්තො සම්පරායිකං.

2. වත්ථුං විපත්තිං ආපත්තිං නිදානං ආකාරඅකොවිදො,
පුබ්බාපරං න ජානාති කතාකතං සමෙන ච.

1. හිතපරිසඞ්ඛිනා - සීමු 1, 2.
2. උග්ගහෙත්වා - ස්‍යා.
3. වෙපොපහාසෙතබ්බො - ස්‍යා.
4. ඡන්දා ගතිං ගන්තබ්බං - මජ්සං, සීමු.

3. කම්මං ච අධිකරණං ච[1] සමථෙ චාපි අකොවිදො,
රත්තො දුට්ඨො ච මූළ්හො ච භයා මොහා ච ගච්ඡති.

4. න ච සඤ්ඤත්තිකුසලො නිජ්ඣත්තියා ච අකොවිදො,
ලද්ධපක්ඛො අහිරිකො කණ්හකම්මො අනාදරො;
ස වෙ තාදිසකො භික්ඛු අප්පටික්ඛොති වුච්චති.

5. වත්ථුං විපත්තිං ආපත්තිං නිදානං ආකාරකොවිදො,
පුබ්බාපරං පජානාති කතාකතං සමෙන ච.

6. කම්මං ච අධිකරණං ච[1] සමථෙ චාපි කොවිදො,
අරත්තො අදුට්ඨො අමූළ්හො භයා මොහා න ගච්ඡති.

7. සඤ්ඤත්තියා ච කුසලො නිජ්ඣත්තියා ච කොවිදො,
ලද්ධපක්ඛො හිරිමනො සුක්කකම්මො සගාරවො;
ස වෙ තාදිසකො භික්ඛු සප්පටික්ඛොති වුච්චතීති.

චූළසඞ්ගාමො නිට්ඨිතො

තස්සුද්දානං :

1. නීචචිත්තෙන පුච්ඡාය ගරුසංසෙන පුග්ගලො,
සුත්තං සංසන්දනත්ථාය විනයානුග්ගහෙන ච;
උද්දානං චූළසඞ්ගාමෙ එකුද්දෙසං ඉදං කතන්ති.

---

1. කම්මෙ ච අධිකරණෙ ච - සීමු. 1, 2.

මහාසඞ්ගාමො

1. සඞ්ගාමාවචරෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරන්තෙන වත්ථු ජානිතබ්බං, විපත්ති ජානිතබ්බා, ආපත්ති ජානිතබ්බා, නිදානං ජානිතබ්බං, ආකාරො ජානිතබ්බො, පුබ්බාපරං ජානිතබ්බං, කතාකතං ජානිතබ්බං, කම්මං ජානිතබ්බං, අධිකරණං ජානිතබ්බං, සමථො ජානිතබ්බො, න ඡන්දාගති ගන්තබ්බා, න දොසාගති ගන්තබ්බා, න මොහාගති ගන්තබ්බා, න භයාගති ගන්තබ්බා, සඤ්ඤාපනීයෙ ඨානෙ සඤ්ඤාපෙතබ්බං, නිජ්ඣාපනීයෙ ඨානෙ නිජ්ඣාපෙතබ්බං, පෙක්ඛනීයෙ ඨානෙ පෙක්ඛිතබ්බං, පසාදනීයෙ ඨානෙ පසාදෙතබ්බං, "ලද්ධපක්ඛොම්හී"ති පරපක්ඛො නාවජානිතබ්බො, "බහුස්සුතොම්හී"ති අප්පස්සුතො නාවජානිතබ්බො, "ථෙරතරොම්හී"ති නවකතරො නාවජානිතබ්බො, අසම්පත්තං න ව්‍යාහරිතබ්බං, සම්පත්තං ධම්මතො විනයතො න පරිහාපෙතබ්බං, යෙන ධම්මෙන යෙන විනයෙන යෙන සත්ථුසාසනෙන තං අධිකරණං වූපසම්මති, තථා තං අධිකරණං වූපසමෙතබ්බං.

2. වත්ථු ජානිතබ්බන්ති: අට්ඨපාරාජිකානං[1] වත්ථු ජානිතබ්බං, තෙවීසති සඞ්ඝාදිසෙසානං වත්ථු ජානිතබ්බං, ද්වෙ අනියතානං වත්ථු ජානිතබ්බං, ද්වෙ චත්තාලීසනිස්සග්ගියානං වත්ථු ජානිතබ්බං, අට්ඨාසීති සතපාචිත්තියානං වත්ථු ජානිතබ්බං, ද්වාදසපාටිදෙසනීයානං වත්ථු ජානිතබ්බං, දුක්කටානං වත්ථු ජානිතබ්බං, දුබ්භාසිතානං වත්ථු ජානිතබ්බං.

3. විපත්ති ජානිතබ්බාති: සීලවිපත්ති ජානිතබ්බා, ආචාරවිපත්ති ජානිතබ්බා, දිට්ඨිවිපත්ති ජානිතබ්බා, ආජීවවිපත්ති ජානිතබ්බා.

4. ආපත්ති ජානිතබ්බාති: පාරාජිකාපත්ති ජානිතබ්බා, සඞ්ඝාදිසෙසාපත්ති ජානිතබ්බා, ථුල්ලච්චයාපත්ති ජානිතබ්බා, පාචිත්තියාපත්ති ජානිතබ්බා, පාටිදෙසනීයාපත්ති ජානිතබ්බා දුක්කටාපත්ති ජානිතබ්බා, දුබ්භාසිතාපත්ති ජානිතබ්බා.

5 නිදානං ජානිතබ්බන්ති: අට්ඨපාරාජිකානං නිදානං ජානිතබ්බං, තෙවීසතිසඞ්ඝාදිසෙසානං නිදානං ජානිතබ්බං, ද්වෙඅනියතානං නිදානං ජානිතබ්බං, ද්වෙචත්තාලීසනිස්සග්ගියානං නිදානං ජානිතබ්බං, අට්ඨාසීතිසතපාචිත්තියානං නිදානං ජානිතබ්බං, ද්වාදස පාටිදෙසනීයානං නිදානං ජානිතබ්බං, දුක්කටානං නිදානං ජානිතබ්බං, දුබ්භාසිතානං නිදානං ජානිතබ්බං.

6. ආකාරො ජානිතබ්බොති: සඞ්ඝො ආකාරතො ජානිතබ්බො, ගණො ආකාරතො ජානිතබ්බො, පුග්ගලො ආකාරතො ජානිතබ්බො, චොදකො ආකාරතො ජානිතබ්බො, චුදිතකො ආකාරතො ජානිතබ්බො.

---

1. අට්ඨන්නං පාරාජිකානං - මජසං.

සඞ්ඝො ආකාරතො ජානිතබ්බොති: පටිබලො නු ඛො අයං සඞ්ඝො ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං ධම්මෙන විනයෙන සත්ථුසාසනෙන උදාහු නොති එවං සඞ්ඝො ආකාරතො ජානිතබ්බො.

ගණො ආකාරතො ජානිතබ්බොති: පටිබලො නු ඛො අයං ගණො ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං ධම්මෙන විනයෙන සත්ථුසාසනෙන උදාහු නොති. එවං ගණො ආකාරතො ජානිතබ්බො.

පුග්ගලො ආකාරතො ජානිතබ්බොති: පටිබලො නු ඛො අයං පුග්ගලො ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං ධම්මෙන විනයෙන සත්ථුසාසනෙන උදාහු නොති. එවං පුග්ගලො ආකාරතො ජානිතබ්බො.

චොදකො ආකාරතො ජානිතබ්බොති: කච්චි නු ඛො අයමායස්මා පඤ්චසු ධම්මෙසු පතිට්ඨාය පරං චොදෙති උදාහු නොති. එවං චොදකො ආකාරතො ජානිතබ්බො.

චුදිතකො ආකාරතො ජානිතබ්බොති: කච්චි නු ඛො අයමායස්මා ද්වීසු ධම්මෙසු පතිට්ඨිතො සච්චෙ ච අකුප්පෙ ච උදාහු නොති. එවං චුදිතකො ආකාරතො ජානිතබ්බො

7. පුබ්බාපරං ජානිතබ්බන්ති කච්චි නු ඛො අයමායස්මා වත්ථුතො වා වත්ථුං සඞ්කමති, විපත්තිතො වා විපත්තිං සඞ්කමති, ආපත්තිතො වා ආපත්තිං සඞ්කමති, අවජානිත්වා වා පටිජානාති, පටිජානිත්වා වා අවජානාති, අඤ්ඤෙන වා අඤ්ඤං පටිචරති, උදාහු නො'ති එවං පුබ්බාපරං ජානිතබ්බං.

8. කතාකතං ජානිතබ්බන්ති: මෙථුනධම්මො ජානිතබ්බො, මෙථුනධම්මස්ස අනුලොමං ජානිතබ්බං, මෙථුනධම්මස්ස පුබ්බභාගො ජානිතබ්බො.

මෙථුනධම්මො ජානිතබ්බොති ද්වයංද්වයසමාපත්ති ජානිතබ්බා.

මෙථුනධම්මස්ස අනුලොමං ජානිතබ්බන්ති: භික්ඛු අත්තනො මුඛෙන පරස්ස අඞ්ගජාතං ගණ්හාති.

මෙථුනධම්මස්ස පුබ්බභාගො ජානිතබ්බොති: වණ්ණාවණ්ණං කායසංසග්ගො දුට්ඨුල්ලා වාචා අත්තකාමපාරිචරියා ගමනුප්පාදනං.

9. කම්මං ජානිතබ්බන්ති: සොළස කම්මානි ජානිතබ්බානි: චත්තාරි අපලොකනකම්මානි ජානිතබ්බානි, චත්තාරි ඤත්තිකම්මානි ජානිතබ්බානි, චත්තාරි ඤත්තිදුතියකම්මානි ජානිතබ්බානි, චත්තාරි ඤත්තිචතුත්ථකම්මානි ජානිතබ්බානි.

10. අධිකරණං ජානිතබ්බන්ති: චත්තාරි අධිකරණානි ජානිතබ්බානි, විවාදාධිකරණං ජානිතබ්බං, අනුවාදාධිකරණං ජානිතබ්බං, ආපත්තාධිකරණං ජානිතබ්බං, කිච්චාධිකරණං ජානිතබ්බං.

11. සමථො ජානිතබ්බොති: සත්ත සමථා ජානිතබ්බා: සම්මුඛාවිනයො ජානිතබ්බො, සතිවිනයො ජානිතබ්බො, අමූළ්හවිනයො ජානිතබ්බො, පටිඤ්ඤාතකරණං ජානිතබ්බං, යෙභුය්‍යසිකා ජානිතබ්බා, තස්සපාපියසිකා ජානිතබ්බා, තිණවත්ථාරකො ජානිතබ්බො.

12. න ඡන්දාගති ගන්තබ්බාති[1] ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්තො කථං ඡන්දාගතිං ගච්ඡති: ඉධෙකච්චො "අයං මෙ උපජ්ඣායො වා ආචරියො වා සද්ධිවිහාරිකො වා අන්තෙවාසිකො වා සමානුපජ්ඣායකො වා සමානාචරියකො වා සන්දිට්ඨො වා සම්භත්තො වා ඤාතිසාලොහිතො වා" ති තස්සානුකම්පාය තස්සානුරක්ඛාය අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති. අනාචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අපඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අපඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපත්තිං ආපත්තීති දීපෙති ආපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙති, ලහුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති දීපෙති, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙති, සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, අනවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති. ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වත්ථූහි ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්තො බහුජනඅහිතාය පටිපන්නො හොති බහුජනඅසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වත්ථූහි ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්තො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති, සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො ච විඤ්ඤූනං. බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති. ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්තො එවං ඡන්දාගතිං ගච්ඡති.

13. න දොසාගති ගන්තබ්බාති: දොසාගතිං ගච්ඡන්තො කථං දොසාගතිං ගච්ඡති: ඉධෙකච්චො අනත්ථං මෙ අචරීති ආඝාතං බන්ධති, අනත්ථං මෙ චරතීති ආඝාතං බන්ධති, අනත්ථං මෙ චරිස්සතීති ආඝාතං බන්ධති, පියස්ස මෙ මනාපස්ස අනත්ථං අචරි, අනත්ථං චරති, අනත්ථං චරිස්සතීති ආඝාතං බන්ධති, අප්පියස්ස මෙ අමනාපස්ස අත්ථං අචරි, අත්ථං චරති, අත්ථං චරිස්සතීති ආඝාතං බන්ධති. ඉමෙහි නවහි ආඝාතවත්ථූහි ආඝාතිතො පටිඝාතිතො[2] කුද්ධො කොධාභිභූතො අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති. ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වත්ථූහි දොසාගතිං ගච්ඡන්තො බහුජනඅහිතාය පටිපන්නො හොති බහුජනඅසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වත්ථූහි දොසාගතිං ගච්ඡන්තො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති, සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො ච විඤ්ඤූනං, බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති, දොසාගතිං ගච්ඡන්තො එවං දොසාගතිං ගච්ඡති.

---

1. ගන්තබ්බන්ති - සීමු2.
2. ආඝාතො/පටිඝාතො - සීමු. මජසං., ස්‍යා.

14. න මොහාගති ගන්තබ්බාති: මොහාගතිං ගච්ඡන්තො කථං මොහාගතිං ගච්ඡති: රත්තො රාගවසෙන ගච්ඡති, දුට්ඨො දොසවසෙන ගච්ඡති, මූළ්හො මොහවසෙන ගච්ඡති, පරාමට්ඨො දිට්ඨිවසෙන ගච්ඡති, මූළ්හො සම්මූළ්හො මොහාභිභූතො අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති. ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වත්ථූහි මොහාගතිං ගච්ඡන්තො බහුජනඅහිතාය පටිපන්නො හොති බහුජනඅසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙව-මනුස්සානං, ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වත්ථූහි මොහාගතිං ගච්ඡන්තො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති, සාවජ්ජො ච හොති, සානුවජ්ජො ච විඤ්ඤූනං, බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති. මොහාගතිං ගච්ඡන්තො එවං මොහාගතිං ගච්ඡති

15. න භයාගති ගන්තබ්බාති: භයාගතිං ගච්ඡන්තො කථං භයාගතිං ගච්ඡති: ඉධෙකච්චො ''අයං විසමනිස්සිතො වා ගහන-නිස්සිතො වා බලවනිස්සිතො වා කක්ඛළො ඵරුසො ජීවිතන්තරායං වා බ්‍රහ්මචරියන්තරායං වා කරිස්සතීති තස්ස භයා භීතො අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අපඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අපඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපත්තිං ආපත්තීති දීපෙති, ආපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙති, ලහුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති දීපෙති, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙති, සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, අනවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වත්ථූහි භයාගතිං ගච්ඡන්තො බහුජන අහිතාය පටිපන්නො හොති බහුජනඅසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වත්ථූහි භයාගතිං ගච්ඡන්තො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො ච විඤ්ඤූනං. බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති. භයාගතිං ගච්ඡන්තො එවං භයාගතිං ගච්ඡති.

16. ඡන්දා දොසා භයා මොහා යො ධම්මං අතිවත්තති,
නිහීයති තස්ස යසො කාළපක්ඛෙව චන්දිමාති.

17. කථං න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති: අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, අවිනයං අවිනයොති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, විනයං විනයොති දීපෙන්තොති න ඡන්දගතිං ගච්ඡති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං

තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, අපඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අපඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, අනාපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, ආපත්තිං ආපත්තීති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, ලහුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, ගරුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, සාවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, අනවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, එවං න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති.

18. කථං න දොසාගතිං ගච්ඡති: අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්තො න දොසාගතිං ගච්ඡති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙන්තො න දොසාගතිං ගච්ඡති -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො න දොසාගතිං ගච්ඡති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො න දොසාගතිං ගච්ඡති, එවං න දොසාගතිං ගච්ඡති.

19. කථං න මොහාගතිං ගච්ඡති: අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්තො න මොහාගතිං ගච්ඡති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙන්තො න මොහාගතිං ගච්ඡති -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො න මොහාගතිං ගච්ඡති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො න මොහාගතිං ගච්ඡති, එවං න මොහාගතිං ගච්ඡති.

20. කථං න භයාගතිං ගච්ඡති: අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, අවිනයං අවිනයොති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, විනයං විනයොති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, අපඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අපඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති අනාපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡතිං ආපත්තිං ආපත්තීති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති ලහුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡතී ගරුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති

දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, සාවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, අනවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො න භයාගතිං ගච්ඡති, එවං න භයාගතිං ගච්ඡති

21. ඡන්දා දොසා භයා මොහා යො ධම්මං නාතිවත්තති,
ආපූරති තස්ස යසො සුක්කපක්ඛෙව චන්දිමාති.

22. කථං සඤ්ඤාපනීයෙ ඨානෙ සඤ්ඤාපෙති: අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්තො සඤ්ඤාපනීයෙ ඨානෙ සඤ්ඤාපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙන්තො සඤ්ඤාපනීයෙ ඨානෙ සඤ්ඤාපෙති -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො සඤ්ඤාපනීයෙ ඨානෙ සඤ්ඤාපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො සඤ්ඤාපනීයෙ ඨානෙ සඤ්ඤාපෙති, එවං සඤ්ඤාපනීයෙ ඨානෙ සඤ්ඤාපෙති.

23. කථං නිජ්ඣාපනීයෙ ඨානෙ නිජ්ඣාපෙති: අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්තො නිජ්ඣාපනීයෙ ඨානෙ නිජ්ඣාපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙන්තො නිජ්ඣාපනීයෙ ඨානෙ නිජ්ඣාපෙති, -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො නිජ්ඣාපනීයෙ ඨානෙ නිජ්ඣාපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො නිජ්ඣාපනීයෙ ඨානෙ නිජ්ඣාපෙති, එවං නිජ්ඣාපනීයෙ ඨානෙ නිජ්ඣාපෙති.

24. කථං පෙක්ඛනීයෙ ඨානෙ පෙක්ඛති: අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්තො පෙක්ඛනීයෙ ඨානෙ පෙක්ඛති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙන්තො, -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො -පෙ- අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්තො -පෙ- එවං පෙක්ඛනීයෙ ඨානෙ පෙක්ඛති.

25. කථං පසාදනීයෙ ඨානෙ පසාදෙති: අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්තො පසාදනීයෙ ඨානෙ පසාදෙති, ධම්මං ධම්මොති -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති -පෙ- අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති -පෙ- එවං පසාදනීයෙ ඨානෙ පසාදෙති.

26. කථං ලද්ධපක්ඛොම්හීති පරපක්ඛං අවජානාති: ඉධෙකච්චො ලද්ධපක්ඛො හොති ලද්ධපරිවාරො පක්ඛවා ඤාතිමා, 'අයං අලද්ධපක්ඛො අලද්ධපරිවාරො න පක්ඛවා න ඤාතිමා'ති තස්ස අවජානන්තො අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, එවං ලද්ධපක්ඛොම්හීති පරපක්ඛං අවජානාති.

27. කථං බහුස්සුතොම්හීති අප්පස්සුතං අවජානාති: ඉධෙකච්චො බහුස්සුතො හොති සුතධරො සුතසන්නිචයො, අයං අප්පස්සුතො අප්පාගමො අප්පධරොති තස්ස අවජානන්තො අධම්මං ධම්මොති

දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්ති’ති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, එවං බහුස්සුතොම්හීති අප්පස්සුතං අවජානාති.

28. කථං ථෙරතරොම්හීති නවකතරං අවජානාති: ඉධෙකච්චො ථෙරො හොති රත්තඤ්ඤූ චිරපබ්බජිතො, ‘අයං නවකො අපඤ්ඤාතො[1] අප්පස්සුතො අප්පකතඤ්ඤූ, ඉමස්ස වචනං අකතං භවිස්සතී’ති තස්ස අවජානන්තො අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති -පෙ- දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, එවං ථෙරතරොම්හීති නවකතරං අවජානාති.

29. අසම්පත්තං න ව්‍යාහරිතබ්බන්ති: අනොතිණ්ණං භාරං න ඔතාරෙතබ්බං.

30. සම්පත්තං ධම්මතො විනයතො න පරිහාපෙතබ්බන්ති: යමත්ථාය සඞ්ඝො සන්නිපතිතො හොති, තමත්ථං ධම්මතො විනයතො න පරිහාපෙතබ්බං.

31 යෙන ධම්මෙනාති: භූතෙන වත්ථුනා.

යෙන විනයෙනාති: චොදෙත්වා සාරෙත්වා.

යෙන සත්ථුසාසනෙනාති: ඤත්තිසම්පදාය අනුසාවනසම්පදාය. යෙන ධම්මෙන යෙන විනයෙන යෙන සත්ථුසාසනෙන තං අධිකරණං වූපසම්මති, තථා තං අධිකරණං වූපසමෙතබ්බන්ති.

අනුවිජ්ජක අනුයොගො

අනුවිජ්ජකෙන චොදකො පුච්ඡිතබ්බොති: යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමස්ස භික්ඛුනො පවාරණං ඨපෙසි, කිම්හි නං ඨපෙසි: සීලවිපත්තියා ඨපෙසි, ආචාරවිපත්තියා ඨපෙසි, දිට්ඨිවිපත්තියා ඨපෙසීති.

සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: “සීලවිපත්තියා වා ඨපෙමි, ආචාරවිපත්තියා වා ඨපෙමි, දිට්ඨිවිපත්තියා වා ඨපෙමී”ති.

සො එවමස්ස වචනීයො: ‘ජානාති පනායස්මා සීලවිපත්තිං, ජානාති ආචාරවිපත්තිං, ජානාති දිට්ඨිවිපත්තින්ති.

සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: “ජානාමි ඛො අහං ආවුසො සීලවිපත්තිං, ජානාමි ආචාරවිපත්තිං, ජානාමි දිට්ඨිවිපත්ති”න්ති.

සො එවමස්ස වචනීයො: “කතමා පනාවුසො සීලවිපත්ති, කතමා ආචාරවිපත්ති, කතමා දිට්ඨිවිපත්තී”ති.

---

1. අප්පඤ්ඤාතො - සීමු, මජසං

සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: “චත්තාරි පාරාජිකානි තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසා, අයං සීලවිපත්ති, ථුල්ලච්චයං පාචිත්තියං පාටිදෙසනීයං දුක්කටං දුබ්භාසිතං, අයං ආචාරවිපත්ති. මිච්ඡාදිට්ඨි අන්තග්ගාහිකා දිට්ඨි, අයං දිට්ඨිවිපත්ති”ති.

සො එවමස්ස වචනීයො “යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමස්ස භික්ඛුනො පවාරණං ඨපෙසි, දිට්ඨෙන ඨපෙසි, සුතෙන ඨපෙසි, පරිසඞ්කාය ඨපෙසී”ති.

සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: “දිට්ඨෙන වා ඨපෙමි, සුතෙන වා ඨපෙමි, පරිසඞ්කාය වා ඨපෙමී”ති.

සො එවමස්ස වචනීයො; “යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමස්ස භික්ඛුනො දිට්ඨෙන පවාරණං ඨපෙසි, කිං තෙ දිට්ඨං, කින්ති තෙ දිට්ඨං, කදා තෙ දිට්ඨං, කත්ථ තෙ දිට්ඨං, පාරාජිකං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො, සඞ්ඝාදිසෙසං-ථුල්ලච්චයං-පාචිත්තියං-පාටිදෙසනීයං-දුක්කටං-දුබ්භාසිතං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො, කත්ථ ච ත්වං අහොසි, කත්ථ චායං භික්ඛු අහොසි, කිඤ්ච ත්වං කරොසි, කිඤ්චායං භික්ඛු කරොතී”ති.

සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: න ඛො අහං ආවුසො ඉමස්ස භික්ඛුනො දිට්ඨෙන පවාරණං ඨපෙමි. අපි ච සුතෙන පවාරණං ඨපෙමී”ති.

සො එවමස්ස වචනීයො: යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමස්ස භික්ඛුනො සුතෙන පවාරණං ඨපෙසි, කිං තෙ සුතං, කින්ති තෙ සුතං, කදා තෙ සුතං, කත්ථ තෙ සුතං, පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නොති සුතං, සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපන්නොති සුතං, ථුල්ලච්චයං-පාචිත්තියං-පාටිදෙසනීයං-දුක්කටං-දුබ්භාසිතං අජ්ඣාපන්නොති සුතං, භික්ඛුස්ස සුතං, භික්ඛුනියා සුතං, සික්ඛමානාය සුතං, සාමණෙරස්ස සුතං. සාමණෙරියා සුතං, උපාසකස්ස සුතං, උපාසිකාය සුතං, රාජූනං සුතං, රාජමහාමත්තානං සුතං, තිත්ථියානං සුතං, තිත්ථියසාවකානං සුත”න්ති.

සො චෙ එවං වදෙය්‍ය: න ඛො අහං ආවුසො ඉමස්ස භික්ඛුනො සුතෙන පවාරණං ඨපෙමි, අපි ච පරිසඞ්කාය පවාරණං ඨපෙමීති.

සො එවමස්ස වචනීයො “යං ඛො ත්වං ආවුසො ඉමස්ස භික්ඛුනො පරිසඞ්කාය පවාරණං ඨපෙසි, කිං පරිසඞ්කසි, කින්ති පරිසඞ්කසි, කදා පරිසඞ්කසි, කත්ථ පරිසඞ්කසි,[1] පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නොති පරිසඞ්කසි, සඞ්ඝාදිසෙසං-ථුල්ලච්චයං-පාචිත්තියං-පාටිදෙසනීයං-දුක්කටං-දුබ්භාසිතං අජ්ඣාපන්නොති පරිසඞ්කසි, භික්ඛුස්ස සුත්වා පරිසඞ්කසි, භික්ඛුනියා සුත්වා පරිසඞ්කසි, සික්ඛමානාය සුත්වා පරිසඞ්කසි, සාමණෙරස්ස සුත්වා පරිසඞ්කසි, සාමණෙරියා සුත්වා පරිසඞ්කසි, උපාසකස්ස සුත්වා පරිසඞ්කසි, උපාසිකාය සුත්වා පරිසඞ්කසි, රාජූනං සුත්වා පරිසඞ්කසි, රාජමහාමත්තානං සුත්වා පරිසඞ්කසි, තිත්ථියානං සුත්වා පරිසඞ්කසි, තිත්ථියසාවකානං සුත්වා පරිසඞ්කසී’ති.

---

1 කිං තෙ පරිසඞ්කසි, කින්ති තෙ පරිසඞ්කසි, කදා තෙ පරිසඞ්කසි, කත්ථ තෙ පරිසඞ්කසි - සීමු. 1, 2.

TOC

1. දිට්ඨං දිට්ඨෙන සමෙති දිට්ඨෙන සංසන්දතෙ දිට්ඨං,
දිට්ඨං පටිච්ච න උපෙති අසුද්ධපරිසඞ්කිතො ;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාතබ්බා තෙන පවාරණා.

2. සුතං සුතෙන සමෙති සුතෙන සංසන්දතෙ සුතං,
සුතං පටිච්ච න උපෙති අසුද්ධපරිසඞ්කිතො ;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාතබ්බා තෙන පවාරණා.

3. මුතං මුතෙන සමෙති මුතෙන සංසන්දතෙ මුතං,
මුතං පටිච්ච න උපෙති අසුද්ධපරිසඞ්කිතො ;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාතබ්බා තෙන පවාරණාති.

පුච්ඡාවිභාගො

1. කිං තෙ දිට්ඨන්ති කතමා පුච්ඡා, කින්ති තෙ දිට්ඨන්ති කතමා පුච්ඡා, කදා තෙ දිට්ඨන්ති කතමා පුච්ඡා, කත්ථ තෙ දිට්ඨන්ති කතමා පුච්ඡා :

2. කිං තෙ දිට්ඨන්ති වත්ථුපුච්ඡා. විපත්තිපුච්ඡා. ආපත්තිපුච්ඡා අජ්ඣාචාරපුච්ඡා.

වත්ථුපුච්ඡාති : අට්ඨන්නං පාරාජිකානං වත්ථුපුච්ඡා. තෙවීසතිසඞ්ඝාදිසෙසානං වත්ථුපුච්ඡා, ද්වෙ අනියතානං වත්ථුපුච්ඡා, ද්වෙචත්තාලීසනිස්සග්ගියානං වත්ථුපුච්ඡා, අට්ඨාසීතිසතපාචිත්තියානං වත්ථුපුච්ඡා, ද්වාදසපාටිදෙසනීයානං වත්ථුපුච්ඡා, දුක්කටානං වත්ථුපුච්ඡා, දුබ්භාසිතානං වත්ථුපුච්ඡා.

විපත්තිපුච්ඡාති : සීලවිපත්ති පුච්ඡා, ආචාරවිපත්තිපුච්ඡා, දිට්ඨිවිපත්ති පුච්ඡා, ආජීවවිපත්තිපුච්ඡා.

ආපත්ති පුච්ඡාති : පාරාජිකාපත්තිපුච්ඡා, සඞ්ඝාදිසෙසාපත්තිපුච්ඡා, ථුල්ලච්චයාපත්තිපුච්ඡා, පාචිත්තියාපත්තිපුච්ඡා, පාටිදෙසනීයාපත්තිපුච්ඡා, දුක්කටාපත්තිපුච්ඡා, දුබ්භාසිතාපත්තිපුච්ඡා.

අජ්ඣාචාරපුච්ඡාති : ද්වයංද්වයසමාපත්තිපුච්ඡා.

3. කින්ති තෙ දිට්ඨන්ති : ලිඞ්ගපුච්ඡා, ඉරියාපථපුච්ඡා, ආකාරපුච්ඡා, විප්පකාරපුච්ඡා.

ලිඞ්ගපුච්ඡාති : දීඝං වා රස්සං වා කණ්හං වා ඔදාතං වා.

ඉරියාපථපුච්ඡාති: ගච්ඡන්තං වා ඨිතං වා නිසින්නං වා නිපන්නං වා.

ආකාරපුච්ඡාති: ගිහිලිඞ්ගෙ වා තිත්ථියලිඞ්ගෙ වා පබ්බජිතලිඞ්ගෙ වා.

විප්පකාරපුච්ඡාති : ගච්ඡන්තං වා ඨිතං වා නිසින්නං වා නිපන්නං වා.

TOC

4. කද තෙ දිට්ඨන්ති : කාලපුච්ඡා, සමයපුච්ඡා, දිවසපුච්ඡා, උතුපුච්ඡා.

කාලපුච්ඡාති : පුබ්බණ්හකාලෙ වා මජ්ඣන්තිකකාලෙ වා සායන්හකාලෙ වා.

සමයපුච්ඡාති : පුබ්බණ්හසමයෙ වා මජ්ඣන්තිකසමයෙ වා සායන්හසමයෙ වා.

දිවසපුච්ඡාති : පුරෙභත්තං වා පච්ඡාභත්තං වා රත්තිං වා දිවා වා කාළෙ වා ජුණ්හෙ වා.

උතුපුච්ඡාති : හෙමන්තෙ වා ගිම්හෙ වා වස්සානෙ වා[1].

5. කත්ථ තෙ දිට්ඨන්ති : ඨානපුච්ඡා, භූමිපුච්ඡා, ඔකාසපුච්ඡා, පදෙසපුච්ඡා.

ඨානපුච්ඡාති : භූමියා වා පථවියා වා ධරණියා වා ජගතියා වා.

භූමිපුච්ඡාති : භූමියා වා පථවියා වා පබ්බතෙ වා පාසාණෙ වා පාසාදෙ වා.

ඔකාසපුච්ඡාති : පුරත්ථිමෙ වා ඔකාසෙ පච්ඡිමෙ වා ඔකාසෙ උත්තරෙ වා ඔකාසෙ දක්ඛිණෙ වා ඔකාසෙ.

පදෙසපුච්ඡාති : පුරත්ථිමෙ වා පදෙසෙ පච්ඡිමෙ වා පදෙසෙ උත්තරෙ වා පදෙසෙ දක්ඛිණෙ වා පදෙසෙ'ති.

මහාසඞ්ගාමො නිට්ඨිතො.

තස්සුද්දානං :

1. වත්ථු නිදානං ආකාරො පුබ්බාපරං කතාකතං,
කම්මාධිකරණඤ්චෙව සමථො ඡන්දගාමි ච.

2. දොසා මොහා භයා චෙව සඤ්ඤත්තිඤ්ඤාපනෙන ච,
පෙක්ඛා පසාදෙ පක්ඛොමහි සුත ථෙරතරෙන ච.

3. අසම්පත්තඤ්ච සම්පත්තං ධම්මෙන විනයෙන ච
සත්ථුස්ස සාසනෙනාපි මහාසඞ්ගාමඤ්ඤපනාති.

---

1. වසො - ම.ඡ.සං.

කඨිනභෙදෙ

කස්ස කඨිනං[1] අනත්ථතං, කස්ස කඨිනං අත්ථතං, කින්ති කඨිනං අනත්ථතං, කින්ති කඨිනං අත්ථතං:

කස්ස කඨිනං අනත්ථතන්ති: ද්වින්නං පුග්ගලානං අනත්ථතං හොති කඨිනං: අනත්ථාරකස්ස ච, අනනුමොදකස්ස ච. ඉමෙසං ද්වින්නං පුග්ගලානං අනත්ථතං හොති කඨිනං.

කස්ස කඨිනං අත්ථතන්ති: ද්වින්නං පුග්ගලානං අත්ථතං හොති කඨිනං: අත්ථාරකස්ස ච අනුමොදකස්ස ච. ඉමෙසං ද්වින්නං පුග්ගලානං අත්ථතං හොති කඨිනං.

කින්ති කඨිනං අනත්ථතන්ති: චතුවීසතියා ආකාරෙහි අනත්ථතං හොති කඨිනං: න උල්ලිඛිතමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං, න ධොවනමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං, න චීවරවිචාරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න ඡෙදනමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න බන්ධනමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං න ඔවට්ටිකරණමත්තෙන[2] අත්ථතං හොති කඨිනං. න කණ්ඩුසකරණමත්තෙන[3] අත්ථතං හොති කඨිනං. න දළ්හීකරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අනුවාතකරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න පරිභණ්ඩකරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න ඔවට්ටෙය්‍යකරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න කම්බලමද්දනමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න නිමිත්තකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න පරිකථාකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න කුක්කුකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න සන්නිධිකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං න නිස්සග්ගියෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අකප්පකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර සඞ්ඝාටියා අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර උත්තරාසඞ්ගෙන අත්ථතං හොති කඨිනං න අඤ්ඤත්‍ර අන්තරවාසකෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චකෙන වා අතිරෙකපඤ්චකෙන වා තදහෙව සඤ්ඡින්නෙන සමණ්ඩලීකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලස්ස අත්ථාරා අත්ථතං හොති කඨිනං. සම්මා චෙව අත්ථතං හොති කඨිනං, තඤ්චෙ නිස්සීමට්ඨො අනුමොදති, එවම්පි අනත්ථතං හොති කඨිනං.

නිමිත්තකම්මං නාම: නිමිත්තං කරොති "ඉමිනා දුස්සෙන කඨිනං අත්ථරිස්සාමී" ති.

පරිකථා නාම: පරිකථං කරොති "ඉමාය පරිකථාය කඨිනදුස්සං නිබ්බත්තෙස්සාමී" ති.

---

1. කථිනං - ම.ඡ.සං, සබ්බත්ථ.
2. ඔවට්ටියකරණමත්තෙන - ම.ඡ සං.
3. ගණ්ඩුසකරණමත්තෙන - ම.ඡ.සං.

කුක්කුකතං නාම : අනාදිය දානං වුච්චති.

සන්නිධි නාම : ද්වෙ සන්නිධියො : කරණසන්නිධි ච, නිචයසන්නිධි ච.

නිස්සග්ගියං නාම : කරියමානෙ අරුණං උද්ධියති,[1] ඉමෙහි චතුවීසතියා ආකාරෙහි අනත්ථතං හොති කඨිනං.

කිනති කඨිනං අත්ථතනති : සත්තරසහි ආකාරෙහි අත්ථතං හොති කඨිනං : අහතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අහතකප්පෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. පිලොතිකාය අත්ථතං හොති කඨිනං. පංසුකූලෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. පාපණිකෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අනිමිත්තකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අපරිකථාකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අකුක්කුකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අසන්නිධිකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අනිස්සග්ගියෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. කප්පකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. සඞ්ඝාටියා අත්ථතං හොති කඨිනං. උත්තරාසඞ්ගෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අන්තරවාසකෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. පඤ්චකෙන වා, අතිරෙකපඤ්චකෙන වා තදහෙව සඤ්ඡින්නෙන සමණ්ඩලිකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. පුග්ගලස්ස අත්ථාරා අත්ථතං හොති කඨිනං. සම්මා චෙව අත්ථතං හොති කඨිනං. තඤ්ච සීමට්ඨො අනුමොදති එවම්පි අත්ථතං හොති කඨිනං. ඉමෙහි සත්තරසහි ආකාරෙහි අත්ථතං හොති කඨිනං.

සහ කඨිනස්ස අත්ථාරා කති ධම්මා ජායන්ති : සහ කඨිනස්ස අත්ථාරා පණ්ණරස ධම්මා ජායන්ති, අට්ඨ මාතිකා ද්වෙ ච පලිබොධා, පඤ්ච ආනිසංසා. සහ කඨිනස්ස අත්ථාරා ඉමෙ පණ්ණරස ධම්මා ජායන්ති.

පුච්ඡාවිස්සජ්ජනං

පයොගස්ස කතමෙ ධම්මා අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, නිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, උපනිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො, පච්ඡාජාතපච්චයෙන පච්චයො, සහජාතපච්චයෙන පච්චයො, පුබ්බකරණස්ස කතමෙ ධම්මා අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො -පෙ- පච්චුද්ධාරස්ස කතමෙ ධම්මා -පෙ- අධිට්ඨානස්ස කතමෙ ධම්මා -පෙ- අත්ථාරස්ස කතමෙ ධම්මා -පෙ- මාතිකානඤ්ච පලිබොධානඤ්ච කතමෙ ධම්මා -පෙ- වත්ථුස්ස කතමෙ ධම්මා අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, නිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, උපනිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො, පච්ඡාජාතපච්චයෙන පච්චයො, සහජාතපච්චයෙන පච්චයො :

1. උට්ඨහති - සී.මු. 2, ම.ඡ.සං.

පුබ්බකරණං[1] පයොගස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, නිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, උපනිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. පයොගො පුබ්බකරණස්ස පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. පුබ්බකරණං පයොගස්ස පච්ඡාජාතපච්චයෙන පච්චයො. පණ්ණරස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො.

පච්චුද්ධාරෙ පුබ්බකරණස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, නිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, උපනිස්සය පච්චයෙන පච්චයො. පුබ්බකරණං පච්චුද්ධාරස්ස පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. පච්චුද්ධාරෙ පුබ්බකරණස්ස පච්ඡාජාතපච්චයෙන පච්චයො පණ්ණරස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො.

අධිට්ඨානං පච්චුද්ධාරස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, නිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, උපනිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. පච්චුද්ධාරෙ අධිට්ඨානස්ස පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. අධිට්ඨානං පච්චුද්ධාරස්ස පච්ඡාජාත පච්චයෙන පච්චයො. පණ්ණරස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො.

අත්ථාරෙ අධිට්ඨානස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තර පච්චයෙන පච්චයො, නිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, උපනිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. අධිට්ඨානං අත්ථාරස්ස පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. අත්ථාරෙ අධිට්ඨානස්ස පච්ඡාජාතපච්චයෙන පච්චයො. පණ්ණරස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො.

මාතිකා ච පළිබොධා ච අත්ථාරස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, නිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, උපනිස්සය-පච්චයෙන පච්චයො. අත්ථාරෙ මාතිකානඤ්ච පළිබොධානඤ්ච පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. මාතිකා ච පළිබොධා ච අත්ථාරස්ස පච්ඡාජාතපච්චයෙන පච්චයො. පණ්ණරස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො.

ආසා ච අනාසා ච වත්ථුස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, නිස්සයපච්චයෙන පච්චයො, උපනිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. වත්ථු ආසානඤ්ච අනාසානඤ්ච පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. ආසා ච අනාසා ච වත්ථුස්ස පච්ඡාජාත-පච්චයෙන පච්චයො. පණ්ණරස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො.

පුබ්බකරණං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං. පච්චුද්ධාරෙ කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො අධිට්ඨානං කිංනිදානං, කිංසමුදයං, කිංජාතිකං, කිංපභවං, කිංසම්භාරං, කිංසමුට්ඨානං. අත්ථාරෙ කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො,

1. පුබ්බකරණස්ස - සීමු. 2.

කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො. මාතිකා ච පලිබොධා ච කිංනිදානා, කිංසමුදයා, කිංජාතිකා, කිංපභවා, කිංසම්භාරා, කිංසමුට්ඨානා. ආසා ච අනාසා ච කිංනිදානා, කිංසමුදයා, කිංජාතිකා, කිංපභවා, කිංසම්භාරා, කිං සමුට්ඨානා :

පුබ්බකරණං පයොගනිදානං, පයොගසමුදයං, පයොගජාතිකං පයොගපභවං, පයොගසම්භාරං, පයොගසමුට්ඨානං.

පච්චුද්ධාරො පුබ්බකරණනිදානො, පුබ්බකරණසමුදයො, පුබ්බකරණජාතිකො, පුබ්බකරණපභවො, පුබ්බකරණසම්භාරො, පුබ්බකරණසමුට්ඨානො.

අධිට්ඨානං පච්චුද්ධාරනිදානං, පච්චුද්ධාරසමුදයං, පච්චුද්ධාරජාතිකං, පච්චුද්ධාරපභවං, පච්චුද්ධාරසම්භාරං, පච්චුද්ධාරසමුට්ඨානං.

අත්ථාරො අධිට්ඨානනිදානො, අධිට්ඨානසමුදයො, අධිට්ඨානජාතිකො, අධිට්ඨානපභවො, අධිට්ඨානසම්භාරො අධිට්ඨානසමුට්ඨානො.

මාතිකා ච පලිබොධා ච අත්ථාරනිදානා, අත්ථාරසමුදයා, අත්ථාරජාතිකා, අත්ථාරපභවා, අත්ථාරසම්භාරා, අත්ථාරසමුට්ඨානා.

ආසා ච අනාසා ච වත්ථුනිදානා, වත්ථුසමුදයා, වත්ථුජාතිකා, වත්ථුපභවා, වත්ථුසම්භාරා, වත්ථුසමුට්ඨානා.

පයොගො කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො. පුබ්බකරණං -පෙ- පච්චුද්ධාරො-අධිට්ඨානං-අත්ථාරො-මාතිකා ච පලිබොධා ච-වත්ථු-ආසා ච අනාසා ච කිංනිදානා, කිංසමුදයා, කිංජාතිකා, කිංපභවා, කිංසම්භාරා, කිංසමුට්ඨානා :

පයොගො හෙතුනිදානො, හෙතුසමුදයො, හෙතුජාතිකො, හෙතුපභවො, හෙතු සම්භාරො, හෙතු සමුට්ඨානො. පුබ්බකරණං -පෙ- පච්චුද්ධාරො-අධිට්ඨානං-අත්ථාරො-මාතිකා ච පලිබොධා ච-වත්ථු-ආසා ච අනාසා ච හෙතු නිදානා, හෙතුසමුදයා, හෙතුජාතිකා, හෙතුපභවා, හෙතුසම්භාරා, හෙතුසමුට්ඨානා.

පයොගො කිංනිදානො, කිංසමුදයො, කිංජාතිකො, කිංපභවො, කිංසම්භාරො, කිංසමුට්ඨානො. පුබ්බකරණං -පෙ- පච්චුද්ධාරො-අධිට්ඨානං -අත්ථාරො- මාතිකා ච පලිබොධා ච-වත්ථු-ආසා ච අනාසා ච කිංනිදානා, කිංසමුදයා, කිංජාතිකා, කිංපභවා, කිංසම්භාරා, කිංසමුට්ඨානා.

පයොගො පච්චයනිදානො, පච්චයසමුදයො, පච්චයජාතිකො, පච්චයපභවො, පච්චයසම්භාරො, පච්චයසමුට්ඨානො. පුබ්බකරණං -පෙ- පච්චුද්ධාරො-අධිට්ඨානං-අත්ථාරො-මාතිකා ච පලිබොධා ච-වත්ථු-ආසා ච අනාසා ච පච්චයනිදානා, පච්චයසමුදයා, පච්චයජාතිකා, පච්චයපභවා, පච්චයසම්භාරා, පච්චයසමුට්ඨානා.

සඞ්ගහවාරො

පුබ්බකරණං කතීහි ධම්මෙහි සඞ්ගහීතං: පුබ්බකරණං සත්තහි ධම්මෙහි සඞ්ගහීතං: ධොවනෙන විචාරණෙන ඡෙදනෙන බන්ධනෙන සිබ්බනෙන රජනෙන කප්පකරණෙන පුබ්බකරණං ඉමෙහි සත්තහි ධම්මෙහි සඞ්ගහීතං.

පච්චුද්ධාරො කතීහි ධම්මෙහි සඞ්ගහීතො, පච්චුද්ධාරො තීහි ධම්මෙහි සඞ්ගහීතො: සඞ්ඝාටියා උත්තරාසඞ්ගෙන අන්තරවාසකෙන.

අධිට්ඨානං කතීහි ධම්මෙහි සඞ්ගහීතං: අධිට්ඨානං තීහි ධම්මෙහි සඞ්ගහීතං: සඞ්ඝාටියා උත්තරාසඞ්ගෙන අන්තරවාසකෙන.

අත්ථාරො කතීහි ධම්මෙහි සඞ්ගහීතො: අත්ථාරො එකෙන ධම්මෙන සඞ්ගහීතො: වචීභෙදෙන.

කඨිනස්ස කති මූලානි, කති වත්ථූනි, කති භූමියො: කඨිනස්ස එකං මූලං: සඞ්ඝො. තීණි වත්ථූනි: සඞ්ඝාටි, උත්තරාසඞ්ගො, අන්තරවාසකො. ඡ භූමියො: ඛොමං, කප්පාසිකං, කොසෙය්‍යං, කම්බලං, සාණං, භඞ්ගං.

කඨිනස්ස කො ආදි, කිං මජ්ඣං, කිං පරියොසානං: කඨිනස්ස පුබ්බකරණං ආදි, කිරියා මජ්ඣං, අත්ථාරො පරියොසානං.

කතීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අත්ථරිතුං, කතීහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො භබ්බො කඨිනං අත්ථරිතුං: අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අත්ථරිතුං, අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො භබ්බො කඨිනං අත්ථරිතුං.

කතමෙහි අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අත්ථරිතුං: පුබ්බකරණං න ජානාති, පච්චුද්ධාරං න ජානාති, අධිට්ඨානං න ජානාති, අත්ථාරං න ජානාති, මාතිකං න ජානාති, පලිබොධං න ජානාති, උද්ධාරං න ජානාති, ආනිසංසං න ජානාති. ඉමෙහි අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අත්ථරිතුං.

කතමෙහි අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො භබ්බො කඨිනං අත්ථරිතුං: පුබ්බකරණං ජානාති, පච්චුද්ධාරං ජානාති, අධිට්ඨානං ජානාති, අත්ථාරං ජානාති, මාතිකං ජානාති, පලිබොධං ජානාති, උද්ධාරං ජානාති, ආනිසංසං ජානාති. ඉමෙහි අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පුග්ගලො භබ්බො කඨිනං අත්ථරිතුං.

කතින්නං[1] පුග්ගලානං කඨිනත්ථාරා න රූහන්ති, කතින්නං පුග්ගලානං කඨිනත්ථාරා රූහන්ති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කඨිනත්ථාරා න රූහන්ති. තිණ්ණං පුග්ගලානං කඨිනත්ථරා රූහන්ති.

කතමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං කඨිනත්ථාරා න රූහන්ති: නිස්සීමට්ඨො අනුමොදති, අනුමොදන්තො න වාචං භින්දති, වාචං භින්දන්තො න පරං විඤ්ඤාපෙති. ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං කඨිනත්ථාරා න රූහන්ති.

කතමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං කඨිනත්ථාරා රූහන්ති: සීමට්ඨො අනුමොදති, අනුමොදන්තො වාචං භින්දති, වාචං භින්දන්තො පරං විඤ්ඤාපෙති. ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං කඨිනත්ථාරා රූහන්ති.

කති කඨිනත්ථාරා න රූහන්ති, කති කඨිනත්ථාරා රූහන්ති: තයො කඨිනත්ථාරා න රූහන්ති, තයො කඨිනත්ථාරා රූහන්ති.

කතමෙ තයො කඨිනත්ථාරා න රූහන්ති: වත්ථුවිපන්නඤ්චෙව හොති, කාලවිපන්නඤ්ච, කරණවිපන්නඤ්ච. ඉමෙ තයො කඨිනත්ථාරා න රූහන්ති.

කතමෙ තයො කඨිනත්ථාරා රූහන්ති: වත්ථුසම්පන්නඤ්චෙව හොති, කාලසම්පන්නඤ්ච, කරණසම්පන්නඤ්ච. ඉමෙ තයො කඨිනත්ථාරා රූහන්ති.

1. කඨිනං ජානිතබ්බං, කඨිනත්ථාරො ජානිතබ්බො, කඨිනස්ස අත්ථාරමාසො ජානිතබ්බො, කඨිනස්ස අත්ථාරවිපත්ති ජානිතබ්බා, කඨිනස්ස අත්ථාරසම්පත්ති ජානිතබ්බා, නිමිත්තකම්මං ජානිතබ්බං, පරිකථා ජානිතබ්බා, කුක්කුකතං ජානිතබ්බං. සන්නිධි ජානිතබ්බා, නිස්සග්ගියං ජානිතබ්බං.

2. කඨිනං ජානිතබ්බන්ති: තෙසඤ්ඤෙව ධම්මානං සඞ්ගහො, සමවායො, නාමං, නාමකම්මං, නාමධෙය්‍යං, නිරුත්ති, බ්‍යඤ්ජනං, අභිලාපො, යදිදං කඨිනන්ති.

3. කඨිනස්ස අත්ථාරමාසො ජානිතබ්බොති: වස්සානස්ස පච්ඡිමො මාසො ජානිතබ්බො.

4. කඨිනස්ස අත්ථාරවිපත්ති ජානිතබ්බාති: චතුවීසතියා ආකාරෙහි කඨිනස්ස අත්ථාරවිපත්ති ජානිතබ්බා.

5. කඨිනස්ස අත්ථාරසම්පත්ති ජානිතබ්බාති: සත්තරසහි ආකාරෙහි කඨිනස්ස අත්ථාරසම්පත්ති ජානිතබ්බා.

1. කතීනං - සීමු. මජසං, ස්‍යා.

TOC

6. නිමිත්තකම්මං ජානිතබ්බන්ති : නිමිත්තකම්මං කරොති 'ඉමිනා දුස්සෙන කඨිනං අත්ථරිස්සාමී'ති.

7. පරිකථා ජානිතබ්බාති : පරිකථං කරොති 'ඉමාය පරිකථාය කඨිනදුස්සං නිබ්බත්තෙස්සාමී'ති.

8. කුක්කුකතං ජානිතබ්බන්ති : අනාදියදානං ජානිතබ්බං.

9. සන්නිධි ජානිතබ්බාති : ද්වෙ සන්නිධියො ජානිතබ්බා : කරණසන්නිධි ච නිචයසන්නිධි ච.

10. නිස්සග්ගියං ජානිතබ්බන්ති : කරියමානෙ අරුණං උද්රියති.[1]

11 කඨිනත්ථාරො ජානිතබ්බොති : සචෙ සඞ්ඝස්ස කඨිනදුස්සං උප්පන්නං හොති; සඞ්ඝෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං, අත්ථාරකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං, අනුමොදකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං :

12. සඞ්ඝෙන ඤත්තිදුතියෙන කම්මෙන කඨිනත්ථාරකස්ස භික්ඛුනො දාතබ්බං. තෙන කඨිනත්ථාරකෙන භික්ඛුනා තදහෙව ධොවිත්වා විමජ්ජිත්වා විචාරෙත්වා ඡින්දිත්වා සිබ්බෙත්වා රජිත්වා කප්පං කත්වා කඨිනං අත්ථරිතබ්බං. සචෙ සඞ්ඝාටියා කඨිනං අත්ථරිතුකාමො හොති, පොරාණිකා සඞ්ඝාටි පච්චුද්ධරිතබ්බා, නවා සඞ්ඝාටි අධිට්ඨාතබ්බා. "ඉමාය සඞ්ඝාටියා කඨිනං අත්ථරාමී"ති වාචා භින්දිතබ්බා. සචෙ උත්තරාසඞ්ගෙන කඨිනං අත්ථරිතුකාමො හොති, පොරාණිකො උත්තරාසඞ්ගො පච්චුද්ධරිතබ්බො, නවො උත්තරාසඞ්ගො අධිට්ඨාතබ්බො, "ඉමිනා උත්තරාසඞ්ගෙන කඨිනං අත්ථරාමී"ති වාචා භින්දිතබ්බා. සචෙ අන්තරවාසකෙන කඨිනං අත්ථරිතුකාමො හොති, පොරාණිකො අන්තරවාසකො පච්චුද්ධරිතබ්බො, නවො අන්තරවාසකො අධිට්ඨාතබ්බො, "ඉමිනා අන්තරවාසකෙන කඨිනං අත්ථරාමී"ති වාචා භින්දිතබ්බා.

13. තෙන කඨිනත්ථාරකෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො : "අත්ථතං භන්තෙ සඞ්ඝස්ස කඨිනං, ධම්මිකො කඨිනත්ථාරො, අනුමොදථා"ති. තෙහි අනුමොදකෙහි භික්ඛූහි එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො : "අත්ථතං ආවුසො සඞ්ඝස්ස කඨිනං, ධම්මිකො කඨිනත්ථාරො, අනුමොදාමා"ති

14. තෙන කඨිනත්ථාරකෙන භික්ඛුනා සම්බහුලෙ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො : "අත්ථතං භන්තෙ සඞ්ඝස්ස කඨිනං. ධම්මිකො කඨිනත්ථාරො, අනුමොදථා"ති. තෙහි අනුමොදකෙහි භික්ඛූහි එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො : "අත්ථතං ආවුසො සඞ්ඝස්ස කඨිනං, ධම්මිකො කඨිනත්ථාරො, අනුමොදාමා"ති.

---

1. උට්ඨහති - මජසං.

15. තෙන කඨිනත්ථාරකෙන භික්ඛුනා එකං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො : "අත්ථතං ආවුසො සඞ්ඝස්ස කඨිනං, ධම්මිකො කඨිනත්ථාරො, අනුමොදාහී"ති. තෙන අනුමොදකෙන භික්ඛුනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො : "අත්ථතං ආවුසො සඞ්ඝස්ස කඨිනං, ධම්මිකො කඨිනත්ථාරො අනුමොදාමී"ති.

සඞ්ඝො කඨිනං අත්ථරති, ගණො කඨිනං අත්ථරති, පුග්ගලො කඨිනං අත්ථරතීති : න සඞ්ඝො කඨිනං අත්ථරති, න ගණො කඨිනං අත්ථරති, පුග්ගලො කඨිනං අත්ථරති. හඤ්චි න සඞ්ඝො කඨිනං අත්ථරති, න ගණො කඨිනං අත්ථරති, පුග්ගලො කඨිනං අත්ථරති : සඞ්ඝස්ස අනත්ථතං හොති කඨිනං, ගණස්ස අනත්ථතං හොති කඨිනං, පුග්ගලස්ස අත්ථතං හොති කඨිනං.

සඞ්ඝො පාතිමොක්ඛං උද්දිසති, ගණො පතිමොක්ඛං උද්දිසති, පුග්ගලො පාතිමොක්ඛං උද්දිසතීති ; න සඞ්ඝො පාතිමොක්ඛං උද්දිසති න ගණො පාතිමොක්ඛං උද්දිසති, පුග්ගලො පාතිමොක්ඛං උද්දිසති : හඤ්චි න සඞ්ඝො පාතිමොක්ඛං උද්දිසති, න ගණො පාතිමොක්ඛං උද්දිසති, පුග්ගලො පාතිමොක්ඛං උද්දිසති : සඞ්ඝස්ස අනුද්දිට්ඨං හොති පාතිමොක්ඛං, ගණස්ස අනුද්දිට්ඨං හොති පාතිමොක්ඛං, පුග්ගලස්ස උද්දිට්ඨං හොති පාතිමොක්ඛං, සඞ්ඝස්ස සාමග්ගියා ගණස්ස සාමග්ගියා පුග්ගලස්ස උද්දෙසා සඞ්ඝස්ස උද්දිට්ඨං හොති පාතිමොක්ඛං, ගණස්ස උද්දිට්ඨං හොති පාතිමොක්ඛං, පුග්ගලස්ස උද්දිට්ඨං හොති පාතිමොක්ඛං.

එවමෙව න සඞ්ඝො කඨිනං අත්ථරති, න ගණො කඨිනං අත්ථරති, පුග්ගලො කඨිනං අත්ථරති, සඞ්ඝස්ස අනුමොදනාය ගණස්ස අනුමොදනාය පුග්ගලස්ස අත්ථාරා සඞ්ඝස්ස අත්ථතං හොති කඨිනං, ගණස්ස අත්ථතං හොති කඨිනං, පුග්ගලස්ස අත්ථතං හොති කඨිනන්ති.

1. පක්කමනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො වුත්තො ආදිච්චබන්ධුනා.
   එතඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි කතමො පළිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති :

2. පක්කමනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො වුත්තො ආදිච්චබන්ධුනා,
   එතඤ්ච තාහං විස්සජ්ජිස්සං චීවරපළිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති ;
   තස්ස සහ බහිසීමගමනා ආවාසපළිබොධො ඡිජ්ජති.

3. නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො වුත්තො ආදිච්චබන්ධුනා,
   එතඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි කතමො පළිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති ;

4. නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො වුත්තො ආදිච්චබන්ධුනා,
   එතඤ්ච තාහං විස්සජ්ජිස්සං ආවාසපළිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති ;
   චීවරෙ නිට්ඨිතෙ චීවරපළිබොධො ඡිජ්ජති.

5. සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො වුත්තො ආදිච්චබන්ධුනා,
   එතඤ්ච තාහං පුච්ඡාමි කතමො පළිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති :

6. සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං විස්සජ්ජිස්සං ද්වෙ පලිබොධා අපුබ්බං
අචරිමං ඡිජ්ජන්ති.

7. නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං පුච්ඡාමි කතමො පලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති :

8. නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං විස්සජ්ජිස්සං ආවාසපලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති ;
චීවරෙ නට්ඨෙ චීවරපලිබොධො ඡිජ්ජති.

9. සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං පුච්ඡාමි කතමො පලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති.

10. සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං විස්සජ්ජිස්සං චීවරපලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති :
තස්ස සහ සවණෙන ආවාසපලිබොධො ඡිජ්ජති.

11. ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං පුච්ඡාමි කතමො පලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති :

12. ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං විස්සජ්ජිස්සං ආවාසපලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති,
චීවරාසාය උපච්ඡින්නාය චීවරපලිබොධො ඡිජ්ජති.

13. සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං පුච්ඡාමි කතමො පලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති :

14. සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං විස්සජ්ජිස්සං චීවරපලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති :
තස්ස බහිසීමගතස්ස ආවාසපලිබොධො ඡිජ්ජති.

15. සහුබ්භාරෙ කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං පුච්ඡාමි කතමො පලිබොධො පඨමං ඡිජ්ජති :

16. සහුබ්භාරෙ කඨිනුද්ධාරෙ වුත්තෙන ආදිච්චබන්ධුනා,
එතඤ්ඤෙව තාහං විස්සජ්ජිස්සං ද්වෙ පලිබොධා අපුබ්බං
අචරිමං ඡිජ්ජන්තීති

17. කති කඨිනුද්ධාරා සඞ්ඝාධීනා, කති කඨිනුද්ධාරා පුග්ගලාධීනා, කති කඨිනුද්ධාරා නෙව සඞ්ඝාධීනා න පුග්ගලාධීනා : එකො කඨිනුද්ධාරෙ සඞ්ඝාධීනො : අන්තරුබ්භාරෙ. චත්තාරො කඨිනුද්ධාරා පුග්ගලාධීනා : පක්කමනන්තිකො නිට්ඨානන්තිකො සන්නිට්ඨානන්තිකො සීමාතික්කන්තිකො. චත්තාරො කඨිනුද්ධාරා නෙව සඞ්ඝාධීනා න පුග්ගලාධීනා, නාසනන්තිකො සවණන්තිකො ආසාවච්ඡෙදිකො සහුබ්භාරෙ.

18. කති කඨිනුද්ධාරා අන්තොසීමාය උද්ධරීයන්ති, කති කඨිනුද්ධාරා බහිසීමාය උද්ධරීයන්ති, කති කඨිනුද්ධාරා සියා අන්තොසීමාය උද්ධරීයන්ති, සියා බහිසීමාය උද්ධරීයන්ති : ද්වෙ කඨිනුද්ධාරා අන්තොසීමාය උද්ධරීයන්ති : අන්තරුබ්භාරො සහුබ්භාරො. තයො කඨිනුද්ධාරා බහිසීමාය උද්ධරීයන්ති : පක්කමනන්තිකො සවණන්තිකො සීමාතික්කන්තිකො. චත්තාරො කඨිනුද්ධාරා සියා අන්තොසීමාය උද්ධරීයන්ති, සියා බහිසීමාය උද්ධරීයන්ති : නිට්ඨානන්තිකො සන්නිට්ඨානන්තිකො සවණන්තිකො ආසාවච්ඡෙදිකො.

19. කති කඨිනුද්ධාරා[1] එකුප්පාදා, එකනිරොධා, කති කඨිනුද්ධාරා එකුප්පාදා, නානානිරොධා : ද්වෙ කඨිනුද්ධාරා එකුප්පාදා එකනිරොධා : අන්තරුබ්භාරො සහුබ්භාරො. අවසෙසා කඨිනුද්ධාරා එකුප්පාදා නානානිරොධාති.

කඨිනභෙදො[2] නිට්ඨිතො

තස්සුද්දානං :

1. කස්ස කින්ති පණ්ණරස ධම්මා නිදානහෙතු ච,
   පච්චය සංගහ මූලා ආදි ච අට්ඨාර පුග්ගලා.[3]

2. භෙද තිණ්ණං[4] තයො ජානිතබ්බං අට්ඨාරං උද්දෙසෙන ච,
   පළිබොධාධීනා සීමාය උප්පාදනිරොධෙන චාති.

---

1. කඪිනුද්ධාරා – මජසං,
2. කඪිනභෙදො – මජසං, කඨිනභෙදං – සයා,
3. අට්ඨාරපුග්ගලා – සීමු.
4 තිණ්ණං තයො – මජසං.

උපාලි පඤ්චකං

1. අනිස්සිත වග්ගො

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො ආයස්මා උපාලි යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා උපාලි භගවන්තං එතදවොච: ''කතීහි නු ඛො භන්තෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බ''න්ති.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං, කතමෙහි පඤ්චහි: උපොසථං න ජානාති, උපොසථකම්මං න ජානාති, පාතිමොක්ඛං න ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං, කතමෙහි පඤ්චහි: උපොසථං ජානාති, උපොසථකම්මං ජානාති, පාතිමොක්ඛං ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං ජානාති, පඤ්චවස්සො වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සො වා. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

2 අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: පවාරණං න ජානාති, පවාරණකම්මං න ජානාති, පාතිමොක්ඛං න ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: පවාරණං ජානාති, පවාරණකම්මං ජානාති, පාතිමොක්ඛං ජානාති, පාතිමොක්ඛුද්දෙසං ජානාති. පඤ්චවස්සො වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සො වා. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

3. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං නානිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති. සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, පඤ්චවස්සො වා හොති අතිරෙක පඤ්චවස්සො වා. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා යාවජීවං අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

4. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං, න නිස්සයො දාතබ්බො, න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බොති.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං, න නිස්සයො දාතබ්බො, න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි: න පටිබලො හොති අන්තෙවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, උප්පන්නං අනභිරතිං වූපකාසෙතුං වා, වූපකාසාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුක්කුච්චං ධම්මතො විනයතො විනොදෙතුං වා, විනොදාපෙතුං වා, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ විනෙතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං. න නිස්සයො දාතබ්බො. න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිස්සයො දාතබ්බො, සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: පටිබලො හොති අන්තෙවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, උප්පන්නං අනභිරතිං වූපකාසෙතුං වා වූපකාසාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුක්කුච්චං ධම්මතො විනයතො විනොදෙතුං වා විනොදාපෙතුං වා, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ විනෙතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං. නිස්සයො දාතබ්බො. සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො.

5 අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං, න නිස්සයො දාතබ්බො, න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි: න පටිබලො හොති අන්තෙවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ආභිසමාචාරිකාය සික්ඛාය සික්ඛාපෙතුං, ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය සික්ඛාය විනෙතුං, අධිසීලෙ විනෙතුං, අධිචිත්තෙ විනෙතුං, අධිපඤ්ඤාය විනෙතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං, න නිස්සයො දාතබ්බො, න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිස්සයො දාතබ්බො, සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: පටිබලො හොති අන්තෙවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ආභිසමාචාරිකාය සික්ඛාය සික්ඛාපෙතුං, ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය සික්ඛාය විනෙතුං, අධිසීලෙ විනෙතුං, අධිචිත්තෙ විනෙතුං, අධිපඤ්ඤාය විනෙතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං. නිස්සයො දාතබ්බො. සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බොති.

6. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බන්ති.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ච හොති, ආජීවවිපන්නො ච, ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං.

7. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: අධිසීලෙ සීලවිපන්නො හොති, අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නො හොති, අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නො හොති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ච හොති, ආජීවවිපන්නො ච. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං.

8. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: කායිකෙන දවෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන දවෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන දවෙන සමන්නාගතො හොති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ච හොති, ආජීවවිපන්නො ච. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං.

9. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: කායිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ච හොති, ආජීවවිපන්නො ච. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං.

10. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: කායිකෙන උපඝාතිකෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන උපඝාතිකෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන උපඝාතිකෙන සමන්නාගතො හොති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ච හොති, ආජීවවිපන්නො ච. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං.

11. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: කායිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්නාගතො හොති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ච හොති, ආජීවවිපන්නො ච. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං.

12. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තිං ආපන්නො කම්මකතො උපසම්පාදෙති, නිස්සයං දෙති, සාමණෙරං උපට්ඨාපෙති, භික්ඛුනොවාදකසම්මුතිං සාදියති, සම්මතොපි භික්ඛුනියො ඔවදති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං.

13. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං කතමෙහි පඤ්චහි: යාය ආපත්තියා සඞ්ඝෙන කම්මං කතං හොති තං ආපත්තිං ආපජ්ජති, අඤ්ඤං වා තාදිසිකං, තතො වා පාපිට්ඨතරං, කම්මං ගරහති, කම්මිකෙ ගරහති, ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං.

14. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං කතමෙහි පඤ්චහි: බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස අවණ්ණං භාසති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ච හොති, ආජීවවිපන්නො ච. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බන්ති.

අනිස්සිතවග්ගො පඨමො

තස්සුද්දානං:

1. උපොසථං පවාරණං ආපත්ති ච ගිලානකං,
ආභිසමාචාරලජ්ජී ච අභිසිලදවෙන ච.

2. අනාචාරං උපඝාති මිච්ඡා ආපත්තිමෙව ච,
යාය ආපත්තියා බුද්ධස්ස පඨමො වග්ගසඞ්ගහොති.

---

2. න පටිප්පසම්භනවග්ගො

1. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බන්ති.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තිං ආපන්නො කම්මකතො උපසම්පාදෙති, නිස්සයං දෙති, සාමණෙරං උපට්ඨාපෙති, භික්ඛුනොවාදකසම්මුතිං සාදියති, සම්මතොපි භික්ඛුනියො ඔවදති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බං.

2. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: යාය ආපත්තියා සඞ්ඝෙන කම්මං කතං හොති තං ආපත්තිං ආපජ්ජති, අඤ්ඤං වා තාදිසිකං, තතො වා පාපිට්ඨතරං, කම්මං ගරහති ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බං.

3. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස අවණ්ණං භාසති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ච හොති, ආජීවවිපන්නො ච. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බං.

TOC

4. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච, ඔමද්දකාරකො ච හොති වත්තෙසු, සික්ඛාය ච න පරිපූරකාරී. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං න පටිප්පස්සම්භෙතබ්බන්ති.

5. සඞ්ගාමාවචරෙන භන්තෙ, භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමන්තෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨපෙත්වා සඞ්ඝො උපසඞ්කමිතබ්බොති.

සඞ්ගාමාවචරෙන උපාලි, භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමන්තෙන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨපෙත්වා සඞ්ඝො උපසඞ්කමිතබ්බො. කතමෙ පඤ්ච: සඞ්ගාමාවචරෙන උපාලි භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමන්තෙන නීචචිත්තෙන සඞ්ඝො උපසඞ්කමිතබ්බො රජොහරණ සමෙන චිත්තෙන, ආසන-කුසලෙන භවිතබ්බං නිසජ්ජාකුසලෙන ථෙරෙ භික්ඛූ අනුපඛජ්ජන්තෙන නවෙ භික්ඛූ ආසනෙන අප්පටිබාහන්තෙන යථාරූපෙ ආසනෙ නිසීදිතබ්බං, අනානාකථිකෙන භවිතබ්බං අතිරච්ඡානකථිකෙන, සාමං වා ධම්මො භාසිතබ්බො පරො වා අජ්ඣෙසිතබ්බො අරියො වා තුණ්හීභාවො නාතිමඤ්ඤිතබ්බො, සචෙ උපාලි, සඞ්ඝො සමග්ගකරණීයානි කම්මානි කරොති, තත්‍ර චෙ උපාලි, භික්ඛුනො නක්ඛමති අපි දිට්ඨාවිකම්මං කත්වා උපෙතබ්බා සාමග්ගී. තං කිස්ස හෙතු: මාහං සඞ්ඝෙන නානත්තො අස්සන්ති. සඞ්ගාමාවචරෙන උපාලි, භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමන්තෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨපෙත්වා සඞ්ඝො උපසඞ්කමි-තබ්බොති.

6. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනඅකන්තො ච හොති බහුජනඅමනාපො ච බහුජන අරුචිතො චාති.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනඅකන්තො ච හොති, බහුජනඅමනාපො ච බහුජනඅරුචිතො ච. කතමෙහි පඤ්චහි: උස්සිතමන්තී ච හොති, නිස්සිතජප්පී ච හොති න ච භාසානුසන්ධිකුසලො හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා චොදෙතා හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා කාරෙතා හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනඅකන්තො ච හොති බහුජනඅමනාපො ච බහුජනඅරුචිතො ච.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනකන්තො ච හොති, බහුජනමනාපො ච බහුජනරුචිතො ච. කතමෙහි පඤ්චහි: න උස්සිතමන්තී ච හොති, න නිස්සිතජප්පී ච හොති, භාසානුසන්ධිකුසලො හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා චොදෙතා හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා කාරෙතා හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනකන්තො ච හොති. බහුජනමනාපො ච, බහුජනරුචිතො ච.

7. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනඅකන්තො ච හොති බහුජනඅමනාපො ච බහුජනඅරුචිතො ච. කතමෙහි පඤ්චහි: උස්සාදෙතා හොති, අපසාදෙතා හොති, අධම්මං ගණ්හාති, ධම්මං පටිබාහති, සම්ඵං ච බහුං භාසති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනඅකන්තො ච හොති බහුජනඅමනාපො ච බහුජනඅරුචිතො ච.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනකන්තො ච හොති බහුජනමනාපො ච බහුජනරුචිතො ච. කතමෙහි පඤ්චහි: න උස්සාදෙතා ච හොති, න අපසාදෙතා හොති, ධම්මං ගණ්හාති, අධම්මං පටිබාහති, සම්ඵඤ්ච න බහුං භාසති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බහුජනකන්තො ච හොති බහුජනමනාපො ච බහුජනරුචිතො ච.

8. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනඅකන්තො ච හොති බහුජනඅමනාපො ච බහුජනඅරුචිතො ච. කතමෙහි පඤ්චහි: පසය්හපවත්තා හොති, අනොකාසකම්මං කාරෙත්වා පවත්තා හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා චොදෙතා හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා කාරෙතා හොති, න යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකත්තා හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනඅකන්තො ච හොති බහුජනඅමනාපො ච බහුජනඅරුචිතො ච.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනකන්තො ච හොති බහුජනමනාපො ච බහුජනරුචිතො ච. කතමෙහි පඤ්චහි: න පසය්හපවත්තා හොති, ඔකාසකම්මං කාරෙත්වා පවත්තා හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා චොදෙතා හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා කාරෙතා හොති, යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකත්තා හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු සඞ්ඝෙ වොහරන්තො බහුජනකන්තො ච හොති බහුජනමනාපො ච බහුජනරුචිතො චාති.

9. කති නු ඛො භන්තෙ, ආනිසංසා විනයපරියත්තියාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි, ආනිසංසා විනයපරියත්තියා. කතමෙ පඤ්ච: අත්තනො සීලක්ඛන්ධො සුගුත්තො හොති සුරක්ඛිතො, කුක්කුච්චපකතානං පටිසරණං හොති, විසාරදො සඞ්ඝමජ්ඣෙ වොහරති, පච්චත්ථිකෙ සහධම්මෙන සුනිග්ගහිතං නිග්ගණ්හාති, සද්ධම්මට්ඨිතියා පටිපන්නො හොති. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්චානිසංසා විනයපරියත්තියාති.

න පටිප්පස්සම්භනවග්ගො දුතියො

තස්සුද්දානං :

1. ආපන්නා යාය වණ්ණඤ්ච අලජ්ජී සඞ්ගාමෙන ච,
උස්සිතා උස්සාදෙතා ච පච්චයපරියන්තියාති.

පඨමගමිකපඤ්ඤත්ති

---

3. වොහාරවග්ගො

1. කතීහි නු ඛො භන්තෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බන්ති?

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : ආපත්තිං න ජානාති, ආපත්තිසමුට්ඨානං න ජානාති, ආපත්තියා පයොගං න ජානාති, ආපත්තියා වූපසමං න ජානාති, ආපත්තියා න විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං, කතමෙහි පඤ්චහි : ආපත්තිං ජානාති, ආපත්තිසමුට්ඨානං ජානාති. ආපත්තියා පයොගං ජානාති, ආපත්තියා වූපසමං ජානාති, ආපත්තියා විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

2. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං කතමෙහි පඤ්චහි : අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං න ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං න ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං න ජානාති, අධිකරණස්ස න විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : අධිකරණං ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං ජානාති, අධිකරණස්ස විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

3. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : පසය්හ පවත්තා හොති, අනොකාසකම්මං කාරෙත්වා පවත්තා හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා චොදෙතා හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා කාරෙතා හොති, න යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකත්තා හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : න පසය්හ පවත්තා හොති, ඔකාසකම්මං කාරෙත්වා පවත්තා හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා චොදෙතා හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා කාරෙතා හොති, යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකත්තා හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

4 අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, සප්පටිකම්මං අප්පටිකම්මං ආපත්තිං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, සප්පටිකම්මං අප්පටිකම්මං ආපත්තිං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

5. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : කම්මං න ජානාති, කම්මස්ස කරණං න ජානාති, කම්මස්ස වත්ථුං න ජානාති, කම්මස්ස වත්තං න ජානාති, කම්මස්ස වූපසමං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : කම්මං ජානාති, කම්මස්ස කරණං ජානාති, කම්මස්ස වත්ථුං ජානාති, කම්මස්ස වත්තං ජානාති, කම්මස්ස වූපසමං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

6. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : වත්ථුං න ජානාති, නිදානං න ජානාති, පඤ්ඤත්තිං න ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං න ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : වත්ථුං ජානාති, නිදානං ජානාති, පඤ්ඤත්තිං ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති, ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

7. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අලජ්ජී ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, ලජ්ජී ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

8. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භායාගතිං ගච්ඡති, අකුසලො ච හොති විනයෙ. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, කුසලො ච හොති විනයෙ. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

9 අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඤත්තිං න ජානාති, ඤත්තියා කරණං න ජානාති, ඤත්තියා අනුසාවණං න ජානාති, ඤත්තියා සමථං න ජානාති, ඤත්තියා වූපසමං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඤත්තිං ජානාති, ඤත්තියා කරණං ජානාති, ඤත්තියා අනුසාවණං ජානාති, ඤත්තියා සමථං ජානාති, ඤත්තියා වූපසමං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

10. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: සුත්තං න ජානාති, සුත්තානුලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති, න ච ඨානාඨානකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: සුත්තං ජානාති. සුත්තානුලොමං ජානාති. විනයං ජානාති, විනයානුලොමං ජානාති, ඨානාඨානකුසලො ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං.

11. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : ධම්මං න ජානාති, ධම්මානුලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති, න ච පුබ්බාපරකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ න වොහරිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි : ධම්මං ජානාති, ධම්මානුලොමං ජානාති, විනයං ජානාති, විනයානුලොමං ජානාති, පුබ්බාපරකුසලො ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝෙ වොහරිතබ්බන්ති.

වොහාරවග්ගො තතියො

තස්සුද්දානං :

ආපත්ති අධිකරණං පසය්හාපත්ති ජානනා.[1]
කම්මං වත්ථුං අලජ්ජී ච අකුසලො ච ඤත්තියා;
සුත්තං න ජානාති ධම්මං තතියො වග්ගසඞ්ගහොති.

---

4. දිට්ඨාවිකම්මවග්ගො

1. කති නු ඛො භන්තෙ, අධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මාති.?

පඤ්චිමෙ උපාලි, අධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මා. කතමෙ පඤ්ච : අනාපත්තියා දිට්ඨිං ආවිකරොති, අදෙසනාගාමිනියා ආපත්තියා දිට්ඨිං ආවිකරොති, දෙසිතාය ආපත්තියා දිට්ඨිං ආවිකරොති, චතූහි පඤ්චහි දිට්ඨිං ආවිකරොති, මනො මානසෙන දිට්ඨිං ආවිකරොති. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මා[1]

පඤ්චිමෙ උපාලි, ධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මා. කතමෙ පඤ්ච : ආපත්තියා දිට්ඨිං ආවිකරොති, දෙසනාගාමිනියා ආපත්තියා දිට්ඨිං ආවිකරොති, අදෙසිතාය ආපත්තියා දිට්ඨිං ආවිකරොති, න චතූහි පඤ්චහි දිට්ඨිං ආවිකරොති, න මනො මානසෙන දිට්ඨිං ආවිකරොති. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච ධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මා.

2. අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මා. කතමෙ පඤ්ච : නානාසංවාසකස්ස සන්තිකෙ දිට්ඨිං ආවිකරොති, නානාසීමාය ඨිතස්ස සන්තිකෙ දිට්ඨිං ආවිකරොති, අපකතත්තස්ස සන්තිකෙ දිට්ඨිං ආවිකරොති, චතූහි පඤ්චහි දිට්ඨිං ආවිකරොති, මනො මානසෙන දිට්ඨිං ආවිකරොති. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මා.

---

1. ජානෙන - ම.ඡ.සං.

පඤ්චිමෙ උපාලි, ධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මා. කතමෙ පඤ්ච: සමාන සංවාසකස්ස සන්තිකෙ දිට්ඨිං ආවිකරොති, සමාන සීමාය ඨිතස්ස සන්තිකෙ දිට්ඨිං ආවිකරොති, පකතත්තස්ස සන්තිකෙ දිට්ඨිං ආවිකරොති, න චතූහි පඤ්චහි දිට්ඨිං ආවිකරොති, න මනො මානසෙන දිට්ඨිං ආවිකරොති. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච ධම්මිකා දිට්ඨාවිකම්මාති.

3. කති නු ඛො භන්තෙ, අධම්මිකා පටිග්ගහාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි, අධම්මිකා පටිග්ගහා. කතමෙ පඤ්ච: කායෙන දීයමානං කායෙන අපටිග්ගහිතං, කායෙන දීයමානං කායපටිබද්ධෙන අපටිග්ගහිතං, කායපටිබද්ධෙන දීයමානං කායෙන අපටිග්ගහිතං, කායපටිබද්ධෙන දීයමානං කායපටිබද්ධෙන අපටිග්ගහිතං, නිස්සග්ගියෙන දීයමානං කායෙන වා කායපටිබද්ධෙන වා අපටිග්ගහිතං. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච අධම්මිකා පටිග්ගහා.

පඤ්චිමෙ උපාලි, ධම්මිකා පටිග්ගහා. කතමෙ පඤ්ච: කායෙන දීයමානං කායෙන පටිග්ගහිතං, කායෙන දීයමානං කායපටිබද්ධෙන පටිග්ගහිතං, කායපටිබද්ධෙන දීයමානං කායෙන පටිග්ගහිතං, කායපටිබද්ධෙන දීයමානං කායපටිබද්ධෙන පටිග්ගහිතං, නිස්සග්ගියෙන දීයමානං කායෙන වා කායපටිබද්ධෙන වා පටිග්ගහිතං. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච ධම්මිකා පටිග්ගහාති.

4. කති නු ඛො භන්තෙ, අනතිරිත්තාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි; අනතිරිත්තා. කතමෙ පඤ්ච: අකප්පියකතං හොති, අපටිග්ගහිතකතං හොති, අනුච්චාරිතකතං හොති, අහත්ථපාසෙ කතං හොති, අලමෙතං සබ්බන්ති අවුත්තං හොති. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච අනතිරිත්තා.

පඤ්චිමෙ උපාලි, අතිරිත්තා. කතමෙ පඤ්ච: කප්පියකතං හොති, පටිග්ගහිතකතං හොති, උච්චාරිතකතං හොති, හත්ථපාසෙ කතං හොති, අලමෙතං සබ්බන්ති වුත්තං හොති. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච අතිරිත්තාති.

5. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, ආකාරෙහි පවාරණා පඤ්ඤායතීති?

පඤ්චහුපාලි, ආකාරෙහි පවාරණා පඤ්ඤායති. කතමෙහි පඤ්චහි: අසනං පඤ්ඤායති, භොජනං පඤ්ඤායති, හත්ථපාසෙ ඨිතො, අභිහරති, පටික්ඛෙපො පඤ්ඤායති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහාකාරෙහි පවාරණා පඤ්ඤායතීති.

6. කති නු ඛො භන්තෙ, අධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි, අධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණා. කතමෙ පඤ්ච: භික්ඛු පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නො හොති, පාරාජිකෙන චොදියමානො සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපන්නොති පටිජානාති, තං සඞ්ඝො සඞ්ඝාදිසෙසෙන කාරෙති, අධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. භික්ඛු පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නො හොති, පාරාජිකෙන චොදියමානො පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ-

දුක්කටං අජ්ඣාපන්නොම්හීති පටිජානාති, තං සඞ්ඝො දුක්කටෙන කාරෙති, අධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසං -පෙ- පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ- දුක්කටං අජ්ඣාපන්නො හොති, දුක්කටෙන චොදියමානො පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නොම්හීති පටිජානාති, තං සඞ්ඝො පාරාජිකෙන කාරෙති, අධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. භික්ඛු දුක්කටං අජ්ඣාපන්නො හොති, දුක්කටෙන චොදියමානො සඞ්ඝාදිසෙසං -පෙ- පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං අජ්ඣාපන්නොම්හීති පටිජානාති, තං සඞ්ඝො පාටිදෙසනීයෙන කාරෙති, අධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච අධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණා.

පඤ්චිමෙ උපාලි, ධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණා, කතමෙ පඤ්ච: භික්ඛු පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නො හොති, පාරාජිකෙන චොදියමානො පාරාජිකං අජ්ඣාපන්නොම්හීති පටිජානාති. තං සඞ්ඝො පාරාජිකෙන කාරෙති, ධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසං -පෙ- පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ- දුක්කටං අජ්ඣාපන්නො හොති, දුක්කටෙන චොදියමානො දුක්කටං අජ්ඣාපන්නොම්හීති පටිජානාති, තං සඞ්ඝො දුක්කටෙන කාරෙති, ධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච ධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණාති.

7. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස නාලං ඔකාසකම්මං කාතුන්ති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස නාලං ඔකාසකම්මං කාතුං, කතමෙහි පඤ්චහි: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච අපකතත්තො ච, චාවනාධිප්පායො වත්තා හොති, න වුට්ඨානාධිප්පායො. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස නාලං ඔකාසකම්මං කාතුං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස අලං ඔකාසකම්මං කාතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: ලජ්ජී ච හොති, පණ්ඩිතො ච, පකතත්තො ච, වුට්ඨානාධිප්පායො වත්තා හොති, නො චාවනාධිප්පායො. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස අලං ඔකාසකම්මං කාතුන්ති.

8. කතීහි නුඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො න සාකච්ඡාතබ්බොති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො න සාකච්ඡාතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි: වත්ථුං න ජානාති, නිදානං න ජානාති, පඤ්ඤත්තිං න ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං න ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො න සාකච්ඡාතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො සාකච්ඡාතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි : වත්ථුං ජානාති, නිදානං ජානාති, පඤ්ඤත්තිං ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො සාකච්ඡාතබ්බොති.

9. කති නු ඛො භන්තෙ, පඤ්හාපුච්ඡාති ?

පඤ්චිමා උපාලි, පඤ්හාපුච්ඡා. කතමා පඤ්ච : මන්දත්තා මොමූහත්තා පඤ්හං පුච්ඡති, පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො පඤ්හං පුච්ඡති, අඤ්ඤාතුකාමො පඤ්හං පුච්ඡති, සචෙ මෙ පඤ්හං පුට්ඨො සම්මදෙව බ්‍යාකරිස්සති ඉච්චෙතං කුසලං, නො චෙ පඤ්හං පුට්ඨො සම්මදෙව බ්‍යාකරිස්සති, අහමස්ස සම්මදෙව බ්‍යාකරිස්සාමීති පඤ්හං පුච්ඡති. ඉමා ඛො උපාලි, පඤ්ච පඤ්හාපුච්ඡාති.

10. කති නු ඛො භන්තෙ, අඤ්ඤබ්‍යාකරණාති ?

පඤ්චිමෙ උපාලි, අඤ්ඤබ්‍යාකරණා. කතමෙ පඤ්ච : මන්දත්තා මොමූහත්තා අඤ්ඤං බ්‍යාකරොති, පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො අඤ්ඤං බ්‍යාකරොති, උම්මාද චිත්තක්ඛෙපා අඤ්ඤං බ්‍යාකරොති, අධිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකරොති, භූතං අඤ්ඤං බ්‍යාකරොති. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච අඤ්ඤබ්‍යාකරණාති.

11. කති නු ඛො භන්තෙ, විසුද්ධියොති ?

පඤ්චිමා උපාලි, විසුද්ධියො. කතමා පඤ්ච : නිදානං උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං, අයං පඨමා විසුද්ධි. නිදානං උද්දිසිත්වා චත්තාරි පාරාජිකානි උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං, අයං දුතියා විසුද්ධි. නිදානං උද්දිසිත්වා චත්තාරි පාරාජිකානි උද්දිසිත්වා තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසෙ උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං, අයං තතියා විසුද්ධි. නිදානං උද්දිසිත්වා චත්තාරි පාරාජිකානි උද්දිසිත්වා තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසෙ උද්දිසිත්වා ද්වෙ අනියතෙ උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං, අයං චතුත්ථා විසුද්ධි, විත්ථාරෙනෙව පඤ්චමී. ඉමා ඛො උපාලි, පඤ්ච විසුද්ධියොති.

12. කති නු ඛො භන්තෙ, භොජනාති ?

පඤ්චිමෙ උපාලි භොජනා. කතමෙ පඤ්ච : ඔදනො, කුම්මාසො, සත්තු, මච්ඡො, මංසං. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච භොජනාති.

දිට්ඨාවිකම්මවග්ගො චතුත්ථො

තස්සුද්දානං :

දිට්ඨාවිකම්මා අපරෙ පටිග්ගහා අනතිරිත්තා,
පවාරණා පටිඤ්ඤාතං ඔකාසං සාකච්ඡෙන ච ;
පඤ්හං අඤ්ඤබ්‍යාකරණා විසුද්ධි චාපි භොජනාති

---

5. අත්තාදාන වග්ගො

1. චොදකෙන භන්තෙ, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣත්තං පච්චවෙක්ඛිත්වා පරො චොදෙතබ්බොති?

චොදකෙනුපාලි, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං පච්චවෙක්ඛිත්වා පරො චොදෙතබ්බො. කතමෙ පඤ්ච: චොදකෙනුපාලි, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං: "පරිසුද්ධකායසමාචාරො නු ඛොම්හි, පරිසුද්ධෙනම්හි කායසමාචාරෙන සමන්නාගතො අච්ඡිද්දෙන අප්පටිමංසෙන, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උදාහු නොති," නො චෙ උපාලි, භික්ඛු පරිසුද්ධකායසමාචාරො හොති පරිසුද්ධෙන කායසමාචාරෙන සමන්නාගතො අච්ඡිද්දෙන අප්පටිමංසෙන, තස්ස භවන්ති වත්තාරො: 'ඉඞ්ඝ තාව ආයස්මා කායිකං සික්ඛස්සූ'ති· ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

පුනචපරං උපාලි, චොදකෙන භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං: පරිසුද්ධවචීසමාචාරො නු ඛොම්හි, පරිසුද්ධෙනම්හි වචීසමාචාරෙන සමන්නාගතො අච්ඡිද්දෙන අප්පටිමංසෙන, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උදාහු නොති, නො චෙ උපාලි, භික්ඛු පරිසුද්ධ වචීසමාචාරො හොති, පරිසුද්ධෙන වචීසමාචාරෙන සමන්නාගතො අච්ඡිද්දෙන අප්පටිමංසෙන, තස්ස භවන්ති වත්තාරො 'ඉඞ්ඝ තාව ආයස්මා වාචසිකං සික්ඛස්සූ'ති· ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො·

පුනචපරං උපාලි, චොදකෙන භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං: මෙත්තං නු ඛො මෙ චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං සබ්‍රහ්මචාරිසු අනාඝාති, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උදාහු නොති, නො චෙ උපාලි, භික්ඛුනො මෙත්තං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරිසු අනාඝාති, තස්ස භවන්ති වත්තාරො 'ඉඞ්ඝ තාව ආයස්මා සබ්‍රහ්මචාරිසු මෙත්තං චිත්තං උපට්ඨපෙහී'ති· ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

පුනචපරං උපාලි, චොදකෙන භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං: බහුස්සුතො නු ඛොම්හි සුතධරො සුතසන්නිචයො, යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣෙ කල්‍යාණා පරියොසානකල්‍යාණා සාත්ථා සබ්‍යඤ්ජනා කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති, තථාරූපා මෙ ධම්මා බහුස්සුතා හොන්ති ධතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උදාහු නොති, නො චෙ උපාලි භික්ඛු බහුස්සුතො හොති සුතධරො සුතසන්නිචයො, යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣෙ කල්‍යාණා පරියොසානකල්‍යාණා සාත්ථා සබ්‍යඤ්ජනා කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති, තථාරූපාස්ස ධම්මා න බහුස්සුතා හොන්ති ධතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා, තස්ස භවන්ති වත්තාරො: ඉඞ්ඝ තාව ආයස්මා ආගමං පරියාපුණස්සූ'ති ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

පුනචපරං උපාලි, චොදකෙන භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං : උභයානි ඛො මෙ පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උදාහු නොති, නො චෙ උපාලි, භික්ඛුනො උභයානි පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, ඉදං පනාවුසො, කත්ථ වුත්තං භගවතාති ඉති පුට්ඨො න සම්පාදෙති, න සඤ්ඤාපයති. තස්ස භවන්ති වත්තාරො : ‘ඉඞ්ඝ තාව ආයස්මා විනයං පරියාපුණස්සූ’ති ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො. චොදකෙනුපාලි, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං පච්චවෙක්ඛිත්වා පරො චොදෙතබ්බොති.

2. චොදකෙන භන්තෙ, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨපෙත්වා පරො චොදෙතබ්බොති?

චොදකෙනුපාලි, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨපෙත්වා පරො චොදෙතබ්බො. කතමෙ පඤ්ච : කාලෙන වක්ඛාමි නො අකාලෙන, භූතෙන වක්ඛාමි නො අභූතෙන, සණ්හෙන වක්ඛාමි නො ඵරුසෙන, අත්ථසංහිතෙන වක්ඛාමි නො අනත්ථසංහිතෙන, මෙත්තචිත්තො වක්ඛාමි නො දොසන්තරොති. චොදකෙනුපාලි, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨපෙත්වා පරො චොදෙතබ්බොති.

3 චොදකෙන භන්තෙ, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣත්තං මනසිකරිත්වා පරො චොදෙතබ්බොති?

චොදකෙනුපාලි, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං මනසිකරිත්වා පරො චොදෙතබ්බො, කතමෙ පඤ්ච : කාරුඤ්ඤතා, හිතෙසිතා, අනුකම්පිතා, ආපත්තිවුට්ඨානතා, විනයපුරෙක්ඛාරතා. චොදකෙනුපාලි, භික්ඛුනා පරං චොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං මනසිකරිත්වා පරො චොදෙතබ්බොති.

4. කතිහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස නාලං ඔකාසකම්මං කාතුන්ති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස නාලං ඔකාසකම්මං කාතුං, කතමෙහි පඤ්චහි : අපරිසුද්ධකායසමාචාරො හොති, අපරිසුද්ධවචීසමාචාරො හොති, අපරිසුද්ධාජීවො හොති, බාලො ච හොති අබ්‍යත්තො, න පටිබලො අනුයුඤ්ජියමානො අනුයොගං දාතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස නාලං ඔකාසකම්මං කාතුං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස අලං ඔකාසකම්මං කාතුං, කතමෙහි පඤ්චහි : පරිසුද්ධකායසමාචාරො හොති, පරිසුද්ධවචීසමාචාරො හොති, පරිසුද්ධාජීවො හොති, පණ්ඩිතො හොති බ්‍යත්තො, පටිබලො අනුයුඤ්ජියමානො අනුයොගං දාතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරාපෙන්තස්ස අලං ඔකාසකම්මං කාතුන්ති.

5. අත්තාදානං ආදාතුකාමෙන භන්තෙ, භික්ඛුනා කතිහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං අත්තාදානං ආදාතබ්බන්ති?

අත්තාදානං ආදාතුකාමෙනුපාලි, භික්ඛුනා පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං අත්තාදානං ආදාතබ්බං, කතමෙහි පඤ්චහි: අත්තාදානං ආදාතුකාමෙනුපාලි, භික්ඛුනා එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං: 'යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදානං ආදාතුකාමො, කාලො නු ඛො ඉමං අත්තාදානං ආදාතුං උදාහු නො'ති. සචෙ උපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං 'ජානාති: අකාලො ඉමං අත්තාදානං ආදාතුං, නො කාලො'ති. න තං උපාලි, අත්තාදානං ආදාතබ්බං.

සචෙ පනුපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: කාලො ඉමං අත්තාදානං ආදාතුං නො අකාලොති. තෙනුපාලි, භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං: 'යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදානං ආදාතුකාමො, භූතං නු ඛො ඉමං අත්තාදානං උදාහු නොති. සචෙ පනුපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: 'අභූතං ඉමං අත්තාදානං, නො භූත'න්ති. න තං උපාලි, අත්තාදානං ආදාතබ්බං.

සචෙ පනුපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: 'භූතං ඉදං අත්තාදානං නො අභූත'න්ති. තෙනුපාලි, භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං: යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදානං ආදාතුකාමො, අත්ථසංහිතං නු ඛො ඉදං අත්තාදානං උදාහු නොති. සචෙ පනුපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: 'අනත්ථසංහිතං ඉදං අත්තාදානං නො අත්ථසංහිත'න්ති. න තං උපාලි, අත්තාදානං ආදාතබ්බං.

සචෙ පනුපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: අත්ථසංහිතං ඉදං අත්තාදානං නො අනත්ථසංහිතන්ති. තෙනුපාලි, භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං. ඉමං ඛො අහං අත්තාදානං ආදියමානො ලභිස්සාමි සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ ධම්මතො විනයතො පක්ඛෙ උදාහු නොති. සචෙ උපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො අහං අත්තාදානං ආදියමානො න ලභිස්සාමි සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ ධම්මතො විනයතො පක්ඛෙති. න තං උපාලි, අත්තාදානං ආදාතබ්බං.

සචෙ පනුපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: 'ඉමං ඛො අහං අත්තාදානං ආදියමානො ලභිස්සාමි සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ ධම්මතො විනයතො පක්ඛෙ'ති. තෙනුපාලි, භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං: 'ඉමා ඛො මෙ අත්තාදානං ආදියතො භවිස්සති සඞ්ඝස්ස තතොනිදානං භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං උදාහු නොති. සචෙ උපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: 'ඉමං ඛො මෙ අත්තාදානං ආදියතො භවිස්සති සඞ්ඝස්ස තතො නිදානං භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණන්ති. න තං උපාලි අත්තාදානං ආදාතබ්බං.

සචෙ පනුපාලි, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: 'ඉමං ඛො මෙ අත්තාදානං ආදියතො න භවිස්සති සඞ්ඝස්ස තතො නිදානං භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝ නානාකරණ'න්ති, තං ආදාතබ්බං උපාලි, අත්තාදානං. එවං පඤ්චඞ්ග-සමන්නාගතං ඛො උපාලි අත්තාදානං ආදින්නං පච්ඡාපි අවිප්පටිසාරකරං භවිස්සතීති.

6. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අධිකරණජාතානං භික්ඛූනං බහූපකාරො හොතීති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අධිකරණජාතානං භික්ඛූනං බහූපකාරො හොති, කතමෙහි පඤ්චහි: සීලවා හොති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො අණුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, බහුස්සුතො හොති සුතධරො සුතසන්නිචයො යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣෙකල්‍යාණා පරියොසානකල්‍යාණා සාත්ථා සබ්‍යඤ්ජනා කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති තථාරූපාස්ස ධම්මා බහුස්සුතා හොන්ති ධතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, විනයෙ ඛො පන ඨිතො හොති අසංහීරො, පටිබලො හොති උභො අත්තපච්චත්ථිකෙ අස්සාසෙතුං සඤ්ඤාපෙතුං නිජ්ඣාපෙතුං පෙක්ඛෙතුං පසාදෙතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අධිකරණජාතානං භික්ඛූනං බහූපකාරො හොති.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අධිකරණජාතානං භික්ඛූනං බහූපකාරො හොති, කතමෙහි පඤ්චහි: පරිසුද්ධකායසමාචාරො හොති, පරිසුද්ධවචීසමාචාරො හොති, පරිසුද්ධාජීවො හොති, පණ්ඩිතො හොති බ්‍යත්තො පටිබලො අනුයුඤ්ජියමානො අනුයොගං දාතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අධිකරණජාතානං භික්ඛූනං බහූපකාරො හොති.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අධිකරණජාතානං භික්ඛූනං බහූපකාරෙ හොති. කතමෙහි පඤ්චහි: වත්ථුං ජානාති, නිදානං ජානාති, පඤ්ඤත්තිං ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අධිකරණජාතානං භික්ඛූනං බහූපකාරෙ හොතීති.

7. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බන්ති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: සුත්තං න ජානාති, සුත්තානුලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති, න ච ඨානාඨානකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: සුත්තං ජානාති, සුත්තානුලොමං ජානාති, විනයං ජානාති, විනයානුලොමං ජානාති, ඨානාඨානකුසලො ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං.

8. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ධම්මං න ජානාති, ධම්මානුලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති, න ච පුබ්බාපරකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං කතමෙහි පඤ්චහි: ධම්මං ජානාති, ධම්මානුලොමං ජානාති, විනයං ජානාති, විනයානුලොමං ජානාති, පුබ්බාපරකුසලො ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං.

9. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: වත්ථුං න ජානාති නිදානං න ජානාති, පඤ්ඤත්තිං න ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං න ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: වත්ථුං ජානාති, නිදානං ජානාති, පඤ්ඤත්තිං ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං.

10. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තිං න ජානාති, ආපත්තිසමුට්ඨානං න ජානාති, ආපත්තියා පයොගං න ජානාති, ආපත්තියා වූපසමං න ජානාති, න ආපත්තියා විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තිං ජානාති, ආපත්තිසමුට්ඨානං ජානාති, ආපත්තියා පයොගං ජානාති, ආපත්තියා වූපසමං ජානාති, ආපත්තියා විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං.

11. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණ සමුට්ඨානං න ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං න ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං න ජානාති, අධිකරණස්ස න විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: අධිකරණං ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං ජානාති, අධිකරණස්ස විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බන්ති.

අත්තාදානවග්ගො පඤ්චමො

තස්සුද්දානං :

පරිසුද්ධඤ්ච කාලෙන කාරුඤ්ඤෙන[1] ඔකාසෙන ච,
අත්තාදානං අධිකරණං අපරෙහි ච වත්ථු ච;
සුත්තං ධම්මං පුන වත්ථු ච ආපත්ති අධිකරණෙන චාති.

---

6. ධුතඞ්ග වග්ගො

1. කති නු ඛො භන්තෙ ආරඤ්ඤිකාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි, ආරඤ්ඤිකා. කතමෙ පඤ්ච : මන්දත්තා මොමූහත්තා ආරඤ්ඤිකො හොති, පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො ආරඤ්ඤිකො හොති. උම්මාද චිත්තක්ඛෙපා ආරඤ්ඤිකො හොති, වණ්ණිතං බුද්ධෙහි බුද්ධසාවකෙහීති ආරඤ්ඤිකො හොති, අපි ච අප්පිච්ඡතඤ්ඤෙව නිස්සාය සන්තුට්ඨිඤ්ඤෙව නිස්සාය සල්ලෙඛඤ්ඤෙව නිස්සාය පවිවෙකඤ්ඤෙව නිස්සාය ඉදමත්ථිතඤ්ඤෙව නිස්සාය ආරඤ්ඤිකො හොති. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච ආරඤ්ඤිකාති.

2-12. කති නු ඛො භන්තෙ, පිණ්ඩපාතිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, පංසුකූලිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, රුක්ඛමූලිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, සොසානිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, අබ්භොකාසිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, තෙචීවරිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, සපදානචාරිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, නෙසජ්ජිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, යථාසන්ථතිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, එකාසනිකාති -පෙ- කති නු ඛො භන්තෙ, ඛලුපච්ඡාභත්තිකාති -පෙ-?

13. කති නු ඛො භන්තෙ පත්තපිණ්ඩිකාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි, පත්තපිණ්ඩිකා, කතමෙ පඤ්ච : මන්දත්තා මොමූහත්තා පත්තපිණ්ඩිකො හොති, පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො පත්තපිණ්ඩිකො හොති, උම්මාද චිත්තක්ඛෙපා පත්තපිණ්ඩිකො හොති, වණ්ණිතං බුද්ධෙහි බුද්ධසාවකෙහීති පත්තපිණ්ඩිකො හොති. අපි ච අප්පිච්ඡතඤ්ඤෙව නිස්සාය සන්තුට්ඨිඤ්ඤෙව නිස්සාය සල්ලෙඛඤ්ඤෙව නිස්සාය පවිවෙකඤ්ඤෙව නිස්සාය ඉදමත්ථිතඤ්ඤෙව නිස්සාය පත්තපිණ්ඩිකො හොති. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච පත්තපිණ්ඩිකාති.

ධුතඞ්ගවග්ගො ඡට්ඨො

තස්සුද්දානං :

ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩ පංසු රුක්ඛ සුසාන පඤ්චමං,
අබ්භො තෙචීවරඤ්චෙව සපදාන නෙසජ්ජිකා;
සන්ථතෙකාසනඤ්චෙව ඛලුපච්ඡා පත්තපිණ්ඩිකාති.

---

1. කාරුඤ්ඤං - ම ඡ සං.

TOC

7. මුසාවාද වග්ගො

1. කති නු ඛො භන්තෙ මුසාවාදාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි, මුසාවාදා කතමෙ පඤ්ච: අත්ථි මුසාවාදො පාරාජිකගාමී, අත්ථි මුසාවාදො සඞ්ඝාදිසෙසගාමී, අත්ථි මුසාවාදො ථුල්ලච්චයගාමී, අත්ථි මුසාවාදො පාචිත්තියගාමී, අත්ථි මුසාවාදො දුක්කටගාමී. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච මුසාවාදාති.

2. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝමජ්ඣෙ උපොසථං වා පවාරණා වා ඨපෙන්තස්ස "අලං භික්ඛු මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද"න්ති ඔමද්දිත්වා සඞ්ඝෙන උපොසථො වා පවාරණා වා කාතබ්බාති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝමජ්ඣෙ උපොසථං වා පවාරණං වා ඨපෙන්තස්ස "අලං භික්ඛු මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද"න්ති ඔමද්දිත්වා සඞ්ඝෙන උපොසථො වා පවාරණා වා කාතබ්බා. කතමෙහි පඤ්චහි: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච, චාවනාධිප්පායො වත්තා හොති, නො වුට්ඨානාධිප්පායො, ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝමජ්ඣෙ උපොසථං වා පවාරණං වා ඨපෙන්තස්ස "අලං භික්ඛු මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද"න්ති ඔමද්දිත්වා සඞ්ඝෙන උපොසථො වා පවාරණා වා කාතබ්බා.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝමජ්ඣෙ උපොසථං වා පවාරණං වා ඨපෙන්තස්ස "අලං භික්ඛු, මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද'න්ති ඔමද්දිත්වා සඞ්ඝෙන උපොසථො වා පවාරණා වා කාතබ්බා. කතමෙහි පඤ්චහි: අපරිසුද්ධකායසමාචාරො හොති. අපරිසුද්ධවචීසමාචාරො හොති. අපරිසුද්ධාජීවො හොති. බාලො හොති අව්‍යත්තො, භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝමජ්ඣෙ උපොසථං වා පවාරණං වා ඨපෙන්තස්ස "අලං භික්ඛු මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද'න්ති ඔමද්දිත්වා සඞ්ඝෙන උපොසථො වා පවාරණා වා කාතබ්බාති.

3. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දාතබ්බොති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දාතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං න ජානාති, සප්පටිකම්මං අප්පටිකම්මං ආපත්තිං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දාතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො දාතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලහුකගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ජානාති, සප්පටිකම්මං අප්පටිකම්මං ආපත්තිං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො දාතබ්බොති.

4. කතීහි නු ඛො භන්තෙ ආකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජතීති?

පඤ්චහුපාලි, ආකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජති. කතමෙහි පඤ්චහි: අලජ්ජිතා, අඤ්ඤාණතා, කුක්කුච්චපකතතා, අකප්පියෙ කප්පියසඤ්ඤිතා, කප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤිතා. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහාකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජති.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහාකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජති, කතමෙහි පඤ්චහි: අදස්සනෙන, අස්සවනෙන, පසුත්තකතා, තථාසඤ්ඤී, සතිසම්මොසා. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහාකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජතීති.

5. කති නු ඛො භන්තෙ, වෙරාති ?

පඤ්චිමෙ උපාලි, වෙරා. කතමෙ පඤ්ච: පාණාතිපාතො, අදින්නාදානං, කාමෙසු මිච්ඡාචාරො, මුසාවාදො, සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං. ඉමෙ ඛො උපාලි, පඤ්ච වෙරාති.

6. කති නු ඛො භන්තෙ, වෙරමණියොති ?

පඤ්චිමා උපාලි, වෙරමණියො. කතමා පඤ්ච: පාණාතිපාතා වෙරමණී, අදින්නාදානා වෙරමණී, කාමෙසු මිච්ඡාචාරා වෙරමණී, මුසාවාදා වෙරමණී, සුරාමෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී. ඉමා ඛො උපාලි, පඤ්ච වෙරමණියොති.

7. කති නු ඛො භන්තෙ, බ්‍යසනානීති ?

පඤ්චිමානි උපාලි, බ්‍යසනානි. කතමානි පඤ්ච: ඤාතිබ්‍යසනං, භොගබ්‍යසනං, රොගබ්‍යසනං, සීලබ්‍යසනං, දිට්ඨිබ්‍යසනං. ඉමානි ඛො උපාලි, පඤ්චබ්‍යසනානීති.

8. කති නු ඛො භන්තෙ, සම්පදාති ?

පඤ්චිමා උපාලි, සම්පදා. කතමා පඤ්ච: ඤාතිසම්පදා, භොගසම්පදා, ආරොග්‍යසම්පදා, සීලසම්පදා, දිට්ඨිසම්පදා. ඉමා ඛො උපාලි, පඤ්ච සම්පදාති.

මුසාවාදවග්ගො සත්තමො

තස්සුද්දානං :

මුසාවාදෙ ච ඔමද්දි අපරෙ අනුයොගො ච ආපත්ති,
අපරෙ වෙර වෙරමණී බ්‍යසන සම්පදා චෙව සත්තමො,
වග්ගසඞ්ගහොති,

---

8. භික්ඛුනොවාද වග්ගො

1. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො භික්ඛුනීසඞ්ඝෙනෙව කම්මං කාතබ්බන්ති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො භික්ඛුනීසඞ්ඝෙනෙව කම්මං කාතබ්බං, අවන්දියො සො භික්ඛු භික්ඛුනීසඞ්ඝෙන. කතමෙහි පඤ්චහි: විවරිත්වා කායං භික්ඛුනීනං දස්සෙති: ඌරුං දස්සෙති, අඞ්ගජාතං දස්සෙති, උභො අංසකූටෙ දස්සෙති, ඔභාසති, ගිහී සම්පයොජෙති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො භික්ඛුනීසඞ්ඝෙනෙව කම්මං කාතබ්බං, අවන්දියො සො භික්ඛු භික්ඛුනීසඞ්ඝෙන.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො භික්ඛුනීසඞ්ඝෙනෙව කම්මං කාතබ්බං, අවන්දියො සො භික්ඛු භික්ඛුනීසඞ්ඝෙන. කතමෙහි පඤ්චහි: භික්ඛුනීනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛුනීනං අනත්ථාය පරිසක්කති, භික්ඛුනීනං අවාසාය පරිසක්කති, භික්ඛුනියො අක්කොසති පරිභාසති, භික්ඛු භික්ඛුනීහි භෙදෙති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො භික්ඛුනීසඞ්ඝෙනෙව කම්මං කාතබ්බං, අවන්දියො සො භික්ඛු භික්ඛුනීසඞ්ඝෙන.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො භික්ඛුනීසඞ්ඝෙනෙව කම්මං කාතබ්බං, අවන්දියො සො භික්ඛු භික්ඛුනීසඞ්ඝෙන. කතමෙහි පඤ්චහි: භික්ඛුනීනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛුනීනං අනත්ථාය පරිසක්කති, භික්ඛුනීනං අවාසාය පරිසක්කති, භික්ඛුනියො අක්කොසති පරිභාසති, භික්ඛු භික්ඛුනීහි සම්පයොජෙති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනො භික්ඛුනීසඞ්ඝෙනෙව කම්මං කාතබ්බං, අවන්දියො සො භික්ඛු භික්ඛුනීසඞ්ඝෙනාති.

2. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා කම්මං කාතබ්බන්ති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා කම්මං කාතබ්බං, කතමෙහි පඤ්චහි: විවරිත්වා කායං භික්ඛූනං දස්සෙති, ඌරුං දස්සෙති, අඞ්ගජාතං දස්සෙති, උභො අංසකූටෙ දස්සෙති, ඔභාසති, ගිහී සම්පයොජෙති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා කම්මං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: භික්ඛූනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අනත්ථාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අවාසාය පරිසක්කති, භික්ඛු අක්කොසති පරිභාසති, භික්ඛුනියො භික්ඛූහි භෙදෙති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා කම්මං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා කම්මං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි: භික්ඛූනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අනත්ථාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අවාසාය පරිසක්කති, භික්ඛු අක්කොසති පරිභාසති, භික්ඛුනියො භික්ඛූහි සම්පයොජෙති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතාය භික්ඛුනියා කම්මං කාතබ්බන්ති.

3. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බොති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච, චාවනාධිප්පායො වත්තා හොති, නො වුට්ඨානාධිප්පායො. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: අපරිසුද්ධකායසමාචාරො හොති, අපරිසුද්ධවචීසමාචාරො හොති, අපරිසුද්ධාජීවො හොති, බාලො හොති අබ්‍යත්තො, න පටිබලො අනුයුඤ්ජියමානො අනුයොගං දාතුං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: කායිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, භික්ඛුනීනං අක්කොසකපරිභාසකො හොති, භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙන සංසග්ගෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච, භණ්ඩනකාරකො ච හොති කලහකාරකො, සික්ඛාය න පරිපූරකාරී. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඨපෙතබ්බොති.

4. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ගහෙතබ්බොති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ගහෙතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි: කායිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, වාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, කායිකවාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්නාගතො හොති, භික්ඛුනීනං අක්කොසකපරිභාසකො හොති, භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙන සංසග්ගෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ගහෙතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ගහෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: අලජ්ජී ච හොති, බාලො ච, අපකතත්තො ච, ගමිකො වා හොති, ගිලානො වා. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ගහෙතබ්බොති.

5. කතිහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං න සාකච්ඡිතබ්බො'ති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං න සාකච්ඡිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: න අසෙක්ඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙක්ඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙක්ඛෙන පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙක්ඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙක්ඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං න සාකච්ඡිතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං සාකච්ඡිතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි: අසෙක්ඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, අසෙක්ඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන -පෙ- පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන -පෙ- විමුත්තික්ඛන්ධෙන -පෙ- විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං සාකච්ඡිතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං න සාකච්ඡිතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි: න අත්ථපටිසම්භිදාප්පත්තො හොති, න ධම්මපටිසම්භිදාප්පත්තො හොති, න නිරුත්තිපටිසම්භිදාප්පත්තො හොති, න පටිභානපටිසම්භිදාප්පත්තො හොති, න යථාවිමුත්තං චිත්තං පච්චවෙක්ඛති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං න සාකච්ඡිතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං සාකච්ඡිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: අත්ථපටිසම්භිදාප්පත්තො හොති, ධම්මපටිසම්භිදාප්පත්තො හොති, නිරුත්තිපටිසම්භිදාප්පත්තො හොති, පටිභානපටිසම්භිදාප්පත්තො හොති, යථාවිමුත්තං චිත්තං පච්චවෙක්ඛති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං සාකච්ඡිතබ්බො'ති.

භික්ඛුනොවාදවග්ගො අට්ඨමො

තස්සුද්දානං:

භික්ඛුනීහෙව කාතබ්බං අපරෙහි තථා දුවෙ,
භික්ඛුනීනං තයො කම්මා න ඨපෙතබ්බා දුවෙ දුකා:
න ගහෙතබ්බා ද්වෙ වුත්තා සාකච්ඡාසු ච ද්වෙ දුකා'ති.

---

9. උබ්බාහිකා වග්ගො

1. කතීහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො ?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි : න අත්ථකුසලො හොති, න ධම්මකුසලො හොති, න නිරුත්තිකුසලො හොති, න බ්‍යඤ්ජනකුසලො හොති, න පුබ්බාපරකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි : අත්ථකුසලො හොති, ධම්මකුසලො හොති, නිරුත්තිකුසලො හොති, බ්‍යඤ්ජනකුසලො හොති, පුබ්බාපරකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො.

2. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි : කොධනො හොති කොධාභිභූතො, මක්ඛී හොති මක්ඛාභිභූතො, පලාසී හොති පලාසාභිභූතො, ඉස්සුකී හොති ඉස්සාභිභූතො, සන්දිට්ඨිපරාමාසී හොති ආධානගාහී දුප්පටිනිස්සග්ගී. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි : න කොධනො හොති න කොධාභිභූතො, න මක්ඛී හොති න මක්ඛාභිභූතො, න පලාසී හොති න පලාසාභිභූතො, න ඉස්සුකී හොති න ඉස්සාභිභූතො, අසන්දිට්ඨිපරාමාසී හොති අනාධානගාහී සුප්පටිනිස්සග්ගී. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො.

3. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි : කුප්පති, බ්‍යාපජ්ජති, පතිත්ථියති, කොපං ජනෙති, අක්ඛමො හොති අපදක්ඛිණග්ගාහී අනුසාසනිං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි : න කුප්පති, න බ්‍යාපජ්ජති, න පතිත්ථියති, න කොපං ජනෙති, ඛමො හොති පදක්ඛිණග්ගාහී අනුසාසනිං. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො.

4. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: පසාරෙතා හොති නො සාරෙතා, අනොකාසකම්මං කාරෙත්වා පවත්තා හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා චොදෙතා හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා කාරෙතා හොති, න යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකත්තා හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: සාරෙතා හොති නො පසාරෙතා, ඔකාසකම්මං කාරෙත්වා පවත්තා හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා චොදෙතා හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථාපත්තියා කාරෙතා හොති, යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකත්තා හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො.

5. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අලජ්ජී ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො, කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, ලජ්ජී ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො.

6. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය න සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අකුසලො ච හොති විනයෙ. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාකාහිය න සම්මන්නිතබ්බො.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාකාහිය සම්මන්නිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, කුසලො ච හොති විනයෙ. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු උබ්බාහිකාය සම්මන්නිතබ්බො.

7. කතිහි නු ඛො භන්තෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡතීති?

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කතමෙහි පඤ්චහි: සුත්තං න ජානාති, සුත්තානුලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති, න ච ඨානාඨානකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

TOC

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කතමෙහි පඤ්චහි: සුත්තං ජානාති, සුත්තානුලොමං ජානාති, විනයං ජානාති, විනයානුලොමං ජානාති, ඨානාඨානකුසලො ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

8. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කතමෙහි පඤ්චහි: ධම්මං න ජානාති, ධම්මානුලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති, න ච පුබ්බාපරකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කතමෙහි පඤ්චහි: ධම්මං ජානාති, ධම්මානුලොමං ජානාති, විනයං ජානාති. විනයානුලොමං ජානාති, පුබ්බාපරකුසලො ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

9. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති, කතමෙහි පඤ්චහි: වත්ථුං න ජානාති, නිදානං න ජානාති, පඤ්ඤත්තිං න ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං න ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කතමෙහි පඤ්චහි: වත්ථුං ජානාති, නිදානං ජානාති, පඤ්ඤත්තිං ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

10. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති, කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තිං න ජානාති, ආපත්තිසමුට්ඨානං න ජානාති, ආපත්තියා පයොගං න ජානාති, ආපත්තියා වූපසමං න ජානාති, ආපත්තියා විනිච්ඡයකුසලො න හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කතමෙහි පඤ්චහි? ආපත්තිං ජානාති, ආපත්තිසමුට්ඨානං ජානාති, ආපත්තියා පයොගං ජානාති, ආපත්තියා වූපසමං ජානාති, ආපත්තියා විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

11. අපරෙහිපි උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කතමෙහි පඤ්චහි: අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං න ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං න ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං න ජානාති, අධිකරණස්ස විනිච්ඡයකුසලො න හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු බාලොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

පඤ්චහුපාලි, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කතමෙහි පඤ්චහි: අධිකරණං ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං ජානාති, අධිකරණස්ස විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති.

උබ්බාහිකාවග්ගො නවමො.

තස්සුද්දානං:

න අත්ථකුසලො චෙව කොධනො කුප්පතී ච යො,
පසාරෙති ඡන්දාගති න කුසලො තථෙව ච.

සුත්තං ධම්මඤ්ච වත්ථුඤ්ච ආපත්තිං අධිකරණං,
ද්වෙ ද්වෙ පකාසිතා සබ්බෙ කණ්හසුක්කා විජානථාති.

---

10. අධිකරණවූපසම වග්ගො

1. කතිහි නු ඛො භන්තෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුන්ති?

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තිං න ජානාති, ආපත්තිසමුට්ඨානං න ජානාති, ආපත්තියා පයොගං න ජානාති. ආපත්තියා වූපසමං න ජානාති, ආපත්තියා න විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: ආපත්තිං ජානාති, ආපත්තිසමුට්ඨානං ජානාති, ආපත්තියා පයොගං ජානාති, ආපත්තියා වූපසමං ජානාති, ආපත්තියා විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

2. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං න ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං න ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං න ජානාති, අධිකරණස්ස න විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: අධිකරණං ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං ජානාති, අධිකරණස්ස විනිච්ඡයකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

3. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අලජ්ජී ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, ලජ්ජී ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

4. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අප්පස්සුතො ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, බහුස්සුතො ච හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

5. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: වත්ථුං න ජානාති, නිදානං න ජානාති, පඤ්ඤත්තිං න ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං න ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: වත්ථුං ජානාති, නිදානං ජානාති, පඤ්ඤත්තිං ජානාති, පදපච්චාභට්ඨං ජානාති, අනුසන්ධිවචනපථං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

6. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අකුසලො ච හොති විනයෙ. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, කුසලො ච හොති විනයෙ. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

7. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, පුග්ගලගරුකො හොති නො සඞ්ඝගරුකො. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, සඞ්ඝගරුකො හොති නො පුග්ගලගරුකො. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

8. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, ආමිසගරුකො හොති නො සද්ධම්මගරුකො. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, සද්ධම්මගරුකො හොති නො ආමිසගරුකො. ඉමෙහි ඛො උපාලි, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුන්ති.

9. කතිහි නු ඛො භන්තෙ ආකාරෙහි සඞ්ඝො භිජ්ජතීති?

පඤ්චහුපාලි ආකාරෙහි සඞ්ඝො භිජ්ජති. කතමෙහි පඤ්චහි: කම්මෙන, උද්දෙසෙන, වොහරන්තො, අනුස්සාවණෙන, සලාකගාහෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහාකාරෙහි සඞ්ඝො භිජ්ජතීති.

10. සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝරාජීති භන්තෙ වුච්චති. කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ සඞ්ඝරාජි හොති නො ච සඞ්ඝභෙදො? කිත්තාවතා ච පන සඞ්ඝරාජි චෙව හොති සඞ්ඝභෙදො චාති?

පඤ්ඤත්තං තං උපාලි මයා ආගන්තුකානං භික්ඛූනං ආගන්තුකවත්තං, එවං සුපඤ්ඤත්තෙ ඛො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ ආගන්තුකා භික්ඛූ ආගන්තුකවත්තෙ න වත්තන්ති, එවම්පි ඛො උපාලි සඞ්ඝරාජි හොති නො ච සඞ්ඝභෙදො. පඤ්ඤත්තං තං උපාලි මයා ආවාසිකානං භික්ඛූනං ආවාසිකවත්තං. එවං සුපඤ්ඤත්තෙ ඛො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ ආවාසිකා භික්ඛූ ආවාසිකවත්තෙ න වත්තන්ති, එවම්පි ඛො උපාලි සඞ්ඝරාජි හොති නො ච සඞ්ඝභෙදො. පඤ්ඤත්තං තං උපාලි මයා

භික්ඛූනං භත්තග්ගෙ භත්තග්ගවත්තං යථාබුඩ්ඪං යථාරත්තං යථාපතිරූපං අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩං. එවං සුපඤ්ඤත්තෙ ඛො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ නවා භික්ඛූ භත්තග්ගෙ ථෙරානං භික්ඛූනං ආසනං පටිබාහන්ති. එවම්පි ඛො උපාලි සඞ්ඝරාජි හොති නො ච සඞ්ඝභෙදො. පඤ්ඤත්තං උපාලි මයා භික්ඛූනං සෙනාසනෙ සෙනාසනවත්තං යථාබුඩ්ඪං යථාරත්තං යථාපතිරූපං, එවං සුපඤ්ඤත්තෙ ඛො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ නවා භික්ඛූ ථෙරානං භික්ඛූනං ආසනං පටිබාහන්ති. එවම්පි ඛො උපාලි සඞ්ඝරාජි හොති නො ච සඞ්ඝභෙදො. පඤ්ඤත්තං උපාලි මයා භික්ඛූනං අන්තොසීමාය එකං උපොසථං එකං පවාරණං එකං සඞ්ඝකම්මං එකං කම්මාකම්මං. එවං සුපඤ්ඤත්තෙ ඛො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ තත්ථෙව අන්තොසීමාය ආවෙණිභාවං කරිත්වා ගණං බන්ධිත්වා ආවෙණිඋපොසථං කරොන්ති ආවෙණිපවාරණං කරොන්ති, ආවෙණිසඞ්ඝකම්මං කරොන්ති, ආවෙණි-කම්මාකම්මානි කරොන්ති. එවං ඛො උපාලි සඞ්ඝරාජි චෙව හොති සඞ්ඝභෙදො චාති.

අධිකරණවූපසමවග්ගො දසමො

තස්සුද්දානං :

ආපත්තිං අධිකරණං ඡන්දං අප්පස්සුතෙන ච,
වත්ථුස්ස අකුසලො ච පුග්ගලො ආමිසෙන ච;
භිජ්ජති සඞ්ඝරාජි ච සඞ්ඝභෙදො තථෙව චාති.

---

11. සඞ්ඝභෙදක වග්ගො

1. කතීහි නු ඛො භන්තෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡොති?

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිධාය දිට්ඨිං කම්මෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො.

2. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිධාය දිට්ඨිං උද්දෙසෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො.

3. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිධාය දිට්ඨිං වොහරන්තො. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො.

4. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති, දීපෙති ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිධාය දිට්ඨිං අනුස්සාවනෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො.

5. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිධාය දිට්ඨිං සලාකග්ගාහෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො.

6. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිධාය ඛන්තිං කම්මෙන -පෙ- විනිධාය ඛන්තිං උද්දෙසෙන -පෙ- විනිධාය ඛන්තිං වොහරන්තො -පෙ- විනිධාය ඛන්තිං අනුස්සාවනෙන -පෙ- විනිධාය ඛන්තිං සලාකග්ගාහෙන ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො.

7. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිධාය රුචිං කම්මෙන -පෙ- විනිධාය රුචිං උද්දෙසෙන -පෙ- විනිධාය රුචිං වොහරන්තො -පෙ- විනිධාය රුචිං අනුස්සාවනෙන -පෙ- විනිධාය රුචිං සලාකග්ගාහෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො.

8. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිධාය සඤ්ඤං

කම්මෙන -පෙ- විනිධාය සඤ්ඤං උද්දෙසෙන -පෙ- විනිධාය සඤ්ඤං වොහරන්තො -පෙ- විනිධාය සඤ්ඤං අනුස්සාවණෙන -පෙ- විනිධාය සඤ්ඤං සලාකග්ගාහෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡොති.

සඞ්ඝභෙදකවග්ගො එකාදසමො

තස්සුද්දානං :

විනිධාය දිට්ඨිං කම්මෙන උද්දෙසෙන වොහාරෙන ච,
අනුස්සාවණෙන සලාකෙන පඤ්චෙතෙ දිට්ඨිනිස්සිතා ;
ඛන්ති රුචි ච සඤ්ඤා ච[1] තයො තෙ පඤ්චධා නයාති

---

12. දුතිය සඞ්ඝභෙදක වග්ගො

1. කතීහි නු ඛො භන්තෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡොති ?

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය දිට්ඨිං කම්මෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො.

2. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති. ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය දිට්ඨිං උද්දෙසෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො, න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො.

3. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරෙයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය දිට්ඨිං වොහරන්තො. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො.

1. ඛන්තිං රුචිං ච සඤ්ඤඤ්ච - ම.ඡ.සං.

TOC

4. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය දිට්ඨිං අනුස්සාවණෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො.

5. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය දිට්ඨිං සලාකග්ගාහෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො.

6. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය ඛන්තිං කම්මෙන -පෙ- අවිනිධාය ඛන්තිං උද්දෙසෙන -පෙ- අවිනිධාය ඛන්තිං වොහරන්තො -පෙ- අවිනිධාය ඛන්තිං අනුස්සාවණෙන -පෙ- අවිනිධාය ඛන්තිං සලාකග්ගාහෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො.

7. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය රුචිං කම්මෙන -පෙ- අවිනිධාය රුචිං උද්දෙසෙන -පෙ- අවිනිධාය රුචිං වොහරන්තො -පෙ- අවිනිධාය රුචිං අනුස්සාවණෙන -පෙ- අවිනිධාය රුචිං සලාකග්ගාහෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො.

8. අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චහි: ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය සඤ්ඤං කම්මෙන -පෙ- අවිනිධාය සඤ්ඤං උද්දෙසෙන -පෙ- අවිනිධාය සඤ්ඤං වොහරන්තො -පෙ- අවිනිධාය සඤ්ඤං අනුස්සාවණෙන -පෙ- අවිනිධාය සඤ්ඤං සලාකග්ගාහෙන. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡොති.

දුතියසඞ්ඝභෙදකවග්ගො ද්වාදසමො

තස්සුද්දානං :

අවිනිච්ඡාය දිට්ඨිං කම්මෙන උද්දෙසෙන වොහාරෙන ච,
අනුස්සාවණෙන සලාකෙන පඤ්චෙතෙ දිට්ඨිනිස්සිතා.

ඛන්ති රුචි ච සඤ්ඤා ච තයො තෙ පඤ්චධා නයා,
හෙට්ඨිමෙ කණ්හපක්ඛම්හි සමවීසවිධී යථා;
තථෙව සුක්කපක්ඛම්හි සමවීසති ජානථාති.

---

13. ආවාසික වග්ගො

1. කතීහි නු ඛො භන්තෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ආවාසිකො භික්ඛු යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙති :

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ආවාසිකො භික්ඛු යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ. කතමෙහි පඤ්චහි : ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, සඞ්ඝිකං පුග්ගලිකපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ආවාසිකො භික්ඛු යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ.

2. පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ආවාසිකො භික්ඛු යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙ. කතමෙහි පඤ්චහි : න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, සඞ්ඝිකං න පුග්ගලිකපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ආවාසිකො භික්ඛු යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙති.

3. කති නු ඛො භන්තෙ අධම්මිකා විනයබ්‍යාකරණාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි අධම්මිකා විනයබ්‍යාකරණා. කතමෙ පඤ්ච : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති පරිණාමෙති, ධම්මං අධම්මොති පරිණාමෙති, අවිනයං විනයොති පරිණාමෙති, විනයං අවිනයොති පරිණාමෙති, අපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙති, පඤ්ඤත්තං සමුච්ඡින්දති. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අධම්මිකා විනයබ්‍යාකරණා.

4. පඤ්චිමෙ උපාලි ධම්මිකා විනයබ්‍යාකරණා. කතමෙ පඤ්ච : ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං අධම්මොති පරිණාමෙති, ධම්මං ධම්මොති පරිණාමෙති, අවිනයං අවිනයොති පරිණාමෙති. විනයං විනයොති පරිණාමෙති, අපඤ්ඤත්තං න පඤ්ඤපෙති, පඤ්ඤත්තං න සමුච්ඡින්දති. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච ධම්මිකා විනයබ්‍යාකරණාති.

5. කතීහි නු ඛො භන්තෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භත්තුද්දෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙති?

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භත්තුද්දෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ. කතමෙහි පඤ්චහි : ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, උද්දිට්ඨානුද්දිට්ඨං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භත්තුද්දෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ.

6. පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භත්තුද්දෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙ. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, උද්දිට්ඨානුද්දිට්ඨං ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භත්තුද්දෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙති.

7. කතීහි නු ඛො භන්තෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සෙනාසන-පඤ්ඤාපකො -පෙ- භණ්ඩාගාරිකො -පෙ- චීවරපටිග්ගාහකො -පෙ- චීවරභාජකො -පෙ- යාගුභාජකො -පෙ- ඵලභාජකො -පෙ- ඛජ්ජභාජකො -පෙ- අප්පමත්තකවිස්සජ්ජකො -පෙ- සාටියගාහාපකො -පෙ- පත්තගාහාපකො -පෙ- ආරාමිකපෙසකො -පෙ- සාමණෙරපෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙති?

පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සාමණෙරපෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙති. කතමෙහි පඤ්චහි: ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, දොසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති; පෙසිතාපෙසිතං න ජානාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සාමණෙරපෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ.

8 පඤ්චහුපාලි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සාමණෙරපෙසකො, යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙ. කතමෙහි පඤ්චහි: න ඡන්දාගතිං ගච්ඡති, න දොසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, පෙසිතාපෙසිතං ජානාති, ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සාමණෙරපෙසකො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙති.

ආවාසිකවග්ගො තෙරසමො

තස්සුද්දානං:

ආවාසිකා බ්‍යාකරණා භත්තුද්දෙසසෙනාසනානි ච,
භණ්ඩචීවරගාහො ච චීවරස්ස ච භාජකො.

යාගු ඵලං ඛජ්ජකඤ්ච අප්පසාටියගාහකො,
පත්තආරාමිකා චෙව සාමණෙරෙන පෙසකොති.

---

14. කඨිනත්ථාර වග්ගො

1. කති නු ඛො භන්තෙ ආනිසංසා කඨිනත්ථාරෙති?

පඤ්චිමෙ උපාලි ආනිසංසා කඨිනත්ථාරෙ. කතමෙ පඤ්ච: අනාමන්තචාරො, අසමාදානචාරො, ගණභොජනං, යාවදත්ථචීවරං, යො ච තත්ථ චීවරුප්පාදො සො තෙසං භවිස්සති ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච ආනිසංසා කඨිනත්ථාරෙති.

2. කති නු ඛො භන්තෙ ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතොති?

පඤ්චිමෙ උපාලි ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො. කතමෙ පඤ්ච: දුක්ඛං සුපති, දුක්ඛං පටිබුජ්ඣති, පාපකං සුපිනං පස්සති, දෙවතා න රක්ඛන්ති, අසුචි මුච්චති. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො.

පඤ්චිමෙ උපාලි ආනිසංසා උපට්ඨිතස්සතිස්ස සම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො. කතමෙ පඤ්ච: සුඛං සුපති, සුඛං පටිබුජ්ඣති, න පාපකං සුපිනං පස්සති, දෙවතා රක්ඛන්ති, අසුචි න මුච්චති. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්චානිසංසා උපට්ඨිතස්සතිස්ස සම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතොති.

3. කති නු ඛො භන්තෙ අවන්දියාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි අවන්දියා. කතමෙ පඤ්ච: අන්තරඝරං පවිට්ඨො අවන්දියො, රච්ඡාගතො අවන්දියො, ඔතමසිකො අවන්දියො, අසමන්නාහරන්තො අවන්දියො, සුත්තො අවන්දියො. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අවන්දියා.

4. අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අවන්දියා. කතමෙ පඤ්ච: යාගුපානෙ අවන්දියො, භත්තග්ගෙ අවන්දියො, එකාවත්තො අවන්දියො, අඤ්ඤවිහිතො අවන්දියො, නග්ගො අවන්දියො. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අවන්දියා.

5 අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අවන්දියා. කතමෙ පඤ්ච: ඛාදන්තො අවන්දියො, භුඤ්ජන්තො අවන්දියො, උච්චාරං කරොන්තො අවන්දියො, පස්සාවං කරොන්තො අවන්දියො, උක්ඛිත්තකො අවන්දියො. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අවන්දියා.

6. අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අවන්දියා. කතමෙ පඤ්ච: පුරෙ උපසම්පන්නෙන පච්ඡා උපසම්පන්නො අවන්දියො, අනුපසම්පන්නො අවන්දියො, නානාසංවාසකො වුඩ්ඪතරො අධම්මවාදී අවන්දියො, මාතුගාමො අවන්දියො, පණ්ඩකො අවන්දියො. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අවන්දියා.

7. අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අවන්දියා. කතමෙ පඤ්ච: පාරිවාසිකො අවන්දියො, මූලායපටිකස්සනාරහො අවන්දියො, මානත්තාරහො අවන්දියො, මානත්තචාරී අවන්දියො, අබ්භානාරහො අවන්දියො. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අවන්දියාති.

8. කති නු ඛො භන්තෙ වන්දියාති?

පඤ්චිමෙ උපාලි වන්දියා. කතමෙ පඤ්ච: පච්ඡා උපසම්පන්නෙන පුරෙ උපසම්පන්නො වන්දියො, නානාසංවාසකො වුඩ්ඪතරො ධම්මවාදී වන්දියො, ආචරියො වන්දියො, උපජ්ඣායො වන්දියො, සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය තථාගතො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො වන්දියො. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච වන්දියාති.

9. නවකතරෙන භන්තෙ භික්ඛුනා වුඩ්ඪතරස්ස භික්ඛුනො පාදෙ වන්දන්තෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨාපෙත්වා පාදා වන්දිතබ්බාති?

නවකතරෙනුපාලි, භික්ඛුනා වුඩ්ඪතරස්ස භික්ඛුනො පාදෙ වන්දන්තෙන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨාපෙත්වා පාදා වන්දිතබ්බා. කතමෙ පඤ්ච: නවකතරෙනුපාලි, භික්ඛුනා වුඩ්ඪතරස්ස භික්ඛුනො පාදෙ වන්දන්තෙන එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා අඤ්ජලිම්පග්ගහෙත්වා උභොහි පාණිතලෙහි පාදානි පරිසම්බාහන්තෙන පෙමඤ්ච ගාරවඤ්ච උපට්ඨාපෙත්වා පාදා වන්දිතබ්බා. නවකතරෙනුපාලි භික්ඛුනා වුඩ්ඪතරස්ස භික්ඛුනො පාදෙ වන්දන්තෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣත්තං උපට්ඨාපෙත්වා පාදා වන්දිතබ්බාති.

කඨිනත්ථාරවග්ගො චුද්දසමො.

තස්සුද්දානං :

කඨිනත්ථාර නිද්දා ච අනන්තරා යාගු ඛාදනෙ,
පුරෙ ච පාරිවාසී ච වන්දියා වන්දිතබ්බකානීති.

උපාලිපඤ්චකං නිට්ඨිතං.

තෙසං වග්ගානං උද්දානං :

අනිස්සිතෙන කම්මඤ්ච වොහාරාවිකම්මෙන ච,
චොදනා ච ධුතඞ්ගා ච මුසා භික්ඛුනිමෙව ච.

උබ්බාහිකාධිකරණං භෙදකා පඤ්චමා පුරෙ,
ආවාසිකා කඨිනඤ්ච චුද්දස සුප්පකාසිතාති.

සමුට්ඨානං

අත්ථාපත්ති අචිත්තකො ආපජ්ජති සචිත්තකො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති සචිත්තකො ආපජ්ජති අචිත්තකො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති අචිත්තකො ආපජ්ජති අචිත්තකො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති සචිත්තකො ආපජ්ජති සචිත්තකො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති කුසලචිත්තො ආපජ්ජති කුසලචිත්තො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති කුසලචිත්තො ආපජ්ජති, අකුසලචිත්තො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති කුසලචිත්තො ආපජ්ජති අබ්‍යාකතචිත්තො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති අකුසලචිත්තො ආපජ්ජති අකුසලචිත්තො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති අකුසලචිත්තො ආපජ්ජති කුසලචිත්තො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති අකුසලචිත්තො ආපජ්ජති අබ්‍යාකතචිත්තො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති අබ්‍යකතචිත්තො ආපජ්ජති කුසලචිත්තො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති අබ්‍යාකතචිත්තො ආපජ්ජති අකුසලචිත්තො වුට්ඨාති, අත්ථාපත්ති අබ්‍යාකතචිත්තො ආපජ්ජති අබ්‍යාකතචිත්තො වුට්ඨාති.

පඨමං පාරාජිකං කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : පඨමං පාරාජිකං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො.

දුතියං පාරාජිකං කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : දුතියං පාරාජිකං තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

තතියං පාරාජිකං කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : තතියං පාරාජිකං තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

චතුත්ථං පාරාජිකං කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : චතුත්ථං පාරාජිකං තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

චත්තාරො පාරාජිකා නිට්ඨිතා.

---

1. උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො.

2. මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො.

3. මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො, සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති. න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

4. මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

5. සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සියා කායතො සමුට්ඨාති න වාචතො න චිත්තතො, සියා වාචතො සමුට්ඨාති න කායතො න චිත්තතො, සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨාති න චිත්තතො, සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො, සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

6 සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කාරාපෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කාරාපෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

7. මහල්ලකං විහාරං කාරාපෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: මහල්ලකං විහාරං කාරාපෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

8. භික්ඛුං අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: භික්ඛුං අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

9. භික්ඛුං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චි දෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: භික්ඛුං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චි දෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

10. සඞ්ඝභෙදකස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සඞ්ඝභෙදකස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

11. භෙදකානුවත්තකානං භික්ඛූනං යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්තානං සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: භෙදකානුවත්තකානං භික්ඛූනං යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්තානං සඞ්ඝාදිසෙසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

12. දුබ්බචස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: දුබ්බචස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

13. කුලදූසකස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: කුලදූසකස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.

තෙරසසඞ්ඝාදිසෙසං නිට්ඨිතං

-පෙ- අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙළං වා කරොන්තස්ස දුක්කටං කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙළං වා කරොන්තස්ස දුක්කටං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො.

සෙඛියා නිට්ඨිතා

---

1. චත්තාරො පාරාජිකා කති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: චත්තාරො පාරාජිකා තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න වාචතො, සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති.

2. තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසා කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසා ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති; සියා කායතො සමුට්ඨහන්ති න වාචතො න චිත්තතො, සියා වාචතො සමුට්ඨහන්ති න කායතො න චිත්තතො, සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨහන්ති

න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති.

3. ද්වෙ අනියතා කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: ද්වෙ අනියතා තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති, න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති.

4 තිංස නිස්සග්ගියා පාචිත්තියා කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: තිංස නිස්සග්ගියා පාචිත්තියා ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: සියා කායතො සමුට්ඨහන්ති න වාචතො න චිත්තතො. සියා වාචතො සමුට්ඨහන්ති න කායතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨහන්ති න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති.

5. ද්වෙ නවුති පාචිත්තියා කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: ද්වෙ නවුති පාචිත්තියා ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: සියා කායතො සමුට්ඨහන්ති න වාචතො න චිත්තතො. සියා වාචතො සමුට්ඨහන්ති න කායතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨහන්ති න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති.

6. චත්තාරො පාටිදෙසනීයා කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: චත්තාරො පාටිදෙසනීයා චතූහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: සියා කායතො සමුට්ඨහන්ති න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨහන්ති න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති. න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති.

7. පඤ්චසත්තති සෙඛියා කතීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: පඤ්චසත්තති සෙඛියා තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති: සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්ති න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහන්තීති.

සමුට්ඨානං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං:

අචිත්තකුසලඤ්චෙව[1] සමුට්ඨානඤ්ච සබ්බථා
යථා ධම්මෙන ඤායෙන සමුට්ඨානං විජානථාති.

---

1. අචිත්තකුසලා චෙව - ම ඡසං. සයා.

දුතියගාථාසඞ්ගණිකං

1. කති ආපත්තියො කායිකා කති වාචසිකා කතා,
ඡාදෙන්තස්ස කති ආපත්තියො කති සංසග්ගපච්චයා.

2 ඡ ආපත්තියො කායිකා ඡ වාචසිකා කතා,
ඡාදෙන්තස්ස තිස්සො ආපත්තියො පඤ්ච සංසග්ගපච්චයා.

3. අරුණුග්ගෙ කති ආපත්තියො කති යාවතතියකා,
කතෙත්ථ අට්ඨවත්ථුකා කතිහි සබ්බසඞ්ගහො.

4. අරුණුග්ගෙ තිස්සො ආපත්තියො ද්වෙ යාවතතියකා,
එකෙත්ථ අට්ඨවත්ථුකා එකෙන සබ්බසඞ්ගහො.

5. විනයස්ස කති මූලානි යානි බුද්ධෙන පඤ්ඤත්තා,
විනයගරුකා කති වුත්තා දුට්ඨුල්ලච්ඡාදනා කති.

6. විනයස්ස ද්වෙ මූලානි යානි බුද්ධෙන පඤ්ඤත්තා,
විනයගරුකා ද්වෙ වුත්තා ද්වෙ දුට්ඨුල්ලච්ඡාදනා.

7. ගාමන්තරෙ කති ආපත්තියො කති නදිපාරපච්චයා,
කති මංසෙසු ථුල්ලච්චයං කති මංසෙසු දුක්කටං.

8. ගාමන්තරෙ චතස්සො ආපත්තියො චතස්සො නදිපාරපච්චයා,
එකමංසෙ ථුල්ලච්චයං නව මංසෙසු දුක්කටං.

9. කති වාචසිකා රත්තිං කති වාචසිකා දිවා,
දදමානස්ස කති ආපත්තියො පටිග්ගණ්හන්තස්ස කිත්තකා.

10. ද්වෙ වාචසිකා රත්තිං ද්වෙ වාචසිකා දිවා,
දදමානස්ස තිස්සො ආපත්තියො චත්තාරො ච පටිග්ගහෙ.

11. කති දෙසනාගාමිනියො කති සප්පටිකම්මා කතා,
කතෙත්ථ අප්පටිකම්මා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

12. පඤ්චදෙසනාගාමිනියො ඡ සප්පටිකම්මා කතා,
එකෙත්ථ අප්පටිකම්මා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

13. විනයගරුකා කති වුත්තා කායවාචසිකානි ච,
කති විකාලෙ ධඤ්ඤරසො කති ඤත්තිචතුත්ථෙන සම්මුති.

14. විනයගරුකා ද්වෙ වුත්තා කායවාචසිකානි ච,
එකො විකාලෙ ධඤ්ඤරසො එකා ඤත්තිචතුත්ථෙන සම්මුති.

15. පාරජිකා කායිකා කති කති සංවාසභූමියො,
කතිනං[1] රත්තිච්ඡෙද පඤ්ඤත්තා ද්වඞ්ගුලා කති.

16. පාරාජිකා කායිකා ද්වෙ ද්වෙ සංවාසභූමියො,
ද්වින්නඤ්ච රත්තිච්ඡෙද පඤ්ඤත්තා ද්වඞ්ගුලා දුවෙ.

17. කතත්තානං වධිත්වාන කතීහි සඞ්ඝො භිජ්ජති,
කතෙත්ථ පඨමාපත්තිකං ඤත්තියා කරණා කති.

18. ද්වෙ අත්තානං වධිත්වාන ද්වීහි සඞ්ඝො භිජ්ජති,
ද්වෙත්ථ පඨමාපත්තිකා ඤත්තියා කරණා දුවෙ.

19. පාණාතිපාතෙ කති ආපත්තියො වාචා පාරාජිකා කති,
ඔභාසනා කති වුත්තා සඤ්චරිත්තෙන වා කති.

20. පාණාතිපාතෙ තිස්සො ආපත්තියො වාචා පාරාජිකා තයො,
ඔභාසනා තයො වුත්තා සඤ්චරිත්තෙන වා තයො.

21. කති පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා කති කම්මානං සඞ්ගහා,
නාසිතකා කති වුත්තා කතීනං එකවාචිකා.

22. තයො පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා තයො කම්මානං සඞ්ගහා,
නාසිතකා තයො වුත්තා තිණ්ණන්නං එකවාචිකා.

23. අදින්නාදානෙ කති ආපත්තියො කති මෙථුනපච්චයා,
ඡින්දන්තස්ස කති ආපත්තියො කති ඡඩ්ඩිතපච්චයා.

---

8. කතීනං - සීමු. කතින්නං - මජසං.

24. අදින්නාදානෙ තිස්සො ආපත්තියො චතස්සො මෙථුනපච්චයා,
ඡින්දන්තස්ස තිස්සො ආපත්තියො පඤ්ච ඡඩ්ඩිතපච්චයා.

25. භික්ඛුනොවාදකවග්ගස්මිං පාචිත්තියෙන දුක්කටා,
කතෙත්ථ නවකා වුත්තා කතින්නං[1] චීවරෙන ච.

26. භික්ඛුනොවාදකවග්ගස්මිං පාචිත්තියෙන දුක්කටා,
කතා චතුරෙත්ථ නවකා[2] වුත්තා ද්වින්නං චීවරෙන ච.

27. භික්ඛුනීනඤ්ච අක්ඛාතා පාටිදෙසනීයා කති,
භුඤ්ජන්තාමකධඤ්ඤෙන පාචිත්තියෙන දුක්කටා කති.

28. භික්ඛුනීනඤ්ච අක්ඛාතා අට්ඨ පාටිදෙසනීයා කතා,
භුඤ්ජන්තාමකධඤ්ඤෙන පාචිත්තියෙන දුක්කටා කතා.

29. ගච්ඡන්තස්ස කති ආපත්තියො ඨිතස්ස චාපි කිත්තකා,
නිසින්නස්ස කති ආපත්තියො නිපන්නස්සාපි කිත්තකා.

30. ගච්ඡන්තස්ස චතස්සො ආපත්තියො ඨිතස්ස චාපි තත්තිකා,
නිසින්නස්ස චතස්සො ආපත්තියො නිපන්නස්සාපි තත්තිකා.

31. කති පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
අපුබ්බං අචරිමං ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො.

32. පඤ්ච පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
අපුබ්බං අචරිමං ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො.

33. කති පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
අපුබ්බං අචරිමං ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො.

34. නව පාචිත්තියානි සබ්බානි නානා වත්ථුකානි,
අපුබ්බං අචරිමං ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො.

35. කති පාචිත්තියානි සබ්බානි නානා වත්ථුකානි,
කති වාචාය දෙසෙය්‍ය වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

36. පඤ්ච පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
එකවාචාය දෙසෙය්‍ය වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

---

1. කතීනං - සීමු, කතිනං - ම.ඡ.සං.
2. චතුරෙත්ථ නවකාවුත්තා - ම.ඡ.සං.

37\. කති පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
කති වාචාය දෙසෙය්‍ය වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

38\. නව පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
එකවාචාය දෙසෙය්‍ය වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

39\. කති පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
කිඤ්ච කිත්තෙත්වා දෙසෙය්‍ය වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

40\. පඤ්ච පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
වත්ථුං කිත්තෙත්වා දෙසෙය්‍ය වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

41\. කති පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
කිඤ්ච කිත්තෙත්වා දෙසෙය්‍ය වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

42\. නව පාචිත්තියානි සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
වත්ථුං කිත්තෙත්වා දෙසෙය්‍ය වුත්තා ආදිච්චබන්ධුකා.

43\. යාවතතියකා කති ආපත්තියො කති වොහාරපච්චයා,
ඛාදන්තස්ස කති ආපත්තියො කති භොජනපච්චයා.

44\. යාවතතියකා තිස්සො ආපත්තියො ඡ වොහාරපච්චයා,
ඛාදන්තස්ස තිස්සො ආපත්තියො පඤ්ච භොජනපච්චයා.

45\. සබ්බා යාවතතියකා කති ඨානානි ගච්ඡන්ති,
කතිනන්නඤ්චෙව ආපත්තියො කතිනන්නං අධිකරණෙන ච.

46\. සබ්බා යාවතතියකා පඤ්ච ඨානානි ගච්ඡන්ති,
පඤ්චන්නඤ්චෙව ආපත්ති පඤ්චන්නං අධිකරණෙන ච.

47\. කතිනන්නං විනිච්ඡයො හොති කතිනන්නං වූපසමෙන ච,
කතිනන්නඤ්චෙව අනාපත්ති කතීහි ඨානෙහි සොභති.

48\. පඤ්චන්නං විනිච්ඡයො හොති පඤ්චන්නං වූපසමෙන ච,
පඤ්චන්නඤ්චෙව අනාපත්ති තීහි ඨානෙහි සොභති.

49\. කති කායිකා රත්තිං කති කායිකා දිවා,
නිජ්ඣායන්තස්ස කති ආපත්ති කති පිණ්ඩපාතපච්චයා.

50\. ද්වෙ කායිකා රත්තිං ද්වෙ කායිකා දිවා,
නිජ්ඣායන්තස්ස එකා ආපත්ති එකා පිණ්ඩපාතපච්චයා.

51. කතානිසංසෙ සම්පස්සං පරෙසං සද්ධාය දෙසයෙ,
උක්ඛිත්තකා කති වුත්තා කති සම්මා පවත්තනා.

52. අට්ඨානිසංසෙ සම්පස්සං පරෙසං සද්ධාය දෙසයෙ,
උක්ඛිත්තකා තයො වුත්තා තෙ චත්තාරීස සම්මාවත්තනා.

53. කති ඨානෙ මුසාවාදෙ කති පරමන්ති වුච්චති,
කති පාටිදෙසනීයා කතින්නං දෙසනාය ච.

54. පඤ්ච ඨානෙ මුසාවාදෙ චුද්දස පරමන්ති වුච්චති,
ද්වාදස පාටිදෙසනීයා චතුන්නං දෙසනාය ච.

55 කතඞ්ගිකො මුසාවාදෙ කති උපොසථඞ්ගානි,
කති දූතෙය්‍යඞ්ගානි කති තිත්ථියවත්තනා.

56. අට්ඨඞ්ගිකො මුසාවාදෙ අට්ඨ උපොසථඞ්ගානි,
අට්ඨ දූතෙය්‍යඞ්ගානි අට්ඨ තිත්ථියවත්තනා.

57. කති වාචිකා උපසම්පදා කතින්නං පච්චුට්ඨාතබ්බං,
කතින්නං ආසනං දාතබ්බං භික්ඛුනොවාදකො කතීහි.

58. අට්ඨ වාචිකා උපසම්පදා අට්ඨන්නං පච්චුට්ඨාතබ්බං,
අට්ඨන්නං ආසනං දාතබ්බං භික්ඛුනොවාදකො අට්ඨහි.

59. කතින්නං ඡෙජ්ජං හොති කතින්නං ථුල්ලච්චයං,
කතින්නඤ්ඤෙව අනාපත්ති සබ්බෙසං එකවත්ථුකා.

60. එකස්ස ඡෙජ්ජං හොති චතුන්නං ථුල්ලච්චයං,
චතුන්නඤ්ඤෙව අනාපත්ති සබ්බෙසං එකවත්ථුකා.

61. කති ආඝාතවත්ථූනි කතීහි සඞ්ඝො භිජ්ජති,
කතෙත්ථ පඨමාපත්තිකා ඤත්තියා කරණා කති.

62. නව ආඝාතවත්ථූනි නවහි සඞ්ඝො භිජ්ජති,
නවෙත්ථ පඨමාපත්තිකා ඤත්තියා කරණා නව.

63. කති පුග්ගලා නාභිවාදෙතබ්බා අඤ්ජලි සාමීචෙන ච,
කතින්නං දුක්කටං හොති කති චීවරධාරණා.

64. දස පුග්ගලා නාභිවාදෙතබ්බා අඤ්ජලි සාමීචෙන ච,
දසන්නං දුක්කටං හොති දස චීවරධාරණා.

65. කතිනන්නං වස්සං වුත්ථානං දාතබ්බං ඉධ චීවරං,
කතිනන්නං සන්තෙන දාතබ්බං කතිනන්නඤ්චෙව න දාතබ්බං

66. පඤ්චන්නං වස්සං වුත්ථානං දාතබ්බං ඉධ චීවරං,
සත්තන්නං සන්තෙන දාතබ්බං සොළසන්නං න දාතබ්බං.

67. කති සතං රත්ති සතං ආපත්තියො ඡාදයිත්වාන,
කති රත්තියො වසිත්වාන මුච්චෙය්‍ය පාරිවාසිකො.

68. දසසතං රත්ති සතං ආපත්තියො ඡාදයිත්වාන,
දස රත්තියො වසිත්වාන මුච්චෙය්‍ය පාරිවාසිකො.

69. කති කම්මදොසා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
චම්පායං විනයවත්ථුස්මිං සබ්බෙ අධම්මිකා[1] කති.

70. ද්වාදස කම්මදොසා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
චම්පායං විනයවත්ථුස්මිං සබ්බෙවාධම්මිකා කතා.

71. කති කම්මසම්පත්තියො වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
චම්පායං විනයවත්ථුස්මිං සබ්බෙව ධම්මිකා කති.

72. චතස්සො සම්පත්තියො වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
චම්පායං විනයවත්ථුස්මිං සබ්බෙව ධම්මිකා කතා.

73. කති කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
ඡ චම්පායං විනයවත්ථුස්මිං ධම්මිකා අධම්මිකා කති

74. ඡ කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
චම්පායං විනයවත්ථුස්මිං එකෙත්ථ ධම්මිකා කතා;
පඤ්ච අධම්මිකා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

75. කති කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
චම්පායං විනයවත්ථුස්මිං ධම්මිකා අධම්මිකා කති.

76. චත්තාරි කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
චම්පායං විනයවත්ථුස්මිං එකෙත්ථ ධම්මිකා කතා;
තයො අධම්මිකා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

77. යං දෙසිතං අනන්තජිනෙන තාදිනා
ආපත්තික්ඛන්ධානි විවෙකදස්සිනා,
කතෙත්ථ සම්මන්ති විනා සමථෙහි
පුච්ඡාමි තං බ්‍රූහි විභඞ්ගකොවිද.

1. සබ්බෙව අධම්මිකා - මඡසං.

78. යං දෙසිතා අනන්තජිනෙන තාදිනා,
ආපත්තික්ඛන්ධානි විවෙකදස්සිනා;
එකෙත්ථ සම්මති විනා සමථෙහි,
එතං තෙ අක්ඛාමි විභඞ්ගකොවිද.

79. කති ආපායිකා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති[1] සුණොම තෙ.

80. ඡ ඌනදියඩ්ඪසතා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
ආපායිකා නෙරයිකා කප්පට්ඨා සඞ්ඝභෙදකා;
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොහි මෙ.

81. කති නාපායිකා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොම තෙ.

82. අට්ඨාරස නාපායිකා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොහි මෙ.

83. කති අට්ඨකා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොම තෙ.

84. අට්ඨාරසට්ඨකා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොහි මෙ.

85. කති කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොම තෙ.

86. සොළස කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොහි මෙ.

87. කති කම්මදොසා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොම තෙ.

88. ද්වාදස කම්මදොසා වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොහි මෙ.

89. කති කම්මසම්පත්තියො වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොම තෙ.

90. චතස්සො කම්මසම්පත්තියො වුත්තා බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොහි මෙ.

91. කති කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොම තෙ.

92. ඡ කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොහි මෙ.

93. කති කම්මානි වුත්තානි බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති සුණොම තෙ.

---

1. විභයාති - මජසං.

94 චත්තාරි කම්මානි වුත්තානි බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොහි මෙ.

95. කති පාරාජිකා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොම තෙ.

96. අට්ඨ පාරාජිකා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොහි මෙ.

97. කති සඞ්ඝාදිසෙසා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොම තෙ.

98. තෙවීස සඞ්ඝාදිසෙසා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොහි මෙ.

99. කති අනියතා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොම තෙ.

100. ද්වෙ අනියතා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොහි මෙ.

101. කති නිස්සග්ගියා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොම තෙ.

102. ද්වෙ චත්තාරීස නිස්සග්ගියා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොහි මෙ.

103. කති පාචිත්තියා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොම තෙ.

104. අට්ඨාසීති සතං පාචිත්තියා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොහි මෙ.

105 කති පාටිදෙසනීයා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොම තෙ.

106. ද්වාදස පාටිදෙසනීයා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොහි මෙ.

107. කති සෙඛියා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොම තෙ.

108. පඤ්චසත්තති සෙඛියා වුත්තා බුද්ධේනාදිච්චබන්ධුනා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයානි සුණොහි මෙ.

109. යාච සුපුච්ඡිතං තයා යාච සුවිස්සජ්ජිතං මයා:
පුච්ඡාය විස්සජ්ජනාය වා නත්ථි කිඤ්චි අපුත්තිකන්ති

දුතියගාථාසඞ්ගණිකං නිට්ඨිතං

සෙදමොචනගාථා

1. අසංවාසො භික්ඛූහි ච භික්ඛුනීහි ච
සම්භොගො එකච්චො තහිං න ලබ්භති,
අවිප්පවාසෙන අනාපත්ති
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

2. අවිස්සජ්ජියං[1] අවෙභඞ්ගියං[2]
පඤ්ච වුත්තා මහෙසිනා,
විස්සජ්ජෙන්තස්ස පරිභුඤ්ජන්තස්ස අනාපත්ති
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා

3. දස පුග්ගලෙ න වදාමි එකාදස විවජ්ජිය,
බුද්ධං වන්දන්තස්ස ආපත්ති පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා

4. න උක්ඛිත්තකො න ච පන පරිවාසිකො,
න සඞ්ඝභින්නො න ච පන පක්ඛසඞ්කන්තො.
සමානසංවාසභූමියා ඨිතො
කථන්නු සික්ඛාය අසාධාරණො සියා
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

5. උපෙති ධම්මං පරිපුච්ඡමානො
කුසලං අත්ථූපසංහිතං,
න ජීවති න මතො න නිබ්බුතො
තං පුග්ගලං කතමං වදන්ති බුද්ධා
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

6. උබ්භක්ඛකෙ න වදාමි අධො නාභිං විවජ්ජිය,
මෙථුනධම්මපච්චයා කථං පාරාජිකො සියා;
පඤ්හා මෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

7. භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කරොති
අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං,
සාරම්භං අපරික්කමනං අනාපත්ති
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

8. භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කරොති
දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං,
අනාරම්භං සපරික්කමනං ආපත්ති
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

---

1. අවිස්සජ්ජිකං - සීමු 1.
අවිස්සජ්ජිතං - සයා.
2. අවෙභඞ්ගිකං - සීමු 1.

9. න කායිකං කිඤ්චි පයොගමාචරෙ
න චාපි වාචාය පරෙ භණෙය්‍ය,
ආපජ්ජෙය්‍ය ගරුකං ඡෙජ්ජවත්ථුං
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

10. න කායිකං වාචසිකඤ්ච කිඤ්චි
මනසාපි සන්තො න කරෙය්‍ය පාපං,
සො නාසිතො කින්ති සුනාසිතො භවෙ
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

11 අනාලපන්තො මනුජෙන කෙනචි
වාචා ගිරං නො ච පරෙ භණෙය්‍ය,
ආපජ්ජෙය්‍ය වාචසිකං න කායිකං
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

12. සික්ඛාපදා බුද්ධවරෙන වණ්ණිතා
සඞ්ඝාදිසෙසා චතුරො භවෙය්‍යුං
ආපජ්ජෙය්‍ය එකපයොගෙන සබ්බෙ
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

13. උභො එකතො උපසම්පන්නා
උභින්නං හත්ථතො චීවරං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය,
සියා ආපත්තියො නානා
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

14. චතුරො ජනා සංවිධාය
ගරුභණ්ඩං අවාහරුං,
තයො පාරාජිකා එකො න පාරාජිකො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

15. ඉත්ථී ච අබ්භන්තරෙ සියා
භික්ඛු ච බහිද්ධා සියා,
ඡිද්දං තස්මිං ඝරෙ නත්ථි
මෙථුනධම්මපච්චයා
කථං පාරාජිකො සියා
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා

16. තෙලං මධුං ඵාණිතඤ්චාපි සප්පිං
සාමං ගහෙත්වාන නික්ඛිපෙය්‍ය
අවීතිවත්තෙ සත්තාහෙ,
සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපත්ති
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා

17. නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති
සුද්ධකෙන පාචිත්තියං,
ආපජ්ජන්තස්ස එකතො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

18. භික්ඛූ සියා වීසතියා සමාගතා
කම්මං කරෙය්‍යුං සමග්ගසඤ්ඤිනො,
භික්ඛු සියා ද්වාදසයොජනෙ ඨිතො
කම්මඤ්ච තං කුප්පෙය්‍ය වග්ගපච්චයා.
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා

19. පදවීතිහාරමත්තෙන වාචාය භණිතෙන ච,
සබ්බානි ගරුකානි සප්පටිකම්මානි,
චතුසට්ඨි ආපත්තියො ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

20. නිවත්ථො අන්තරවාසකෙන,
දිගුණං සඞ්ඝාටිපාරුතො
සබ්බානි තානි නිස්සග්ගියානි හොන්ති
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

21. න චාපි ඤත්ති න ච කම්මවාචා
න චෙහි භික්ඛූති ජිනො අවොච
සරණගමනම්පි න තස්ස අත්ථි,
උපසම්පන්නො උපසම්පදා චස්ස අකුප්පා
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

22. ඉත්ථිං හනෙ න මාතරං පුරිසඤ්ච න පිතරං,
හනෙය්‍ය අනරියං මන්දො තෙන චානන්තරං ඵුසෙ,
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

23. ඉත්ථිං හනෙ ච මාතරං පුරිසඤ්ච පිතරං හනෙ,
මාතරං පිතරං හන්ත්වා න තෙනානන්තරං ඵුසෙ;
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

24. අචොදයිත්වා අසාරයිත්වා
අසම්මුඛීභූතස්ස කරෙය්‍ය කම්මං,
කතඤ්ච කම්මං සුකතං භවෙය්‍ය
කාරකො ච සඞ්ඝො අනාපත්තිකො සියා
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

25. චොදයිත්වා සාරයිත්වා
සම්මුඛීභූතස්ස කරෙය්‍ය කම්මං
කතඤ්ච කම්මං අකතං භවෙය්‍ය
කාරකො ච සඞ්ඝො සාපත්තිකො සියා
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

26. ඡින්දන්තස්ස ආපත්ති ඡින්දන්තස්ස අනාපත්ති,
ඡාදෙන්තස්ස ආපත්ති ඡාදෙන්තස්ස අනාපත්ති;
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

27. සච්චං භණන්තො ගරුකං මුසා ච ලහු භාසතො,
මුසා භණන්තො ගරුකං සච්චඤ්ච ලහු භාසතො;
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

28. අධිට්ඨිතං රජනාය රත්තං
කප්පකතම්පි සන්තං,
පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපත්ති
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

29. අත්ථඞ්ගතෙ සුරියෙ භික්ඛු මංසානි ඛාදති
න උම්මත්තකො න ච පන ඛිත්තචිත්තො,
න චාපි සො වෙදනට්ටො භවෙය්‍ය
න චස්ස හොති ආපත්ති,
සො ච ධම්මො සුගතෙන දෙසිතො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

30. න රත්තචිත්තො න ච පන ථෙය්‍යචිත්තො
න චාපි සො පරං මරණාය චෙතයි,
සලාකං දෙන්තස්ස හොති ඡෙජ්ජං
පටිග්ගණ්හන්තස්ස ථුල්ලච්චයං
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

31. න චාපි ආරඤ්ඤකං සාසඞ්කසම්මතං
න චාපි සඞ්ඝෙන සම්මුති දින්නා,
න චස්ස කඨිනං අත්ථතං තත්ථෙව
චීවරං නික්ඛිපිත්වා ගච්ඡෙය්‍ය අඩ්ඪයොජනං
තත්ථෙව අරුණං උග්ගච්ඡන්තස්ස අනාපත්ති
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

32. කායිකානි න වාචසිකානි
සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
අපුබ්බං අචරිමං ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

33. වාචසිකානි න කායිකානි
සබ්බානි නානාවත්ථුකානි,
අපුබ්බං අචරිමං ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා

34. තිස්සිත්ථියො මෙථුනං තං න සෙවෙ
තයො පුරිසෙ තයො ච අනරියපණ්ඩකෙ,
න චාචරෙ මෙථුනං බ්‍යඤ්ජනස්මිං
ඡෙජ්ජං සියා මෙථුනධම්මපච්චයා,
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

35. මාතරං චීවරං යාචෙ නො ච සඞ්ඝස්ස[1] පරිණතං,
කෙනස්ස හොති ආපත්ති අනාපත්ති ච ඤාතකෙ;
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

---

1. {සඞ්ඝෙ - සීමු 2. මජ්ඣං.
{නො චෙ සඞ්ඝස්ස - සීමු 1.

36. කුද්ධො ආරාධකො හොති කුද්ධො හොති ගරහියො;
අථ කො නාම සො ධම්මො, යෙන කුද්ධො පසංසියො;
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

37. තුට්ඨො ආරාධකො හොති තුට්ඨො හොති ගරහියො,
අථ කො නාම සො ධම්මො යෙන තුට්ඨො ගරහියො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

38. සඞ්ඝාදිසෙසං ථුල්ලච්චයං
පාචිත්තියං පාටිදෙසනීයං,
දුක්කටං ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

39. උභො පරිපුණ්ණවීසතිවස්සා
උභින්නං එකුපජ්ඣායො,
එකාචරියො එකා කම්මවාචා
එකො උපසම්පන්නො එකො අනුපසම්පන්නො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

40. අකප්පකතං නාපි රජනාය රත්තං
තෙන නිවත්ථො යෙන කාමං වජෙය්‍ය,
න චස්ස හොති ආපත්ති
සො ච ධම්මො සුගතෙන දෙසිතො
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

41. න දෙති න පටිගණ්හාති පටිග්ගහො තෙන න විජ්ජති,
ආපජ්ජති ගරුකං න ලහුකං තඤ්ච පරිභොගපච්චයා;
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

42. න දෙති න පටිගණ්හාති පටිග්ගහො තෙන න විජ්ජති,
ආපජ්ජති ලහුකං න ගරුකං තඤ්ච පරිභොගපච්චයා;
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

43. ආපජ්ජති ගරුකං සාවසෙසං
ඡාදෙති අනාදරියං පටිච්ච,
න භික්ඛුනී නො ච ඵුසෙය්‍ය වජ්ජං
පඤ්හාමෙසා කුසලෙහි චින්තිතා.

සෙදමොචනගාථා නිට්ඨිතා.

තස්සුද්දානං :

1. අසංවාසො අවිස්සජ්ජි දස ච අනුකිත්තනතො,
උපෙති ධම්මං උබ්භක්ඛකං තතො සඤ්ඤාවිකා දුවෙ.

2. න කායිකස්ස ගරුකං කායිකං සුභාසිතං[1].
අනාලපන්තො සික්ඛා ච උභො ච චතුරො ජනා.

3. ඉත්ථි තෙලස්ස තිස්සග්ගි භික්ඛු ච පදවීතියො,
නිවත්ථො ච න ච පඤ්ඤත්ති න මාතරං පිතරං හනෙ

4. අචොදයිත්වා චොදයිත්වා ඡින්දන්තං සච්චමෙව ච,
අධිට්ඨිතස්සවත්තබ්බගතෙ න රත්තං න චාරඤ්ඤකං.

5. කායිකා වාචසිකා ච තිස්සිත්ථි චාපි මාතරං,
කුද්ධො ආරද්ධකො තුට්ඨො සඞ්ඝාදිසෙසා ච උභො.

6. අකප්පකතං න දෙති න දෙතාපජ්ජතෙ ගරුං,
සෙදමොචනිකා ගාථා පඤ්හා විඤ්ඤුවිභාවිතාති[2]

---

1. කම්මවග්ගො

1. චත්තාරි කම්මානි : අපලොකනකම්මං, ඤත්තිකම්මං, ඤත්තිදුතියකම්මං, ඤත්තිචතුත්ථකම්මං ඉමානි චත්තාරි කම්මානි කතිහාකාරෙහි විපජ්ජන්ති, ඉමානි චත්තාරි කම්මානි පඤ්චහාකාරෙහි විපජ්ජන්ති : වත්ථුතො වා, ඤත්තිතො වා, අනුසාවනතො වා, සීමතො වා, පරිසතො වා.

2. කථං වත්ථුතො කම්මානි විපජ්ජන්ති : සම්මුඛාකරණීයං කම්මං අසම්මුඛා කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. පටිපුච්ඡා කරණීයං කම්මං අපටිපුච්ඡා කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. පටිඤ්ඤාය කරණීයං කම්මං අපටිඤ්ඤාය කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. සතිවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. අමූළ්හවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. නියස්සකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස පරිවාසං දෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. මූලායපටිකස්සනාරහස්ස

---

1. න වාචසිකං - සීමු, මජසං.
2. විඤ්ඤූහි විභාවිතා - සීමු 2. මජසං.

මානත්තං දෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. මානත්තාරහං අබ්භෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. අබ්භානාරහං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. අනුපොසථෙ උපොසථං කරෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. අපවාරණාය පවාරෙති. වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. එවං වත්ථුතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

3. කථං ඤත්තිතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: පඤ්චහාකාරෙහි ඤත්තිතො කම්මානි විපජ්ජන්ති. වත්ථුං න පරාමසති, සඞ්ඝං න පරාමසති, පුග්ගලං න පරාමසති, ඤත්තිං න පරාමසති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, ඉමෙහි පඤ්චහාකාරෙහි ඤත්තිතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

4. කථං අනුස්සාවනතො කම්මානි විපජ්ජන්ති; පඤ්චහාකාරෙහි අනුස්සාවනතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: වත්ථුං න පරාමසති, සඞ්ඝං න පරාමසති, පුග්ගලං න පරාමසති, සාවනං හාපෙති, අකාලෙ සාවෙති, ඉමෙහි පඤ්චහාකාරෙහි අනුස්සාවනතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

5. කථං සීමතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: එකාදසහි ආකාරෙහි සීමතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: අතිඛුද්දකං සීමං සම්මන්නති, අතිමහතිං සීමං සම්මන්නති, ඛණ්ඩනිමිත්තං සීමං සම්මන්නති, ඡායානිමිත්තෙන සීමං සම්මන්නති, අනිමිත්තං සීමං සම්මන්නති, බහිසීමෙ ඨිතො සීමං සම්මන්නති, නදියා සීමං සම්මන්නති, සමුද්දෙ සීමං සම්මන්නති, ජාතස්සරෙ සීමං සම්මන්නති, සීමාය සීමං සම්භින්දති, සීමාය සීමං අජ්ඣොත්ථරති. ඉමෙහි එකාදසහි ආකාරෙහි සීමතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

6. කථං පරිසතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: ද්වාදසහි ආකාරෙහි පරිසතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: චතුවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ අනාගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, චතුවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, චතුවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, පඤ්චවග්ගකරණෙ කම්මෙ -පෙ- දසවග්ගකරණෙ කම්මෙ -පෙ- වීසතිවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ අනාගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වීසතිවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වීසතිවග්ගකරණෙ කම්මෙ -පෙ- යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ ආගතා හොන්ති. ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, ඉමෙහි ද්වාදසහි ආකාරෙහි පරිසතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

7. චතුවග්ගකරණෙ කම්මෙ චත්තාරො භික්ඛූ පකතත්තා කම්මප්පත්තා, අවසෙසා පකතත්තා ඡන්දාරහා, යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති සො නෙව කම්මප්පත්තො නාපි ඡන්දාරහො, අපි ච කම්මාරහො. පඤ්චවග්ගකරණෙ කම්මෙ පඤ්ච භික්ඛූ පකතත්තා කම්මප්පත්තා, අවසෙසා පකතත්තා ඡන්දාරහා, යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති සො නෙව කම්මප්පත්තො නාපි ඡන්දාරහො අපි ච කම්මාරහො, දසවග්ගකරණෙ කම්මෙ දස භික්ඛූ පකතත්තා කම්මප්පත්තා, අවසෙසා පකතත්තා ඡන්දාරහා, යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති සො නෙව කම්මප්පත්තො නාපි ඡන්දාරහො අපි ච කම්මාරහො, වීසතිවග්ගකරණෙ කම්මෙ වීසති භික්ඛූ පකතත්තා කම්මප්පත්තා, අවසෙසා පකතත්තා ඡන්දාරහා, යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති සො නෙව කම්මප්පත්තො නාපි ඡන්දාරහො, අපි ච කම්මාරහො.

8. චත්තාරි කම්මානි: අපලොකනකම්මං, ඤත්තිකම්මං, ඤත්තිදුතියකම්මං, ඤත්තිචතුත්ථකම්මං, ඉමානි චත්තාරි කම්මානි කතිහාකාරෙහි විපජ්ජන්ති: ඉමානි චත්තාරි කම්මානි පඤ්චහාකාරෙහි විපජ්ජන්ති: වත්ථුතො වා ඤත්තිතො වා අනුස්සාවනතො වා සීමතො වා පරිසතො වා.

9. කථං වත්ථුතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: පණ්ඩකං උපසම්පාදෙති. වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. ථෙය්‍යසංවාසකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. තිත්ථියපක්කන්තකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. තිරච්ඡානගතං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. මාතුඝාතකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. පිතුඝාතකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං, අරහන්තඝාතකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. භික්ඛුනිදූසකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. සඞ්ඝභෙදකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං ලොහිතුප්පාදකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. උභතොබ්‍යඤ්ජනකං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං, ඌනවීසතිවස්සං පුග්ගලං උපසම්පාදෙති වත්ථුවිපන්නං අධම්මකම්මං. එවං වත්ථුතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

10. කථං ඤත්තිතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: පඤ්චහාකාරෙහි ඤත්තිතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: වත්ථුං න පරමසති, සඞ්ඝං න පරමසති, පුග්ගලං න පරමසති, ඤත්තිං න පරමසති, පච්ඡා වා ඤත්තිං ඨපෙති, ඉමෙහි පඤ්චහාකාරෙහි ඤත්තිතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

11. කථං අනුස්සාවනතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: පඤ්චහාකාරෙහි අනුස්සාවනතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: වත්ථුං න පරාමසති, සඞ්ඝං න පරාමසති, පුග්ගලං න පරාමසති, සාවනං හාපෙති, අකාලෙ වා සාවෙති ඉමෙහි පඤ්චහාකාරෙහි අනුස්සාවනතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

12. කථං සීමතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: එකාදසහි ආකාරෙහි සීමතො කම්මානි විපජ්ජන්ති: අතිඛුද්දකං සීමං සම්මන්නති, අතිමහතිං සීමං සම්මන්නති, ඛණ්ඩනිමිත්තං සීමං සම්මන්නති, ඡායානිමිත්තං සීමං

සම්මන්නති, අනිමිත්තං සීමං සම්මන්නති, බහිසීමෙ ඨිතො සීමං සම්මන්නති, නදියා සීමං සම්මන්නති, සමුද්දෙ සීමං සම්මන්නති, ජාතස්සරෙ සීමං සම්මන්නති, සීමාය සීමං සම්භින්දති, සීමාය සීමං අජ්ඣොත්ථරති. ඉමෙහි එකාදසහි ආකාරෙහි සීමතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

13. කථං පරිසතො කම්මානි විපජ්ජන්ති : ද්වාදසහාකාරෙහි පරිසතො කම්මානි විපජ්ජන්ති : චතුවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ අනාගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, චතුවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති. චතුවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති. පඤ්චවග්ගකරණෙ කම්මෙ-පෙ-දසවග්ගකරණෙ කම්මෙ-පෙ-වීසතිවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ අනාගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති. වීසතිවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වීසතිවග්ගකරණෙ කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති. ඉමෙහි ද්වාදසහාකාරෙහි පරිසතො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

14. අපලොකනකම්මං කති ඨානානි ගච්ඡති, ඤත්තිකම්මං කති ඨානානි ගච්ඡති, ඤත්තිදුතියකම්මං කති ඨානානි ගච්ඡති, ඤත්තිචතුත්ථකම්මං කති ඨානානි ගච්ඡති : අපලොකනකම්මං පඤ්ච ඨානානි ගච්ඡති, ඤත්තිකම්මං නව ඨානානි ගච්ඡති, ඤත්තිදුතියකම්මං සත්ත ඨානානි ගච්ඡති, ඤත්තිචතුත්ථකම්මං සත්ත ඨානානි ගච්ඡති.

15. අපලොකනකම්මං කතමානි පඤ්ච ඨානානි ගච්ඡති : ඔසාරණං නිස්සාරණං, භණ්ඩුකම්මං, බ්‍රහ්මදණ්ඩං, කම්මලක්ඛණඤ්ඤෙව පඤ්චමං. අපලොකනකම්මං ඉමානි පඤ්ච ඨානානි ගච්ඡති.

16. ඤත්තිකම්මං කතමානි නව ඨානානි ගච්ඡති : ඔසාරණං, නිස්සාරණං, උපොසථං, පවාරණං, සම්මුතිං, දානං, පටිග්ගහං, පච්චුක්කඩ්ඪනං, කම්මලක්ඛණඤ්ඤෙව නවමං ඤත්තිකම්මං ඉමානි නව ඨානානි ගච්ඡති.

17. ඤත්තිදුතියකම්මං කතමානි සත්ත ඨානානි ගච්ඡති : ඔසාරණං, නිස්සාරණං, සම්මුතිං, දානං, උද්ධාරණං, දෙසනං කම්මලක්ඛණඤ්ඤෙව සත්තමං. ඤත්තිදුතියකම්මං ඉමානි සත්ත ඨානානි ගච්ඡති.

18. ඤත්තිචතුත්ථකම්මං කතමානි සත්ත ඨානානි ගච්ඡති : ඔසාරණං, නිස්සාරණං සම්මුතිං, දානං, නිග්ගහං, සමනුභාසනං, කම්මලක්ඛණඤ්ඤෙව සත්තමං. ඤත්තිචතුත්ථකම්මං ඉමානි සත්ත ඨානානි ගච්ඡති.

19. චතුවග්ගකරණෙ කම්මෙ චත්තාරො භික්ඛූ පකතත්තා කම්මප්පත්තා අවසෙසා පකතත්තා ඡන්දාරහා. යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති, සො නෙව කම්මප්පත්තො නාපි ඡන්දාරහො. අපි ච කම්මාරහො. පඤ්චවග්ගකරණෙ කම්මෙ -පෙ- දසවග්ගකරණෙ කම්මෙ දස භික්ඛූ පකතත්තා කම්මප්පත්තා, අවසෙසා පකතත්තා ඡන්දාරහා. යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති සො නෙව කම්මප්පත්තො, නාපි ඡන්දාරහො අපි ච කම්මාරහො. වීසතිවග්ගකරණෙ කම්මෙ වීසති භික්ඛූ පකතත්තා කම්මප්පත්තා, අවසෙසා පකතත්තා ඡන්දාරහා. යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති, සො නෙව කම්මප්පත්තො, නාපි ඡන්දාරහො. අපි ච කම්මාරහො.

කම්මවග්ගො පඨමො.

---

2. අත්ථවසවග්ගො

1. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං: සඞ්ඝසුට්ඨුතාය, සඞ්ඝඵාසුතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

2. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං: දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

3. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං: දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

4. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං: දිට්ඨධම්මිකානං වෙරානං සංවරාය, සම්පරායිකානං වෙරානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙ සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

5. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං: දිට්ඨධම්මිකානං වජ්ජානං සංවරාය, සම්පරායිකානං වජ්ජානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

6. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං: දිට්ඨධම්මිකානං භයානං සංවරාය, සම්පරායිකානං භයානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

7. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං: දිට්ඨධම්මිකානං අකුසලානං ධම්මානං සංවරාය, සම්පරායිකානං අකුසලානං ධම්මානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

8. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං : ගිහීනං අනුකම්පාය, පාපිච්ඡානං පක්ඛුපච්ඡෙදාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

9. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං : අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං.

10. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං : සද්ධම්මට්ඨිතියා, විනයානුග්ගහාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං

අත්ථවසවග්ගො දුතියො

3. පඤ්ඤත්තවග්ගො

1. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං පාතිමොක්ඛං පඤ්ඤත්තං -පෙ- පාතිමොක්ඛුද්දෙසො පඤ්ඤත්තො -පෙ- පාතිමොක්ඛට්ඨපනං පඤ්ඤත්තං -පෙ- පවාරණා පඤ්ඤත්තා -පෙ- පවාරණට්ඨපනං පඤ්ඤත්තං -පෙ- තජ්ජනීයකම්මං පඤ්ඤත්තං -පෙ- නියස්සකම්මං පඤ්ඤත්තං -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මං පඤ්ඤත්තං -පෙ- පටිසාරණීයකම්මං පඤ්ඤත්තං -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මං පඤ්ඤත්තං -පෙ- පරිවාසදානං පඤ්ඤත්තං -පෙ- මූලාය පටිකස්සනා පඤ්ඤත්තා -පෙ- මානත්තදානං පඤ්ඤත්තං -පෙ- අබ්භානං පඤ්ඤත්තං -පෙ- ඔසාරණීයං පඤ්ඤත්තං -පෙ- නිස්සාරණීයං පඤ්ඤත්තං -පෙ- උපසම්පදා පඤ්ඤත්තා -පෙ- අපලොකනකම්මං පඤ්ඤත්තං -පෙ- ඤත්තිකම්මං පඤ්ඤත්තං -පෙ- ඤත්තිදුතියකම්මං පඤ්ඤත්තං -පෙ- ඤත්තිචතුත්ථකම්මං පඤ්ඤත්තං.

පඤ්ඤත්තවග්ගො තතියො

4. අපඤ්ඤත්තෙ පඤ්ඤත්ත වග්ගො

1. අපඤ්ඤත්තෙ පඤ්ඤත්තං -පෙ- පඤ්ඤත්තෙ අනුපඤ්ඤත්තං -පෙ- සම්මුඛා විනයො පඤ්ඤත්තො -පෙ- සතිවිනයො පඤ්ඤත්තො -පෙ- අමූළ්හවිනයො පඤ්ඤත්තො -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං පඤ්ඤත්තං -පෙ- යෙභුය්‍යසිකා පඤ්ඤත්තා -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකා පඤ්ඤත්තා -පෙ- තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො සඞ්ඝසුට්ඨුතාය, සඞ්ඝඵාසුතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

2. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො : දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

3. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො : දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

4. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො : දිට්ඨධම්මිකානං වෙරානං සංවරාය, සම්පරායිකානං වෙරානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

5. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො : දිට්ඨධම්මිකානං වජ්ජානං සංවරාය, සම්පරායිකානං වජ්ජානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

6. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො : දිට්ඨධම්මිකානං භයානං සංවරාය, සම්පරායිකානං භයානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

7. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො : දිට්ඨධම්මිකානං අකුසලානං ධම්මානං සංවරාය, සම්පරායිකානං අකුසලානං ධම්මානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

8. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො : ගිහීනං අනුකම්පාය, පාපිච්ඡානං පක්ඛුපච්ඡෙදාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

9. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො : අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො.

10. ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො සද්ධම්මට්ඨිතියා, විනයානුග්ගහාය. ඉමෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තොති.

අපඤ්ඤත්තෙ පඤ්ඤත්තවග්ගො චතුත්ථො

TOC

5. නවසඞ්ගහවග්ගො

1. නව සඞ්ගහා: වත්ථුසඞ්ගහො, විපත්තිසඞ්ගහො, ආපත්තිසඞ්ගහො, නිදානසඞ්ගහො, පුග්ගලසඞ්ගහො, ඛන්ධසඞ්ගහො, සමුට්ඨානසඞ්ගහො, අධිකරණසඞ්ගහො, සමථසඞ්ගහොති.

2. අධිකරණෙ සමුප්පන්නෙ සචෙ උභො අත්තපච්චත්ථිකා ආගච්ඡන්ති, උභින්නම්පි වත්ථුං ආරොචාපෙතබ්බං. උභින්නම්පි වත්ථුං ආරොචාපෙත්වා උභින්නම්පි පටිඤ්ඤා සොතබ්බා, උභින්නම්පි පටිඤ්ඤං සුත්වා උභොපි වත්තබ්බා ‘අම්හාකං ඉමස්මිං අධිකරණවූපසමෙන උභොපි තුට්ඨා භවිස්සථා’ති සචෙ ආහංසු ‘උභොපි තුට්ඨා භවිස්සාමා’ති සඞ්ඝෙන තං අධිකරණං සම්පටිච්ඡිතබ්බං. සචෙ අලජ්ජුස්සන්නා හොති පරිසා, උබ්බාහිකාය වූපසමෙතබ්බං. සචෙ බාලුස්සන්නා හොති පරිසා, විනයධරො පරියෙසිතබ්බො. යෙන ධම්මෙන යෙන විනයෙන යෙන සත්ථුසාසනෙන තං අධිකරණං වූපසමෙති, තථා තං අධිකරණං වූපසමෙතබ්බං.

වත්ථු ජානිතබ්බං. ගොත්තං ජානිතබ්බං. නාමං ජානිතබ්බං. ආපත්ති ජානිතබ්බා.

3. මෙථුනධම්මොති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. පාරාජිකන්ති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

4. අදින්නාදානන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. පාරාජිකන්ති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

5. මනුස්සවිග්ගහොති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. පාරාජිකන්ති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

6. උත්තරිමනුස්සධම්මොති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. පාරාජිකන්ති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

7. සුක්කවිස්සට්ඨීති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

8. කායසංසග්ගොති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

9. දුට්ඨුල්ලා වාචාති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති. නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

10. අත්තකාමන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

11. සඤ්චරිත්තන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

12. සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කාරාපනන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

13. මහල්ලකං විහාරං කාරාපනන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

14. භික්ඛුං අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසනන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

15. භික්ඛුං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමත්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසනන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්ච ආපත්ති ච.

16. සඞ්ඝභෙදකස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජනන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

17. භෙදකානුවත්තකානං භික්ඛූනං යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජනන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

18. දුබ්බචස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජනන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච.

19. කුලදූසකස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනිස්සජ්ජන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. සඞ්ඝාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපත්ති ච -පෙ-.

20. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙළං වා කරණන්ති වත්ථු චෙව ගොත්තඤ්ච. දුක්කටන්ති නාමඤ්චෙව ආපත්ති චාති

නවසඞ්ගහවග්ගො පඤ්චමො.

වග්ගපඤ්චකස්සුද්දානං :

1. අපලොකනං ඤත්ති ච දුතියං චතුත්ථෙන ච,
   වත්ථු ඤත්ති අනුස්සාවනං සීමාපරිසමෙව ච.

2. සම්මුඛා පටිපුච්ඡා ච පටිඤ්ඤා විනයාරහො,
   වත්ථු සඞ්ඝං පුග්ගලඤ්ච ඤත්තිං න පච්ඡා ඤත්ති ච

3. වත්ථුං සඞ්ඝං පුග්ගලඤ්ච සාවනං අකාලෙන ච,
   අතිඛුද්දකා මහන්තා ච ඛණ්ඩ ඡායා නිමිත්තකා.

4. ඛහිනදී සමුද්දෙ ච ජාතස්සරෙ ච භින්දති.
   අජ්ඣොත්ථරති සීමාය චතු පඤ්ච ච වග්ගිකා,

5. දස වීසතිවග්ගා ච අනාහටා ච ආහටා,
   කම්මප්පත්තා ඡන්දරහා කම්මාරහා ච පුග්ගලා.

6. අපලොකනං පඤ්ච ඨානං ඤත්ති ච නවඨානිකා,
   ඤත්තිදුතියං සත්ත ඨානං චතුත්ථා සත්තඨානිකා.

7. සුවණ්ණ චාසු දුම්මඞ්කූනං පෙසලා චාපි ආසවා.
   වෙරං වජ්ජ භයඤ්චෙව අකුසලඤ්ච ගිහීනං ච.

8. පාපිච්ඡා අප්පසන්නානං පසන්නා ධම්මට්ඨපනා,
විනයානුග්ගහා චෙව පාතිමොක්ඛුද්දෙසෙන ච.

9. පාතිමොක්ඛඤ්ච ඨපනා ච පවාරණඤ්ච ඨපනං,
තජ්ජනීයා නියස්සඤ්ච පබ්බාජපටිසාරණී.[1]

10. උක්ඛෙපන පරිවාසං මූලං මානත්ත අබ්භානං,
ඔසාරණං නිස්සාරණං තථෙව උපසම්පදා.

11. අපලොකන ඤත්ති ච දුතියඤ්ච චතුත්ථකං,
අපඤ්ඤත්තෙනානුපඤ්ඤත්තං සම්මුඛාවිනයො සති.

12. අමූළ්හපටිඤ්ඤෙය්‍යස්ස පාපියස්සතිණවත්ථාරකං,
වත්ථු විපත්ති ආපත්ති නිදානං පුග්ගලෙන ච.

13. ඛන්ධා චෙව සමුට්ඨානා අධිකරණමෙව ච,
සමථා සඞ්ගහා චෙව නාම ආපත්තිකා තථා ති.

පරිවාරපාළි නිට්ඨිතා

---

1. පුබ්බාචරියමග්ගඤ්ච පුච්ඡිත්වා ච තහිං තහිං,
දීපනාමො මහාපඤ්ඤො සුතධාරී[2] විචක්ඛණො.

2. ඉමං විත්ථාරසඞ්ඛෙපං[3] සජ්ඣාමග්ගෙන මජ්ඣිමෙ,
චින්තයිත්වා ලිඛාපෙසි සිස්සකානං සුඛාවහං.

3. පරිවාරන්ති යං වුත්තං සබ්බං වත්ථුං සලක්ඛණං,
අත්ථං අත්ථෙන සද්ධම්මෙ ධම්මං ධම්මෙන පඤ්ඤත්තෙ.

4. සාසනං පරිවාරෙසි ජම්බුදීපං'ව සාගරො,
පරිවාරං අජානන්තො කුතො ධම්මවිනිච්ඡයං.

5. විපත්ති වත්ථු පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති පුග්ගලො,
එකතො උභතො චෙව ලොකපණ්ණත්ති වජ්ජතො

6. යස්ස ජායති විමති පරිවාරෙන ඡිජ්ජති,
චක්කවත්ති මහාසෙනො මිගමජ්ඣෙව කෙසරී.

7. රවි රංසිපරික්ඛිණ්ණො චන්දො තාරාගණෙ යථා,
බ්‍රහ්මා බ්‍රහ්මපරිසාය ගණමජ්ඣෙ ච නායකො;
එවං සද්ධම්මවිනයො පරිවාරෙන සොභතීති.

---

1. තජ්ජනිකා - සීමු 1, 2
පබ්බාජනීයපටිසාරණී - මජසං.
2. සුතධරො - ස්‍යා.
3. විත්ථාරං සඞ්ඛෙපං - සීමු 2.

TOC

පරිවාරපාළි

අනුක්කමණිකා

23—ඒ 30906 (77/12)

ගාථාදිපාදසූචි	323 - 327
විසෙසපදානුක්කමණිකා	328 - 341
ශුද්ධා'ශුද්ධ	342

පරිවාරපාළි

ගාථාදිපාද සූචි

පිට්ඨඞ්කා

අ

අකප්පකතං නාපි රජනාය රත්තං 298
අකාලෙන චොදෙති අභූතෙන 132, 140
අචොදයිත්වා අසාරයිත්වා 294
අට්ඨඞ්ගිකො මුසාවාදො 282
අට්ඨ පාටිදෙසනීයා 100
අට්ඨ පාරාජිකා වුත්තා 288
අට්ඨවාචිකා උපසම්පදා 282
අට්ඨානිසංසෙ සම්පස්සං 282
අට්ඨාරස නාපායිකා වුත්තා 286
අට්ඨාසීති සතං පාචිත්තියා වුත්තා 288
අට්ඨෙව පාරාජිකා යෙ 100
අත්ථඞ්ගතෙ සුරියෙ 296
අත්ථ සතං ධම්ම සතං 90
අදින්නාදානෙ කති ආපත්තියො 276
අදින්නාදානෙ තිස්සො ආපත්තියො 276
අධිකරණානි චත්තාරි 100
අධිට්ඨිතං රජනාය රත්තං 296
අනාලපන්තො මනුජෙන කෙනචි 292
අනියතා ච ද්වෙ හොන්ති 94
අනියතොති යං වුත්තං 102
අනුයොගවත්තං නිසාමය 130, 146
අනුසන්ධිවචනපථං න ජානාති 142
අවිස්සග්ගියං අවෙභඞ්ගියං 290
අරුණුග්ගෙ තිස්සො ආපත්තියො 274
අලජ්ජී කීදිසො හොති 130
අසංවාසො භික්ඛුහි ච භික්ඛුනීහි ච 290

පිට්ඨඞ්කා

ආ

ආවිණ්ණානාවිණ්ණං න ජානාති 140
ආදිපෙතං චරණඤ්ච 104
ආපජ්ජති ගරුකං සාවසෙසං 298
ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති 140
ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො 168

ඉ

ඉත්ථිං හනෙ න මාතරං 294
ඉත්ථී ච අබ්භන්තරෙ සියා 292

උ

උපකණ්ණකං ජප්පති ජිම්හං පෙක්ඛති 140
උපෙති ධම්මං පරිපුච්ඡමානො 290
උපොසථො කිමත්ථාය 138
උපොසථො සමග්ගත්ථාය 138
උබ්භක්ඛකෙ න වදාමි 290
උභො එකතො උපසම්පන්නා 292
උභො පරිපුණ්ණවීසතිවස්සා 298

එ

එකතිංසා යෙ ගරුකා 96
එකංසං චීවරං කත්වා 92
එකස්ස ඡෙජ්ජං හොති 282
එකාදස යාවතතියකා 96

ක

කත්‍යඞ්ගිකො මුසාවාදො 282
කතත්තානං වඩ්ඪිත්වාන 276
කතමෙසු සත්තසු නගරෙසු 92
කතානිසංසෙ සම්පස්සං 282
කතාපත්තියො කායිකා 274
කති අනියතා වුත්තා 288
කති ආඝාතවත්ථූනි 282

	පිට්ඨඞ්කං
කති ආපායිකා වුත්තා	286
කති කම්මදොසා වුත්තා	284, 286
කති කම්මසම්පත්තියො	284
කති කම්මසම්පත්තියො වුත්තා	286
කති කම්මානි වුත්තානි	284, 286
කති කායිකා රත්තිං	280
කති කොසම්බියං පඤ්ඤත්තා	92
කති ඨානෙ මුසාවාදො	282
කති ඡෙදනකානි	98
කති දෙසනාගාමිනියො	274
කති නාපායිකා වුත්තා	286
කති නිස්සග්ගියා වුත්තා	288
කතින්නං ඡෙජ්ජං හොති	282
කතින්නං වස්සං වුට්ඨානං	284
කතින්නං විනිච්ඡයො හොති	280
කති පාචිත්තියා වුත්තා	288
කති පාචිත්තියානි සබ්බානි	278, 280
කති පාටිදෙසනීයා වුත්තා	288
කති පාරාජිකා වුත්තා	288
කති පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා	276
කති පුග්ගලා නාභිවාදෙතබ්බා	282
කති භික්ඛුසම්මුතියො	98
කති වාචසිකා රත්තිං	274
කති වාචිකා උපසම්පදා	282
කති වෙසාලියං පඤ්ඤත්තා	92
කති සඞ්ඝාදිසෙසා වුත්තා	288
කති සතං රත්තිසතං	284
කති සෙඛියා වුත්තා	288
කම්මඤ්ච අධිකරණඤ්ච	148
කා	
කායිකානි ච වාචසිකානි	296
කාලෙන චොදෙති භූතෙන	132
කු	
කුද්ධො ආරාධකො හොති	298
කො	
කොධනො උපනාහී ච	183

	පිට්ඨඞ්කං
ග	
ගච්ඡන්තස්ස කති ආපත්තියො	278
ගති මිගානං පවනං	104
ගරුකා ලහුකං චාපි	96
ගා	
ගාමන්තරෙ චතස්සො ආපත්තියො	274
ච	
චතස්සො කම්මසම්පත්තියො වුත්තා	286
චතස්සො භික්ඛුසම්මුතියො	98
චතස්සො සමාපත්තියො වුත්තා	284
චතුරො ජනා සංවිධාය	292
චත්තාරි කම්මානි වුත්තානි	284, 288
චී	
චීවරං දත්වා වොසාසන්ති	94
චො	
චොදකො ආහ ආපන්නොති	130
චොදනා කිමත්ථාය	130
චොදනා සාරණත්ථාය	130
චොදයිත්වා සාරයිත්වා	294
ඡ	
ඡ ආපත්තියො කායිකා	274
ඡ ආලවියං පඤ්ඤත්තා	92
ඡ ඌන තීණි සතානි	94
ඡ ඌන දියඩ්ඪසතා වුත්තා	286
ඡ කම්මානි වුත්තානි	286
ඡ චත්තාලීසං භික්ඛූනං	98, 100
ඡ ඡෙදනකානි	98
ඡන්දා දොසා භයා මොහා	138, 156, 160
ඡන්නමතිවස්සති	104
ඡ සඞ්ඝාදිසෙසා	100
ඡි	
ඡින්දන්තස්ස ආපත්ති	294

පිට්ඨඞ්කං

ත

තයො පුග්ගලා
න උපසම්පාදෙතබ්බා 276
තිස්සිත්ථියො මෙථුනං තං
න සෙවෙ 296

ති

තීණි සතානි චත්තාරි 98

තෙ

තෙලං මධුං ඵාණිතඤ්චාපි
සප්පිං 292
තෙ වීසති සඞ්ඝාදිසෙසා 100
තෙවීස සඞ්ඝාදිසෙසා වුත්තා 288

ථු

ථුල්ලච්චයන්ති යං වුත්තං 102

ද

දස පුග්ගලා නාභිවාදෙතබ්බා 284
දස පුග්ගලෙ න වදාමි 290
දසයෙව ච ගාරය්හා 94
දස වෙසාලියං පඤ්ඤත්තා 92
දසසතං රත්තිසතං 284

දි

දිවසං දිවසෙව සමෙති 136, 166

දු

දුක්කටං දුබ්භාසිතං 96
දුක්කටන්ති යං වුත්තං 104
දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං න ජානාති 142
දුබ්භාසිතන්ති යං වුත්තං 104

ද්වා

ද්වාදස කම්මදොසා වුත්තා 284, 286
ද්වාදස පාටිදෙසනීයා වුත්තා 288
ද්වාවීසති ඛුද්දකා 100

ද්වි

ද්විසු විනයෙසු පඤ්ඤත්තං 92

ද්වෙ

ද්වෙ අත්තානං විධිත්වාන 276

පිට්ඨඞ්කං

ද්වෙ අනියතා වුත්තා 288
ද්වෙ උපොසථා ද්වෙ පවාරණා 100
ද්වෙ කායිකා රත්තිං 280
ද්වෙ ගාරය්හා තයො සෙක්ඛා 94
ද්වෙ චත්තාරීස නිස්සග්ගියා
වුත්තා 288
ද්වෙපි ච හෙද අනන්තරවාසකං 94
ද්වෙ වාචසිකා රත්තිං 274

ධ

ධම්මාධම්මං න ජානාති 140

න

න උක්ඛිත්තකො න ච පන
පරිවාසිකො 290
න කායිකං කිඤ්චි
පයොගමාචරෙ 292
න කායිකං වාචසිකඤ්ච කිඤ්චි 292
න ච සඤ්ඤත්තිකුසලො 148
න චාපි ඤත්ති න ච කම්මවාචා 294
න චාමිසං හි නිස්සාය 138
න දෙති න පටිගණ්හාති 298
න රත්තචිත්තො න ච පන
ථෙය්‍යචිත්තො 296
නව ආඝාතවත්ථූනි 282
නව පාචිත්තියානි සබ්බානි 278, 280

නා

නාසනන්තිකො කථිනුද්ධාරො 186

නි

නිට්ඨානන්තිකො
කථිනුද්ධාරො 184
නිමන්තනාසු භුඤ්ජන්තං 102
නිවෙථො අනන්තරවාසකෙන 294
නිස්සග්ගියන්ති යං වුත්තා 102
නිස්සග්ගියො ආපත්ති 292

ප

පක්කමනන්තිකො
කථිනුද්ධාරො 184
පඤ්චවණ්ණෙන මුඤ්චාපෙද 282
පඤ්ච දෙසනාගාමිනියො 276

පිට්ඨඞ්කං

පඤ්චන්නං වස්සං වුට්ඨානං 284
පඤ්චන්නං විනිච්ඡයො 280
පඤ්ච පාචිත්තියානි සබ්බානි 278, 280
පඤ්චසත්තති සෙඛියා 100
පඤ්චසත්තති සෙඛියා වුත්තා 288
පඤ්ඤත්තාපඤ්ඤත්තං න ජානාති 140
පරිඤ්ඤා ලජ්ජීසු කතං 130
පදවීතිහාරමත්තෙන 294

පා

පාචිත්තියන්ති යං වුත්තං 102
පාණාතිපාතෙ කති ආපත්තියො 276
පාණාතිපාතෙ තිස්සො ආපත්තියො 276
පාරාජිකන්ති යං වුත්තං 102
පාරාජිකං සංඝාදිසෙසො 96
පාරාජිකා කායිකා කති 276
පාරාජිකා කායිකා ද්වෙ 276
පාරාජිකානි අට්ඨ 98
පාරාජිකානි චත්තාරි 94, 98, 100

පු

පුබ්බාපරං න ජානාති 132, 142
පුබ්බාපරං විජානාති 132

භ

භද්දකො තෙ උම්මග්ගො 92

භා

භාසිතාභාසිතං න ජානාති 140

භි

භික්ඛුනී අඤ්ඤාතිකා සන්තා 102
භික්ඛුනීනඤ්ච අක්ඛාතා 278
භික්ඛුනොවාදකවග්ගස්මිං 278
භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කරොති 290
භික්ඛු සියා වීසතියා සමාගතා 294

භූ

භූතං පරම්පරාභතං 92

පිට්ඨඞ්කා

මා

මා ඛො තුරිතො අභණි 130
මා ඛො සහසා අභණි 130
මාතරං චීවරං යාචෙ 296

මූ

මූලං මූලෙන සමෙති 136, 166

යං

යං තං අපුච්ඡිම්හ අකිත්තයී නො 96
යං දෙසිතං අනන්තජිනෙන තාදිනා 284, 286
යං මනුස්සො කරෙ පාපං 104

යා

යාවතතියකා කති ආපත්තියො 280
යාවතතියකා තිස්සො ආපත්තියො 280
යාව සුපුච්ඡිතං තයා 288

යෙ

යෙ ආළවියා පඤ්ඤත්තා 94
යෙ කොසම්බියං පඤ්ඤත්තා 94
යෙ ච භග්ගෙසු පඤ්ඤත්තා 94
යෙ ච සක්කෙසු පඤ්ඤත්තා 94
යෙ රාජගහෙ පඤ්ඤත්තා 94
යෙ වෙසාලියං පඤ්ඤත්තා 92
යෙ සාවත්ථියං පඤ්ඤත්තා 94

යො

යො චෙ අරඤ්ඤෙ විහරන්තො 102

ල

ලහුකගරුකං න ජානාති 140

ව

වත්ථුං විපත්තිං ආපත්තිං 146, 148

වි

විනයගරුකා කති වුත්තා 276
විනයස්ස කති මූලානි 274
විනයස්ස ද්වෙ මූලානි 274

පිට්ඨඞ්කං

විනයාවිනයං න ජානාති 140
විපරීතදිට්ඨිං ගණ්හන්ති 96

වී

වීසං ද්වෙ සතානි 98

වෙ

වෙසාලියං රාජගහෙ 92

ස

සඞ්ඝාදිසෙසං ථුල්ලච්චයං 298
සඞ්ඝාදිසෙසො'ති යං වුත්තං 102
සච්චං අහම්පි ජානාමි 130, 132
සච්චං භණන්තො ගරුකං 294
සඤ්චිච්ච ආපත්තිං ආපජ්ජති 130
සඤ්ඤත්තියා ච කුසලො 148
සතං අට්ඨාරස චෙව ඛුද්දකානි 100
සතං තිංසා ච භික්ඛුනීනං 100
සතං සත්තති චත්තාරි 100
සතං සත්තති ඡච්චෙව 98, 100
සද්ධාචිත්තං කුලං ගන්ත්වා 102
සන්නිට්ඨානන්තිකො
කඨිනුද්ධාරො 186
සබ්බා යාවතතියකා 280
සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරෙ 186
සහුබ්භාරො කඨිනුද්ධාරො 186

පිට්ඨඞ්කං

සා

සාධාරණාසාධාරණං 96

සි

සික්ඛාපදා බුද්ධවරෙන
වණ්ණිතා 292

සී

සීමාතික්කන්තිකො
කඨිනුද්ධාරො 186
සීලවිපත්තියා චොදෙති 132

සු

සුත්තං සුත්තෙන සමෙති 136, 166

සූ

සූචි ආරඤ්ඤකො චෙව 94

සෙ

සෙඛියන්ති යං වුත්තං 104

සො

සොළසකම්මානි වුත්තානි 286

හි

හිතෙසී අනුයුඤ්ජස්සු 130

පරිවාරපාළි

විසෙසපදනුක්කමණිකා

පිට්ඨඞ්කං

අ

අකප්පියානි 52
අකිරියතො 8
අකුප්පධම්මො 48
අකුප්පා 294
අකුසලකම්මපථා 76
අකොවිදෙ 140, 142
අක්කොසවත්ථූනි 80
අගතිගමනං 130
අගතිගමනානි 44
අගාරවා 64
අඞ්ගජාතං 152
අඞ්ගහීනො 14, 50
අජ්ඣාසිතං 50
අජානන්තො ආපජ්ජති 38
අජ්ඣාචාරපුච්ඡා 166
අජ්ඣාචාරෙ 30, 194
අඤ්ඤබ්‍යාකරණා 214
අට්ඨපාරාජිකානං 150
අට්ඨලොකධම්මා 72
අට්ඨානිසංසා විනයධරෙ 74
අට්ඨාසීති සත පාචිත්තියානං 150
අතිදිට්ඨියා 194
අතිරිත්තං 210
අත්තකාමපාරිචරියා 152
අත්තාදානං 220
අත්ථකුසලො 238
අත්ථවසිකෙන 144
අත්ථසංහිතෙන 144
අත්ථාරවිපත්ති 180
අත්ථාරසම්පත්ති 180
අත්ථාරො 174, 178
අත්ථො 146
අදුල්ලවජ්ජා ආපත්ති 8

පිට්ඨඞ්කං

අදුට්ඨුල්ලාපත්ති 8
අදෙසනාගාමිනී ආපත්ති 8
අදෙසිතවත්ථුකං 290
අද්ධානහීනො 14, 50
අධම්මචුදිතකො 10
අධම්මචොදකො 10, 130, 132 146
අධම්මදිට්ඨි 48
අධම්මිකා පටිග්ගහා 76
අධම්මිකානි දානානි 76
අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨ-
පනානි 46, 62, 66
අධම්මිකා පරිභොගා 76
අධිකරණ 126
අධිකරණ ජාතානං 222
අධිකරණසංගහො 314
අධිකරණං 54, 138, 148, 150, 152
162, 202, 224, 242
අධිකරණං උක්කොටෙති 108
අධිකරණානි 40, 106
අධිචිත්තෙන 192
අධිච්චාපත්තිකො පුග්ගලො 10
අධිට්ඨානං 174, 178, 180
අධිපඤ්ඤාය 192
අධිසීලෙ 30, 192
අනඤ්ඤපාචිත්තියානි 44
අනධිට්ඨානං 48
අනන්තජින 284
අනන්තරායිකා ආපත්ති 8
අනභිරතං 66
අනරිය වොහාරා 38
අනවජ්ජපඤ්ඤත්ති 8
අනවසෙසාපත්ති 8
අනුරුත්තෙන 146
අනාථපිණ්ඩික 190
අනාදරියානි 18

	පිට්ඨඞ්කා
අනාදිකරො පුග්ගලො	10
අනානාකපිතෙන	144
අනාපත්ති	8, 280
අනාපත්තිකරා ධම්මා	8
අනාමන්තචාරෙ	48
අනාසිත්තකො	10
අනාලම්බිතං	102
අනියතා	272
අනියතා ආපත්ති	10
අනියතො පුග්ගලො	10
අනුක්ඛිත්තකො	10
අනුඤ්ඤාතා	24
අනුපඛජ්ජන්තෙන	144
අනුපඤ්ඤත්ති	8
අනුපඤ්ඤත්තියො	68
අනුපසම්පන්නා	82
අනුයොගවත්තං	130, 146
අනුයොගං	222
අනුයොගො	228
අනුලොමං	152
අනුවාදාධිකරණං	108, 112, 118, 126
අනුවිජ්ජකෙන	134, 138, 144, 162
අනුවිජ්ජකො	130
අනුසන්ධිවචනපථං	54, 132, 142, 204, 242, 246
අනුසාවනං	206
අනුසාවනතො	302
අනුසාවන සම්පදාය	162
අන්තගාහිකා දිට්ඨි	76
අන්තරාබ්භාරෙ	186
අන්තෙවාසිකො	42, 144
අන්තෙවාසිං	66
අන්තො ආපජ්ජති	44
අන්තො සීමාය	26, 44
අපකතත්තා	30
අපටිච්ඡන්න පරිවාසො	18
අපරකුසලො	78
අපරාපත්ති	8
අපරික්කමනං	290

	පිට්ඨඞ්කා
අපරිපූරෙ	14, 50
අපලොකනකම්මං	14, 40, 128, 300, 306
අපසාදෙතා	200
අප්පටිකම්මා ආපත්ති	8
අප්පටිබාහන්තෙන	144
අප්පත්තා	16
අප්පධරෙ	160
අප්පමත්තක විස්සජ්ජකො	260
අප්පස්සුතො	246
අප්පාගම්	160
අභබ්බාපත්තිකො	10
අභිණ්හාපත්තිකො පුග්ගලො	10
අභිධම්මෙ	66
අභිවාදනාරහො	42, 44
අභිවිනයෙ	66, 192
අබ්භානං	138
අබ්භානස්ස	84
අබ්භානාරහං	300
අබහුස්සුතතා	126
අමූළ්හවිනයස්ස	120
අමූළ්හවිනයං	300
අමූළ්හවිනයො	154, 310
අරඤ්ඤෙ ආපජ්ජති	44
අරිට්ඨ	96
අරියවොහාරා	38
අරියො වා තුණ්හීභාවො	144
අරුණුග්ගෙ	12, 274
අරුණුග්ගෙ කති ආපත්තියො	274
අලජ්ජි	130
අලජ්ජිස්ස	14, 16
අලජ්ජී	30, 194
අවන්දියා	80, 82
අවන්දියො	232, 262
අවහාරා	50
අවිකප්පනා	48
අවිප්පටිසාරෙ	146
අවිප්පවාසසම්මුති	84
අවිසංවාදකට්ඨායිනො	146
අවිස්සජ්ජියං	290
අවිස්සජ්ජියානි	50

24—ඒ 30906 (77/12)

	පිට්ඨඞ්කා
අවෙභඞ්ගියානි	50
අසද්ධම්ම පටිසඤ්ඤුත්තං	12
අසද්ධම්මා	72
අසමානසංවාසකො	10
අසම්පත්තං	150
අසාධාරණ පඤ්ඤත්ති	8
අසුචි	146
අසුද්ධ පරිසඞ්කිතො	166
අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන	236
අහතෙන	172

අං

අංසකූටෙ	232

ආ

ආකාරපුච්ඡා	166
ආකාරො	150
ආගන්තුකො	42
ආගමං	216
ආගළ්හාය	28
ආඝාතවත්ථූනි	76, 282
ආචරියපරම්පරා	54
ආචරියො	42, 144
ආචාරවිපත්ති	132, 134, 150
ආචාරවිපත්තිං	116
ආජීවවිපත්ති	150
ආජීවහෙතු	96
ආදිකරො පුග්ගලො	10
ආදිච්චබන්ධුනා	186
ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය	66, 192
ආනන්තරිකානි	48
ආපත්තාධිකරණං	114, 118, 126
ආපත්ති	8, 150
ආපත්තිකරාධම්මා	8
ආපත්තික්ඛන්ධා	48, 68
ආපත්තිනානත්තතා	42
ආපත්තිපුච්ඡා	166
ආපත්තිබහුලො	28
ආපත්තිසඞ්ගහො	314
ආපත්තිසන්දස්සනා	44
ආපත්තිසභාගතා	42
ආපත්තිසමුට්ඨානා	64

	පිට්ඨඞ්කා
ආපත්තිං	146
ආභිචෙතසිකං	68, 70
ආභිසමාචාරිකාය	66, 192
ආභිසෙකිකං	50
ආමකධඤ්ඤානි	68
ආමිසගරුකො	248
ආරඤ්ඤකො	226
ආරාමිකපෙසකො	260
ආළවී	92, 94
ආවාස පලිබොධො	184
ආවාසිකවත්තං	248
ආවාසිකො	42, 258
ආවෙණිකසඞ්ඝකම්මං	250
ආසන්නකුසලෙන	144
ආසනාරහො	44
ආසවා	20
ආසා	174
ආසාවච්ඡෙදිකො	186

ඉ

ඉඞ්ඝ	216
ඉරියාපථපුච්ඡා	166

උ

උක්කොටා	106
උක්ඛිත්තකා	282
උක්ඛිත්තකො	10
උක්ඛෙපනීයකම්මස්ස	84
උක්ඛෙපනීයකම්මං	28, 300
උත්තරිමනුස්සධම්මං	96
උතුපුච්ඡා	168
උද්දාලනකං	98
උද්දෙසං	92
උද්ධාරණං	306
උට්ඨාපනසම්මුති	80
උපකණ්ණක ජප්පිතා	144
උපකණ්ණකං	140
උපඝාතිකා	16
උපඝාතිකෙන	30, 194
උපජ්ඣායො	42, 144, 154
උපට්ඨිත සතිස්ස	262

	පිට්ඨඞ්කං
උපනිසා	146
උපසම්පදකම්මස්ස	84
උපසම්පදං	2
උපාලි	190, 196, 208, 216, 226, 228, 230, 238
උපොසථකම්මස්ස	84
උපොසථ කම්මං	190
උපොසථඞ්ගානි	282
උපොසථං	2, 56, 306
උපොසථා	32
උපොසථො	138
උබ්බාහිකා	238
උබ්බාහිකාය	80
උබ්භක්ඛකො	29
උභතො පඤ්ඤත්ති	8
උම්මග්ගො	92
උල්ලිඛිතමත්තෙන	170
උස්සඞ්කිතපරිසඞ්කිතො	48
උස්සාදෙතා	200
උස්සිතමන්තී	198

ඌ

ඌනදසවස්සා	24

එ

එකතො පඤ්ඤත්ති	8
එකංසං චීවරං කත්වා	92
එකාචරියො	298
එකාදස පථවියො	82
එකාවත්තො	262
එකූපජ්ඣායො	298

ඔ

ඔකාසකම්මං	32, 146, 200, 204, 212, 218, 240
ඔකාසපුච්ඡා	168
ඔතමසිකො	262
ඔතිණ්ණං	138
ඔපම්මං	146
ඔභාසිතා	276
ඔරමත්තකෙන	34
ඔවට්ටිකරණමත්තෙන	170

	පිට්ඨඞ්කං
ඔවාදො	234
ඔසාරණං	306
ඔසාරණා	16

ක

කඨිනකං	2
කඨිනත්ථාරා	180
කඨිනත්ථාරෙ	50, 260
කඨිනත්ථාරො	182
කඨිනස්ස පලිබොධා	16
කඨිනං	170, 180
කඨිනුද්ධාරො	184, 186
කණ්ඩුසකරණමත්තෙන	170
කණ්හකම්මා	148
කතචීවරං	68
කතිපාහං	280
කථා	146
කප්පියානි	52
කම්බලමද්දනමත්තෙන	170
කම්මක්ඛන්ධකං	4
කම්මදොසා	14, 284
කම්මලක්ඛණං	306
කම්මවිපත්ති	14
කම්මසම්පත්තියො	14, 284
කම්මං	148, 152
කම්මිකො	196
කරණ දුක්කටකො	14, 50
කරණ සම්පන්නං	180

කා

කාලපුච්ඡා	168
කාලසම්පන්නං	180
කාලෙ කප්පති	44
කාලො ආපජ්ජති	44
කාළෙ ආපජ්ජති	24

කි

කිච්චාධිකරණං	108, 114, 118
කිච්චාධිකරණා	26
කිරියතො	8
කිරියාකිරියතො	8

	පිට්ඨඞ්කා
කු	
කුක්කුච්චං	172, 180, 182
කුක්කුච්චාපකතානං	200
කුම්මග්ගං	140
කුම්මග්ගො	144
කුලදූසකො	28
කුලප්පදෙසො	144
කුලූපකො	60
කුසලචිත්තා	24
කුසලෙහි	290
කො	
කොවිදො	148
කොසම්බකං	4
කොසම්බි	92, 94
ඛ	
ඛජ්ජභාජකො	260
ඛන්ධසඞ්ගහො	314
ඛි	
ඛිත්තචිත්තා	296
ඛු	
ඛුද්දකවත්ථුකං	4
ග	
ගණභොජනං	18. 48, 94
ගණභොජනෙ	68
ගණො	184
ගණො ආපජ්ජති	24
ගණ්ඨිකා	82
ගතපච්චාගතං	50
ගබ්භො	42, 234
ගම්භිය චිත්තං	52
ගරුකං ආපත්තිං	12, 42, 66, 68
ගරුකාපත්ති	8
ගහපතිකං	16
ගා	
ගාමෙ ආපජ්ජති	44
ගාරය්හපත්තා	102

	පිට්ඨඞ්කා
ගි	
ගිරග්ගචරියා	94
ගිරං	292
ගිලානො ආපජ්ජති	46
ගිහිගතාය	30
ගිහී පටිසඤ්ඤුත්තා	10
ගු	
ගුළ්හකො	24
ගො	
ගොබාසිතං	50
ච	
චණ්ඩකාළී	96
චණ්ඩික්කතො	130
චතස්සො චොදනා	44
චතස්සො භික්ඛුසම්මුතියො	44
චතුවග්ගකරණෙ	302
චත්තාරි කම්මානි	300
චත්තාරො කඨිනත්ථාරා	188
චත්තාරො පච්චයා	42
චම්පා	284
චම්පෙය්‍යකං	4
චම්මසඤ්ඤුත්තං	2
චා	
චාතුද්දසිකො	14
චී	
චීවරපටිග්ගාහකො	260
චීවරපලිබොධො	184
චීවරභාජකො	260
චීවරවිචාරණමත්තෙන	170
චීවරානි	82
චු	
චුදිතකෙන	138
චුදිතකො පුග්ගලො	10
චෙ	
චෙතොවිමුත්තිං	68, 70

පිට්ඨඞ්කා

චො

චොදකා 40
චොදකෙන 138, 216
චොදකො 134, 140
චොදකො පුග්ගලො 10
චොදනා 130, 146
චොදනාය ද්වෙ මූලානි 136
චොදෙතා 240

ඡ

ඡ අනුවාදමූලානි 64
ඡ කම්මානි 64
ඡ චීවරානි 64
ඡත්තිංසක්ඛත්තුං දෙවින්දො 82
ඡ ඨානෙ අනුපඤ්ඤත්තියො 64
ඡන්දාගති 150, 154
ඡන්දාගතිං 206, 240
ඡ පරමානි 64
ඡබ්බීස මූලානි 124
ඡ විවාදමූලානි 64
ඡ සාරාණීයධම්මා 64

ඡා

ඡාදනා 26

ඡෙ

ඡෙජ්ජවත්ථුං 292
ඡෙජ්ජං 282
ඡෙදනකා ආපත්තියො 48, 64
ඡෙදනකානි 98

ජා

ජාතස්සරෙ 302
ජානන්තො ආපජ්ජති 38

ජි

ජිම්හං 140

ජු

ජුණ්හෙ ආපජ්ජති 24

ජෙ

ජෙතවන 190

පිට්ඨඞ්කා

ඤ

ඤත්තිකම්මං 14, 40, 128, 300, 306
ඤත්තිචතුත්ථකම්මං 14, 40, 128, 300, 306
ඤත්තිතො 302
ඤත්තිදුතියකම්මං 14, 40, 128, 300, 306
ඤත්තිසම්පදාය 162
ඤත්තිං 206

ඤා

ඤාතිසාලොහිතො 154

ඨ

ඨපනකං 4
ඨපනං 10

ත

තජ්ජනීයකම්මස්ස 84
තජ්ජනීයකම්මං 28, 300
තදිඛස 96
තස්සපාපියසිකා 84, 120, 154, 300, 310

ති

තිණවත්ථාරක 154
තිණවත්ථාරකස්ස 84
තිණවත්ථාරකෙන 116
තිණවත්ථාරකො 120
තිත්ථියවත්තනා 282
තිපුමයං 16
තිස්සො ඡාදනා 26
තිස්සො පඤ්ඤත්තියො 24
තිස්සො පටිච්ඡාදියො 26
තිස්සො පාදසංහතියො 34
තිස්සො පාදුකා 34
තිස්සො සම්මුතියො 34

තී

තීණි චොදනාවත්ථූනි 24
තීණි විවටානි 26

	පිට්ඨඞ්කං
තෙ	
තෙත්තිංස මූලානි	110
තෙත්තිංස සමුට්ඨානා	110
තෙවීසතිසඞ්ඝාදිසෙසානං	150
ථු	
ථුල්ලකුමාරිගොචරො	48
ථුල්ලච්චයං	134, 282
ථුල්ලච්චයා	14, 96
ථුල්ලවජ්ජාආපත්ති	8
ථූ	
ථූපචීවරං	50
ද	
දණ්ඩසික්ඛාසම්මුතියා	84
දස අත්ථවසෙ	88
දස ඉත්ථියො	80
දස චීවරධාරණා	80
දස භරියායො	80
දස මංසා අකප්පියා	80
දසවග්ගනරණෙ	302
දසවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො	80
දසවස්සො	24
දසසුක්කානි	80
දසානිසංසා යාගුයා	80
දළ්හීකරණමත්තෙන	170
දා	
දානං	306
දි	
දිට්ඨං	136
දිට්ඨාවිකම්මං	198, 208, 210
දිට්ඨිගතං	66
දිට්ඨිවිපත්ති	134, 150
දිවසපුච්ඡා	168
දු	
දුක්කටං	134
දුක්කටා	14
දුක්කටානං	150
දුට්ඨුල්ලං	96
දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං	162
දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං	54
දුට්ඨුල්ලාපත්ති	8
දුට්ඨුල්ලා වාචා	152
දුප්පසොද්ධ	138
දුප්පටිවිනොදයා	52
දුබ්භාසිතං	96, 134
දුබ්භාසිතා	14
දුබ්භාසිතානං	150
දූ	
දූතෙය්‍යඞ්ගානි	282
දෙ	
දෙසනං	306
දෙසනාගාමිනියො	50
දෙසනාගාමිනී ආපත්ති	8
දෙසිතා ගණනූපගා	8
දො	
දොසන්තරෙන	144
දොසන්තරො	132, 138
දොසාගති	150
ද්වා	
ද්වාදසපාටිදෙසනීයානං	150
ද්වෙ	
ද්වෙ අත්ථවසෙ	308, 310, 312
ද්වෙ අනාදරියානි	18
ද්වෙ අනියතානං	150
ද්වෙ චත්තාළීසති නිස්සග්ගියානං	150
ද්වෙ චීවරානි	16
ද්වෙ පත්තා	16
ද්වෙ පරිභොගා	18
ද්වෙ මණ්ඩලානි	16
ද්වෙ ලොණානි	18
ද්වෙ වීනයා	18
ද්වෙ වෙනයිකා	18

	පිට්ඨඞ්කා
ධ	
ධඤ්ඤරසො	276
ධම්මකුසලො	238
ධම්මචුදිතකො	10, 146
ධම්මචොදකො	10, 132, 146
ධම්මතො	230
ධම්මදිට්ඨි	48
ධම්මං	208, 224, 242
ධම්මානුලොමං	208, 224, 252
ධම්මිකා පරිභොගා	76
ධම්මිකා සඤ්ඤත්තියො	76
ධම්මෙන	138
න	
න ගිහිපටිසඤ්ඤුත්තං	10
නව ආඝාතවත්ථූනි	282
නවකතරෙ	150
නව චීවරානි	76
නව තණ්හාමූලකා	76
නව මංසෙහි දුක්කටං	76
නව සඞ්ගහා	314
නවහි සඞ්ඝො භිජ්ජති	76
නා	
නානා වත්ථුකානි	292
නානා සංවාසක භූමියො	14
නානා සංවාසකස්ස	208
නානා සංවාසකො	262
නානා සීමාය	208
නාසනන්තිකො	186
නාසිතකො	10
නි	
නිග්ගහං	306
නිජ්ඣාපනීයෙ ඨානෙ	160
නිට්ඨානන්තිකො	184
නිදානසඞ්ගහො	314
නිදානං	146, 150
නිබ්බිදා	146
නිමිත්තකම්මං	170, 180, 182
නියතා	48
නියතා ආපත්ති	10
නියතො පුග්ගලො	10
නියස්සකම්මස්ස	84
නියස්සකම්මං	300
නිරුත්තිකුසලො	238
නිසජ්ජාකුසලෙන	144
නිස්සග්ගියං	82, 172, 182
නිස්සග්ගියා	272
නිස්සයපටිප්පස්සද්ධියො	50, 82
නිස්සයං	196
නිස්සයො	16, 64, 66
නිස්සාරණං	306
නිස්සාරණා	16
නිස්සිතජප්පි	198
නී	
නීචචිත්තෙන	144
නො	
නො සඤ්ඤාවිමොක්ඛා	12
ප	
පක්කමනන්තිකො	184
පක්ඛසඞ්කන්තො	50, 290
පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු	44
පච්චුක්කඩ්ඪනං	306
පච්චුට්ඨානාරහො	42
පච්චුද්ධාරෙ	174, 178
පච්චෙකට්ඨානෙ	32
පච්චෙකට්ඨායිනො	146
පච්චෙකබුද්ධා	16
පඤ්ච ආදීනවා	60
පඤ්ච ආපත්තියො	48
පඤ්ච ආරඤ්ඤකා	56
පඤ්ච කම්මානි	50
පඤ්ච තෙලානි	50
පඤ්ච දානානි අපුඤ්ඤානි	52
පඤ්ච පංසුකූලානි	50
පඤ්ච පිණ්ඩපාතිකා	56
පඤ්ච බීජානි	60
පඤ්ච බ්‍යසනානි	50
පඤ්චවග්ගකරණෙ	302
පඤ්ච වනානි	50

	පිට්ඨඞ්කා
පඤ්ඤා විසුද්ධියො	60
පඤ්ඤා සඞ්ඛා	50
පඤ්ඤාසත්තිකං	6
පඤ්ඤා සම්පදා	50
පඤ්ඤත්ති	8
පඤ්ඤත්තිං	204
පඤ්ඤත්තකඛන්ධෙන	64
පඤ්ඤාවිමුත්තිං	68, 70
පඤ්හපුච්ඡා	214
පටික්ඛෙපා	16, 24
පටික්කොසා	16
පටිග්ගහං	306
පටිග්ගහා	16
පටිග්ගහිතපරිභොගා	40
පටිග්ගහිතං	44
පටිච්ඡන්නපරිවාසො	18
පටිච්ඡාදියො	26
පටිඤ්ඤා	16, 130
පටිඤ්ඤාතකරණං	68, 120, 154, 310
පටිඤ්ඤාතකරණා	210
පටිඤ්ඤාතකරණෙන	116
පටිඤ්ඤාය කරණීයං	300
පටිපුච්ඡා	146
පටිපුච්ඡාකරණීයං	300
පටිබුද්ධො ආපජ්ජති	36
පටිසම්භිදා	236
පටිසාරණීයකම්මං	28
පටිසාරණීයකම්මස්ස	84
පඨමාපත්තිකං	276
පඨමාපත්තිකා	76, 282
පණීතභොජනානි	76, 96
පණ්ඩකගොචරෙ	48
පණ්ඩිතචොදකො	132
පණ්ඩිතො	242
පණ්ණරසිකො	14
පත්තකල්ලා	44
පත්තගාහාපකො	260
පත්තා	82
පදක්ඛිණග්ගාහි	238
පදපච්චාභට්ඨං	204, 242

	පිට්ඨඞ්කා
පදෙසපඤ්ඤත්ති	8
පදෙසපුච්ඡා	168
පබ්බාජනීයකම්මස්ස	84
පබ්බාජනීයකම්මං	28, 300
පරපක්ඛා	150
පරපුග්ගලපටිසඤ්ඤුත්තං	12
පරමානි	68, 76, 80, 82
පරම්පර භොජනං	48
පරම්මුඛා ආපජ්ජති	38
පරිකථා	170, 180, 182
පරිකථාකතෙන	170
පරික්ඛාරා	38
පරිපූරෙති නො යාවතී	14
පරිභණ්ඩකරණමත්තෙන	170
පරියාදින්නචිත්තො	34
පරිවාසදානස්ස	84
පරිවාසං	300
පරිවාසා	18, 26, 40
පරිවාසො	138
පරිසකප්පියෙන	144
පරිසතො	302
පරිසදූසකා	40
පරිසසොභනා	40
පළිබොධා	174
පළිබොධො	146, 184
පවනං	104
පවාරණං	2, 58, 162, 164, 190, 228, 306
පවාරණා	34, 138, 210
පවාරණාකම්මස්ස	84
පසය්හ පවත්තා	200
පසාරෙතා	240
පසුත්තො ආපජ්ජති	36
පස්සද්ධි	146
පං	
පංසුකූලිකං	16
පංසුකූලෙන	172
පා	
පාචිතපිණ්ඩං	94
පාචිත්තියං	134

පිට්ඨඞ්කා

පාචිත්තියා 14, 272
පාටිදෙසනීයං 134
පාටිදෙසනියා 14, 272
පාතිමොක්ඛං 182
පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි 18, 26, 68, 72, 76, 80
පාතිමොක්ඛුද්දෙසං 56, 190
පාතිමොක්ඛුද්දෙසා 50, 76
පාදුකා 82
පාපණිකෙන 172
පාපිච්ඡා 226
පාමොජ්ජං 146
පාරාජිකං 134, 266
පාරාජිකගාමී 228
පාරාජිකා 14, 38, 270
පාරිවාසිකං 4

පි

පිලොතිකාය 172

පු

පුග්ගලගරුකො 248
පුග්ගලසඞ්ගහො 314
පුග්ගලිකපරිභොගෙන 258
පුග්ගලො ආපජ්ජති 24
පුථුජ්ජනා 16
පුබ්බකරණං 174, 178
පුබ්බකිච්චා 44
පුබ්බකුසලො 78
පුබ්බාපත්ති 8
පුබ්බාපරං 142, 146
පුබ්බාපරකුසලො 208, 238, 242
පුබ්බෙ නිවාසං 68

පෙ

පෙක්ඛනීයෙ ඨානෙ 160
පෙසලො භික්ඛු 46
පෙසුඤ්ඤං 18

ඵ

ඵලභාජකො 260

පිට්ඨඞ්කා

බ

බහි ආපජ්ජති 44
බහි සීමාය 44
බහුස්සුතො 216, 246

බා

බාලචොදකො 132
බාලස්ස 14, 16
බාලො 194, 240

බු

බුද්ධා 16

බ්‍ය

බ්‍යඤ්ජනකුසලො 238
බ්‍යසනානි 230

බ්‍ර

බ්‍රහ්මචරියං 68, 216, 222
බ්‍රහ්මදණ්ඩං 306

භ

භග්ග 92
භණ්ඩාගාරිකො 260
භණ්ඩුකම්මං 306
භත්තග්ගවත්තං 248
භත්තුද්දෙසකො 258
භණ්ඩනං 116
භබ්බාපත්තිකො 10
භබ්බො 180
භයාගති 150

භා

භාසානුසන්ධිකුසලො 198

භි

භික්ඛුනීඛන්ධකං 4
භික්ඛුනීගොචරො 48
භික්ඛුනොවාදකසම්මුතියා 84
භික්ඛුනොවාදකසම්මුතිං 194

භූ

භූමිපුච්ඡා 168

	පිට්ඨඞ්කං
භෙ	
භෙදනකං	98
භෙසජ්ජං	2
භො	
භොජනා	214
ම	
මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු	44
මතිකම්මං	130
මන්තනා	146
මඤ්චෙ	146, 294
මහාචොරො	50
මහාවිකටානි	40
මහාවිහාරෙ	94
මා	
මාතිකා	174
මානත්තං	138
මානත්තදානස්ස	84
මානත්තදානාය	84
මානත්තා	18, 26
මානත්තානි	40
මානත්තාරහං	300
මි	
මිච්ඡත්තා	76
මිච්ඡාදිට්ඨිකො	194, 196
මු	
මුට්ඨස්සතිස්ස	262
මුත්තං	136
මුසාවාදෙ	228
මූ	
මූලායපටිකස්සනා	138
මූලාය පටිකස්සනාය	84
මෙ	
මෙථුනධම්මො	152
මෙධගං	126

	පිට්ඨඞ්කං
මො	
මොහපාරුතා	96
මොහාගති	150
ය	
යථාභූතඤාණදස්සනං	146
යා	
යාගු භාජකො	260
යාවකාලිකං	40
යාවජීවිකං	40
යාවතතියකා	82, 96, 280
යාවතතියකෙ	50
යු	
යුගමත්තං	144
යෙ	
යෙභුය්‍යසිකා	120, 154, 310
ර	
රච්ඡගතො	262
රජනාය	298
රජොහරණසමෙන	144, 198, 298
රත්තිච්ඡෙදෙ	18, 40
රා	
රාජගහ	92, 94
රූ	
රූපියඡඩ්ඩක සම්මුතියා	84
ල	
ලජ්ජී	206
ලජ්ජීපුග්ගලො	130
ලද්ධසමාපත්තිකො	10
ලහුකං ආපත්තිං	12, 42, 66, 68
ලහුකාපත්ති	8
ලි	
ලිඞ්ගපාතුභාවෙන	38
ලිඞ්ගපුච්ඡා	166

පිට්ඨඞ්කා

ව

වග්ගකම්මං 40
වචනක්ඛමෙන 144
වත්තබ්බං 56, 58
වත්ථු 150
වත්ථුං 54, 146, 222
වත්ථුනානත්තතා 42
වත්ථුපුච්ඡා 166
වත්ථුවිපන්නං 180, 300
වත්ථුවිපන්නා 14, 50
වත්ථුසඞ්ගහො 314
වත්ථුසන්දස්සනා 44
වරත්ති 80, 82
වස්සච්ඡෙදස්ස 42
වස්සූපනායිකං 2
වස්සූපනායිකා 18

වා

වාචිකඋපසම්පදා 282

වි

විකප්පනා 18
විකාලෙ ආපජ්ජති 44
විකාලෙ කප්පති 44
වික්ඛෙපකං 144
විග්ගාහිකං 130
විධවාගොචරො 48
විනයතො 220
විනයධරො 52, 54, 56, 68, 76, 78
විනයපරියත්තියා 200
විනයබ්‍යාකරණා 258
විනයවත්ථුස්මිං 284
විනයං 206, 222, 242
විනයානුග්ගහාය 88
විනයානුලොමං 206, 222, 242
විනයෙන 138
විනයො 146, 212
විනිච්ඡයකුසලො 202, 224, 242, 244
විනිච්ඡයො 146
විනීතවත්ථූනි 48, 64, 68, 76

පිට්ඨඞ්කා

විපච්චයතාවොහාරො 126
විපත්ති 150
විපත්තිපුච්ඡා 166
විපත්තියො 40
විපත්තිං 146
විපත්තිසඞ්ගහො 314
විප්පකතචීවරං 64
විප්පකාරපුච්ඡා 166
විබ්භන්තා 50
විභඞ්ගකොවිදා 284
විභවො 104
විමුත්ති 146
විමුත්තික්ඛන්ධෙන 64
විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන 64
විමුත්තිඤාණදස්සනං 146
විරාගො 146
විවටකො 24
විවටානි 26
විවාදාධිකරණ 126
විවාදාධිකරණං 108, 110, 118
විවෙකදස්සිනා 286
විසාරදො 200
විසුද්ධි 214

වී

වීථා 82
වීතිහාතබ්බං 144
වීසතිවග්ගකරණෙ 302

වූ

වූපකාසෙතුං 66

වෙ

වෙදනට්ටා 296
වෙරා 230
වෙසාලි 80, 92
වෙසියගොචරො 48

වො

වොසාසන්ති 94
වොහරන්තෙන 150
වොහරන්තා 198, 200

පිට්ඨඞ්කා

ස

සකණ්ණජප්පො 24
සක්ක 92, 94
සඞ්ගාමාවචරෙන 144, 150, 198
සඞ්ඝගරුකො 246
සඞ්ඝභෙදකො 250, 254
සඞ්ඝභෙදං 4
සඞ්ඝභෙදෙ 248
සඞ්ඝසම්මුති 32
සඞ්ඝං භින්දති 46
සඞ්ඝාදිසෙසං 134
සඞ්ඝාදිසෙසා 14, 270
සඞ්ඝාදිසෙසො 266
සඞ්ඝො ආපජ්ජති 24
සඤ්ඤත්තිකුසලො 148
සඤ්ඤුපතීයෙ ඨානෙ 160
සඤ්ඤුවිමොක්ඛා 12
සතිවිනයස්ස 84
සතිවිනයො 120, 154, 310
සත්ත ආපත්තික්ඛන්ධා 14
සත්තසතිකං 6
සත්තහඞ්ගෙහි, සමන්නාගතො,
විනයධරෙ 68, 70, 72
සත්තාහකාලිකං 40
සත්ථුසාසනෙන 138
සද්ධම්මගරුකො 248
සද්ධම්මපටිසඤ්ඤුත්තං 12
සද්ධිවිහාරිකො 42, 144
සද්ධිවිහාරිං 66, 192
සන්තීරණං 146
සන්තසම්මුතියා 84
සන්දිට්ඨිපරාමාසී 238
සන්දිට්ඨො 154
සන්නිධි 172, 184
සන්නිධිකාරකං 68
සපරික්ඛාරපටිසඤ්ඤුත්තා 12
සප්පටිකම්ම 274
සප්පටිකම්මා ආපත්ති 8
සබ්බත්ථ පඤ්ඤත්ති 8
සබ්‍රහ්මචාරීනං 146
සමග්ගකම්මං 40
සමථසඞ්ගහො 314

සමථං 4, 206
සමථානං 124
සමථා 68
සමථො 150, 154
සමනුභාසනං 306
සමයපුච්ඡා 168
සමාචරං 4
සමාධික්ඛන්ධෙන 64
සමානසංවාසකභූමියො 14
සමානසංවාසකො 10
සමානාචරියකො 144
සමානුපජ්ඣායකො 144
සමුක්කට්ඨපදානං 2
සමුච්චං 4
සමුට්ඨානසඞ්ගහො 314
සමුද්දවෙණිං 34
සමොධානපරිවාසො 18
සම්පදා 230
සම්පරායිකං 146
සම්භත්තො 154
සම්මජ්ජනියා 50
සම්මත්තා 76
සම්මුඛා ආපජ්ජති 38
සම්මුඛාකරණීයං 300
සම්මුඛාවිනයො 116, 120, 154, 310
සම්මුති 306
සලාකගාහා 24, 76
සලාකගාහෙන 14, 248, 252, 256
සල්ලෙඛා 18
සවචනීයං 32, 146
සවණ්ණන්තිකො 186
සහුබ්භාරෙ 186

සං

සංචිච්ච 130
සංවරෙ 146
සංවාසපටික්ඛෙපො 44

සා

සාටියගාහාපකසම්මුතියා 84
සාටියගාහාපකො 260

	පිට්ඨඞ්කං
සාධාරණපඤ්ඤත්ති	8
සාමග්ගි	84, 198
සාමණෙරපෙසනකො	260
සාමණෙරෙ	64, 66
සාමණෙරෙ නාසෙතබ්බා	76
සාමීචිපටික්ඛෙපො	44
සාමීචියො	68
සාමීචෙන	282
සාමුක්කංසා	40
සාරණා	130, 146
සාරම්භං	290
සාවජ්ජපඤ්ඤත්ති	8
සාවත්ථි	92, 94, 190
සාවසෙසාපත්ති	8
සාසනන්තරෙ	146

සි

සික්ඛාසම්මුතියා	84
සික්ඛමානා	164
සික්ඛමානාය	134, 136
සික්ඛාපදං	88

සී

සීමතො	302
සීමාතික්කන්තිකො	186
සීමාදෙසා	82

	පිට්ඨඞ්කං
සීලක්ඛන්ධෙන	64
සීලවිපත්ති	126, 132, 134, 150, 164
සීලවිපත්තියා	162
සීලවිපත්තිං	116
සීසම්මයං	16

සු

සුක්කතමෙමා	148
සුඛවෙදනාසම්බන්ධී	24
සුගතවිදත්ථියා	76
සුත්තධරෙ	160
සුත්තං	136
සුත්තන්තං	146, 208, 222, 242
සුත්තානුලොමං	206, 222, 242
සුද්ධන්තපරිවාසො	18

සෙ

සෙඛියා	272
සෙනාසනගාහා	26
සෙනාසනපඤ්ඤාපකො	260
සෙනාසනං	4
සෙනාසනානි	80

සො

සොතාවධානං	146